

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Arkivsak: 23/177
Møtedato/tid: 03.05.2023 kl. 09:00
Møtested: Miljøbygget - kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
11/23	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og - årsberetning
12/23	Orientering fra administrasjonen - barnehager
13/23	Referatsaker mai 23
14/23	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 24.04.2023

Kari Leknes (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og -årsberetning

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

03.05.2023

Saknr

11/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 22/192 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunekassens årsregnskap og kommunens årsberetning 2022.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskap og årsberetning.

Vedlegg

Regnskapsdokument 2022 - Flatanger kommune

Årsmelding for 2022, Flatanger kommune

Flatanger - kontrollutvalgets uttalelse

Revisjonsberetning 2022

Saksopplysninger

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. Kommunestyret må behandle årsregnskap og årsberetning innen 30.06.

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:*Driftsregnskapet*

- Driftsregnskapet viser at kommunekassen hadde kr 115,3 mill til fordeling netto drift i 2022.
- Brutto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter kr 33,3 mill
- Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag og er på kr 33,4 mill kr .
- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på 22%. Kommunens måltall er 2 %
- Netto avsetning til disposisjonsfondet ble 20,3 mill. kr for å gjøre opp driftsregnskapet i balanse.

Sektorene har i all vesentlighet holdt budsjetttrammene, oppvekst og kultur hadde et mindreforbruk på ca. 10% av budsjetttrammen. Kommunen kommer også godt ut grunnet større rammetilskudd og generelle inntekter fra andre.

Investeringsregnskapet

- Kommunens totale investeringer i anleggsmidler for 2021 var på kr 22,2 mill.kr mot kr 22,5 mill i 2021. Investeringene i slike ble ca. kr 3,0 mill lavere enn revidert budsjett.
- Lånefinansieringen var kr. 0.- i 2022 mot kr 416,71 i 2021.
- Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse og det har ikke vært udekket beløp fra tidligere. De største investeringene knytter seg til investeringer på Lauvsnes skole, nytt saksbehandlingssystem, samt innen teknisk, miljø og næring

Balanseregnskapet

Balansen består av anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egenkapital.

- Egenkapitalen er økt frakr 273,4 mill i 2021 til kr 308,6 mill i 2021.
- Egenkapitalandelen er på 47,4 %.
- Disposisjonsfond drift er gjennom året økt med 7,6 mill kr fra 34,1 mill til kr 41,7 mill og utgjør nå 26,6% av driftsinntekten. Kommunens måltall er på 5%.
- Ubundet investeringsfond utgjør kr 8,2 mill. kr mot 11,9 mill. kr i 2021.
- Bundet driftsfond er gjennom året redusert med kr 0,6 mill til kr 12 mill.
- Bundet investeringsfond utgjør 4,7 mill. Kr, det samme som i 2021.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Konsolidert årsregnskap

Kommunen skal også levere et konsolidert regnskap ifølge kommuneloven. Kommunen har ingen særregnskap som skal konsolideres, slik at kommunekassens årsregnskap oppfyller lovkravene.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet.

Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever.

Årsberetningen er samtidig årsmelding for kommunen og gir vesentlig utfyllende opplysninger om virksomheten i 2022.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Denne ble behandlet av kommunestyret den 20.04.23.

Andre kommentarer

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

- Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens handlingsrom. Arbeidskapitalen er på 26,6 %. Kommunens måltall er på 15%.
- Likviditetsgrad er nøkkeltall som brukes for å si noe om hvor god likviditet en kommune har. Likviditet er et mål for betalingsevne. Likviditetsgrad 1 er på 3,8. Denne bør normalt være større enn 2.
- Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover. Netto lånegjeld er på 72,7%, kommunens måltall er 80%.

Kommunestyret legger føringer for hvordan bevilgningene skal brukes gjennom budsjettpremisser. Avvik fra budsjettpremisser skal redegjøres for i årsberetningen.

Revisjonsberetning

Kommunekassens årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonsberetningen er datert den 12.04.2023, og er avgitt som ren beretning.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll.

Kommunen har ikke mottatt nummerert brev.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften sier at kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de avgir innstilling om årsregnskap og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruks og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Kommunes årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA, og avgitt innen fristen. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstiller de kravene som er stilt i lov og forskrift.

Sekretariatet vil trekke fram følgende om avlagt årsregnskap og årsberetning:

- Investeringene er vesentlig finansiert med egne midler og tilskudd.
- Kommunen kommer godt ut grunnet økt rammetilskudd og inntekter fra andre.
- Sektorene har i vesentlig grad holdt budsjetttrammene.
- Havbruksfondets rolle i kommunens økonomi

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

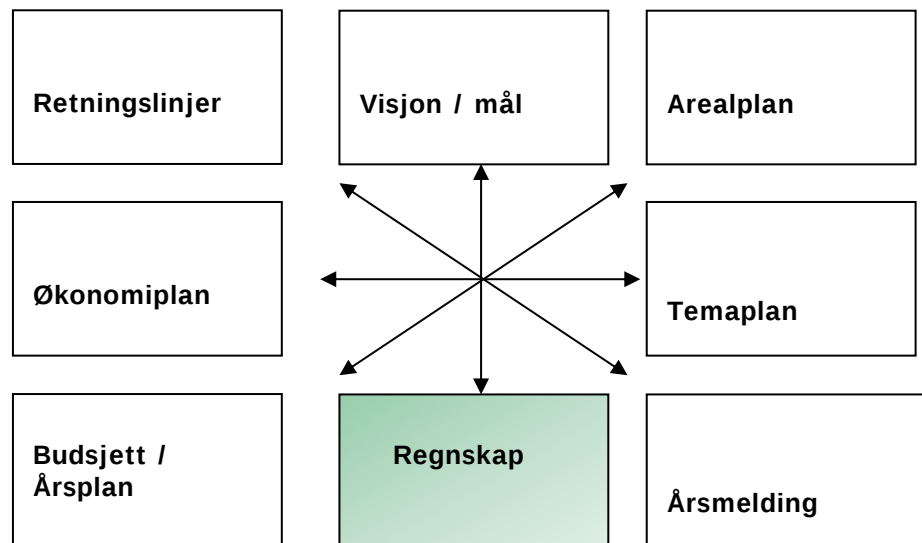

Kommuneplan for Flatanger Kommune

REGNSKAP 2022

Lvert av rådmannen den, 22.02.2023

Vedtatt av Flatanger kommunestyre den xx.xx.2023, sak xx/23

Innholdsfortegnelse

1. Obligatoriske oppstillinger	3
1.1 Bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5-4 første ledd	3
1.2 Bevilgning drift etter forskriftens § 5-4 andre ledd	4
1.3 Bevilgningsoversikt investering, forskriftens § 5-5 første ledd	5
1.4 Bevilgninger – investering etter forskriftens § 5-5 andre ledd	6
1.5 Anskaffelse og anvendelse av midler	8
1.6 Økonomisk oversikt drift	9
1.7 Oversikt balanse	10
1.8 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutnings- disposisjoner jfr. forskriftens § 5-9	12
2. Noter til regnskapet	13
2.0 Note 0 - Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering	13
2.1 Note 1 - Endring i arbeidskapital	14
2.2 Note 2 - Kapitalkonto	15
2.3 Note 3 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater	15
2.4 Note 4 - Varige driftsmidler	16
2.5 Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	16
2.6 Note 6 – Utlån	17
2.7 Note 7 – Rentesikring	17
2.8 Note 8 – Langsiktig gjeld	18
2.9 Note 9 – Avdrag på lån	19
2.10 Note 10 – Pensjonsforpliktelser	20
2.11 Note 11 – Kommunens garantiansvar	22
2.12 Note 12 – Bundne fond	22
2.13 Note 13 – Selvkostområder	23
2.14 Note 14 – Ytelser til ledende personer	23
2.15 Note 15 – Godtgjørelse til revisor	24
2.16 Note 16 – Regnskapsoppstillinger - avfallsvirksomhet	24
2.17 Note 17 – Usikre forpliktelser og vesentlige poster	25

Flatanger 22.02.2022

Rune Strøm
Rådmann

Kurt Moen
Økonomisjef

1. Obligatoriske oppstillinger

1.1 Bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5-4 første ledd

Bevilgningsoversikt - drift	Note	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Rammetilskudd		55 701 795	52 000 000	55 400 000	55 110 468
2 Inntekts- og formueskatt		47 240 847	48 400 000	44 500 000	42 474 563
3 Eiendomsskatt		9 929 775	10 000 000	10 400 000	6 536 151
4 Andre generelle driftsinntekter		43 968 908	26 864 000	33 318 000	13 360 138
5 Sum generelle driftsinntekter		156 841 325	137 264 000	143 618 000	117 481 320
6 Sum bevilgninger drift, netto		115 348 691	118 815 000	107 707 000	107 562 477
7 Avskrivninger	4)	8 148 081	4 114 000	4 114 000	7 732 373
8 Sum netto driftsutgifter		123 496 772	122 929 000	111 821 000	115 294 850
9 Brutto driftsresultat		33 344 553	14 335 000	31 797 000	2 186 470
10 Renteinntekter		1 089 458	930 000	1 130 000	1 001 357
11 Utbytter		824 720	600 000	600 000	640 890
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter		2 931 733	2 795 000	2 495 000	2 176 972
14 Avdrag på lån	9)	6 035 988	6 039 000	5 839 000	6 035 998
15 Netto finansutgifter		-7 053 543	-7 304 000	-6 604 000	-6 570 723
16 Motpost avskrivninger		8 148 081	4 114 000	4 264 000	7 732 373
17 Netto driftsresultat		34 439 092	11 145 000	29 457 000	3 348 120
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		14 763 000	14 763 000	28 404 000	0
19 Avsetninger til bundne driftsfond		712 107	57 000	11 000	1 853 336
20 Bruk av bundne driftsfond		-1 316 623	-842 000	-797 000	-1 330 678
21 Avsetninger til disposisjonsfond		20 280 609	2 282 000	2 282 000	12 028 462
22 Bruk av disposisjonsfond		0	-5 115 000	-443 000	-9 203 000
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		34 439 092	11 145 000	29 457 000	3 348 120
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

1.2 Bevilgning drift etter forskriftens § 5-4 andre ledd

Til fordeling pr. hovedansvar	Regnskap 2022	Regulert Budsjett -22	Opprinnelig Budsjett 2022	Regnskap 2021
Til fordeling fra bevilgningsoversikt drift, netto	-115 348 691	-118 815 000	-107 707 000	-107 562 477
Hovedansvar 0 - Sentrale styringsorganer	1 607 751	1 739 000	1 709 000	1 679 816
Rammeområdets netto utgift	1 607 751	1 739 000	1 709 000	1 679 816
Hovedansvar 1 - Fellesutgifter, stab og støtte	10 149 379	10 866 000	10 611 000	9 634 035
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	-50 000
Bruk av bundne driftsfond	45 000	45 000	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Rammeområdets netto utgift	10 104 379	10 821 000	10 611 000	9 684 035
Hovedansvar 2 - Oppvekst og kultur	30 273 010	33 331 000	30 973 000	28 486 113
Avsetninger til bundne driftsfond	-83 926	0	0	-397 595
Bruk av bundne driftsfond	639 069	465 000	465 000	349 033
Avsetninger til disposisjonsfond	-1 976 748	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	443 000	443 000	443 000	35 000
Rammeområdets netto utgift	31 251 614	32 423 000	30 065 000	28 499 676
Hovedansvar 3 - Helsevern, sosiale tjenester, pleie og	54 005 631	53 956 000	49 324 000	50 110 075
Avsetninger til bundne driftsfond	-40 000	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	46 461	150 000	150 000	167 000
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Rammeområdets netto utgift	53 999 170	53 806 000	49 174 000	49 943 075
Hovedansvar 4 - Næring, miljø og teknisk	19 534 294	18 890 000	15 957 000	21 643 031
Avsetninger til bundne driftsfond	-444 589	-11 000	-11 000	-1 364 087
Bruk av bundne driftsfond	581 129	182 000	182 000	697 583
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	-9 301 868
Bruk av disposisjonsfond	800 000	2 100 000	0	5 275 000
Rammeområdets netto utgift	18 597 754	16 619 000	15 786 000	26 336 403
Hovedansvar 5 - Kirkelige formål	1 325 500	1 313 000	1 313 000	1 285 000
Hovedansvar 8 - Skatter, rammetilskudd m.v.	-1 473 876	-1 265 000	-2 165 000	-5 357 273
Rammeområdets netto utgift	-1 473 876	-1 265 000	-2 165 000	-5 357 273
Hovedansvar 9 - Renter, avdrag og anvendelse av netto drittsresultat	-72 999	-15 000	-15 000	81 679
Rammeområdets netto utgift	-72 999	-15 000	-15 000	81 679
Sum fordelt netto til drift	115 348 691	118 815 000	107 707 000	107 562 477
Avsetninger til bundne driftsfond	-568 515	-11 000	-11 000	-1 811 682
Bruk av bundne driftsfond	1 311 660	842 000	797 000	1 213 616
Avsetninger til disposisjonsfond	-1 976 748	0	0	-9 301 868
Bruk av disposisjonsfond	1 243 000	2 543 000	443 000	5 310 000
Sum netto utgifter	115 339 293	115 441 000	106 478 000	112 152 412
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0

1.3 Bevilgningsoversikt investering, forskriftens § 5-5 første ledd

Bevilgningsoversikt - investering	Note	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler		21 353 217	24 332 000	37 645 000	19 334 143
2 Tilskudd til andres investeringer		450 000	450 000	0	2 207 665
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		341 340	341 000	350 000	331 999
4 Utlån av egne midler		0	0	800 000	0
5 Avdrag på lån		22 153	0	370 000	577 116
6 Sum investeringsutgifter		22 166 710	25 123 000	39 165 000	22 450 923
7 Kompensasjon for merverdiavgift		3 405 235	4 294 000	7 560 000	2 310 934
8 Tilskudd fra andre		0	0	6 240 000	1 696 720
9 Salg av varige driftsmidler		504 080	504 000	0	1 740 088
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	370 000	0
13 Bruk av lån		0	0	12 775 000	417
14 Sum investeringsinntekter		3 909 315	4 798 000	26 945 000	5 748 159
15 Videreutlån		1 077 605	2 500 000	0	783 624
16 Bruk av lån til videreutlån		1 077 605	2 500 000	0	783 207
17 Avdrag på lån til videreutlån		390 317	370 000	0	345 774
18 Mottatte avdrag på videreutlån	9)	180 992	370 000	0	674 203
19 Netto utgifter videreutlån		209 325	0	0	-328 012
20 Overføring fra drift		-14 763 000	-14 763 000	-184 000	0
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	328 429
22 Bruk av bundne investeringsfond		-22 153	0	0	-328 000
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		504 080	504 000	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-4 185 647	-6 066 000	-12 036 000	-16 375 180
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-18 466 719	-20 325 000	-12 220 000	-16 374 752
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0

1.4 Bevilgninger – investering etter forskriftens § 5-5 andre ledd

Prosjekt	Navn på prosjektet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
0201	Grunnskolen, inv og utstyr	226 084	250 000	250 000	0
0208	Lauvsnes skole/Vangan barnehage, utearealer	3 925 162	4 300 000	1 750 000	250 855
0209	IKT-skole	0	125 000	125 000	123 873
0271	Bibliotek	0	150 000	150 000	0
0281	Hilstad bygdemuseum	46 902	187 000	187 000	0
0282	ENØK, el-kjel Lauvsnes skole	0	0	390 000	0
0283	Kunstgressbane - fase 1 plan/forarbeid	171 384	250 000	9 500 000	271 683
0284	Ungdomsklubben - lokaler	304 817	620 000	620 000	0
0303	Nye Pleie og omsorgstun	463 006	400 000	150 000	1 257 768
0304	Kvitveistunet	806 317	800 000	800 000	0
0305	Prosjekt PO-tun - sluttarbeid	510 713	520 000	200 000	0
0401	Oppmåling og regulering	0	0	0	136 692
0402	Maskiner, klippere, minigraver..	112 533	125 000	125 000	556 250
0403	Storlavika kai	0	70 000	320 000	0
0404	Kloakk Lauvsnes, plan/prosjektering	123 960	150 000	625 000	100 878
0405	Sentralidrettsanlegget, Vik	164 873	170 000	50 000	2 467 644
0406	VVA Storlavika	1 153 830	1 500 000	0	1 261 201
0407	Ledningskartlegging VA - digitalisering	0	0	200 000	0
0408	Asfaltering	1 269 680	1 250 000	1 250 000	412 575
0409	Lauvsnes skole, - svømmehall	166 991	75 000	350 000	411 988
0411	Vannverk, styring/overvåking	1 784 655	1 500 000	435 000	2 898 743
0421	Vegadressering	0	0	0	158 455
0423	Langtjønna boligfelt	312 269	250 000	0	251 689
0425	Utvorda boligfelt vest, prosjektering	146 805	200 000	2 000 000	0
0433	Hasvåg havn	0	0	0	200 000
0440	Storlavika, planlegging	0	0	0	-18 750
0443	Oppgradering og planarbeid Miljøbygget	647 612	1 050 000	1 800 000	904 301
0450	Spyleanlegg Legionella	0	0	0	13 295
0451	Skjelde bru	0	0	0	1 370 519
0452	Broer - prosjektering/rehabilitering	0	0	200 000	0
0453	Vollamyra	168 214	300 000	300 000	1 580 266
1240	Saksbehandlingssystemer	1 459 829	1 515 000	1 515 000	60 528
1846	Grøntarealer ved komm bygn og anlegg	192 333	195 000	190 000	0
1848	Renholdsutstyr,maskiner	141 244	145 000	125 000	0
2209	Lauvsnes skole- Belysning	102 661	125 000	125 000	0
3201	Medisinsk utstyr	0	0	0	38 817
3300	Fysioterapi, inventar/utstyr	0	0	0	191 859
3710	Teknisk utstyr, velferdsteknologi	4 188	0	250 000	184 817
3712	Bilpark	889 074	1 125 000	1 000 000	0
4000	Petrabakkan/Vollavegen/Lauvøyveien	78 486	250 000	3 100 000	146 680
4231	Sitter-Lauvsnes	1 165 596	1 000 000	1 500 000	370 501
4232	Kommunale veger, div tiltak	101 249	105 000	500 000	19 503
4233	Lauvøyveien	1 338 066	1 375 000	1 900 000	0
4235	Veger, rekkverk	685 682	690 000	625 000	0
4302	Biler, anskaffelse og drift	472 743	560 000	435 000	0
4306	Branngarasje Jøssund	0	313 000	313 000	0
4427	Vangan barnehage	41 585	42 000	0	339 699
4428	Vangan barnehage - planlegging	0	0	0	17 719
4429	Vangan barnehage	0	0	0	76
4430	Skolebygninger Vik	0	0	0	2 280

Fortsettelse av oppstillingen:

Prosjekt	Navn på prosjektet	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
4501	Enøk PO-tunet	12 500	225 000	1 870 000	0
4502	Planlegging Storlavika 2	0	125 000	300 000	72 076
4503	Tomteområde, utbygging Fløaskogen II/Kjærl.stien	0	0	0	1 058 545
4504	Fiberprosjekt	0	0	0	-14 906
4505	Mobilmast Gladsøya	0	0	1 000 000	0
4506	Reg.plan Storlavika	0	0	0	75 328
4508	Kystfiber	0	0	0	1 700 650
4511	Kjærlighetsstien 2	1 030 955	1 150 000	500 000	457 267
4513	Ladestasjon egen drift	1 131 220	1 150 000	620 000	2 781
	SUM INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER	21 353 217	24 332 000	37 645 000	19 334 143
0417	Vannverk	0	0	0	2 207 665
5102	Vik kirke	450 000	450 000	0	0
	SUM TILSKUDD TIL ANDRES INVESTERINGER	450 000	450 000	0	2 207 665
0886	Egenkapitalkrav KLP	341 340	341 000	350 000	331 999
	SUM INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER I SELSKAPER	341 340	341 000	350 000	331 999
	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	22 144 557	25 123 000	37 995 000	21 873 807

1.5 Anskaffelse og anvendelse av midler

Anskaffelse og anvendelse av midler	Note	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
Anskaffelse av midler					
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)		191 011 958	162 304 000	165 756 000	148 762 326
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)		3 909 315	4 798 000	13 800 000	5 747 742
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		3 214 275	4 420 000	14 895 000	3 115 074
Sum anskaffelse av midler		198 135 548	171 522 000	194 451 000	157 625 142
Anvendelse av midler					
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)		149 560 823	143 840 000	129 815 000	138 858 482
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)		21 803 217	24 782 000	37 645 000	21 541 808
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner		10 799 135	12 080 000	9 889 000	10 251 483
Sum anvendelse av midler		182 163 175	180 702 000	177 349 000	170 651 773
Anskaffelse - anvendelse av midler					
		15 972 373	-9 180 000	17 102 000	-13 026 632
Endring i ubrukte lånemidler		1 422 500	0	0	-783 207
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift		0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.		0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	1)	17 394 873	-9 180 000	17 102 000	-13 809 839
Avsetninger og bruk av avsetninger					
Avsetninger		21 496 795	2 843 000	2 293 000	14 210 227
Bruk av avsetninger		5 524 423	12 023 000	13 276 000	27 236 858
Til avsetning senere år		0	0	0	0
Netto avsetninger		15 972 373	-9 180 000	-10 983 000	-13 026 632
Int. overføringer og fordelinger					
Interne inntekter mv		22 911 081	18 877 000	4 448 000	7 732 373
Interne utgifter mv		22 911 081	18 877 000	32 518 000	7 732 373
Netto interne overføringer		0	0	-28 070 000	0

1.6 Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt - drift	Note	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2022
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		55 701 795	52 000 000	55 400 000	55 110 468
2 Inntekts- og formuesskatt		47 240 847	48 400 000	44 500 000	42 474 563
3 Eiendomsskatt		9 929 775	10 000 000	10 400 000	6 536 151
4 Andre skatteinntekter		0	0	7 000 000	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		43 968 908	26 864 000	26 318 000	13 360 138
6 Overføringer og tilskudd fra andre		17 367 347	9 148 000	5 846 000	14 815 151
7 Brukerbetalinger		6 191 733	5 514 000	5 314 000	5 482 947
8 Salgs- og leieinntekter		10 653 053	10 398 000	10 998 000	10 997 907
9 Sum driftsinntekter		191 053 458	162 324 000	165 776 000	148 777 326
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter		70 202 762	70 146 000	70 661 000	67 698 188
11 Sosiale utgifter		11 589 417	12 070 000	9 671 000	11 244 098
12 Kjøp av varer og tjenester		56 135 057	51 456 000	39 350 000	48 285 053
13 Overføringer og tilskudd til andre		11 633 587	10 203 000	10 168 000	11 631 143
14 Avskrivninger	4)	8 148 081	4 114 000	4 114 000	7 732 373
15 Sum driftsutgifter		157 708 905	147 989 000	133 964 000	146 590 855
16 Brutto driftsresultat		33 344 553	14 335 000	31 812 000	2 186 470
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		1 089 458	930 000	1 130 000	1 001 357
18 Utbytter		824 720	600 000	600 000	640 890
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter		2 931 733	2 795 000	2 495 000	2 176 972
21 Avdrag på lån	9)	6 035 988	6 039 000	5 839 000	6 035 998
22 Netto finansutgifter		-7 053 543	-7 304 000	-6 604 000	-6 570 723
23 Motpost avskrivninger		8 148 081	4 114 000	4 264 000	7 732 373
24 Netto driftsresultat		34 439 092	11 145 000	29 472 000	3 348 120
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		14 763 000	14 763 000	28 404 000	0
26 Avsetninger til bundne driftsfond		712 107	57 000	11 000	1 853 336
27 Bruk av bundne driftsfond		-1 316 623	-842 000	-797 000	-1 330 678
28 Avsetninger til disposisjonsfond		20 280 609	2 282 000	2 282 000	12 028 462
29 Bruk av disposisjonsfond		0	-5 115 000	-443 000	-9 203 000
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		34 439 092	11 145 000	29 457 000	3 348 120
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

1.7 Oversikt balanse

Oversikt - balanse	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		558 513 782	533 591 895
<i>I. Varige driftsmidler</i>	4)	339 597 506	326 689 255
1. Faste eiendommer og anlegg		334 120 140	324 678 383
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		5 477 367	2 010 872
II. Finansielle anleggsmidler		19 196 185	17 999 732
1. Aksjer og andeler	5)	13 699 015	13 357 675
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6)	5 497 170	4 642 057
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	10)	199 720 091	188 902 908
B. Omløpsmidler		92 006 934	71 557 199
I. Bankinnskudd og kontanter		68 083 595	52 056 759
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		23 923 339	19 500 440
1. Kundefordringer		9 569 390	5 514 814
2. Andre kortsiktige fordringer		0	0
3. Premieavvik	10)	14 353 949	13 985 626
Sum eiendeler		650 520 716	605 149 094
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		308 556 052	273 387 751
I. Egenkapital drift		53 767 446	34 091 354
1. Disposisjonsfond		41 718 649	21 438 040
2. Bundne driftsfond	12)	12 048 797	12 653 313
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		12 906 525	16 610 245
1. Ubundet investeringsfond		8 222 679	11 904 245
2. Bundne investeringsfond	12)	4 683 847	4 706 000
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		241 882 081	222 686 152
1. Kapitalkonto	2)	244 508 243	225 312 314
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-2 626 162	-2 626 162
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
D. Langsiktig gjeld		317 321 257	310 172 799
I. Lån		120 169 190	124 117 648
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	7),8)	120 169 190	124 117 648
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	10)	197 152 067	186 055 151
E. Kortsiktig gjeld		24 643 407	21 588 545
I. Kortsiktig gjeld		24 643 407	21 588 545
1. Leverandørgjeld		0	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		24 307 147	20 910 877
5. Premieavvik		336 260	677 668
Sum egenkapital og gjeld		650 520 716	605 149 094
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		3 315 718	1 893 218
II. Andre memoriakonti		2 214 621	1 775 860
III. Motkonto for memoriakontiene		-5 530 339	-3 669 078

1.8 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner jfr. forskriftens § 5-9

Driftsregnskapet:

		Sum
1	Netto driftsresultat	-kr 34 439 092
2	Avsetninger til bundne driftsfond	kr 712 107
3	Bruk av bundne driftsfond	-kr 1 316 623
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	kr 14 763 000
5	Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	kr 2 282 000
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-kr 5 115 000
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	kr -
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-kr 23 113 609
9	Strykning av overføring til investering	kr -
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	kr -
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	kr -
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	kr 5 115 000
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-kr 17 998 609
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	kr -
15	Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk	kr -
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	kr -
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	kr 17 998 609
18	Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk).	kr -

Investeringsregnskapet:

		Sum
1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	kr 18 466 720
2	Avsetninger til bundne investeringsfond	kr -
3	Bruk av bundne investeringsfond	-kr 22 153
4	Budsjettert bruk av lån	kr -
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-kr 14 763 000
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	kr 504 080
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-kr 6 066 000
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	kr -
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-kr 1 880 353
10	Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	kr -
11	Strykning av bruk av lån	kr -
12	Strykning av overføring fra drift	kr -
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	kr 1 880 353
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	kr -
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	kr -
16	Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	kr -

2. Noter til regnskapet

2.0 Note 0 - Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS). Det er ingen endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Kommunens anleggsmidler er aktivert til brutto anskaffelseskost, dette i samsvar med anbefaling til kommunal regnskapsskikk nr. 2. Dvs. at mottatte tilskudd ikke er fratrukket i anskaffelseskost. Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Kommunen har ikke sett det aktuelt å uttale seg til høringsutkast til KRS.

Dette årsregnskapet tjener også som kommunens **konsoliderte årsregnskap**. Årsaken til dette er at kommunekassen er kommunens eneste regnskapsenhet og kommunen har ingen regnskap som skal konsolideres, og det anses derfor som unødvendig å legge fram to ulike årsregnskap. Noter som omhandler konsolidert regnskap er derfor utelatt i regnskapet.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon

I tillegg er kommunen deltaker i interkommunale samarbeid som er egne rettssubjekt, vertskommunesamarbeid og interkommunale selskaper:

Rettssubjekter kommunen deltar i	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Midtre Namdal Avfallsselskap IKS	Renovasjon	IKS	Overhalla kommune
Midtre Namdal Vekst AS	Tilrettelagte VTA-plasser	AS	Namsos kommune
Namdal Rehabilitering IKS	Rehabilitering/helse	IKS	Høylandet kommune
Nord-Trøndelag E-verk	Elektro	AS	Steinkjer kommune
Inam	Næringshage	AS	Namsos kommune
Biblioteksentralen	Serviceorgan bibliotek	SA	Oslo kommune
Revisjon Midt-Norge SA	Revisjonstjenester	SA	Steinkjer kommune
KLP	Pensjonsselskap	AS	Oslo kommune
Konsek Trøndelag IKS	Kontrollutvalg/sekret.	IKS	Steinkjer kommune
Museet Midt IKS	Museale tjenester	IKS	Trondheim kommune
IKA Trøndelag	Off. arkiv/arkivdepot	IKS	Trondheim kommune
Visit Namdalen	Reiselivsvirksomhet	SA	Namsos kommune
PPT og barnevern	PPT og barnevernstjenester	Vertskommune	Namsos kommune
Legevaktsamarbeid	Legevakttjenester	Vertskommune	Namsos kommune
Brann og feiertjenester	Brann og feiertjenester	Vertskommune	Namsos kommune
IKT og Lønn	IKT og Lønn	Vertskommune	Namsos kommune

2.1 Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	92 006 934	71 557 199	
2.3 Kortsiktig gjeld	24 643 407	21 588 545	
Arbeidskapital	67 363 527	49 968 654	17 394 873

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	191 053 458
Sum driftsutgifter	149 560 823
Netto finansutgifter	7 053 543
Netto driftsresultat	34 439 092
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	22 166 710
Sum investeringsinntekter	-3 909 315
Netto utgifter videreutlån	209 325
Netto utgifter i investeringsregnskapet	18 466 720
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	15 972 373
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	1 422 500
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	17 394 873
Differanse (forklares nedenfor)	0

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
	0
	0
	0
	0

(jfr. obligatorisk oppstilling – anskaffelse og anvendelse av midler)

2.2 Note 2 - Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr	225	312	314
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)				
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr	21 624	899	
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr		-	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr		-	
Kjøp av aksjer og andeler	kr		-	
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr		-	
Utlån	kr	1 077	605	
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	341	340	
Avdrag på eksterne lån	kr	6 448	458	
Økning pensjonsmidler	kr	12 145	166	
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr		-	
Kapitalisert formidlingslån	kr		105	
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)				
Avgang fast eiendom og anlegg	kr	260	451	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	8 148	081	
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr		-	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr		-	
Avgang aksjer og andeler	kr		-	
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr		-	
Avdrag på utlån	kr	222	492	
Avskrivning utlån	kr		-	
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr		-	
Bruk av midler fra eksterne lån	kr	1 077	605	
Reduksjon pensjonsmidler	kr	1 327	983	
Økning pensjonsforpliktelser	kr	11 096	916	
Urealisert kurstap utenlandslån	kr		-	
Korrigeringer anlegg fra 2020 og 2021	kr	308	116	
Saldo 31.12.	kr	244	508	243

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.3 Note 3 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn. Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp i årets regnskap.

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.4 Note 4 - Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Bokført verdi pr 1.1.2021	989 592	962 280	42 574 140	91 490 964	174 364 163	16 000 000	326 381 139
Årets tilgang	2 821 646	1 243 753	6 745 178	8 491 008	2 323 315		21 624 900
Årets avgang						-260 451	-260 451
Årets avskrivninger	-406 954	-132 950	-1 065 986	-2 737 763	-3 804 428		-8 148 081
Årets nedskrivninger							0
Reverseringer av nedskrivninger							0
Bokført verdi pr. 31.12.2022	3 404 284	2 073 083	48 253 332	97 244 209	172 883 050	15 739 549	339 597 507
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

(jfr. obligatorisk oppstilling - oversikt balanse, bevilgningsoversikt drift og økonomisk oversikt drift)

2.5 Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2022	Balanseført verdi 01.01.2022
Andel egenkapitalinnskudd KLP	22150001			kr 5 764 272	kr 5 422 932
Revisjon Midt-Norge SA	22168130	0,54 %		kr 15 000	kr 15 000
Konsek Trøndelag IKS	22168131	1,10 %		kr 33 000	kr 33 000
IKS Namdal Rehabilitering Drift	22168320	4,00 %		kr 15 715	kr 15 715
IKS Namdal Rehabilitering Eiendom	22168321	4,00 %		kr 20 000	kr 20 000
Midtre Namdal Vekst as	22170005	22,00 %		kr 20 000	kr 20 000
Impact Europe Group	22170006	0,01 %		kr 8	kr 8
INAM AS (tidl. Namdalshagen)	22170009	1,34 %		kr 31 020	kr 31 020
Nord-Trøndelag EI-verk as	22170011	1,04 %	63,2 mill Eg.kap.andel	kr 7 800 000	kr 7 800 000
Nord-Trøndelag Krisesenter IKS	ingen	0,80 %			
IKA Trøndelag (int.k. arkiv)	ingen	1,45 %			
Miuseet Midt IKS	ingen	2,78 %			
MN Vekst Holding AS	ingen	22,00 %			
Sum				kr 13 699 015	kr 13 357 675

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.6 Note 6 – Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	kr 5 418 520	kr 4 521 907	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 5 418 520	kr 4 521 907	kr -	kr -	kr -

Det har ikke vært tap i løpet av året.

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.7 Note 7 – Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum (tusen)	Siste forfall	Rente- binding til	Betaler	Finans- reglementet
KBN - 20180197	12 750	jun.48	mar.20	2,26 %	§ 9
KBN - 20090366	19 300	jun.40	jun.27	2,51 %	§ 9
KBN - 20140249	5 514	sep.44	sep.23	2,09 %	§ 9
KLP - 8317.53.19266	4 160	des.38	sep.23	2,05 %	§ 9
Sum lån med fast rente	41 724				

Det er ikke blitt benyttet rentebytteavtaler til sikring av kommunens lånegjeld.

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.8 Note 8 – Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2022	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	113 977 518	0	0	3,13 %
Lån til andres investeringer	0	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0
Lån til videreutlån	6 213 825	0	0	1,50 %
Sum bokført langsiktig gjeld	120 191 343	0		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2023	0	0		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	41 724 100	2,33 %
Langsiktig gjeld med flytende rente pr. 31.12.22 :	78 467 243	3,56 %

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.9 Note 9 – Avdrag på lån

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	180 992	674 203
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	390 317	345 774
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-22 153	428
Saldo avdragsfond 31.12.	0	22 153

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	180 992	674 203
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	390 317	345 774
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-22 153	428
Saldo avdragsfond 31.12.	0	22 153

(jfr. obligatorisk oppstilling - bevilgningsoversikt investering/drift og økonomisk oversikt drift)

2.10 Note 10 – Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. Tallene nedenfor omfatter dermed ordningene samlet for begge selskapene.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier. Regnskapsføringen av pensjonspremiene skjer ved bruk av Kostraart 090 (10900/10901) i driftsregnskapet

	2022	2021
Innestående på premiefond 01.01.	7 161 024	671 047
Tilført premiefondet i løpet av året	3 363 566	8 024 200
Bruk av premiefondet i løpet av året	3 337 705	1 534 232
Innestående på premiefond 31.12.	7 186 885	7 161 015

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremier som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieaviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling. Flatanger kommune har ikke endret amortiseringsperiode i løpet av 2022.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavik og amortisering av premieavik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2022 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er ca. kr. 500.000 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,00 %	
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering (gj. snitt)	1,60 %	1,98 %	

Fortsettelse note 10 – pensjonsforpliktelser:

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2022	2021
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	6 490 879	6 659 230
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	5 829 572	5 507 240
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-6 698 919	-6 282 206
	Adminstrasjonskostnad	323 782	348 516
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	5 945 314	6 232 780
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	9 457 724	12 415 077
C	Årets premieavvik (B-A)	3 512 410	6 182 297

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2022	2021
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	9 457 724	12 415 077
C	Årets premieavvik	-3 512 410	-6 182 297
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	2 833 019	2 610 007
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	8 778 333	8 842 787
G	Pensjonstrekk ansatte	1 199 948	1 150 541
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	7 578 385	7 692 246

Akkumulert premieavvik		2022	2021
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	12 658 087	9 085 797
	Årets premieavvik	3 512 410	6 182 297
	Sum amortisert premieavvik dette året	-2 833 019	-2 610 007
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	13 337 478	12 658 087
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	680 211	645 562
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	14 017 689	13 303 649

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2022	2021
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	186 195 339	193 976 286
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	5 771 927	-12 636 625
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	6 490 879	6 659 230
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	5 829 572	5 507 240
	Utbetalinger	-7 011 035	-7 310 792
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	197 276 682	186 195 339
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	188 902 908	191 252 870
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	1 995 357	-13 387 937
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	9 457 724	12 415 077
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-323 782	-348 516
	Utbetalinger	-7 011 035	-7 310 792
	Forventet avkastning	6 698 919	6 282 206
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	199 720 091	188 902 908
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-2 443 409	-2 707 569
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-124 614	-138 086

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.11 Note 11 – Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Midtre Namdal Avfallsselskap IKS	Renovasjon	Selvskyldner	kr 11 238 760	kr 5 089 052	kr 3 085 600	Ingen	Ingen (*)	Div. fra 2026 - 2049
Namdal Rehab. IKS	Rehabilitering	Selvskyldner	kr 2 370 817	kr 1 269 139	kr -	Ingen		Div. fra 2034 - 2026
Midtre Namdal Vekst AS	Tilrettelegge for arbeid	Selvskyldner	kr 6 895 949	kr 6 209 221	kr -	kr 689 595	Statsforvalter	08.07.2047 27.07.2043
Sum garantiansvar				kr 12 567 412	kr 3 085 600			

(*) MNA IKS med dets medlemmskommuner trenger ikke departementets godkjenning av låneopptak, jfr. brav av 2014 fra Fylkesmannen.

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS har til sammen 7 lån som kommunen garanterer for. Flatanger kommune sin eierandel er på 2,8%, og oversikten ovenfor viser at Flatanger garanterer for kr. 5 089 052 av MNA sin restgjeld som pr. 31.12.31 er påkr. 181 125 020.

Namdal Rehabilitering IKS har til sammen 4 lån som kommunen garanterer for. Flatanger kommune sin eierandel er på 4%, og oversikten ovenfor viser at Flatanger garanterer for kr. 1 269 139 av Namdal Rehab. sin restgjeld som pr. 31.12.31 er på kr. 31 728 524.

Midtre Namdal Vekst har til sammen 2 lån som kommunen garanterer for. Flatanger kommune sin eierandel er på 22,3%, og oversikten ovenfor viser at Flatanger garanterer for kr. 6.209.221 + 10% av bedriften sin restgjeld som pr. 31.12.31 er på kr. 27 844 040.

2.12 Note 12 – Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2022	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2022
Bundne driftsfond				
Selvskostfond (Renovasjon og feiing)	kr 396 520	kr 226 589	kr -	kr 623 109
Diverse fond oppvekst og kultur m.m.	kr 2 396 364	kr 204 675	kr 635 072	kr 1 965 968
Diverse fond helse- og omsorg	kr 500 876	kr 40 000	kr 10 000	kr 530 876
Diverse fond næring, landbruk, teknisk	kr 765 681	kr 143 712	kr 97 293	kr 812 099
Flatangerhallen	kr 539 541	kr -	kr 124 147	kr 415 393
Salmarmidler	kr 493 654	kr -	kr 36 000	kr 457 654
Bredbånd/Mobil/fiberutbygging	kr 4 149 711	kr -	kr -	kr 4 149 711
Vegfond Osen - Flatanger	kr 444 500	kr -	kr -	kr 444 500
Næringsfond - Utviklingsfond (NTE)	kr 1 822 372	kr -	kr 409 148	kr 1 413 224
Gavefond, Madsen fond m.m	kr 1 144 094	kr 97 131	kr 4 964	kr 1 236 262
Sum	kr 12 653 313	kr 712 107	kr 1 316 624	kr 12 048 797
Bundne investeringsfond				
Husbankmidler	kr 22 153	kr -	kr 22 153	kr -
Storlavika industriområde	kr 10 000	kr -	kr -	kr 10 000
Flatanger Midtre Vannverk/Flomkatastrofe veg/bru	kr 298 918	kr -	kr -	kr 298 918
Investeringsstilskudd Pleie- og omsorgstunet	kr 4 374 928	kr -	kr -	kr 4 374 928
Sum	kr 4 705 999	kr -	kr 22 153	kr 4 683 846

(jfr. obligatorisk oppstilling – oversikt balanse)

2.13 Note 13 – Selvkostområder

	Resultat 2022					Balansen 2022	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	3 081 764	2 945 084	136 680	104,6 %	100,0 %	153 117	549 637
Slam	248 860	428 586	-179 726	58,1 %	100,0 %	-184 746	-236 862
Vann	783 844	1 448 361	-664 517	54,1 %	0,0 %	-701 970	-1 428 913
Avløp	943 304	660 029	283 275	142,9 %	0,0 %	253 384	-733 592
Feiing	442 607	360 808	81 799	122,7 %	0,0 %	82 898	73 072
Kart og oppmåling	344 320	991 253	-646 933	34,7 %	0,0 %	0	0
Plan- og byggesak	377 631	977 198	-599 567	38,6 %	0,0 %	0	0

	Resultat 2021					Balansen 2021	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	3 010 748	2 800 239	210 509	107,5 %	100,0 %	216 097	396 520
Slam	211 706	153 964	57 742	137,5 %	100,0 %	56 188	-52 116
Vann	581 280	1 175 748	-594 468	49,4 %	0,0 %	-602 712	-726 943
Avløp	970 762	1 515 117	-544 355	64,1 %	0,0 %	-558 068	-986 976
Feiing	420 857	457 668	-36 811	92,0 %	0,0 %	-36 646	-9 826
Kart og oppmåling	847 308	1 012 173	-164 865	83,7 %	0,0 %	0	0
Plan- og byggesak	789 051	982 500	-193 449	80,3 %	0,0 %	0	0

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

2.14 Note 14 – Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural- ytelser
Rådmann	924 800	0	0	0
Ordfører	798 538	0	0	0

Ordførers lønn er knyttet til en stortingsrepresentants lønnsnivå, en ordning som mange andre kommuner har sluttet seg til.

2.15 Note 15 – Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Revisjon Midt Norge SA.

Godtgjørelse til revisor	Kommune- kassen
Revisjon - regnskaps- og forvaltningsrevisjon	391 002 0
Samlet godtgjørelse	391 002

Revisjon omfatter regnskapsrevisjon inkl forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Omfatter også attestasjoner og uttalelser fra revisor.

Konsek IKS er sekretær for kontrollutvalget.

2.16 Note 16 – Regnskapsoppstillinger - avfallsvirksomhet

RENOVASJON:

Husholdningsavfall	2022	KOMMUNE	FLATANGER
Husholdningsavfall	Etterkalkyle	Driftstilskudd	3,44 %

KOSTRA 23 - Tall i hele 1000	Husholdningsa vfall	Totalt fordelt	FLATANGER
Direkte driftsutgifter, internt til egne innbyggere	79 763	79 763	2 745
Direkte driftsutgifter, ekstern produksjon	0	0	0
Henførbare indirekte driftsutgifter	243	243	8
Kalkulatoriske rentekostnader, internt til egne innbyggere	2 011	2 011	69
Kalkulatoriske rentekostnader, ekstern produksjon	0	0	0
Kalkulatoriske avskrivninger, internt til egne innbyggere	8 009	8 009	276
Kalkulatoriske avskrivninger, ekstern produksjon	0	0	0
Andre inntekter	89 605	89 605	3 084
Gebyrgrunnlag (A1+A2+B+C1+C2+D1+D2-E)	421	421	15
Gebyrinntekter	0	0	0
Årets selvkostresultat (G-F)	-421	-421	-15
Avregning selvkost fra ekstern tjenesteproduksjon tidligere regnskapsår		0	0
Årets resultat som skal disponeres (H1+H2)	-421	-421	-15
Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0
Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	421	421	15
Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)	0	0	0
Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	7 072	7 071	237
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	243	243	8
Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	6 893	6 893	231
Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	0 %	0 %	0 %
Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	0 %	0 %	0 %

FLATANGER
2 913 612

SLAM:

Slamtømming	2022	KOMMUNE	FLATANGER
Slamtømming	Etterkalkyle	Driftstilskudd	4,06 %

KOSTRA 23 - Tall i hele 1000	Slamtømming	Totalt fordelt	FLATANGER
Direkte driftsutgifter, internt til egne innbyggere	17 889	17 889	726
Direkte driftsutgifter, ekstern produksjon	0	0	0
Henførbare indirekte driftsutgifter	64	64	3
Kalkulatoriske rentekostnader, internt til egne innbyggere	38	38	2
Kalkulatoriske rentekostnader, ekstern produksjon	0	0	0
Kalkulatoriske avskrivninger, internt til egne innbyggere	179	179	7
Kalkulatoriske avskrivninger, ekstern produksjon	0	0	0
Andre inntekter	20 375	20 375	827
Gebyrgrunnlag (A1+A2+B+C1+C2+D1+D2-E)	-2 204	-2 204	-89
Gebyrinntekter	0	0	0
Årets selvkostresultat (G-F)	2 204	2 204	89
Avregning selvkost fra ekstern tjenesteproduksjon tidligere regnskapsår		0	0
Årets resultat som skal disponeres (H1+H2)	2 204	2 204	89
Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	2 204	2 204	89
Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0
Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0
Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	167	-2 405	0
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	45	45	2
Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	2 416	-156	91
Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	0 %	0 %	0 %
Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	0 %	0 %	0 %

FLATANGER
825 449

2.17 Note 17 – Usikre forpliktelser og vesentlige poster

Når det gjelder usikre forpliktelser er det et mulig forelegg knyttet til kulturminnesak oppstått i årene 2020 og 2021. Saken er ikke endelig avgjort ved regnskapsavleggelse. Antatt oppgjørstidspunkt våren 2023. Estimert beløp til maksimalt kr. 200.000.

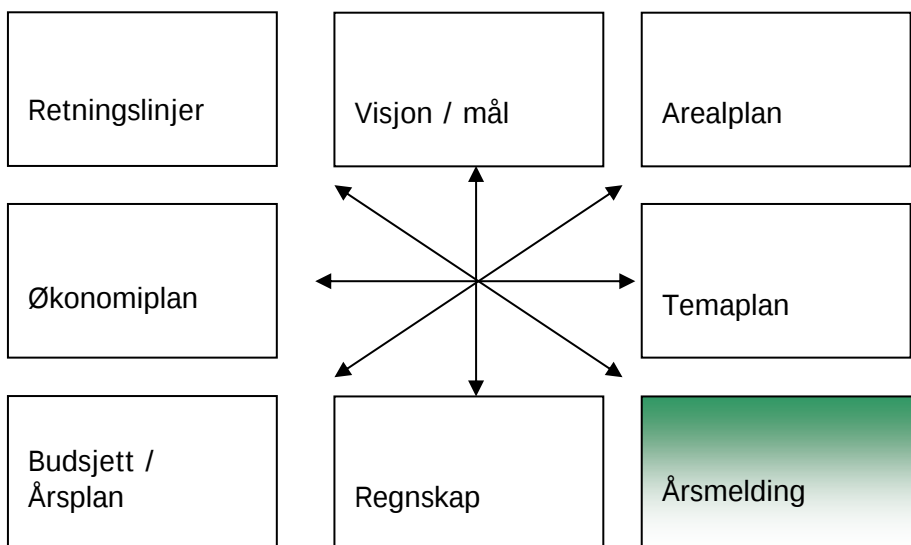
For å forstå og kunne analysere regnskapet korrekt gjøres det oppmerksom på at den årlige inntekta fra Havbruksfondet (i år på kr. 41, 2 mill.) er beløp som kan være usikre og varierer mye fra år til år. I år mottok kommunen betydelig mer enn forventet, mens det for 2023 er budsjettet med kr. 9,9 mill. fra Havbruksfondet. Da ca. kr. 3,0 mill av dette beløpet ble mottatt i 2022 - forventes det ca. kr. 6,9 mill. i produksjonsavgift fra Havbruksfondet i 2023. For 2023 er det derfor budsjettet med et negativt netto driftsresultat på kr. 2,8 mill.

Kommuneplan for Flatanger Kommune

Årsmelding 2022

*Lvert av rådmannen den, 31.03.2023
Vedtatt av Flatanger kommunestyre den xx.xx.23, sak xx/23*

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Årsberetning 2022 for Flatanger kommune	5
2.1 Generelt om den økonomiske og tjenestemessige situasjon.	5
2.2 Driftsregnskapet	8
2.3 Rapportering ift. økonomi-/finansreglementet	14
2.4 Investeringsregnskapet	15
2.5 Balanseregnskapet	16
2.6 Andre forhold av vesentlig betydning for kommunen	17
2.7 Økonomiske utfordringer/strategier	23
2.8 Etisk standard og kommunens interne kontroll.	24
2.9 Likestilling	26
2.10 Forhold mht. å hindre diskriminering m.v.	28
3. Del 2. Årsrapport for driftsenhetene	30
4. Hovedansvarsområde 0; Sentrale styringsorganer	30
4.1 Beskrivelse av virksomheten	30
4.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.	30
4.3 Behandlede saker 5 siste år:	31
4.4 Fremtidige utfordringer	31
5. Hovedansvarsområde 1; Fellesutgifter, stab, støtte	32
5.1 Beskrivelse av virksomheten	32
5.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	32
5.3 Måloppnåelse med vurdering	34
5.4 Fremtidige utfordringer	36
5.5 IK/HMS-status	36
6. Hovedansvarsområde 2: Oppvekst og kultur	38
6.1 Beskrivelse av virksomheten	38
6.2 Ressursinnsats / ressursutnyttelse	38
6.3 Måloppnåelse med vurdering	39
6.4 Framtidige utfordringer	47
6.5 IK/ HMS/MHV-status	47
7. Hovedansvarsområde 3: Helse-, sosial- og omsorgstjenesten	48
7.1 Beskrivelse av virksomheten	48
7.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse	48
7.3 Måloppnåelse med vurdering	48
7.4 Fremtidige utfordringer	55
7.5 IK/HMS-status	55
8. Hovedansvarsområde 4; Etat for Næring, miljø og teknisk	57

8.1 Beskrivelse av virksomheten	57
8.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.....	57
8.3 Måloppnåelse med vurdering	59
8.4 Framtidige utfordringer.....	65
8.5 IK/HMS-status.....	65
9. Hovedansvarsområde 5; Kirkelige formål	66
9.1 Beskrivelse av virksomheten	66
9.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.....	66
9.3 Måloppnåelse med vurdering	66
9.4 Framtidige utfordringer.....	66

Innledning.

I årsmeldingen finner vi kommunens årsberetning (pliktig del i henhold til kommuneloven) som del 1, og en rapport fra hovedansvarsområdene med driftsansvar som del 2.

Del 1 Årsberetningen.

Kommunelovens § 14-7 lyder:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.*

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

Årsberetningen skal ut fra dette være i h.h.t. til krav til innhold og konsistens satt i kommuneloven og i tilhørende forskrift og standarder.

Del 2. Årsrapportering for driftsenhetene

Innenfor hovedansvarsområder med driftsansvar, er rapporten delt inn i 5 avsnitt:

- 1) Beskrivelse av virksomheten
- 2) Ressursinnsats/ressursutnyttelse
- 3) Måloppnåelse
- 4) utfordringer framover
- 5) IK/HMS-status

Årsberetning 2022 for Flatanger kommune

2.1 Generelt om den økonomiske og tjenestemessige situasjon.

Som i hele 2021, ble også de første månedene av 2022 berørt av håndteringen av Covid-19 pandemien. Hele kommunens organisasjon er blitt berørt av situasjonen, delvis påvirket tjenesteutøvelsen, og har gitt medarbeiderne en tilleggsutfordring til de ordinære arbeidsoppgaver. I stort, ser det imidlertid ut som om at statens økonomiske kompensasjonsordning knyttet til pandemien for vår kommune har bidratt til å dekke de faktiske merkostnader knyttet til pandemien. Imidlertid har bl.a. begrensninger knyttet til å finne tilstrekkelig kvalifiserte vikarer/ekstrainnleie vært en begrensende faktor. Særlig gjelder dette innenfor oppvekst inkl. barnehage, helse og renhold. Dette har følgelig medført at mange av våre faste medarbeidere har hatt en økt arbeidsbelastning også i 2022.

Kommunen har over tid arbeidet målrettet med økonomisk omstilling for å tilpasse driften i forhold til inntektene. Samtidig med dette arbeidet har fokuset vært rettet mot tjenstekvalitet, og at kommunen oppfyller egne satte standarder, samt krav i samsvar med lov og forskrift. De siste årene har kommunens økonomiske handlingsrom imidlertid økt, slik at dette har muliggjort å sette inn ekstra ressurser i tidligere underfinansierte tjenester. Likeledes har kommunen i de siste årene gjennomført betydelig oppgradering av ulik infrastruktur. Betydelige utbetalinger fra havbruksfondet, som i hovedsak er blitt disponert til delfinansiering av investeringer, har bidratt til å redusere veksten i kapitalutgiftene vesentlig. Videre er kommunen blitt tilført nye oppgaver som igjen bidrar til økt ressursbruk, bl.a. ved at flyktningetjenesten ble reetablert som følge av mottak av flyktninger fra Ukraina.

Kommunens driftsbudsjett for 2022 ble vedtatt med et forbruk der deler av havbruksfondsmidlene finansierte drift. Dette utgjorde ca. kr. 5 mill. Deler av driftsoppgavene kan imidlertid defineres som ekstraordinære og ikke varige. (Se pkt. 2.2 i årsmeldingen.) «Korrigert» netto driftsresultat for 2022, dvs. hvis vi ikke hadde mottatt havbruksfondsmidler, viser et negativt netto driftsresultat på ca. kr. 6,7 mill. Dette tilsvarer tilnærmet den årlige overføring til kommunen med bakgrunn i produksjonsavgiften fra havbruksnæringen.

Hovedforklaringen på kommunens sterkt positive netto driftsresultat i 2022, som ble ca. kr. 23 mill. høyere enn budsjettert, skyldes langt høyere utbetaling fra havbruksfondet enn hva som var budsjettert. Kommunens disposisjonsfonds ble således tilført ca. kr. 20 mill. i 2022, og utgjør kr. 41,719 mill. pr. 31.12.2022.

Med dagens økonomiske rammebetingelser, samt prognoser for ekstraordinære inntekter, anses kommunens økonomiske situasjon som tilfredsstillende og sunn. Imidlertid er det en del usikkerhet knyttet til omfanget av framtidige «ekstraordinære» inntekter, og evt. samordning av deler av disse med kommunenes inntektssystem. Dette er nærmere forklart i årsbudsjett for 2023.

Kommunens drift bør ikke baseres på «usikre og varierende» ekstraordinære inntekter. Med utgangspunkt i dette ligger driftsnivå i 2022, og det budsjetterte driftsnivå i 2023, opp mot det nivå som anses økonomisk trygt. Signaliserte ønsket ressursbruk i enkelte kommunale tjenester, som f.eks. innenfor barnehage og renhold, må ut fra dette søkes løst innenfor dagens totale driftsnivå.

Det er også en viktig forutsetning i kommunens økonomiplan at kommunens nivå på frie inntekter fra staten opprettholdes. I stor grad knyttes tildelt statlig rammetilskudd for kommunene til innbyggertall og befolkningssammensetning. Den positive lokale samfunnsutvikling, med god vekst i næringslivet, bidrar til at den vedvarende trenden med

reduksjon i antall unge innbyggere i kommunen ser ut til å stagnere. Dette bidrar til at nivået på kommunens frie inntekter vil opprettholdes i større grad enn hva som har vært tilfelle de senere år. Denne forutsetning underbygges også av SSB's positive befolkningsprognose for vår kommune.

Kommunen har hatt følgende utvikling i folketall i 2022:

Folketall 1.1.22	Fødte	Døde	Innflyttere	Utflyttere	Folketall 31.12.22
1101	7	15	69	54	1108

Antall innbyggere innenfor utvalgte aldersgrupper pr. 1.januar. Utvikling de siste 10 år:

Pr. 1. januar År	0 - t.o.m. 15 år	16 - 66 år	67 år og eldre	Innbyggere totalt
2014	181	716	223	1120
2015	177	722	220	1119
2016	162	717	224	1103
2017	155	715	220	1090
2018	151	726	228	1105
2019	151	717	235	1103
2020	149	715	239	1103
2021	134	720	246	1100
2022	147	687	267	1101
2023	156	681	271	1108

Kommentar til begge tabeller:

I 2017 hadde kommunen en befolkningsvekst på 15 flere innbyggere. Fra 2018 til årsskiftet 2021/2022 har folketallet vært tilnærmet stabilt, mens det har økt med 7 innbyggere i løpet av 2022, noe som delvis kan skyldes økt tilflytting av flyktninger fra Ukraina. Selv med de siste års innflytting av en del yngre folk, samt familier, og økning i antall fødsler (2021), ser en fortsatt en klar trend på at det blir stadig flere eldre innbyggere i kommunen.

Utviklingen i folketall, samt ikke minst befolkningssammensetningen, har bidratt til at en har klart å opprettholde nivået på tildelt rammetilskudd fra staten i de siste åra. I tillegg bidrar en sterk vekst i skatteinngangen etter 2019 positivt.

Utvikling av kommunens frie inntekter, nominell kroneverdi fra 2019 til 2022, 1000 kr:

År:	2019	2020	2021	2022
Rammetilskudd inkl. skjønn	51.230	53.326	55.110	55.702
Skatt på inntekt og formue eks. eiendomsskatt	32.722	41.284	42.475	47.240
Sum frie inntekter fra stat	83.952	94.110	97.585	102.942

Grunnet skatteinngang utover landsgjennomsnittet er dette utjevnet med nedtrekk i rammetilskuddet, dette utgjorde kr. 2,1 mill. Kommunen har mottatt i alt kr. 1.234.000 i kompensasjonsmidler over rammetilskuddet i forbindelse med koronapandemien, og i tillegg kr. 860.000 i skjønnsmidler i forbindelse med uforutsette utgifter forbundet med ressurskrevende tjenester i 2022. Totalt utbetalt rammetilskudd var kr. 3.701.795 høyere enn budsjettet. Skatteinngangen eks eiendomsskatt var i alt kr. 1.159.153 lavere enn budsjettet. Kommunen hadde en skatteinngang som var 105% høyere enn landsgjennomsnittet i 2022.

Kommunens økonomiske utvikling over tid (nominell kroneverdi i 1000 kroner), samt nøkkeltall (R = regnskap, B= budsjett):

	2018	2019	2020	2021	R-2022	B-2022	Avvik 2022
Til fordeling til drift, kr.	89.036	94.260	94.654	107.562	115.348	118.815	- 3.467
Regnskapsmessig resultat ex saldering med disp.fond utover budsjett = Mindre/merforbruk (-) i h.h.t. budsjett, kr.	0	148	4.479	4.994	23.113	0	+23.113
Netto driftsresultat, kr.	34.231	1.452	33.149	3.348	34.439	11.145	+23.294
Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	21,8	1,1	20,2	2,3	17,9		
Gjeldsgrad	2,66	2,02	1,33	1,21	1,11		
Egenkapitalandel (Soliditet)	0,27	0,33	0,43	0,45	0,47		
Arbeidskapital, kr.	77.416	99.546	63.599	49.969	67.363		
Likviditetsgrad 1	4,92	4,66	3,74	3,32	3,73		

Forklaringer nøkkeltall:

Driftsmargin = Netto driftsresultat i % av driftsinntektene

Gjeldsgrad = Kortsiktig gjeld + langsiktig gjeld (inkl. pensjonsforpliktelser)/Egenkapital

Egenkapitalandel = Egenkapital/Totalkapital

Arbeidskapital = Omløpsmidler – kortsiktig gjeld

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/Kortsiktig gjel

Finansielle måltall for Flatanger kommune i 2022 sett opp mot kommunens vedtatte måltall:

	Vedtatte måltall	2022
Driftsmargin (Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekt)	2,0%	17,9%
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekt	5,0%	21,8%
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekt	80%	57,9%
Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekt	15%	35,3%

Kommentarer til tabeller:

Måltallet for driftsmargin forteller hvor sunn kommuneøkonomien er, og om vi forbruker mer økonomiske ressurser i året enn hva som tilføres i året. Driftsmarginen kan også fortelle noe om kommunens evne til å finansiere uforutsette hendelser, samt evne til å bygge fond/midler til investeringer. Driftsmarginen for 2022 er betydelig høyere (bedre) enn fastsatt måltall.

Pga. at vi har avsatt midler til disposisjonsfond som bl.a. følge av underforbruk i forhold til budsjett i foregående år, samt at deler av mottatte havbruksfondsmidler også er avsatt til samme formål, ligger andel disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekt høyere enn vedtatt måltall. Måltallet forteller noe om kommunens evne til å håndtere år med anstrengt økonomi og uforutsette hendelser.

Kommunen oppnår også fastsatte måltall; Netto lånegjeld (Brutto lånegjeld fratrukket Startlån og ubrukte lånemidler) i % av brutto driftsinntekt. Måltallet forteller bl.a. i hvor stor grad kommunen er eksponert overfor renteendringer. Kommunen ligger nå under maksimalgrensen mht. hva som er vedtatt mål, dvs. kommunens lånegjeld er forholdsvis lav i forhold til våre driftsinntekter. Pr. i dag er det kun 3 av 37 Trøndelagskommuner som har et bedre måltall enn Flatanger når det gjelder netto lånegjeld. Dette måltallet forventes imidlertid å ville øke en god del i 2023; delvis på grunn av økt låneopptak, men også pga. reduserte brutto driftsinntekter som følge av betydelig mindre i inntekter fra Havbruksfondet i 2023.

Et minst like godt bilde på gjeldsbelastningen kan være å sammenligne måltallet; Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger:

Flatanger: Kr. 103.395
 Kostragruppe 15: Kr. 118.068
 Trøndelag: Kr. 105.819
 Landet utenom Oslo: Kr. 91.984

Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekt forteller noe om hvor likvid kommunen er, og dermed evne til å dekke løpende økonomiske forpliktelser. Oversikten viser at kommunen oppfyller måltallet med svært god margin i 2022.

2.2 Driftsregnskapet

Beløp i 1000 kr - fra økonomisk oversikt	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kroner
Rammetilskudd	55 110	55 702	52 000	3 702
Inntekts- og formuesskatt	42 475	47 241	48 400	-1 159
Eiendomsskatt	6 536	9 930	10 000	-70
Andre overføringer og tilskudd fra staten	13 360	43 969	26 864	17 105
Overføringer og tilskudd fra andre	14 815	17 367	9 148	8 219
Brukerbetalinger	5 483	6 192	5 514	678
Salgs- og leieinntekter	10 998	10 653	10 398	255
Sum driftsinntekter	148 777	191 053	162 324	28 729
Lønn og sosiale utgifter	-78 942	-81 792	-82 216	424
Andre driftsutgifter inkludert avskrivninger	-67 649	-75 917	-65 773	-10 144
Sum driftsutgifter	-146 591	-157 709	-147 989	-9 720
Brutto driftsresultat	2 186	33 345	14 335	19 010
Netto finansutgifter	-6 571	-7 054	-7 304	250
Motpost avskrivninger	7 732	8 148	4 114	4 034
Netto driftsresultat	3 348	34 439	11 145	23 294
Anvendelse av netto dr.resultat:				

Overføring til investering	0	0	0	
Netto avsetninger/bruk driftsfond	-3 348	-34 439	-11 145	
Årets regnskapsmessige resultat	0	0	0	
Driftsmargin/Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	2,3 %	18,0 %	6,9 %	

Kommentarer:

Etter nye regnskapsregler skal nå kommunens driftsregnskap gjøres opp i balanse (dvs. kr. 0) så lenge kommunen har et mindreforbruk, eller kommunen innehar tilgjengelig ubundet driftsfond som kan saldere et evt. merforbruk. Kommunens årsregnskap ble saldert med en netto meravsetning til ubundet driftsfond (disposisjonsfond) sett i forhold til budsjett på i alt kr. 17.998.609. Nettoavsetning til disposisjonsfond i 2022 var på kr. 20.280.609.

Netto driftsresultatet viser et overskudd på kr. 34.439.092. Dette utgjør 17,9% av totale driftsinntekter, og er det beste regnskapsresultatet sammenlignet med alle Trøndelagskommunene i 2022.

Sammenligningstall, netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter:

Kostragruppe 15: 4,8%
 Trøndelag: 2,4%
 Landet uten Oslo: 2,6%

Inne i kommunens positive netto driftsresultat ligger imidlertid «ekstraordinære inntekter» fra havbruksfondet på kr. 41.198.245.

Korrigert/ «reelt» netto driftsresultat er ut fra dette:

Regnskapsmessig netto driftsresultat:	Kr.	34.439.092
- Havbruksfond	Kr.	41.198.245
<u>Korrigert/ «reelt» netto driftsresultat</u>	Kr.	<u>- 6.759.153</u>

Her må det imidlertid opplyses om at kommunen finansierte bl.a. følgende ettårstiltak over drift i 2022:

- Andel anleggsbidrag vannforsyning til Utvorda kr. 500.000, dekning av eldre regning brannstasjon kr. 104.000, Strandrydding kr. 100.000, kvalitetssystem kr. 75.000, sentrumsplan fase 2 og 3 kr. 300.000 m.m.
- Det ble også en god del ekstraavgifter i 2022 i forhold til det som var opprinnelig budsjett; engangskostnader på slamområdet etter overgang til MNA kr. 900.000, økte nettoutgifter ressurskrevende tjenester kr. 1,8 mill., Økte utgifter barnevern kr. 1,9 mill. og utgifter til sikring av bølgedemper kr. 646.000.

Noen av disse utgiftene (ressurskrevende tjenester/barnevern) kan også løpe inn i 2023, og det ville ha vært svært vanskelig å møte disse utfordringene uten de ekstra inntektene kommunen mottar fra Havbruksfondet.

Likevel viser en snaranalyse av den økonomiske situasjonen at kommunens økonomiske tilstand er sunn. Kommunen har i de siste årene klart å omstille drift i forhold til de økonomiske realiteter, samt at den generelle positive samfunnsutvikling, sterk vekst i skatteinntekten, ekstraordinære inntekter har økt kommunens økonomiske handlingsrom. Det er ut fra dette

viktig at kommunen fortsatt innehar et vedvarende trykk på å skalere drift i h.h.t. de økonomiske rammebetingelser

Inne i kommunens totale regnskapsresultat, som viser en samlet drift i h.h.t. budsjett, ligger det ulike budsjettavvik:

Budsjettavvik som forklarer driftsresultat fordelt i 2022. (Alle beløp i 1000 kroner)

	Underskudd	Overskudd
HA 0, Sentrale styringsorganer		131
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte		717
HA 2, Oppvekst, kultur		742
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg	1.053	
HA 4, Næring, miljø, teknisk	1.754	
HA 5, Kirkelige formål	13	
Totalt alle driftsenheter	1.229	
FA 80 Skatt på inntekt og formue	1.229	
FA 84 Rammetilskudd mv		3.702
FA 85 og 86 Andre statlige refusjoner		18.394
FA 88 Pensjon/Premieavvik		209
FA 89 Avskrivinger/reserv nye bevilgninger		0
FA 90 Renter	11	
FA 91 Avdrag		3
FA 92 Aksjer/utbytte	0	0
FA 93 Disponering av tidl. Års res. mm	0	0
FA 95 Fond- Avsetning/bruk	19.837	0
FA 98 Overført til investeringsregnskapet		0
Totalt	0	0

Hovedforklaring på avvik:

- Hovedforklaring på at regnskapet viser totalt et større forbruk i forhold til revidert budsjett i driftsenhetene på kr. 1,2 mill. er økte utgifter på hovedansvar 3 og 4. Hovedsakelig gjelder dette økte utgifter til barnevern, legevakt, brøyting og nødvendig vedlikehold av kommunale bygg. Det at en likevel kom ut med et positivt resultat kan tilskrives at kommunen mottok, kr. 2,5 mill. mer i rammetilskudd/skatt enn budsjettet, samt kr. 18,4 mill. mer fra Havbruksfondet enn revidert budsjett. Årsaken til at budsjettavviket er så stort når det gjelder utbetalingen fra Havbruksfondet skyldes at det høsten 2022 var knyttet stor usikkerhet til størrelsen på utbetalingen, og at kommunen fikk estimert et utbetalingsbeløp på kr. 24,6 mill. (Budsjettet ble derfor høsten 2022 regulert ned fra opprinnelig kr. 32,0 mill., til kr. 22,7 mill.) Det viste seg imidlertid at utbetalingen ble på kr. 41,2 mill., noe som var kr. 16,6 mill. mer enn estimert tidlig på høsten.

Kommentarer på de største budsjettavvik ellers (for detaljert forklaring på avvik, se områdenes årsmelding lengre ute i dokumentet)

Sentrale styringsorganer:

- Kr. 60.000 mindre i godtgjørelser og pensjonsutgifter til folkevalgte enn budsjettet
- Mindreforbruk til drift av råd og utvalg på ca. kr. 77.000
- Totalt er området kr. 131.000 under budsjett.

Fellesutgifter, stab og støtte:

- Mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. kr. 126.000 på ansvar 1017 Felles kontorutgifter pga. at flytting av depotarkiv til IKA trøndelag ble rimeligere enn forutsatt, samt halvering av portoutgifter grunnet overgang til digital postforsendelse.
- Mindreforbruk på kr. 459.000 på ansvar 1200 Rådmannskontoret pga. refunderte sykepenges uten å innleie av vikarer, plan- og prosjektleder ansatt i mindre stillingsstørrelse og en feilbudsjettering vedrørende kontingenter.
- Mindreforbruk på kr. 300.000 på ansvar 1230 TT-formål pga. lavere utgifter til bredbåndleie etter etablering av kystfiber, samt lavere lisenskostnader enn budsjettet.
- Merforbruk på fagansvar 17 Avsetninger/påløpt lønn på kr. 244.000, pga. at påløpt lønn knyttet til at lønnsvekst til organiserte i utdanningsforbundet ikke ble utbetalt før i 2023 – grunnet streik og avgjørelse i rikslønnsnemnda februar 2023.
- Totalt for området ble det et mindreforbruk på kr. 717.000.

Oppvekst, kultur:

- Oppvekstkontoret/administrasjon: Kjøp av skoleplasser ble dyrere enn budsjettet, noe som medførte at ansvarsområdet fikk et merforbruk på kr. 199.000.
- Vangan barnehage hadde et mindreforbruk på kr. 253.000 og Solbakken barnehage hadde et mindreforbruk på kr. 173.000.
- Lauvsnes SFO og Utvorda SFO hadde hhv. kr. 213000 og 238000 i mindreforbruk. Assistent- og fagarbeiderressursene brukes på tvers av skole og SFO
- Totalt for området ble det et mindreforbruk på kr. 742.000

Helsevern, sosiale tjenester, pleie/omsorg:

- Fagansvar 32 Legetjenesten/legevakt. Innenfor legetjenesten har nødvendig skifte av fagsystem medført ekstra kostnader som ikke var forutsatt. I tillegg har interkommunal legevaksordning blitt dyrere enn forutsatt.
- Fagansvar 36 Barnevern; Her ble administrative kostnader dyrere enn forutsatt, samt at tiltaksbudsjettet ble ca. 580' dyrere enn det som det ble justert for under budsjettjustering.
- Totalt for området ble merforbruket på kr. 1.053.000

Næring, miljø, teknisk:

- Merforbruk i h.h.t. budsjett på vegvedlikehold/brøyting og strøing på kr. 715.000
- Ekstra kostnad ved overgang til ny aktør for slamtømming førte til en merutgift.
- Nødvendig merforbruk på vedlikehold og materiell fordelt på alle kommunale bygg ble på ca. kr. 700 000. Størstedelen av utgiftene her går til å drifte varme og ventilasjon på alle bygg.
- Totalt et merforbruk i forhold til budsjett på kr. 1.754.000

Kirkelige formål:

- Tilskudd til Midtre Namdal Kirkelige fellesråd ble kr. 12.500 mer enn budsjettert. Dette skyldes at utgifter til markering av Løvøy kirke's 150 års jubileum ikke ble budsjettregulert i løpet av året.

Skatt på inntekt og formue:

- Det var en mindreinntekt på kommunens andel av skatteinntektene i kommunens frie inntekter på kr. 1,2 mill. i forhold til prognosert. Dette må også ses i sammenheng med rammetilskuddet som var kr. 3,7 mill. høyere enn prognosert. Flatanger kommune har på kort tid (f.o.m. 2020) gått fra å være en «skattesvak» kommune til en «skattesterk» kommune.

Kommunen hadde i 2022 5,0% (mot 6,2% høyere i 2021) høyere skatteinngang fra personbeskatning pr innbygger i forhold til landsgjennomsnittet. Dette medfører at kommunen bidrar med midler inn i skatteutjevningen som går til skattesvake kommuner. Dette skjer gjennom nedtrekk i kommunens rammeoverføring. Selv om dette er en konsekvens, medfører dette likevel at kommunen får et sterkt pluss i de samlede frie inntekter fra staten. Selv om denne utvikling er svært gledelig, må man være klar over at situasjonen i hovedsak er oppstått med bakgrunn i at det er noen få skatteyttere med svært høy skatteevne – og er dermed noe «sårbar».

- Inntekter fra eiendomsskatteordningen i 2022, kr. 9,9 mill., er kr. 70.000 mindre enn budsjettert, men kr. 3,5 mill. mer enn i 2021, noe som skyldes at kommunen i 2022 fikk eiendomsskatt fra Vindkraftverket på Sørmarkfjellet.

Rammetilskudd mv:

- Økning i prognoserte rammeoverføringer på kr. 3,7 mill. Dette må ses i sammenheng med utmålt kommunal andel av skatteinntektene.

Premieavvik:

- Høyere regnskapsmessig inntekt på kr. 154.000 mer enn budsjettert i 2022 på hovedansvar 88 pensjon/premieavvik ekskl. arbeidsgiveravgift. Inne i dette hovedansvaret ligger bokføring av årets premieavvik, amortisering av tidligere års premieavvik, bruk av premiefond og avslutning av avsatte midler til pensjon til balansekonti i løpet av året. På driftsenhetene ble det samlet utgiftsført kr. 94.000 mer i regnskapet enn budsjettert. Ut fra dette ble kommunens totale regnskapsførte pensjonskostnader kr. 60.000 mer enn hva det var budsjettert med, noe som er et veldig lite avvik da netto pensjonskostnader utgjør ca. kr. 7,8 mill. for 2022.

Avskrivninger/reserverte nye bevilgninger:

- Som budsjettert.

Renter/avdrag:

- Merforbruk i forhold til budsjett på totalt kr. 8.000.

Prosentfordeling av nettoutgifter til de ulike kommunale driftsenheter de siste 6 år, ekskl. avskrivingskostnader:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HA 0, Sentrale styringsorganer	2,0%	1,8%	1,9%	1,6%	1,6%	1,4%
HA 1, Fellesutgifter, stab, støtte	8,7%	9,9%	9,5%*	9,3%	9,3%	8,9%
HA 2, Oppvekst, kultur	26,5%	26,9%	26,3%	25,8%	24,9%	25,4%
HA 3, Helsev., sosiale tj., pleie/omsorg	47,4%	46,4%	47,9%	47,7%	47,9%	47,5%
HA 4, Næring, miljø, teknisk	13,8%	13,5%	12,9%	14,1%	15,1%	15,6%
HA 5, Kirkelige formål	1,6%	1,5%	1,5%	1,5%	1,2%	1,2%
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

*Eksklusiv periodisert variabel lønn som var belastet området i 2019.

Kommentar:

I forhold til gjennomsnitt i de siste driftsår kan en i 2022 se følgende utvikling: Størst økning innenfor hovedansvar for NMT og Oppvekst og kultur. Størst nedgang på Fellesutgifter, stab, støtte/sentrale styringsoppgaver og Helse og omsorg.

Renter og avdrag har utviklet seg som følger:

1000 kr	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Renteutgifter	1 973	1 748	1 386	2 000	2 762	3.855	2.531	2.177	2.932
Renteinntekter	-446	-607	-442	-616	-812	-2.615	-927	-995	-1.089
Netto renteutgifter	1 527	1 141	944	1 384	1 950	1.240	1.604	1.182	1.843
Avdrag på lån	4 794	4 499	3.953	4 703	5 703	6.313	6.036	6.036	6.036
Netto kapitalutgifter	6 321	5 640	4 897	6 087	7.653	7.553	7.640	7.218	7.897
Netto utg. i % av									
driftsinntektene	5,4	5,1	4,3	5,0	4,9	5,85	4,66	4,85	4,13

Kommunens kapitalutgifter var i 2022 noe høyere enn de foregående åra. Dette skyldes økte renter i løpet av 2022 i forhold til de to siste åra. Økningen er likevel relativt moderat, og dette skyldes at en både i 2021 og 2022 ikke foretok nye låneopptak til kommunens investeringer, men benyttet havbruksfond til dekning av dette. Netto kapitalutgifter i % av driftsinntektene har imidlertid ikke vært lavere enn nå, jfr. oversikten ovenfor.

Utvikling utmålt eiendomsskatt i kommunen:

Tall i 1000 kroner	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt	3.541	4.145	4.272	5.837	5.693	5.292	6.536	9.930
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	3,25	3,70	3,50	3,70	4,40	3,23	4,39	5,20

Fra om med 2012 ble det innført eiendomskatteordning til å gjelde for hele kommunen. Den generelle eiendomsskattesats i 2022 var på 7,0 promille, men for bolig- og fritidseiendommer var satsen satt til 4 promille. I hovedsak kan økning i skatteinngangen fra 2021 til 2022 tilskrives vindkraftverket på Sørmarkfjellet.

Sammenligningstall, eiendomsskatt, totalt inkludert næring per innbygger (kr):

Flatanger:	Kr. 8.962
Kostragruppe 15:	Kr. 6.619
Trøndelag:	Kr. 3.291
Landet uten Oslo:	Kr. 3.004

2.3 Rapportering ift. økonomi-/finansreglementet

Kommunen har forholdt seg til gjeldende økonomi- og finansreglement i 2022. Det vises til egen finansrapport som behandles av kommunestyret i egen sak.

2.4 Investeringsregnskapet

Oversikt over investeringsprosjekter i 2022, beløp i 1000 kr. inkl. mva.

Prosjekt	Tittel	Regnskap	Budsjett	Avvik
0201	Grunnskolen, inv. og utstyr	226	250	24
0208	Lauvsnes skole/Vangan barnehage, utearealer	3 925	4 300	375
0209	IKT-skole	0	125	125
0271	Bibliotek	0	150	150
0281	Hilstad bygdemuseum	47	187	140
0283	Kunstgressbane - fase 1 plan/forarbeid	171	250	79
0284	Ungdomsklubben - lokaler	305	620	315
0303	Nye Pleie og omsorgstun	463	400	-63
0304	Kvitveistunet	806	800	-6
0305	Prosjekt PO-tun - sluttarbeid	511	520	9
0402	Maskiner, klippere, minigraver.	113	125	12
0403	Storlavika kai	0	70	70
0404	Kloakk Lauvsnes, plan/prosjektering	124	150	26
0405	Sentralidrettsanlegget, Vik	165	170	5
0406	VVA Storlavika	1 154	1 500	346
0408	Asfaltering	1 270	1 250	-20
0409	Lauvsnes skole, - svømmehall	167	75	-92
0411	Vannverk, styring/overvåking	1 785	1 500	-285
0423	Langtjønna boligfelt	312	250	-62
0425	Utvorda boligfelt vest, prosjektering	147	200	53
0443	Oppgradering og planarbeid Miljøbygget	648	1 050	402
0453	Vollamyra	168	300	132
1240	Saksbehandlingssystemer	1 460	1 515	55
1846	Grøntarealer ved komm bygn og anlegg	192	195	3
1848	Renholdsutstyr, maskiner	141	145	4
2209	Lauvsnes skole- Belysning	103	125	22
3710	Teknisk utstyr, velferdsteknologi	4	0	-4
3712	Bilpark	889	1 125	236
4000	Petrabakkan/Vollavegen/Lauvøyveien	78	250	172
4231	Sitter-Lauvsnes	1 166	1 000	-166
4232	Kommunale veger, div tiltak	101	105	4
4233	Lauvøyveien	1 338	1 375	37
4235	Veger, rekkverk	686	690	4
4302	Biler, anskaffelse og drift	473	560	87
4306	Branngarasje Jøssund	0	313	313
4427	Vangan barnehage	42	42	0
4501	Enøk PO-tunet	13	225	213
4502	Planlegging Storlavika 2	0	125	125
4511	Kjærlighetsstien 2	1 031	1 150	119
4513	Ladestasjon egen drift	1 131	1 150	19
	Sum investeringer i varige driftsmidler	21 353	24 332	2 979

Prosjekt	Tittel	Regnskap	Budsjett	Avvik
5102	Vik kirke (tilskudd til andres investeringer)	450	450	0
0886	Egenkapitalkrav KLP (aksjer og andeler)	341	341	0
	Sum investeringsutgifter - årets finansieringsbehov	22 144	25 123	2 979

Investeringer, finansiert på følgende måte i 2022, beløp i 1000 kr:

	Tittel	Regnskap	Budsjett	Avvik
	Kompensasjon for merverdiavgift	-3 405	-4 294	-889
	Tilskudd fra andre	0	0	0
	Salg av varige driftsmidler	-504	-504	0
	Mottatte avdrag på utlån	22		-22
	Netto utgifter videreutlån	209	0	-209
	Andre inntekter			0
	Overført fra driftsregnskapet	-14 763	-14 763	0
	Bruk av avsetninger, investeringsfond	-3 703	-5 562	-1 859
	Sum finansiering	-22 144	-25 123	-2 979

Flere av prosjektene er ikke fullført i 2022, og videreføres i henhold til nytt budsjett i 2023. Investeringsregnskapet er i 2022 gjort opp i balanse, dvs. med full inndekning. Det var ikke behov for lånefinansiering av noen gjennomførte investeringsprosjekt i 2022.

Ubrukte investeringsfonds pr. 31.12.2022 er på kr. 12,9 mill.

Det vises ellers til kommentarer innenfor hovedansvarsområde 4 i årsmeldingen.

Generelt kan en si at budsjetterte investeringsoppdrag er noe ambisiøse sett i forhold til tilgjengelig ressursinnsats til byggeledelse, samt at en del utenforliggende forhold også medfører at ikke alle prosjektene blir landet til rett tid.

2.5 Balanseregnskapet

(Beløp i 1000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-22
<i>Anleggsmidler</i>	440.337	491.818	523.481	533.592	558.514	+24.922
<i>Herav pensjonsmidler</i>	175.233	180.108	191.253	188.903	199.720	+10.817
<i>Omløpsmidler</i>	97.148	126.727	86.842	71.557	92.007	+20.450
Sum eiendeler	537.485	618.544	610.322	605.149	650.521	+45.372
<i>Egenkapital</i>	146.660	204.550	262.139	273.388	308.556	+35.168
<i>Langsiktig gjeld</i>	371.093	386.813	325.190	310.173	317.321	+7.148
<i>Herav pensjonsforpliktelse</i>	197.745	203.097	194.113	186.055	197.152	+11.097
<i>Herav lånegjeld</i>	173.348	183.716	131.077	124.118	120.169	-3.949
<i>Kortsiktig gjeld</i>	19.732	27.181	22.994	21.588	24.643	+3.055
Sum egenkapital og gjeld	537.485	618.544	610.322	605.149	650.521	+45.372

Tabellen over viser hovedelementene i balanseregnskapet. Det er fastsatt klare regler for regnskapsføring av pensjon. Dette har medfører at pensjonsmidler skal føres som anleggsmidler, og pensjonsforpliktelser skal føres som langsiktig gjeld. Kommunens langsiktige lånegjeld ble redusert med ca. kr. 3,9 mill. i 2022. Totalt er det pr 31.12.2022 regnskapsført ca. kr. 2,5 mill. i lavere pensjonsforpliktelse enn bokførte pensjonsmidler. Dette er en økning på kr. 0,3 mill. i forhold til året før, da pensjonsforpliktelsene var 2,8 mill. lavere enn bokførte pensjonsmidler.

Utvikling lånegjeld pr. 31.12. (Tall i 1000-kroner):

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Brutto lånegjeld</i>	68.984	109.009	173.348	183.716	131.077	124.118	120.169
- Utlån Husbank	-5.680	-5.407	-4.813	-4.901	-4.548	-4.104	-6.214
- Ubrukte lånemidler	-2.456	-12.172	-19.463	-35.908	-2.676	-1.893	-3.316
<i>Netto lånegjeld</i>	60.848	91.430	149.072	142.907	123.853	118.121	110.639
<i>Netto lånegj. i % av driftsinnt.</i>	54,7%	75,4%	95,0%	110,0%	75,5%	79,4%	57,9%

Tabellen viser at kommunen, etter en periode over flere år med relativt stabil moderat lånegjeld, har den økt vesentlig i perioden 2017-2019. Imidlertid mottok kommunen de budsjetterte statlige tilskudd gjennom husbanken knyttet til rehabilitering av PO-tunet på nyåret 2020. Dette gikk til lånegjeldsnedbetaling og medførte at lånegjelden gikk vesentlig ned i 2020. Det er heller ikke blitt tatt opp lån til investeringer i 2021 og 2022 noe som også har ført til gjelda har blitt redusert.

Utvikling av fondsreserve pr. 31.12. (Tall i 1000-kroner):

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Disposisjonsfond	6.943	15.232	12.079	18.613	21.438	41.719
Bundne driftsfond	10.937	11.579	10.986	12.200	12.653	12.049
(Mindreforbruk 2019)			(148)			
Sum fond til drift	17.880	26.811	23.065	30.813	34.091	53.768
Ubundne investeringsfond	6.453	33.346	38.346	28.279	11.904	8.223
Bundne investeringsfond	416	423	4.704	4.706	4.706	4.684
Sum fond til investering	6.869	33.769	43.050	32.985	16.610	12.907
Disp.fond i % av driftsinnt.	5,7%	9,7%	9,4%	11,4%	14,4%	21,8%

Ubundne fond = Foreligger ikke krav/føringer på bruk

Bundne fond = Foreligger krav/føringer på bruksformål (Driftsfond er øremerket)

Kommentar:

Av disposisjonsfondet kan kr. 3.789.748 tilskrives ubrukte tilskuddsmidler gitt til integreringsarbeidet, og kr. 26.618.200 avsatt fra tildeling av havbruksfondsmidler. «Ordinært disposisjonsfond» utgjør ut fra dette kr. 11.310.702 pr 31.12.2022.

2.6 Andre forhold av vesentlig betydning for kommunen

Håndtering av Covid-19 pandemi

Kommunalt arbeid knyttet til håndtering av Covid-19 pandemien var vesentlig også i begynnelsen av 2022. Også etter mars/april 2022 ble kommunens organisasjon noe berørt som følge av noe forhøyet fravær grunnet bl.a. smittevernrådsanbefalinger om å ikke møte på jobb ved luftveisinfeksjoner. Helsestasjonen har dessuten hatt ekstraoppgaver som følge av økt vaksinehyppighet/frekvens. Kommunen som organisasjon har ikke lidd direkte økonomisk tap som følge av situasjonen som følge av refusjoner fra stat, men har klart medført at mange av våre ansatte har fått en økt arbeidsbyrde – ikke minst med bakgrunn i liten tilgang på kompetent arbeidskraft knyttet til ekstrainnleie og vikarinnleie.

Havbruksfondet, MTB-vekst

Staten opprettet i 2017 havbruksfondet. Inntekter til fondet vil komme fra inntekter knyttet til at staten selger ut tillatelser på ytterligere vekst til oppdrettsnæringa (anadrom laksefisk). Fram til og med 2020 ble det besluttet at 80% av inntektene skal tilfalle havbrukskommunene (inkl. fylkeskommuner), der innbyrdes fordeling av inntektene i hovedsak blir gjort etter til enhver tid maksimale tillatte produksjonsvolum i den enkelte kommune (MTB) i forhold til totalen i landet. F.o.m 2022 er det besluttet at kommunal andel (inkl. fylkeskommuner) skal reduseres fra 80% til 40% av utsalgsinntektene på nye tillatelser.

For årene 2017 til og med 2021 har Flatanger kommune mottatt i alt vel kr. 80 millioner fra havbruksfondet. I 2022 fikk kommunen utbetalt ca. kr. 41,2 mill. fra havbruksfondet, dette er både knyttet til MTB-vekst og produksjonsavgift (se neste avsnitt).

Havbruksfondet, produksjonsavgift

Fra og med året 2022 ble det utbetalt en nærmere fastsatt produksjonsavgift på pr kg. produsert laks, ørret og regnbueørret til havbrukskommunene. Dette baseres på et totalt årlig proveny på kr. 500 mill. på landsbasis, dvs. ca. 40 øre pr produsert kg. Utbetaling til kommunene skjer gjennom havbruksfondets fordelingsnøkkel.

Fra og med 2023 er det i regjeringens forslag til statsbudsjett lagt til grunn et årlig proveny på totalt kr. 750 mill., noe som vil utgjøre ca. 56 øre pr kg. Dette kommer til utbetaling over havbruksfondet i 2024.

Produksjonsavgift fra vindkraft

Staten har innført f.o.m 1.7.2022 en produksjonsavgift som skal gå via staten til vertskommunene for vindkraftverk på 1 øre pr faktisk produsert kWh. Produksjonsavgift vil først komme til utbetaling til kommunene i 2023. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er produksjonsavgiften foreslått doblet til 2 øre pr kWh (kommer til utbetaling i 2024). Det er på nåværende tidspunkt svært vanskelig å estimere Flatanger kommunes inntekter fra denne ordning, men her tar vi utgangspunkt i at Sørmarkfjellet vindkraftverk etter hvert vil produsere opp mot installert effekt (ca. 440GWh) Vel 82 % av installert effekt ligger i Flatanger kommune.

Når det gjelder kommunens ekstraordinære inntekter, er det for økonomiplanperioden blitt tatt utgangspunkt prognoser fra Kontali Analyse når det gjelder inntekter fra Havbruksfondet (Salg av tillatelses-MTB og produksjonsavgift), og når det gjelder produksjonsavgiften på landbasert vindkraft er det blitt benyttet uttalelser fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Landssammenslutningen av Norske Vindkraftkommuner (der Flatanger er medlem).

Følgende ekstraordinære inntekter er lagt til grunn i økonomiplanperioden:

Ekstraordinær inntekt:	(tall i tusen kroner)			
	B-2023	B-2024	B-2025	B-2026
Salg av tillatelses - MTB, Havbruksfondet	3 000	19 600	3 300	19 100
Produksjonsavgift - Havbruksfondet	6 900	10 300	10 500	10 800
Produksjonsavgift landbasert vindkraft	1 400	6 900	6 900	6 900
Sum budsjetterte ekstraordinære inntekter	11 300	36 800	20 700	36 800

Nye skatteinntekter som ligger i regjeringens vedtatte statsbudsjett for 2023, bokføres/utbetales f.o.m 2024 (er lagt ut på høring):

- **Grunnrenteskatt** på havbruk og landbasert vindkraft med 40% etter en nærmere definert inntektsberegning og bunnfradrag (havbruk), og er en skattlegging på den ekstra gevinst ved å bruke naturressurser. Halvparten fordeles likt mellom stat og kommuner. Legges inn i inntektssystemet for kommunene som en ekstrabevilgning dersom summen av produksjonsavgift og naturressursskatt ligger under kommunesektorens prosentandel av anslått grunnrenteskatt.. I en normalsituasjon medfører dette at Flatanger kommune ikke vil få nevneverdig utbetaling fra grunnrenten over inntektssystemet.
- **Naturressursskatt** for havbruk og landbasert vindkraft. Inne i nytt skatteregime ligger naturressursskatt med et totalt proveny på ca. kr 750 mill. fra havbruksnæringa og vel kr. 210 mill. fra vindkraftnæringa. Naturressursskatten fra havbruk fordeles til havbrukskommunene gjennom havbruksfondets fordelingsnøkkel, og naturressursskatten for vindkraftkommuner fordeles vertskommuner med bakgrunn i produksjon. Naturressursskatten, på linje med produksjonsavgiften, trekkes fra inntektsgrunnlaget før grunnrentebeskatning beregnes på bedriften. Naturressursskatten behandles som ordinær kommunal skatteinntekt for kommunene og inngår i skatteutjevningen, og ut at kommunen sannsynlig vis da får beregnet en skatteinngang som er over 20% av landsgjennomsnittet, vil Flatanger kunne miste småkommunetilskuddet (ca. kr. 6,2 mill.). Etter en overgangsperiode vil således kommunen ikke få en netto inntektsøkning som følge av denne naturressursskatt ifølge inntektsprognosene.

Eiendomsskatt

Kommunen benytter pr. tiden maksimalt tillatte skattesatser i eiendomsskatteordningen. I 2023 er det budsjettert med en inntekt på kr. 9.9 mill. fra ordningen. I og med at Sørmarkfjellet vindkraftverk nå er fullført er det budsjettert med kr. 7.65 mill. på eiendomsskatt annen eiendom og kr. 2.25 mill. på boliger/fritidsbebyggelse. (Totalt er det beregnet en eiendomsskatt fra vindkraftverket på årlig kr. 5,3 mill.)

Kommunestruktur/kommunesamarbeid/sikring av kommunale tjenester

Kommunestyret vedtok i junimøtet 2016 at en fortsatt ønsket å bestå som en egen kommune. Samme år vedtok stortinget et nytt inntektssystem for kommunene. I de siste år har endringer i kostnadsnøkler, endring på vekting av ulike kriterier, samt reduksjon av justering av distriktstilskudd i henhold til forventet prisvekst, ført til relativt større overføringer til vekstkommuner i forhold til distriktkommuner med lavere vekst. En befolkningsutvikling minst i tråd med landsgjennomsnittet vil være avgjørende for å kunne opprettholde inntektsnivået.

Med bakgrunn i kommunens størrelse og ressurstilgang mv., er kommunen avhengig av å få etablert samarbeidsordninger opp mot nabokommunene på en rekke tjenesteområder. I og med at Midtre Namdal Samkommune, som vi hadde en rekke samarbeidsavtaler med, ble avviklet f.o.m. 1.1.2020, ble det i 2019 fremforhandlet tilsvarende avtaler for samme områder med Namsos kommune med virkning f.o.m. 1.1.2020. I tillegg ble det inngått en ny vertskommuneavtale vedr; Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) inkl. startlånforvaltning og vertskommuneavtale for brann og redningstjeneste.

Vekst i sysselsettingen/økt bosetting

I de siste år har kommunen hatt en relativt stor vekst i sysselsettingen. I perioden 4.kvartal 2015 t.o.m 4 kvartal i 2022 hadde kommunen en vekst på 14,8 % (jfr. faktatall fra Trøndelag fylkeskommune). Dette legger et godt grunnlag for økt bosetting og øvrig positiv

samfunnsutvikling. SSB's befolkningsframskrivingsprognose er for vår kommune snudd fra et «negativt» fremtidsbilde, til at det fram mot 2040 er prognosert vekst i innbyggertallet.

Utvikling av tjenestetilbud/organisasjonsutvikling

Budsjetterte stillings-reduksjoner/utvidelser ble gjennomført i h.h.t. plan og vedtak, med unntak av opprettelse av ca. 40% stilling innen psykisk helsevern (Søkes omgjort til 100% stilling i 2023 jfr. budsjettvedtak). Økning av stillingshjemler på totalt ca. 250% er fordelt på ulike avdelinger i kommunen ut fra budsjetterte behov.

Grunnet flyktningssituasjonen, som følge av krigen i Ukraina, reetablerte kommunen flyktning tjenesten i 2022. 13 flyktninger ble bosatt i kommunen i 2022. I forbindelse med dette ble det ansatt flyktningkonsulent, ressurser knyttet til tolketjeneste, voksenopplæring og barnehageressurs. I slutten av året ble flyktningkonsulentressursen midlertidig redusert som følge av denne stillingsinnehaver fikk jobben som personalsjef. Oppgavene ble således løst i en kombinasjon med personalsjefsressurs og oppvekstsjefsressurs i siste halvdel av 2022.

Utvikling antall ansatte/kompetanse

Utviklingen av antall årsverk i organisasjonen er i tråd med de rammer som er lagt i vedtatte budsjett og årsplan.

Antall avtalte årsverk i kommunen ekskl. lange fravær (inkl. vakanser) og antall sysselsatte.

	Årsverk	Sysselsatte
2007	116,6	177
.....		
2015	104,31	164
2016	102,69	160
2017	102,98	167
2018	105,31	165
2019	107,77	
2020	109,87	
2021	107,0	
2022	112,5	

(Årsverkstall for 2015 - 2022 er hentet fra egen lønningsstatistikk. For året 2007 er det hentet fra KOSTRA-statistikk. Sysselsettingstall er hentet fra KOSTRA, men har ikke tall for 2019 til 2021 grunnet at Kostra har avsluttet denne registrering)

Trenden fra 2007 er en nedgang i både antall årsverk og antall sysselsatte i kommunen, selv om en i de siste tre år ser en økning. Dette henger bl.a. sammen med økte oppgaver til kommunen, og er i tråd med budsjettvedtak. Over år er kommunen tilført vesentlig nye oppgaver som gjennomføres uten tilsvarende styrking av ansattressursen.

Kompetanseutvikling på alle nivå i kommunen bør fortsatt ha et stort fokus og prioritet i og med tjenestenivået skal opprettholdes og videreutvikles med stadig færre ansatte.

Interkommunalt samarbeid

For å kunne gi lovpålagte tjenester innenfor alle områder er kommunen avhengig av å samarbeide med andre kommuner. Dette for å kunne gi tjenester med lovmessig kvalitet, samt innenfor akseptable økonomiske rammer.

I 2022 hadde Flatanger kommune vertskommunesamarbeid med Namsos kommune som morkommune på følgende områder:

- Kommuneoverlege m/miljørettet helsevern
- Barnevern
- Legevakt og legevaktstelefon
- IT og felles systemer
- PPT (fra 1.1.2014)
- Lønningstjeneste (fra sept. 2015)
- Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) inkl startlånforvaltning (fra 1.1.20)
- Brann og redning (fra 1.1.2020)

Andre viktige interkommunale samarbeid/kjøp av tjenester:

• Revisjon Midt-Norge SA	KonSek Trøndelag IKS
• Namdal Rehabilitering IKS	Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
• MN Vekst AS/Flatanger Vaskeri AS	Nord-Trøndelag krisesenter IKS
• Nord-Trøndelag 110-sentral	Kompetanseregion Midtre Namdal
• Namdal regionråd	Skjenkekontrollen v/Nordfjelske Kontroll AS
• Jordmortjenesten i Midtre Namdal	Nord Trøndelag Elektrisitetsverk AS
• OKS Trøndelag SA	IUA – Namdal
• Innkjøpssamarbeid Trøndelag fylkesk. Partnerskap Namdal	
• Ergoterapeut	Veterinærvakt
• Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS	Museet Midt IKS
• INAM AS	Visit Namdalen SA
• Grunnskolesamarb. med Namsos	Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd
• Samarbeid kommunal øyeblikkelig hjelp med Namsos og Osen	Overgrepsmottaket i Nord-Trøndelag
• Biblioteksentralen SA	Interkommunalt politisk råd Namdal

Nærværsutvikling

I 2022 var det totale gjennomsnittlige nærværet i kommunen på 91,6 %. Korttidsfraværet grunnet sykdom < 16 dager utgjorde gjennomsnittlig 2 %.

Gjennomsnittlig nærværsutvikling i hele kommunen samlet:

2017	2018	2019	2020	2021	2022
89,3%	92%	93,7%	94,7%	92%	91,6

Som tabellen viser, er jobbnærværsutviklingen positiv fra 2017 til 2020, men at den i 2021 og 2022 gikk tilbake på 2018-nivå. Det er variasjon på gjennomsnittlig jobbnærvær innenfor de ulike sektorer i organisasjonen. Her henvises til merknader i pkt. IK/HMS-status i årsmelding for hvert hovedansvarsområde.

I 2022 nådde vi ikke målsettingen i eksisterende IA-plan med et jobbnærvær på 93,5 %. Noe av dette kan tilskrives Covid-19 pandemien og tilhørende smittevernregler med et forhøyet korttidsfravær.

Prioritering mv. i forhold til andre kommuner:

Utvalgte nøkkeltall 2022, kilde: KOSTRA – foreløpige/ureviderte tall pr. 15.3.2022

	Flatanger	Gjennomsnitt Kommune- gruppe 15	Gj.snitt Landet uten Oslo
Utvalgte nøkkeltall			
Netto driftsutgifter totalt i kroner pr. innbygger	111.581	110.822	70.781
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	17,9	4,8	2,6
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	63,5	94,4	114,2
Frie inntekter i kroner per innbygger	92.909	97.352	66.956
Arbeidskapital ex premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	28,4	39,3	21,7
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	11,2	13,4	14,0
Avsetninger til, og bruk av fond i investeringsregnskapet av brutto investeringsutgifter	17,0	2,3	-0,7
Netto driftsutgifter i kroner til kultursektoren pr. innbygger	3.415	3.821	2.874
Netto driftsutgifter i kroner til folkebibliotek pr. innbygger	739	578	323
Besøk i folkebibliotek pr. innbygger (antall)	2,7	2,0	3,8
Barn 6 -15 år i kommunens kulturskole (prosent)	47,6	23,8	13,2
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester pr. innbygger (kroner)	55.695	60.953	34.500
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens netto driftsutgifter	36,2	37,4	34,6
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	6,2	7,5	6,3
Avtalte fysioterapeutårsverk pr. 10.000 innbyggere (årsverk)	19,9	13,4	9,6

Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten pr. 10.000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	68,9	60,6	51,8
Brutto driftsutgifter i kroner til administrasjon (fl20) per innbygger (Brutto driftsutgifter 2022 til kun funksjon 120 Administrasjon i kr. pr. innbygger i sammenlignbare kommuner: Osen: kr. 16.033, Høylandet: kr. 14.877)	15.233	13.418	4.605
Netto driftsutgifter på funksjon 202, grunnskole pr. innbygger (kroner)	15.770	16.243	12.540
Netto driftsutgifter barnehage pr. innbygger 1 – 5 år (kroner)	183.333	212.789	187.559
Andel barn 1 – 5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1 – 5 år	87,7	90,7	93,6
Energiutgifter som andel av brutto driftsutgifter (prosent)	0,71	0,85	0,96
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	8,0	10,5	7,9
Gruppestørrelse grunnskole (antall)	9,6	9,2	15,6
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	Ikke tall	43,1	43,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215. 222, 223) pr. innbygger 6-15 år (kroner)	224.813	221.983	133.105

2.7 Økonomiske utfordringer/strategier

Kommunens økonomiske utfordringsbilde har endret seg i positiv retning de siste år. Hovedårsaken til dette er økte ekstraordinære inntekter slik som beskrevet tidligere i årsmeldingen. Uten disse ekstraordinære inntekter, inkl. inntekter fra eiendomsskatt, hadde den økonomiske status vært svært krevende. Imidlertid er deler av disse inntekter av en mer usikker art, så det er viktig at kommunen følger de forutsetninger som er vedtatt økonomiplan for 2023 – 2026. Dette medfører bl.a. at de ekstraordinære inntektene som kommer fra havbruksfond knyttet til utsalg av nye produksjonstillatelser benyttes til investeringer/avdrag på lån og til prosjekter av ikke varig art. Dvs. at midlene i størst mulig grad ikke settes inn i ordinære varige driftsoppgaver.

Prognoserte eiendomsskatteinntekter fra vindkraftvirksomheten anses imidlertid sikre, og forutsettes således å kunne bli disponert til ordinær drift. Dette er driftsoppgaver som er helt nødvendig å kunne styrke hvis kommunen skal kunne oppfylle forventninger og lovkrav knyttet til den totale tjenesteportefølje. Dette må fortsatt kombineres med å optimalisere/effektivisere driftsoppgavene.

Det mest bekymringsfulle i den nåværende situasjon er ikke av økonomisk art, men om kommunen vil lykkes med nyrekruttering av ansatte i alle ledd, samt at vi har ansatte med rett kompetanse.

Kommunens frie inntekter avhenger i stor grad av folketallsutviklingen, samt befolkningssammensetning mht. aldersfordeling. Den sterke og vedvarende nedgangen av antall “unge” innbyggere som vi har hatt, har vært den viktigste årsak til realnedgang på inntektssiden over år. Riktignok med unntak av de siste 3-4 siste åra.

Kommunen må fortsatt ha søkelys på å neddimensjonere tjenestene i takt med evt. bortfall av brukere og inntekter, samtidig med at kvaliteten holdes innenfor standarder og lovgrunnlag.

Vekst og utvikling i kommunens næringsliv er svært positiv. Dette forventes fortsatt å bidra til at en vil oppleve etter hvert en positiv befolkningsutvikling, også i de yngste aldersgrupper. Dette underbygges også av SSB's prognoser på befolkningsutvikling i kommunen.

Forhold som er skjedd etter 31.12.2022 som kan påvirke kommunens stilling økonomisk og som tjenesteleverandør:

Når denne årsmelding avlegges, har kommunen i samarbeid med fylkeskommune håndtert og iverksatt en rekke tiltak som følge av stengt fylkesvei til Utvorda/Sitter f.o.m 10.mars pga kvikkleirskred. Endelig ansvars- og kostnadsfordeling, bl.a. knyttet til person- og godstransport med båt ut og inn av det berørte område, er enda ikke avklart mellom kommune, fylkeskommune og evt. statlige etater. Avhengig av varighet og utvikling kan dette påvirke kommunen som tjenesteleverandør og økonomiske stilling.

2.8 Etisk standard og kommunens interne kontroll.

Kommunen innehar vedtatte etiske retningslinjer. Administrasjonsutvalget har vedtatt en rekke rutiner og prosedyrer knyttet til kommunens overordnede internkontroll-/HMS-system som også sikrer oppfølging av de etiske retningslinjer, bla gjennom prosedyre for varsling av kritikkverdige forhold. Dette ble satt i verk og implementert i organisasjonen. Internkontrollsystemet innbefatter bl.a. en varslingsrutine og avviksrutine.

Kommunens internkontrollsystem er gjort tilgjengelig på kommunens intranettside og er bygd opp med overordnede og etatsvise rutiner/prosedyrer.

Oppbyggingen av den overordnede del, som gjelder for hele kommunen, inneholder beskrivelser og prosedyrer innenfor følgende områder:

Organisasjon

- Organisasjonskart
- Delegasjon av myndighet
- Stillingsbeskrivelser
- Funksjonsbeskrivelser
- Verneombud, verneområder og beskrivelse AMU

Prosedyrer for kontinuerlig forbedring, involvering og risikokartlegging

Avvik og avviksregistrering

Prosedyrer knyttet til HMS

Reglement og retningslinjer, ellers (IK)

Rutiner og mål knyttet til Inkluderende arbeidsliv

Reglement knyttet til økonomiforvaltning

Rutiner knyttet til personvern og informasjonssikkerhet

Rutiner knyttet til attestering og anvisning

Kommunens hensikt/formål med internkontroll:

Systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak, skal en fremme et forbedringsarbeid i virksomheten innen:

- arbeidsmiljø og sikkerhet
- forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter eller forbrukstjenester
- vern av det ytre miljø mot forurensning og en bedre behandling av avfall

Følgende overordnede mål er vedtatt:

Flatanger kommune tar godt vare på sine medarbeidere og brukernes helse og trivsel, og har et internkontrollsystem som bygger på dette overordnede mål.

Flatanger kommune innehar et helhetlig og utfordrende lederskap som bygger på:

- delegasjon og myndiggjøring gjennom å utfordre, stille krav og støtte.
- å invitere medarbeidere og tillitsvalgte til medledelse.

Følgende er vedtatt:

1. Vårt jobbnærvær ligger over 93,5 %.
2. Flatanger kommune har et akseptabelt innemiljø for brukere og ansatte.
3. Kommunens bygningsmasse er rømningssikker.
4. Det forekommer ikke branntilløp i kommunale bygg.
5. Flatanger kommune har en håndtering av utslipp og avfall som er i tråd med lov og forskrift.
6. Kommunen har forsvarlig oppfølging av el-sikkerhet.

Kommunen gjennomførte revidering av overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse i 2022, samt flere risikovurderinger på ulike områder i kommunen.

Med bakgrunn i Internkontrollsystemet, som tar utgangspunkt i avviksmeldinger, tilsyn, egenvurderinger i forbindelse med rapporteringer/årsmelding, og målet om kontinuerlig forbedring, igangsettes kontinuerlig korrigerende tiltak.

Beredskapsplanlegging:

Våren 2022 gjennomførte kommunen en fullstendig revidering av kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse, med en påfølgende revidering av kommunens beredskapsplan, samt planer vedr. kommunal den helsemessige og sosiale beredskap.

Kommunen hadde i juni 2022 tilsyn fra Statsforvalteren på kommunal beredskapsplikt og helsemessig og sosial beredskap. Hovedinntrykket fra tilsynet er at kommunen synes å ha stort fokus på samfunnssikkerhet og beredskap, og tilsynet avdekket ingen avvik. Dette betyr at alle

påpekte avvik fra tilsyn i 2019 er lukket. Høst, 2022, gjennomførte kriseledelsen en beredskapsøvelse, dette i tråd med lovkrav.

Nyansatt plan- og prosjektleder har f.o.m. 2022 tatt over rollen som kommunens beredskapskoordinator.

Bedriftshelsetjeneste

Flatanger kommune har inngått ny avtale med ANT HMS og Bedriftshelse AS om bedriftshelsetjeneste i henhold til arbeidsmiljølovens § 3.3, gjeldende. Avtalen omfatter alle ansatte i kommunen og varer ut 2023.

Formålet med avtalen er i å innfri kommunens behov for bedriftshelsetjeneste, herunder bistå kommunen i arbeidet med å skape sunne og trygge arbeidsforhold, og inneha kompetanse innenfor forebyggende arbeidsmiljøarbeid og aktuelle arbeidsmiljøforhold.

Ny IA-avtale (inkluderende arbeidsliv) for 2019-2024

Denne avtalen setter arbeidsplassen og samarbeidet mellom partene der, i sentrum. Det handler om godt forebyggende arbeidsmiljø- og sykefraværarbeid, men også om å være tidlig ute med kartlegging, drøfting og innsats for kompetanseheving. Denne IA - avtalen gjaldt i utgangspunktet til ut 2022, men regjeringen og partene i arbeidslivet ble enige om å forlenge avtalen med to år til.

Målene på nasjonalt nivå er reduksjon av sykefraværet med 10 prosent sammenliknet med årsgjennomsnittet for 2018, samt en reduksjon av frafallet fra arbeidslivet.

Kommunen samarbeider med Nav Arbeidslivssenter i forhold til sykefraværsoppfølging, partssamarbeid og inkluderende arbeidsliv.

2.9 Likestilling

Likestillingsloven:

Fremme likestilling mellom kjønnene med særlig sikte på å bedre kvinnens stilling. Kvinner og menn skal gis like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling.

Kartlegging av situasjonen

Kjønnsstatistikk fra utvalgte områder pr. 31.12.2022 (tall fra 31.12.21 i parentes).

Område	Antall kvinner	Antall menn	Totalt
Totalt fast ansatte, eks timelønnede	102 (107)	23 (22)	125 (128)
Ledere	3(2)	3(2)	6(4)
Virksomhetsledere	6(6)	1(1)	7(5)
Kommunestyret	6(6)	9(9)	15(15)
Formannskapet	2(2)	3(3)	5(5)
Hovedutvalg for næring, miljø og teknisk	3(3)	4(4)	7(7)

Ordfører, varaordfører og rådmann er menn. Innenfor offentlig sektor finner vi mange arbeidsplasser hvor det tradisjonelt er overvekt av kvinner. Etatene ledes av 1 mann og 2 kvinner.

Status vedr. kjønns sammensetning i Flatanger kommune, viser helt klart en overvekt av kvinner i organisasjonen, og dette gjelder også blant lederne.

I henhold til handlingsplan for likestilling, skal likestillingsperspektivet være en naturlig og synlig del av all virksomhet i kommunen, samt at en gjennom sin arbeidsgiverpolitikk skal bidra aktivt til likestilling mellom kjønnene i samsvar med likestillingslovens bestemmelser.

Statistikk som viser kjønnsbalanse på de ulike stillingsnivåer og etater. Tallene er hentet fra kommunens lønnsbudsjett for 2023 (dvs. lønn per 31.12.2022)

Stillingsnivå	Kjønnsbalanse		
	K%	M%	Antall totalt
Kommunen totalt	83,6% (102)	16,4% (23)	125
Toppleidelse (rådmannens ledergruppe)	50% (3)	50% (3)	6
Virksomhetsledere	100,0% (6)	0% (0)	6
Høyere utdanning mer enn 4 år	94,4% (17)	5,6% (1)	18
Høyere utdanning 1-4 år	85,7% (24)	14,3% (5)	28
Faglærte	80,4% (37)	19,6% (10)	47
Ufaglærte	84,2% (16)	15,8% (3)	19
Etater			
Sentraladministrasjonen	66,7% (5)	33,3% (2)	7
NMT	36,5% (6)	63,5% (13)	19
Oppvekst og kultur	93,3% (42)	6,7% (3)	45
Helse- og omsorg	92,9% (49)	7,1% (5)	54

Tall i parentes viser antall kvinner og menn.

Oversikt over andelen menn og kvinner i heltids- og deltidsstillinger i virksomheten

	2022		
Stillingsstørrelse	Andel K	Andel M	Antall totalt
< 35%	7,8 %	17,4%	12
35-60%	24,5%	8,7%	27
61-80%	12,7%	8,7%	15
81-99%	10,8%	13,0%	14
100%	44,1%	52,2%	57
Totalt	100%	100%	-
Totalt antall	102	23	125

Tall i parentes viser antall kvinner og menn.

En mye større andel kvinner jobber deltid enn menn. Andel menn med stillingsprosent mindre enn 35% er stor. Det skyldes at tre menn er ansatt i en veldig liten stilling ifb. oppfølging av vannverk i grendene.

Bl.a. med utgangspunkt i tiltak i nevnte handlingsplan for likestilling, vil kommunen spesielt i forbindelse med lønnspolitikk, nyansettelser og kompetanseheving arbeide for å ivareta likestillingslovens formål.

I kommunens vedtatte samfunnsdel 2010 – 2020 er det angitt følgende delmål:

I Flatanger skal vi arbeide for økt likestilling i alle samfunnsfunksjoner slik at all kompetanse blir tatt i bruk til det beste for lokalsamfunnet, og som bidrag til å innfri kvinners forventninger ved valg av bosted.

Som tiltak er angitt: *Likestilling og likeverd bør tas opp som egne tema i sentrale kommunale organer.*

2.10 Forhold mht. å hindre diskriminering m.v.

Diskrimineringsloven:

Fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter. Hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven:

Fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle uavhengig av funksjonsevne. Hindre diskriminering. Bidra til nedbygging av samfunnsskapte barrierer og hindre at nye skapes.

Det gjøres kontinuerlige tilpasninger i tjenester og infrastruktur for å fremme lovenes formål. Kommunen opprettholder driftsavtalen/driftsstøtten til vekstbedriften Flatanger vaskeri AS. Kommunen tilbyr frivilligsentralen som et fast lavterskeltilbud fra og med 2018.

Som et ledd i oppfølging av sykmeldte, jobbes det kontinuerlig med å tilby tilrettelagt arbeid, samt ellers i tråd med IA-avtalens forpliktelser.

I 2016 ble det for første gang etablert integreringstjeneste i kommunen, med formål bosetting av flyktninger. Samme år ble de første 6 flyktningene bosatt, og i 2017 ble det bosatt ytterligere 13 flyktninger. I 2018 og 2019 ble det videre bosatt til sammen 4 flyktninger gjennom familiegjenforening. Siden antall ankomster av flyktninger til Norge etter hvert ble sterkt redusert, fikk kommunen ingen flere anmodninger om bosetting, og det meste av kommunens flyktingetjeneste ble utfaset ved utløpet av 2021.

Da krigen i Ukraina startet i februar 2022, ble det behov for reetablering av integreringstjenesten og flyktingkonsulent ble på nytt ansatt. Kommunen vedtok bosetting av 15 ukrainske flyktninger og i løpet av høsten bosatte kommunen til sammen 13 flyktninger, derav 10 voksne og 3 barn. Voksne flyktninger fra Ukraina har rett til introduksjonsprogram og 7 startet i introduksjonsprogram før året var omme. Voksenopplæring ble rigget på nytt og norskopplæring gjennomføres på Miljøbygget.

Universell tilrettelegging innehar fokus i forbindelse med nybygging og rehabiliteringsarbeid.

I kommunens vedtatte samfunnsdel 2010 – 2020 er det angitt følgende delmål:

Flatanger skal være et åpent og inkluderende samfunn preget av toleranse og raushet.

3. Del 2. Årsrapport for driftsenhetene

Innenfor hovedansvarsområder med driftsansvar, er rapporten delt inn i 5 avsnitt:

- 1) Beskrivelse av virksomheten
- 2) Ressursinnsats/ressursutnyttelse
- 3) Måloppnåelse
- 4) Utfordringer framover
- 5) IK/HMS-status (Med unntak av hovedansvarene 0 og 5)

4. Hovedansvarsområde 0; Sentrale styringsorganer

4.1 Beskrivelse av virksomheten

- Politisk- / nemnd -/ råds-arbeid
- Valg
- Kontrollutvalg
- Ordfører og varaordfører

Etter valget i 2015 ble utvalgsstrukturen endret, noe som medførte at hovedutvalg for omsorg og oppvekst ble avviklet, og ansvarsområdet overført til formannskapet.

Etter kommunevalget høst 2019 fikk kommunestyret følgende mandatfordeling:

SV: 3 representanter
AP: 2 representanter
FRP: 3 representanter
H: 2 representanter
SP: 5 representanter

Ordfører er Olav Jørgen Bjørkås (SP) og varaordfører er Lars Hågensen (FrP).

4.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.

Utvikling/nettoresultat siste 5 år. Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 0	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2018	1 575	1 483	92	
2019	1 654	1 637	17	
2020	1 358	1 652		294
2021	1 680	1 660	20	
2022	1 608	1 739		131

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/(evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar / Fagansv.	Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Underskudd	Overskudd
0010	Kommunest./formannsk.	242	193	49	
0020	Ordfører/varaordfører	1 078	1 128		50
0050	Hovedutv. NMT	69	91		22
0069	Ungdomsråd	2	40		38
00	Sentrale styringsorganer	1 392	1 452		60
0200	Kontrollutvalg	184	258		74
0210	Eldreråd	26	29		3
02	Styringsorganer	210	287		77
04	Valg	7	0	7	
	Totalt HA 0	1 608	1 739		131

Kommentarer:

Generelt små avvik på de ulike ansvarsområder.

Mindreforbruk i fagansvar 00 skyldes i hovedsak mindre utgifter til godtgjørelser til folkevalgte og enn budsjettet, samt ingen aktivitet i ungdomsråd.

Underforbruk ansvar 0200, kontrollutvalg, skyldes i hovedsak lavere reise-, kurs- og oppholdsutgifter enn forutsatt i budsjett.

4.3 Behandlede saker 5 siste år:

	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunestyret	69	84	72	71	62
Formannskapet/Næringsfondsstyre	82	82	101	91	79
Administrasjonsutvalget	9	8	8	6	2
Arbeidsmiljøutvalget	13	13	12	20	17
Hovedutvalget NMT	84	63	53	54	22

4.4 Fremtidige utfordringer

- Oppfølging av intensjoner lagt i folkevalgtopplæringen
- Følge opp intensjoner/strategier lagt i kommunale planer, samt legge nye strategier

5. Hovedansvarsområde 1; Fellesutgifter, stab, støtte

5.1 Beskrivelse av virksomheten

- Lede, samordne og koordinere kommunens virksomhet på alle områder
- Tilsyn med den kommunale forvaltning og drift
- Felles organisasjonsutvikling og personalarbeid
- Kommunal informasjon
- Overordnede og strategiske planer
- Økonomiplan
- Årsplan og budsjett
- Regnskap og økonomiforvaltning
- Fakturering og innfordring av kommunale krav
- Lønnsutbetaling og lønningsregnskap
- Forvaltning og innkreving av kommunale formidlingslån
- Driftsansvar IT anlegg/ systemer/ applikasjoner
- Kundemottak og service
- Forvaltning av felleskostnader
- Eiendomsskattekontor
- Overordnet personvernarbeid

Sentraladministrasjon har sekretærfunksjonen for kommunestyre, formannskap, valgstyre, forhandlingsutvalg, eiendomsskattetakstnemnd m/ankenemnd, arbeidsmiljøutvalg og administrasjonsutvalg. Driftskostnader til drift revisjon inngår også i hovedansvarsområdet.

5.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse

Utvikling/nettoresultat siste 5 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 1	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2018	8.434	9.573		1.139
2019	9.418	8.577	841	
2020	8.066	8.790		724
2021	9.656	10.002		346
2022	10.104	10.821		717

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/(evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar/ Fagansv.	Tekst	Regnskp 2022	Budsjett 2022	Underskudd	Overskudd
1012	Kontingenter o.l.	659	685		26
1013	Personforsikringer	314	256	58	
1016	Velferdstiltak ansatte	109	136		27
1017	Felles kontorutgifter	365	491		126
10	Sum Fellesutgifter	1 447	1 568		121
1100	Eiendomsforvaltning	106	93	13	
1115	Kommunejubileet 2021	10	0	10	
11	Div. prosjekter	116	93	23	
1200	Rådmannskontoret	3 590	4 049		459
1220	Kommunekassen	1 938	1 902	36	
1230	IT-formål	2 175	2 475		300
1250	Prosjektleder(bedriftshelse)	143	108	35	
1252	Rekrutteringstiltak	73	150		77
12	Sentraladministrasjon	7 918	8 684		766
13	Revisjon	391	391		
14	Tap fordringer	-12	85		97
17	Avsetninger (Påløpt lønn)	244	0	244	
	Totalt HA 1	10 104	10 821		717

Kommentarer avvik:

Ansvar 1012: Ansvarsområdet omhandler div årsabonnement + kontingenter. Avviket er lite og skyldes feilbudsjettering

Ansvar 1013, 1016: Små avvik, men noe for lavt budsjettert på personforsikringer.

Ansvar 1017: Avvik skyldes mindre transportutgifter knyttet til flytting av depotarkiv til IKA trøndelag enn forutsatt, samt halvering av portoutgifter grunnet overgang til digital postforsendelse.

Ansvar 1100: Kostnader knyttet til forvaltning av eiendomskatteordningen. Lite positivt avvik.

Ansvar 1115: Avvik skyldes en «etterregning» knyttet til kostnader ifbm kommunejubileet 2021.

Ansvar 1200: Totalt mindreforbruk på kr. 459.000.

- Mindreforbruk i lønn knyttet til at ikke plan- og prosjektleder ble ansatt i budsjetterte stillingsstørrelse, samt litt senere tiltredelse enn forutsatt. Netto innsparing ca kr. 100.000.
- Feilbudsjettering vedr. kontingent, ca kr. 135.000
- Refunderte sykepengar, uten innleie av vikar. Netto mindreforbruk ca 130.000
- Mindreforbruk på flere mindre poster, bla. reiser- kurs- og oppholds-utgifter, inventar/utstyr.

Ansvar 1220: Små avvik

Ansvar 1230: Avvik skyldes i lavere utgifter til bredbåndleie etter etablering av kystfiber, samt lavere lisenskostnader enn budsjettert.

Ansvar 1250: Området omhandler felleskostnader til bedriftshelsetjeneste som ble etablert i 2011 for alle kommunens ansatte etter en felles anbudsrunde med nabokommuner. Et lite overbruk denne tjeneste.

Ansvar 1252: Gjelder vedtatt rekrutteringsprosjekt. Utgifter er i hovedsak knyttet til produksjon av flere markedsførings-filmer for digital distribusjon.

Fagansvar 14: Ingen tap på fordringer, samt at vi har mottatt oppgjør på fordring som tidligere er blitt tapsført

Fagansvar 17: Fagansvaret omhandler avsetninger i forbindelse med påløpt lønn knyttet til at lønnsvekst til organiserte i utdanningsforbundet ikke ble utbetalt før i 2023 – grunnet streik og avgjørelse i rikslønnsnemnda februar 2023.

5.3 Måloppnåelse med vurdering

Hovedmål for området:

Gjennom ledelse og støttefunksjoner, gjøre kommunens organisasjon (etatene) best mulig i stand til å omsette statlige føringer, lover og forskrifter samt kommunale mål og vedtak innenfor rammen av tildelte ressurser.

- Lede, samordne og koordinere kommunens virksomhet på alle områder:

All ledelse, samordning og koordinering bygger på kommunens organisasjonsverdier: ”Tydelighet, Respekt, Lojalitet, Samhandling og Service”.

- Ukentlige møter i rådmannens ledergruppe
 - 3 møter i året med alle ledere med personalansvar
 - Stabsmøter
 - Stillingsbeskrivelser
 - Gjennomført lederutviklingsprosjekt for alle personalledere, høsten 2022
 - Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter/overordnet tilsyn
 - Kontinuerlig/daglig oppfølging/støtte
 - Bindeledd mellom administrasjon og politisk valgte organ.
 - Møter i AMU
 - Interne personalmøter
 - Utøve felles servicefunksjoner, inkludert arkivtjeneste.
 - Rekruttering
 - Ansettelse av Plan- og prosjektleder i nyopprettet stilling, f.o.m. 1.februar 2022 – 50% stillingsstørrelse.
 - Ansettelse av ny økonomisjef, f.o.m. 1.august 2022.
 - Ansettelse av ny personalsjef, f.o.m. 1.september 2022
 - Servicekontoret ble styrket med 20% stilling medio 2022 som følge av at ressurs skolesekretærstilling (20%) ble overført fra servicekontoret til Lauvsnes skole.
- Tilsyn med den kommunale forvaltning og drift
 - Budsjettoppfølging, tertialrapportering
 - Saksforberedelse til politiske utvalg.
 - Rapportering gjennom årsmelding
 - Følge opp overordnede internkontrollrutiner (IK)
 - Rapportere til statlige myndigheter
 - Fast tema i ledermøter
 - Eksternt tilsyn fra arkivverket i 2021, i alt 7 pålegg/avvik. Flere avvik er lukket, men videre oppfølging vår 2023.

- Tilsyn fra Statsforvalter mht. kommunalt beredskapsarbeid og helsemessig beredskap. Ingen avvik.
- I 2022 ble det anskaffet, tatt i bruk og implementert nytt saks- og arkivsystem i kommunen – Elements.
- Felles organisasjonsutvikling og personalarbeid
 - IA/HMS-arbeid.
 - Personal-/og fagmøter i sentraladministrasjonen
 - Kvalitetssikring og saksbehandling i personalsaker/oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter
 - Oppfølging i h.h.t. bestemmelser sykmeldte
 - Kontinuerlig vurdering av omfang og nivå på tjenesteproduksjon med tilhørende vurdering av organisasjonen
 - Revidering og utvikling av prosedyrer for personalforvaltning.
 - Oppfølging av overordnet partssamarbeid i tillegg til AMU med 4 årlige møter for bl.a. å imøtekomme hovedtariffavtalens krav. Jfr. årshjul.
- Kommunal informasjon
 - Utgivelse av 6 utgaver av kommunebladet ”Hør her”
 - Vedlikehold av kommunal hjemmeside og facebook-side
 - Utsendelse av saklister mv. /utlegging til høringer mv.
 - Befolkningsvarsling ved behov; Varsling24
 - Ekstraordinær ressursbruk i forbindelse med ekstern- og intern- informasjon i forbindelse med Covid-19 epidemien (i begynnelsen av 2022).
- Overordnede og strategiske planer/større saker til behandling
 - Rullert økonomiplan
 - Årsplan- og budsjettprosess
 - Kommunens årsmelding
 - Revidert og vedtatt delegasjonsreglement.
 - Revidert og vedtatt av kommunal ROS og beredskapsplan.
 - Påstartet revidering av kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt planprogram.
 - Påstartet arbeid med plan for barnevernreformen.
- Regnskap- og økonomiforvaltning
 - Gjennomført i henhold til lover og forskrifter.
- Eiendomsskattekontor
 - Etablering av rutiner, eiendomsskattekontor, takstnemnder og takseringsarbeid i forbindelse med innføring av eiendomsskatt for hele kommunen f.o.m. 2012. Arbeid gjennomført i h.h.t. lov og bestemmelser.

Hovedkonklusjon, måloppnåelse hovedansvarsområde 1:

Generelt god måloppnåelse, og god budsjettstyring totalt gjennom året. Vanskelig å frigjøre nok ressurser knyttet til overordnet ledelse, kommunal strategi- og planutvikling og gjennomføring av ekstraordinære oppgaver uten at andre oppgaver må nedprioriteres. Dette fører bl.a. til at en del plan- og strategiprosesser skyves ut i tid. Imidlertid vil dette nå bedre seg som følge av ansettelse av plan- og prosjektleder i 50% stilling. Videre påvirkes en av at det i løpet av året er rekruttert inn flere nye medarbeidere, og at det da medgår noe tid for å gjøre seg kjent med nye oppgaver og miljø. Det bør også nevnes at ny personalsjef i tillegg har utført oppgaver som flyktningkonsulent.

Avvik i forhold til sentrale bestemmelser og kommunale vedtak:

- Gjenstående arbeid mht. personvernarbeid, GDPR. Intern kartlegging nesten fullført.
- Lukking av avvik knyttet til depotarkiv.
- Ligger noe etter mht. å effektivisere internkontrollarbeidet - ikke fått tatt i bruk og implementert nytt kvalitetssystem – NetPower.
-

5.4 Fremtidige utfordringer

- Sikre og gjennomføre god økonomistyring og driftstilpasning i forhold til stadig større forventninger til tjenestekvalitet, samt overføring av nye oppgaver til kommunene.
- Sette av nok tid til ledelse, kontroll, og administrative oppgaver, samt avsette nok tid til utviklingsoppgaver og å følge opp alle prioriterte oppgaver.
- Sikre rett og optimal organisering av tjenestetilbud i henhold til ressurstilgang og lovkrav/ kommunale vedtak.
- HMS/IA-arbeid – bedre rutiner, oppnå økt jobbnærvær
- Bedre intern- og eksterninformasjon
- Gi rom for ledelsesutvikling og økt kompetanse
- Generell kommunal rekruttering
- Oppnå tilstrekkelige, kvalitative- og ressursmessige- gode samarbeidsordninger med nabokommuner.
- Kompetanse innenfor digitalisering og offentlig innkjøp.

5.5 IK/HMS-status

Antall registrerte avviksmeldinger/nestenulykker:

I sentraladministrasjonen er det ikke registrert avviksmelding knyttet til HMS. 2 avvik knyttet til andre forhold. Disse er lukket.

Ingen nestenulykker er registrert.

Jobbnærvær for hele året:

Ansatte i sentraladministrasjonen har over flere år hatt et høyt jobbnærvær. Jobbnærværet i 2022 var gjennomsnittlig på 94,9% (mot 97,2% i 2021). Sentraladministrasjonen innehar pr. 31.12.22 besatte stillingshjemler på totalt 620% fordelt på 7 ansatte. Således gjør f.eks. et langtidssykefravær stort utslag i nærværstatistikken. Det er lite korttidsfravær innenfor området, gjennomsnittlig 0,9% -fravær som har kortere varighet enn 17 dager.

Prosent gjennomførte medarbeidersamtaler i 2022:

60% gjennomførte medarbeidersamtaler i 2022.

Spesielle risikoforhold og HMS-utfordringer i løpet av året:

Til tider høyt arbeidspress/stress, små fagmiljø, og utfordringer mht. prioritering av oppgaver anses som et risikoforhold. Dette også i henhold til gjennomført arbeidsmiljøundersøkelse i 2021. Imidlertid er sentraladministrasjonen styrket med 70% stilling i 2022 (plan- og prosjektleder 50%, og servicekontor 20%), og i 2023 vil servicefunksjonene styrkes med ytterligere 40%.

6. Hovedansvarsområde 2: Oppvekst og kultur

6.1 Beskrivelse av virksomheten

Denne delen av årsmeldinga handler om oppvekst- og kultursektoren, som har ni fagområder under ledelse av oppvekstsjefen. Formannskapet er politisk utvalg for området. Oppgaver og tjenester sektoren har ansvaret for er i stor grad lovpålagte, men tjenestenivå vurderes innenfor rammene av det kommunale selvstyret, og ut fra vurderinger av hva som er ønsket/god nok kvalitet.

6.2 Ressursinnsats / ressursutnyttelse

Tabell 2.1 Utvikling/nettoresultat siste 6 år. Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr

Hovedansvar 2	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2016	21.423	22.477		1.054
2017	20.676	21.747		1.071
2018	23.037	22.430	607	
2019	22.442	23.219		777
2020	22.261	24.724		2.463
2021	25.816	25.639	177	
2022	28.809	29.551		742

Tabell 2.2 Oversikt over nettodriftsutgifter. Beløp i 1000 kr

Programområder (fagansvar i parentes)	2016	2017	2018	2019	2020	2121	2022
Oppvekstkontoret/ Administrasjon (21)	894	913	985	46	-409	1.145	1.133
Grunnskolen (22)	12.908	12.247	13.174	12.804	12.354	13.325	16.028
Andre undervisningsformål/ Integreringstjenesten (23)	12	12	35	-231	574	-405	23
Barnehager (24)	5.269	5.179	6.248	7261	7.232	8.548	8.350
Skolefritidsordningen (25)	780	743	815	643	472	422	426
Kulturskolen (26)	375	364	498	515	481	656	708
Bibliotek (27)	375	384	405	390	410	585	558
Kultur, inkl. Frivilligsentralen (28)	758	765	832	956	1.117	1.472	1.495
Flatangerhallen (29)	52	68	45	58	30	69	88
Netto driftsutgifter	21.423	20.676	23.037	22.442	22.261	25.816	28.809

Tabell 2.3 Resultat og kommentarer på fagansvar. Beløp i 1000 kr:

Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
Oppvekstkontoret /administrasjon	1.133	1.153		20
Grunnskolen	16.028	15.829	199	
Andre undervisningsformål, inkl. integreringstjenesten	23	40		17
Barnehager	8.350	8.814		464
Skolefritidsordning	426	877		451
Kulturskolen	708	772		64
Bibliotek	558	554	4	
Kultur, inkl. Frivilligsentralen	1.495	1.439	56	
Flatangerhallen	88	73	15	
Totalt			274	1016
Overskudd				742

Kommentarer til differanse mellom budsjett og regnskap:

Totalt for oppvekst og kultur er det et positivt avvik på ca. 2.5 % mellom budsjett- og regnskapstall. Det viser at etaten har hatt god kostnadskontroll i 2022.

Grunnskolen: Kjøp av skoleplasser fra andre kommuner ble dyrere enn budsjettert.

Barnehager: Vangan barnehage og Solbakken barnehage hadde hhv. kr. 253000 og 173000 i mindreforbruk.

SFO: Lauvsnes SFO og Utvorda SFO hadde hhv. kr. 213000 og 238000 i mindreforbruk. Assistent- og fagarbeiderressursene brukes på tvers av skole og SFO.

Konsekvenser i etaten grunnet kronapandemien

I 2022 var etaten tilbake til ordinær drift etter et 2021 som var sterkt preget av pandemien (spesielt første halvår). Det har vært mye sykefravær i 2022, spesielt i barnehagen.

Oppvekstetaten har vært i en krevende arbeidssituasjon med stor belastning over tid med lite tilgang på vikarer, og noe av sykefraværet kan relateres til det. Mangel på vikarer, både i barnehage og skole, har gjort arbeidshverdagen ekstra strevsom for de som har vært på jobb.

6.3 Måloppnåelse med vurdering

Fagansvar 21 Administrasjonen

Oppvekstsjefen er administrativ leder for etaten, og øverste leder når det gjelder nødvendig planlegging, koordinering og effektivisering av oppvekst- og kulturetaten. Funksjonene rektor for voksenopplæringa og kulturskolen inngår i oppvekstsjefstillinga. Stillingsstørrelse rektor for kulturskolen er satt til 20 %, stillingsstørrelse for rektor for voksenopplæringa er ikke definert. Intern ledelse samordnes gjennom ledermøter, stabsmøter, diverse løpende møter og besøk på enhetene. Det har vært faste ukentlige møter mellom oppvekstsjef og virksomhetslederne på Lauvsnes skole og Vangan barnehage og månedlige teams-møter med virksomhetsleder på Utvorda.

Stillingen som daglig leder i Frivilligsentralen ble fra 01.08. økt fra 50 til 100 %. Daglig leder i Frivilligsentralen er plassert organisatorisk i oppvekst- og kulturetaten med oppvekstsjefen som nærmeste leder. Det er styret som er Frivilligsentralens operative organ. Formannskapet fungerte i en periode som styre for Frivilligsentralen, til kommunestyre valgte nytt styre i desember 2022.

Fagansvar 22 Grunnskolen

Hjemlet i: [opplæringslova](#)

Formålet med opplæringa er beskrevet i [opplæringslova § 1-1](#).

Flatanger kommune har to offentlige grunnskoler, Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter. Pr. 31.12.22 kjøpte Flatanger tre skoleplasser i Namsos kommune (Statland skole). Flatanger kjøpte også skoleplass til to elever i to andre kommuner. Det er bostedskommunen som har ansvar for å gjøre enkeltvedtak og dekke kostnadene til spesialundervisning til alle elever bosatt i kommunen, uavhengig av hvilken skole de går på.

Sum netto driftsutgifter til grunnskole, per innbygger 6 – 15 år. Hentet fra KOSTRA (kostrafunksjon 202 i kommuneregnskapet). Beløp i hele 1000 kr.

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
119	124,5	125	145	151	155	167	192

Elevtall og antall kontaktlærere:

Skole/år	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lauvsnes, b.trinn	40-4	43-4	51-4	51-5	54-5	55-4	57-4
Utvorda, b.trinn	9-1	8-1	7-1	9-1	7-1	8-1	9-1
Sum barnetrinn	49-5	51-5	58-5	60-6	61-6	63-5	66-5
Lauvsnes, u.trinn	23-2	20-2	33-3	28-2	26-2	18-2	21-2
Seter skole	3	2	1	1*			
Statland skole	3	5	2	2		2	3
Andre							2
Sum grunnskole:	78	78	94**	91	87	83	92

* Kun vårsemesteret

** Den forholdsvis store økningen i elevtall fra 2017 til 2018 kommer av at Vik Montessoriskole ble nedlagt våren 2018.

Skolens satsingsområder/utviklingsarbeid

- **Kompetanseheving/videreutdanning**

Studier som delvis ble finansiert gjennom den statlige ordningen «Videreutdanning for lærere»:

- Våren 2022 fullførte en lærer ved Lauvsnes skole videreutdanning i matematikk (30 studiepoeng)
- Høsten 2022 startet fire lærere på følgende videreutdanning:
 - Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring (60 studiepoeng, studiet fullføres våren 2024)
 - Rådgivning 2 (60 studiepoeng, studiet fullføres våren 2024)
 - To lærere, en på Lauvsnes og en på Utvorda: Programmering (15 studiepoeng)

- **DEKOM**

DEKOM er forkortelse for *desentralisert kompetanseutvikling*. Det satses på skolebasert og kollektiv kompetanseutvikling. Det er organisert ti kompetansenettverk i Trøndelag. Flatanger tilhører Midtre Namdal kompetansenettverk som består av kommunene Namsos, Overhalla og Flatanger. Innføring av nye fagplaner er felles prioriterte satsingsområde.

Oppvekstsjefen har deltatt på seks DEKOM-møter i 2020, tre i Namsos og tre på teams.

Tiltak gjennom DEKOM i 2022:

- Ambulerende lese- og skrive- og matematikkopplæring (småtrinn)
- Word Generation (mellomtrinn)
- Vurdering og LK20 norsk, matematikk og engelsk (ungdomstrinn)
- Grunnleggende ferdigheter regning (små- og mellomtrinn): fokus på bl.a. matematiske samtaler og utforskende oppgaver.

- ✓ **Fagfornyelsen/Innføring av nye læreplaner:**

Skolene har fornyet en stor del av læremidlene, og arbeider kontinuerlig for å utvikle organisering og undervisningsopplegg i tråd med nye LK20 (nye læreplaner).

- **Oppfølgingsordningen**

Skolene i Flatanger kommune er under oppfølgingsordningen til Statsforvalteren på grunn av dårlige resultat de tre siste årene i spesielt utvalgte indikatorer. Det gjelder læringsresultat, mobbetall, elevmedvirkning og støtte fra lærer. Skolene og skoleeier har takket ja til å få veiledning av veilederlauget i tre år. Det første året (skoleåret 2022/23) skal brukes til å analysere resultatene, utforske behov og velge satsingsområder for videre utviklingsarbeid for å bedre resultatene. I tråd med råd fra veilederne, hadde skolens ansatte i forkant av elevundersøkelsen høsten 2022 fokus på hvordan få til en god gjennomføring. Lauvsnes skole samarbeidet med FAU for å få så mange foresatte som mulig til å svare på foreldreundersøkelsen. Resultatet ble i overkant av 75 %. Foreldreundersøkelsen ble gjennomført før jul i 2022, og resultatene blir gjennomgått i 2023.

- **Psykososialt miljø**

Skolene arbeider kontinuerlig med forebyggende tiltak for et godt, helsefremmende psykososialt miljø. Det er viktig at alle ansatte følger med på elevmiljøet og at det blir satt inn tiltak med én gang når det oppstår uønskede situasjoner.

PPT er tett på læringsmiljøet med fokus på bevisstgjøring, samordning og gjennomføring av felles praksis med tanke på organisering av undervisningsdager og –timer.

Skolene har gjennomført elevundersøkelsen og sosiometriske målinger i 5. – 10. klasse, og arbeider med å analysere resultatene og utarbeide og gjennomføre tiltak for et bedre skolemiljø.

Helsesykepleier underviser i psykologisk førstehjelp, og følger i tillegg opp elevene enkeltvis.

Felles satsingsområder for skole og barnehage:

- ***Fokus på språk og lesing/Språkplan/Leseambassadør:***

«Språkplan Flatanger kommune 2020 – 2025» er en felles, overordnet språkplan for barnehagene og skolene i Flatanger og skal sikre sammenheng mellom lovverk og nasjonale planer og praksisen i den enkelte barnehage og skole. Biblioteket har en viktig rolle i planen. Planen ble vedtatt politisk i juni 2020.

I januar 2021 ble det ansatt en leseambassadør i 15 % stilling. Leseambassadøren skal blant annet se til at språkplanen blir fulgt opp og oppdatert. Leseambassadørstillingen er knyttet til biblioteket. I desember 2021 ble det vedtatt at leseambassadørstillinga skal økes med 35 % til 50 % i en periode på to år t.o.m. 31.12.23.

- ***Sammenheng og samarbeid mellom barnehage og skole.***

Arbeidet med sammenheng mellom barnehage og skole jobbes det strukturert med, styrerne og rektorene har månedlige fagmøter, og det jobbes med språkløyper (kompetansheving barnehage-skole) og språkplanen.

Veilederlauget, språkplanen og satsingen på sammenheng og samarbeid mellom barnehage og skole er et ledd i å bedre resultatene, jfr. oppfølgingsordningen.

Valgfag

Valgfagstilbudet på ungdomsskolen består av til sammen 16 mulige fag. Skolen må tilby minst to valgfag, og på Lauvsnes tilbyr skolen inneværende skoleår valgfagene «innsats for andre» og «fysisk aktivitet og helse». Skolen tilbyr spansk som fremmedspråk, i tillegg til språklig fordypning i engelsk, og arbeidslivsfag. Fra og med høsten 2022 fordelte samtlige elever seg mellom spansk og arbeidslivsfag.

Fagansvar 23 Andre undervisningsformål

Voksenopplæringa/integreringstjenesten (flyktningetjenesten)

Integreringstjenestens målsetting er å styrke nyankomne innvandrers mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet og å styrke deres økonomiske selvstendighet. Oppgaver som bosetting, saksbehandling, informasjon og veiledning, skaffe til veie praksisplasser og oppfølging av disse og tverrfaglig samarbeid med andre instanser er lagt til oppvekstetaten. Frivilligsentralen har bistått med innredning av leilighetene i forbindelse med bosetting høsten 2022.

I starten av 2022 var det kun én deltaker i introduksjonsprogrammet. Våren 2022 ble Flatanger anmodet om å ta imot 15 flyktninger fra Ukraina. I samband med det ble det lyst ut etter og ansatt flyktningkonsulent i 100 % stilling i juni. I august kom de første flyktningene. I løpet av siste halvår ble det bosatt 13 flyktninger fra Ukraina, derav 10 voksne og 3 barn. Pr. 31.12.22 var det i alt 23 flyktninger bosatt i Flatanger. Av de 23 er det 5 barn, 1 ungdom i videregående skole og 17 voksne.

Norskopplæring er en viktig del av integreringsarbeidet. I september ble det ansatt en lærer i voksenopplæringa i ca. 60 % stilling. I tillegg ble det ansatt en to-språklig assistent i 100 % stilling som har ca. 50 % av jobben i voksenopplæringa og ca. 50 % i Vangan barnehage. Flyktningkonsulent har fra 1. september også fungert i jobben som personalsjef.

Fagansvar 24 Barnehage

Hjemlet i: [barnehageloven](#)

Barnehagens formål og innhold er beskrevet i [barnehageloven § 1.](#)

Det er to barnehager i Flatanger kommune, Vangan barnehage og Solbakken barnehage. Solbakken hører til under Utvorda oppvekstsenter. Begge barnehagene har et fulltids tilbud.

Solbakken barnehage hadde tre barn pr. 31.12.22, et barn færre enn året før. Barnehagen er samlokalisert med SFO på Utvorda.

I Vangan barnehage var det 48 barn pr. 31.12.22, sju flere enn året før. De 48 barna fyller 66 plasser. De fleste barna har hel plass, noen få har 4-dagers plass. 3-dager plass er et lite brukt tilbud.

Barnehagenes satsingsområder/utviklingsarbeid:

- **REKOM**

Innenfor barnehageområdet har det vært fokus på REKOM som står for *regional ordning for kompetanseutvikling i barnehager*. REKOM skal bidra til at barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling, noe som vil si at *alle ansatte* i barnehagene skal øke sin kompetanse, og satsingsområdene skal tilpasses lokale

behov. Dette skal sikre at alle barn i hele landet får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Flatanger er med i nettverket i Midtre Namdal som består av kommunene Namsos, Overhalla og Flatanger.

Oppvekstsjefen har deltatt på sju REKOM-møter i 2020, fire digitale møter og to heldager med arbeidsmøte i Steinkjer. Styrene har deltatt på to samlinger; en i Steinkjer og en i Overhalla. Kommunene jobber med å finne felles satsingsområder, samtidig som det skal være tilpasninger etter lokale behov. Felles satsingsområde i nettverket er lederutvikling.

- **Handlingsplan for trygt og godt barnehagemiljø**

01.01.21 kom det et nytt kapittel i barnehagen som omhandler psykososialt barnehagemiljø. Det nye kapittelet skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. I forbindelse med lovendringen har Solbakken og Vangan samarbeidet om å lage en felles handlingsplan for et trygt og godt barnehagemiljø.

Satsinger i samarbeid med skole: Se under fagansvar 22 Grunnskole.

Fagansvar 25 Skolefritidsordning (SFO)

Hjemlet i: [opplæringslova](#)

Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn og for barn med særskilte behov på 5. – 7. årstrinn (Opplæringslova § 13-7).

Det er i 2022 gitt tilbud om skolefritidsordning ved Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter. Høsten 2022 var det 24 elever som benyttet SFO-tilbudet ved Lauvsnes skole, det var seks flere enn året før. Det tilsvarende tallet for Utvorda oppvekstsenter var to elever høsten 2022, noe som var en nedgang med to fra året før.

Fagansvar 26 Kulturskolen

Hjemlet i: [opplæringslova](#)

Opplæringsloven sier at alle kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud, alene eller i samarbeid med andre.

Elevplasser pr. 01.10.22:

	2018	2019	2020	2021	2022
Sang/musikk	31	38	34	40	50
Dans			32		

Det ble gitt opplæring i sang, ulike instrumenter; piano, band- og korpsinstrumenter og kombi. Kombi er et tilbud til elevene i 1. og 2. klasse for at de skal få prøve ulike instrument. Tilbudene gis på Lauvsnes og Utvorda.

I juni ble det endelig arrangert vårkonsert for et fullt samfunnshus. Dette var første vårkonsert siden 2019 (i 2020 og 2021 var det ikke tillatt å holde konsert på grunn av pandemien.)

Oppvekstsjef er rektor for kulturskolen og er i et nettverk for kulturskoleledere i region Midtre og Ytre Namdalen.

Fagansvar 27 Bibliotek

Hjemlet i: [folkbibliotekloven](https://www.folkbibliotekloven.no)

I biblioteket er det biblioteksjef i 40 % stilling. Fra 1.1.21 ble det ansatt leseambassadør i 15 % stilling. Stillingen ble utvidet til 50 % for 2022 og 2023, og stillingen har delvis vært større, siden biblioteket har søkt og mottatt div. prosjektstøtte.

Åpningstider:

Mandag : 15.00-18.00
Tirsdag : 11.00-13.00 og 17.00-19.30
Torsdag : 10.30-14.30

Resten av tiden er avsatt til de ulike klasser og barnehagen i tillegg til såkalt ”indre arbeid”.

Måloppnåelse med vurdering

- Fortsatt nedgang utlån av film, økning utlån bøker for voksne og barn.
- Ulike arrangement, bl.a. digitalt forfatterbesøk, markering av verdensdagen for psykisk helse, småbarnstreff, litterære pusterom, ulike kurs og veiledning i forbindelse med Digihjelpen mm.
- Lesefest for skolestarterne: forfatterbesøk i Namsos, samarbeid bibliotekene i Midtre Namdal
- Sommerles -lesekampanje for 1. til 7. klasse. Flatanger hadde nest størst oppslutning i Trøndelag i 2022.
- Leseaksjon for alle klasser mellom vinter- og påskeferie.
- Fortsatt mye fjernlån, både bestillinger fra andre bibliotek og bestilte fra andre til Flatangers lånere. Det blei sendt 395 titler til andre bibliotek, og det blei lånt inn 287 til lånere i Flatanger. Disse pakkes og sendes pr post.
- Søkte Nasjonalbiblioteket og fikk 50 000,- i tilskudd til Aktiv formidling; «Få litteraturen ut til folket». I tillegg bidro fylkesbiblioteket med kr 10 000,-.
Er i gang med ulike tiltak i forbindelse med det: litteraturformidling på nye arenaer. Har gjennomført flere arrangement, fått i gang «Bibliotekposene»; utlån i barnehagene.
- Søkte SMN1 om tilskudd til gjenåpningsarrangement, fikk tilskudd til tre arrangement, gjennomført: Restart av småbarnstreff, dialektkveld og kunstworkshop med utstilling.
- «Digihjelpen», prosjekt i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samarbeid med KS, er godt i gang. Veilederne er kurset, det er avholdt flere kurs for målgruppa og veiledningstilbudet har startet opp en gang pr uke. Sluttrapport sendt.
- Fast, godt samarbeid med biblioteksjefene i Midtre Namdal. Jobber med ulike prosjekter, utviklingsarbeid og kompetanseheving.
- Utdeling av «Den første boka mi» til alle nyfødte, samarbeid med ordfører og helsesøster, gjennomført for to kull; -21 og -22.
- Forfatterbesøk
- Fikk tilskudd til Shared reading, 17 arr. Lesegruppe og litterære pusterom. Videreføres i 2023.

Fagansvar 28 Kultur og 29 Flatangerhallen

Virksomheten styres etter følgende særlover: kulturlova pengespillova og kulturminneloven

Det overordnede målet for kultur er:

Å gi et kulturtilbud som er med på å sikre god livskvalitet gjennom

- *egen utfoldelse,*
- *opplevelse,*
- *tilhørighet og*
- *medvirkning.*

2810 Flatanger bygdemuseum

Det har vært jevn aktivitet i forbindelse med videreutviklingen av Flatanger bygdemuseum. I 2022 har Flatanger kommune vedtatt en utviklingsplan som legger grunnlaget for et godt tverrfaglig samarbeid mellom kommunen, Museets Venner og Distriktsseksjonen i Museet Midt. Planen beskriver tiltak innenfor innhold, bygningsmasse og formidling.

2820 Bygdebøker

Salget av bygdebøker ble noe lavere enn budsjettert. Bøkene selges til redusert pris.

2830 Idrett, friluftsliv, mosjon

FYSAK

Fysak ble i 2022 nok en gang gjennomført med bruk av appen Trimpoeng. Det var litt nedgang i deltakelsen i FYSAK i 2022 noe som kan ha sammenheng med dårlig vær.

Svømmehallen

Flanger Røde Kors Omsorg har ansvaret for folkebadning, mens frivillige/foresatte har ansvar for babysvømming. Det har vært øking i besøk i 2022.

Uteområdet Lauvsnes skole

Byggetrinn 1 ble fullført i desember 2022. Dette omfatter området mellom barnetrinn og barnehage og noe på ungdomstrinnet.

2840 Andre kulturformål

DKS, DKSS og andre aktiviteter for barn og eldre

DKS ble endelig gjennomført uten korona-restriksjoner. Den kulturelle spaserstokken hadde fem tilbud i 2022.

Ungdomsrådet

Kultursjef er sekretær for Ungdomsrådet i Flatanger. Kommunen har ikke lyktes med å få et fungerende ungdomsråd på plass. Planen framover er å få på plass to nye medlemmer, en i ungdomsskolen og en fra videregående. Ungdomsstemmene er blant annet viktig i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Teater

Turneteateret hadde oppsatt tre forestillinger i 2022:

- Bør Børson Jr.
- Idiot!
- Bondetinget (ble avlyst grunnet lite billettsalg)

2841 Ungdomsklubben

Ungdomsklubben holdt til i hovedetasjen på Lauvsnes samfunnshus første halvdel av året, siden lokalene måtte stenge grunnet for dårlig innelima. Etter at det ble montert nytt ventilasjonsanlegg, flyttet de ned i kjelleren igjen etter sommeren. Etter sommeren har det vært økning i antall ungdommer som bruker klubben. Høsten 2022 fikk klubben et nytt og engasjert styre på plass.

2842 UKM

I forkant av UKM ble det avholdt tre workshops; Matkunst, dans og lyd/lys-produksjon. UKM-kafé ble avholdt på Zanzibar med tre sceneinnslag, en film og åtte kunstverk. 14 Flatangringer gikk videre til regionfestivalen.

2843 Bygdekinoen

Bygdekinoen hadde til sammen 84 besøkende første halvår i 2022, rapport for andre halvår har ikke kommet. Noen forestillinger ble avlyst på grunn av koronapandemien.

2900 Flerbrukshall

Følgende aktiviteter ble gjennomført i 2022:

For barn:

- Turn (1- 13 år)
- Allidrett (3.kl. – 7.kl.)
- Klatring (4.kl - 10.kl)
- Fotball (3- 10. kl)

For voksne:

- Seniorfotball dame/herre
- Badminton
- Volleyball
- Zumba
- Tabata

Annet:

Fotefar mot nord

Flatanger er sammen med Namsos valgt ut til å være pilot i forbindelse med revitalisering av prosjektet «Fotefar mot nord». Prosjektet fra Flatanger er Utvorda festning og prosjektet fra Namsos er bunkersanlegg fra andre verdenskrig. Årsaken til at Namsos og Flatanger ble anbefalt å søke sammen er at det skal søkes å finne en sammenheng mellom de to fotefarene. Pilotprosjektet skal foregå i 2023, mens hovedprosjektet starter 1.1.24.

Storfjellet Friluftsområde

Storfjellet Friluftsområde er under utvikling.

6.4 Framtidige utfordringer

- Delta aktivt i kompetanseutviklingssamarbeidet: DEKOM for skole og REKOM for barnehage, og sikre at de nye satsingene gjør en forskjell for det enkelte barn/den enkelte elev.
- Innføring og implementering av nye læreplaner
- Implementering av rammeplanen i barnehagen.
- Tilfredsstille kompetansekravene i barnehage og skole.
- Å ha god sammenheng mellom barnehage og skole for et helhetlig opplæringsløp.
- Sikre godkjenning av skolene og barnehagene etter "Forskrift om miljøretta helsevern i barnehager og skoler"
- Registrere lokalhistoriske foto og gjøre dem godt søkbare i bibliotekbasen.
- Utvide bibliotekets åpningstid, fast økt personalressurs er ønskelig.
- Registrere lokalhistoriske foto og gjøre dem godt søkbare i bibliotekbasen.
- Fortsatt videreutvikle skolebibliotekdelen.
- Bedre utnyttelse av biblioteket i lese- og skriveopplæringa
- Avklare museets framtid.
- Ferdigstille kulturminneplan
- Opprettholde og videreutvikle dagens tilbud innen kultur og kulturskole og sikre framtidig lærerrekuttering i kulturskolen. Videreutvikle et godt kulturtilbud for alle aldersgrupper
- Oppgradere uteområdet til barnehage og skole
- Oppgradering av Ungdomsklubben

6.5 IK/ HMS/MHV-status

Det er meldt totalt 40 avvik i 2022. Avvikene gjelder områdene barnehage, skole og ungdomsklubb og har forskjellig alvorlighetsgrad.

Gjennomførte medarbeidersamtaler: 38 av 48 (ca. 80 %)

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i oppvekstetaten i 2022.

Oversikt jobbnærvær i prosent de siste 7 årene:

År	Totalt	<16 d
2022	90,1	98,2
2021	88,4	98,8
2020	95,2	98,8
2019	93,5	98,9
2018	95,7	99,0
2017	90,7	98,9
2016	91,8	98,2

Sykefraværet i etaten har vært lavt i mange år, men det har vært noe økt fravær de siste to årene. Sykmeldte følges opp i samsvar med rutine.

7. Hovedansvarsområde 3: Helse-, sosial- og omsorgstjenesten

7.1 Beskrivelse av virksomheten

Årsmeldingen omhandler virksomhet som administrativt er knyttet til helse-, sosial og omsorgssektoren. Det er Flatanger formannskap som har funksjon som hovedutvalg. Til daglig ledes området av helse- og omsorgssjef. Det er til sammen 7 fagområder ved planområdet. Fagområdene yter tjenester i tråd med gitte lover og forskrifter. De aller fleste tjenester er lovpålagte, men loven sier ikke noe om nivå på de ulike tjenester. Det er innenfor flere fagområder inngått interkommunalt samarbeid for å kunne gi lovpålagte tjenester til innbyggerne.

7.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse

Utvikling/nettoresultat siste 4 år.

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 3	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2019	40 802	40 889		87
2020	41 270	43 838		2 568
2021	49 795	47 023	2 772	
2022	53 999	52 946	1 053	

Resultat og kommentarer siste år på fagansvar. Beløp i 1000 kr:

Fagansvar/Tekst	Regnskap	Budsjett	Undersk.	Oversk.
Fagansvar 30 Prosjekter	0	0	0	0
Fagansvar 31 Administrasjon	1 385	1 300	85	
Fagansvar 32 Legetjeneste/legevakt	5 288	4 953	335	
Fagansvar 33 Fysioterapi	1 394	1 548		154
Fagansvar 34 Helsesykepleier/jordmor	726	717		9
Fagansvar 35 Sosialtjenesten	1 316	1 267	49	
Fagansvar 36 Barnevern	4 400	3 775	625	
Fagansvar 37 Pleie og omsorgstjenesten	39 491	39 386	105	
Sum underskudd/overskudd	53 999	52 946	1 053	

Kommentarer: Området har et negativt netto driftsresultat for 2022 ut fra regnskapstall på til sammen kr 1 053'.

Hovedårsaken til underskuddet er i hovedsak knyttet til følgende områder:

- Fagansvar 32 Legetjenesten/legevakt. Innenfor legetjenesten har nødvendig skifte av fagsystem medført ekstra kostnader som ikke var forutsatt. I tillegg har interkommunal legevaktsordning blitt dyrere enn forutsatt.
- Fagansvar 36 Barnevern; Her ble administrative kostnader dyrere enn forutsatt, samt at tiltaksbudsjettet ble ca. 580' dyrere enn det som det ble justert for under budsjettjustering.

7.3 Måloppnåelse med vurdering

Helse- og omsorgssjefen har for 2022 vurdert årets aktiviteter opp mot de målsettinger som de enkelte områdene har. Dette for lettere å kunne vurdere om vi jobber aktivt mot de mål om er satt. Etatens overordnede mål er at Flatanger helse, sosial og omsorgstjenesten skal fremme best mulig helse og økonomisk og sosial trygghet uten hensyn til geografi, økonomi og sosial status. Staten har også et felles overordnet mål i forhold til samarbeid og samhandling; Etaten med de enkelte fagområdene skal legge til rette for et godt internt og eksternt samarbeid mellom kommunale aktører. Samarbeid og samhandling med andre sektorer og forvaltningsnivåer er avgjørende for å løse oppgaver og oppnå resultater.

Fagansvar 31 Administrasjon

Overordnet målsetting for området er at helse- og sosialadministrasjonen skal jobbe for å utvikle en organisasjon som er i stand til å endre seg selv ut fra samfunnets behov og krav. For å nå dette målet har det i 2022 blitt jobbet med følgende aktiviteter: Organisasjonen har innenfor alle områder på helse og omsorgsetaten fortsatt hatt utfordringer knyttet til Covid-19 (samfunnets behov og krav). I Flatanger kom de største utbruddene i starten av året 2022. I løpet av perioden med registrering av smitte, ble det registrert ca. 450 personer med covid-19 smitte (men det antas at det er mørketall her, og at ikke alle har registrert seg). Tjenestene ble hardt presset under denne perioden. Fra mars og utover registrert man raskt synkende smitte trend. Første kvartal hadde fortsatt mye fokus på Covid-19, og det ble i 2022 videreført flere felles møtearenaer for informasjons- og kunnskapsdeling på flere nivåer. Disse møtearenaene ble etter hvert også en felles møtearena knyttet til utviklingen av situasjonen i Ukraina (sikkerhetsbilde, atomberedskap, mottak av flyktninger).

Det har vært stabilitet i alle stillinger ved området, og en fleksibel ressursbruk mellom områdene. Det jobbes kontinuerlig for å begrense sårbarhet og sikre faglig forsvarlige tjenester innenfor de ulike områdene. Reviderte rekrutteringstiltak kom på plass i desember 2022.

Det meste av alle møter har også i 2022 foregått på Teams. Møter gjennomført ut fra planlagte tidsintervaller og ellers ved behov. Hyppige møter med Namsos, Overhalla, Osen og Flatanger på helseledernivå. Ukentlige (etter hvert månedlig) samhandlingsmøter mellom kommunene, Helseforetaket og Statsforvalter. Ukentlige ledermøter, fagledermøter ved behov. Møter i samarbeidsutvalg for legevakt, møter i Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, AMU og ANSU. Gjennom deltagelse i Helseledernetverket i Namdalen har det i løpet av 2022 vært aktivitet knyttet til ulike utfordringer med hensyn til innfasing av Helseplattformen - alle møter på teams. Oppfølging av samarbeidsavtaler knyttet til små og sårbare kompetanseområder (kreft, rus og psykisk helse, ergoterapi) Helse- og omsorgssjefen har deltatt i arbeidsgruppen – Program for folkehelse –, arbeidsgruppe for helhetlig ROS, oppstart Forvaltningsrevisjon Barn og unge, Plan for barnevern.

Nytt saksbehandlingssystem ble innført fra juni mnd. (Elements). Helse- og omsorgssjefen har deltatt i lederutvikling i regi av FREMO, fagdag dokumentasjonsforvaltning, kurs; Roller i sykefraværarbeid, rådslag rus og psykisk helse, workshop barn og unge samt en rekke webinarer innenfor ulike områder.

Saksbehandling av administrative saker, saker for politiske utvalg, samtaler med ansatte, råd, veiledning og informasjon til innbyggerne i Flatanger har vært ivaretatt. Det er brukt tid på oppfølging av enkeltsaker, høy møteaktivitet og stor grad av koordinering mellom ulike instanser.

Fagansvar 32 Legetjeneste/legevakt

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre at alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen skal sikres god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen. For å nå dette målet har området jobbet som følger:

Behovet for tilsynslege ved Flatanger pleie- og omsorgstun varierer gjennom året ut fra hvilket belegg pleie- og omsorgstunet til enhver tid har. I perioder brukes mindre ressurser og i andre perioder mere ressurser. Kommunale oppgaver som tilsynslegefunksjon, helsestasjonslegefunksjon og skolehelsetjenestefunksjon er fulgt i henhold til avtale. Lengden på fastlegelisten er forholdsvis stabil. Kommunens ansvar i forhold til kurative oppgaver er ivaretatt. Det har i 2022 vært stabilitet og kontinuitet i det tjenestetilbudet som er gitt. Vikarlege på plass ved lengre fravær, samt gjensidig samarbeid om daglegevakt med Namsos og Osen ved

korttidsfravær og møteaktivitet. Arbeid med internkontroll og fokus på HMS pågår kontinuerlig. Det ble gjennomført ett nødvendig skifte av fagsystem ved Flatanger legekantor. Har ikke fått på plass kommunepsykolog. Rekruttering er forsøkt gjennomført i samarbeid med en del andre kommuner uten å lykkes. Det vurderes nå å prøve ut en ordning med digital psykologtjeneste. Det har vært lite kontinuitet i kommuneoverlegefunksjonen i 2022, stillingen er lyst ut.

Fagansvar 33 Fysioterapi

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen. For å nå dette målet har området jobbet som følger:

Flatanger kommune har hatt kommunal fysioterapeut i 70 % stilling i 2022. Fysioterapeuten har ivaretatt alle fysioterapioppgaver knyttet til beboere ved Flatanger pleie- og omsorgstun, beboere i omsorgsboliger og en del hjemmeboende eldre.

Den kommunale fysioterapeuten har også hatt oppfølging av barn med sammensatte behov, samt deltatt på ansvarsgruppemøter i forbindelse med dette. I tillegg har fysioterapeuten utført observasjon og kartlegging av motorisk utvikling på alle barn på 4 måneders-kontroll på helsestasjonen. Det er også gjennomført undersøkelser, observasjoner, rådgiving og oppfølging av barn i andre aldersgrupper der det har vært behov for dette. Fysioterapeuten har utarbeidet hjelpemiddelsøknader og hatt oppfølging av dette gjennom kontakt med Nav hjelpemiddelsentral og brukere.

I tillegg til den kommunale ressursen har kommunen 2 driftsavtaler med fysioterapeuter på 60 % hver.

Begge har levert årsmelding som er forutastat i særavtale. Foruten direkte pasientrettet virksomhet har fysioterapeutene også utført samarbeidsmøter med NAV og fastlege.

Funksjon som Rehabiliteringskoordinator er i 2022 også under ansvarsområder for leder av forvaltning og tildeling. Det er jobbet opp mot Namdal Rehabilitering Høylandet. Dette innebærer søknader om kommunal rehabilitering i samarbeid med fastlege, samt å være kommunens kontaktperson i forhold til rehabilitering. Det ligger et stort arbeid i å følge opp at plassene på Høylandet blir fylt opp samt oppfølging av brukere som har vært inne til opphold. I 2022 disponerte Flatanger kommune 165 oppholdsdøgn ved Namdal rehabilitering. Av 165 oppholdsdøgn ble kun 76 døgn benyttet. Det er jobbet for at oppholdsdøgnene skal benyttes. Det kommunen har erfart gjentatte ganger er at når det er behov fra Flatanger for opphold, så er det ikke ledig kapasitet ved Namdal rehabilitering.

Flatanger kommune deltar også i ett interkommunalt samarbeid knyttet til kommunal ergoterapitjeneste. Kommunen har ergoterapeut på plass en dag annenhver uke, og denne ressursen benyttes til kartleggingsbesøk hjemme hos brukere, samt mer omfattende hjelpemiddelsaker. Ergoterapeut jobber tett med fysioterapeut og kommunens hjelpemiddelansvarlig.

Fagansvar 34 Helsesykepleier/jordmor

Overordnet målsetting for området er at helsetjenesten i Flatanger skal sikre at alle innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen skal sikres god tilgjengelighet på stabile, likeverdige og forutsigbare helsetjenester av høy kvalitet. Helsetjenesten skal være pådriver overfor andre sektorer og medvirke til økt helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen.

Helsesykepleier har i 2022 hatt mange av de samme arbeidsområder som i 2021. De fleste styres av nasjonale faglige retningslinjer for skole og helsestasjonstjenesten. I 2022 har arbeidsoppgaver på bakgrunn av covid-19 pandemien fortsatt. Dette har i hovedsak vært oppgaver som koordinering og gjennomføring av vaksinerings.

I 2022 har helsestasjon/skolehelsetjenesten hatt normal drift gjennom hele året. Helsesykepleier har i 2022 fortsatt hatt møter og samarbeid med bl.a. PPT, barnevern, BUP, helseforetak, familievernkontor og familieambulatoriet. En del møter har vært fysiske og noen nettbasert enten via telefon eller teams.

Helsestasjon- og skolehelsetjeneste; De lovpålagte oppgaver er utført. Fødselstall for 2022 var 8 for hele kommunen. Hjemmebesøk til nyfødte. Spe- og småbarns kontroller har 100 % oppmøte. Jordmor har utført svangerskapskontroller etter gjeldende veileder.

Tilnærmet full vaksinasjonsdekning for spe-, små- og skolebarn.

Skolehelsetjenesten; Det er utført helsekontroller etter anbefalinger fra veileder om skolehelsetjenesten. Vaksinasjonsdekning til skolebarn anbefalt etter vaksinasjonsprogrammet har nesten full dekning ved avsluttet 10.klasse. Fast kontortid er så langt det har latt seg gjøre opprettholdt hyppigere på kommunens to skoler.

I kommunens barnehage har helsesykepleier hatt jevnlig kontakt, samarbeidsmøter, gitt råd og veiledning ved behov i enkelt saker.

Oppgaver øvrig befolkning; revaksinerings, influensavaksinerings og vaksinerings for utenlandsreiser.

Helsesykepleier har i løpet av året brukt litt av sin ressurs til å jobbe i arbeidsgrupper med program for folkehelse og forebyggende barnevernplan /oppvekstplan. BTI skal innføres som en felles arbeidsmetode og vil kreve en del arbeid og opplæring av ansatte i skole og barnehage i 2023.

Helsesykepleier har i 2022 gjennomført psykologisk førstehjelp i undervisningen på mellomtrinn på Lauvsnes skole samt i individuelle samtaler med ungdomstrinns elever.

Helsesykepleier har vært på opplæring når det gjelder å kunne digitalisere journalsystemet som benyttes i større grad. Helsesykepleier var høsten 2022 på helsesykepleierkonferanse i Stavanger og fikk mye faglig påfyll derfra.

Helsesykepleier har gjennom hele 2022 hatt månedlige samarbeidsmøter med helsesykepleier fra Osen kommune.

Fagansvar 35 Sosialtjenesten

Hovedmål og delmål for programområdet har vært retningsgivende for arbeidet gjennom året. Formålet med Lov om sosiale tjenester i NAV er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. De nasjonale mål og hovedprioriteringene legger vekt på et velfungerende arbeidsmarked med høy sysselsetting og at færre skal ha trygd eller stønad. Fra og med 1.8.2016 har kommunens sosialtjeneste vært lagt inn i NAV. Økonomisk sosialhjelp, boligtilskudd og startlån samt bostøtte inngår i denne porteføljen.

Utbetalinger økonomisk sosialhjelp: Det har vært en økning på sosialhjelp etter § 18 fra 2021 til 2022, ca.kr. 100 000,- noe som er en relativt stor prosentvis økning. Årsaken er i hovedsak tilflytting av familier med barn. Fra september 2022 ble det av lovendring bestemt at barnetrygden skal holdes utenfor beregning av sosialhjelp. Når familier mottar sosialhjelp over tid, gir dette relativt store utslag.

KVP: En person har mottatt KVP i deler av 2022, men ble avsluttet i løpet av året p.g.a flytting. Det har gjennom årene vært få deltakere på KVP i Flatanger. Årsaken til dette kan være at de fleste sosialhjelpsmottakerne har annen trygdeytelse som inntekt og sosialhjelp er kun en supplerende ytelse.

Brukergruppe: Brukergruppen består av en blanding av barnefamilier, flyktninger og enslige voksne med økonomiske utfordringer. Det er ingen store endringer i brukergruppen de siste årene, med unntak av tilflytting av barnefamilier som gir utslag på utbetaling av sosialhjelp.

Gjeldssaker: Ved inngangen av 2022 var det 3 aktive gjeldssaker i Flatanger, hvorav en ble avsluttet i løpet av året og 2 fortsatt var aktiv ved årets slutt.

Fysisk tilstedeværelse: En statlig ansatt har arbeidssted på NAV Flatanger hver dag. I tillegg har en kommunalt ansatt arbeidssted i Flatanger to dager pr. uke. på de dagene Nav kontoret er åpent for drop in henvendelser. I tillegg er det planlagte møter utenom åpningstid når det er behov for dette. Dette gjelder alle fagområder, og det kan være ulike veiledere i Midtre Namdal som har avtalte møter på Flatanger.

Personellressurs: I starten av 2022 var personell ressursen noe ustabil p.g.a ressursmangel. På vårparten ble en person tilsatt med arbeidsoppgaver i Flatanger og oppmøte 2 dager pr. uke. Siden da har personellressursen i Flatanger vært mer stabil, med unntak av noe sykefravær og utdanningsfravær. Ved noen få anledninger ble NAV kontoret stengt som følge av at vi ikke hadde personell til å bemanne i åpningstiden. Vi tilstreber å holde NAV kontoret åpent på åpningsdager.

Utfordringer fremover: Vi ser at brukerne som oppsøker NAV har sammensatte utfordringer, og psykiske utfordringer er økende. Dette krever godt samarbeid og koordinering med andre enheter. Fra NAV sin side er det ønskelig med et mer formalisert samarbeid med andre tjenester i kommunen. Som for eksempel rus og psykiatritjeneste, flyktningetjeneste, bolig etc. Dette for å sikre at vi gir helhetlige tjenester til de som trenger det.

Arbeidsmarked: Samtidig som arbeidsledigheten har holdt seg stabil lav i 2022 har det aldri vært utlyst flere ledige stillinger i Trøndelag i løpet av et år. Totalt ble det i 2022 registrert 56 134 stillinger i Trøndelag. Til sammenligning ble det utlyst 53 316 stillinger i 2021. Mange bedrifter sliter med å få tak i arbeidskraft. Dette er nok noe mange bedrifter i Flatanger også kjenner på. NAV ønsker å være en støttespiller for bedrifter i rekrutteringssammenheng og kan bistå med kvalifisering av personer som står utenfor arbeidslivet til de behovene som lokalt næringsliv har. Inkludering av personer med nedsatt arbeidsevne og hull i CV-en til arbeidslivet er et prioritert område i NAV.

Skjenkekontrollen: Det er 2022 utført skjenkekontroller og kontroller ved utsalgssteder i henhold til inngått avtale. Det er ikke avdekt noen avvik i forhold til lov og regelverk

Fagansvar 36 Barnevern

Fra 01.01.2012 har barneverntjenesten i Flatanger vært en del av Barnevernstjenesten i Midtre Namdal. Administrasjon og rådmann orienteres fortløpende. Det er ikke avholdt årlig lokalt samarbeidsmøte mellom representanter fra Barnevernstjenesten i Midtre Namdal og representanter fra barnehage, skole og helsesykepleier i Flatanger kommune.

Helse- og omsorgssjefen har sammen med oppvekstsjef, helsesykepleier, representant fra skole og plan og prosjektlederen vært delaktig i oppstartsmøte som gjelder ny barneverns-reform. Reformen har større fokus på tidlig innsats og forebyggende arbeid. Nedsatt arbeidsgruppe har jobbet hele høsten med utkast til Plan for forebyggende arbeid – pålagt i barnevernloven, denne vil bli forelagt politisk behandling i 2023.

Fra Barnevernstjenesten i Midtre Namdal informeres det om at det er 14 barn med aktive saker. I dette inngår også plassering i fosterheim. For Flatanger forventes et merforbruk på 1,5 mill. Dette skyldes flere plasseringer utenfor hjemmet i perioder av året, i tillegg opphold ved familiesenter. Generelt for alle kommunene er det i hovedsak de nye rammevilkårene med nye egenandeler som bidrar til merforbruket. Staten har økt egenandelene for plassering i familiehjem, fosterhjem og institusjon i 2022. For nye plasseringer i familiehjem/fosterhjem er kommunens egenandel økt fra 37.000 til 85.000 pr mnd. For plassering i institusjoner er egenandelen økt fra 76.000 til 170.000 pr mnd. Årskostnaden ved institusjonsplassering vil med de nye egenandelene være 2.04 mill. mot 900 000,- tidligere. Når det gjelder økonomisk ansvar for barn i fosterhjem, er det en sentral endring i barnevernsreformen, som går på avvikling av refusjonsordningen. Kommunene skal imidlertid fremdeles kunne søke refusjon i tråd med dagens ordning for utgifter som kom før 2022.

Fagansvar 37 Pleie og omsorgstjenesten

Flatanger pleie- og omsorgstjeneste omfatter Flatanger pleie- og omsorgstun, Flatanger hjemmebasert omsorg, hjelpeordningene for hjemmene og tjenesten for funksjonshemmede.

Overordnet målsetting for området er at Flatanger skal ha en pleie- og omsorgstjeneste av god og høy kvalitet. Tjenesten skal gi innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen et trygt og variert og fleksibelt tjenestetilbud som er forutsigbart. Brukerne skal være sikret en meningsfull livssituasjon gjennom deltagelse og medbestemmelse ut fra den enkeltes behov og forutsetning.

For å nå dette målet har området jobbet ut fra fastsatte delmål som forholder seg til botilbud, tjenester og kompetanse/personell.

Innenfor den bygningsmassen som eksisterer har tjenesten forsøkt å imøtekomme botilbud ut fra individuell livssituasjon og behov. Det tjenestetilbud som er gitt er vurdert å være innenfor rammen av faglig forsvarlig virksomhet. Det er gjennom hele året foretatt kontinuerlig vurdering av ressursutnyttelsen sett i forhold til den til enhver tids gjeldende driftssituasjon. Samhandling med helseforetaket fungerer bra og i tråd med intensjonene i Basisavtalen for samhandling, med unntak av utfordringer knyttet til utskrivningsklare pasienter og overganger mellom nivåene.

Flatanger pleie- og omsorgstjeneste gir tilbud om meningsfylte aktiviteter og sosialt samvær. Målgruppen her er beboere ved Flatanger pleie- og omsorgstun. Etter gjenåpning (Covid-19) har også hjemmeboende eldre har hatt samme muligheten til å delta på aktiviteter. Det ble samtidig mulighet til å gjenoppta samarbeide med frivillige lag og organisasjoner. I 2022 er aktivitetstilbudet «Inn på tunet» på Ribsskogen delvis videreført. Målgruppen er eldre og brukere innenfor tjenesten for funksjonshemmede. I 2022 har dette tilbudet kun vært benyttet av brukere inne tjenesten for funksjonshemmede. Institusjonsbeboere med behov for rullestol har uteblitt fra tilbudet, på grunn av transportproblemer (det finnes ikke biler innad i kommunen som er tilpasset til å ta med rullestolbrukere). Tilbudet er svært populært for de som er der.

Hjemmebasert omsorg; Stabil brukermasse i den hjemmebaserte omsorgen. Sykdomssituasjon til kommunens hjemmeboende brukere har blitt mere komplekst og krever mer behandling og oppfølging. Tjenesten samhandler med andre kompetansemiljøer i utfordrende saker.

Drift av KØHD (kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold, omfatter også rus og psykiatri fra 1.1.2017) i samarbeid med Namsos og Osen. Tjenestetilbudet er organisert ved Namdalseid helsetun.

I og med forholdsvis god kapasitet i egen tjeneste, og det ofte har vært fullt belegg på KØHD plassene, har tjenesten vært lite benyttet i 2022. I de tilfeller kommunen har hatt behov for plass, har det ikke vært mulig å benyttes seg av tilbudet da det har vært fullt belegg.

I 2022 har antall USK (utskrivningsklare pasienter) i første halvår vært høyt. Kommune har hatt ca. 77 døgn med overliggere på sykehuset. Årsaken til dette har sammenheng med at det har vært høyt press på plasser ved Flatanger pleie- og omsorgstun, samt at det i flere situasjoner har vært behov for å kunne planlegge en forsvarlig tjeneste til de pasienter som skal heim. Dette omfatter også å sikre tilstrekkelig faglig kompetanse til enhver tid.

Tjenesten har kommunal fysioterapeut som jobber mye forebyggende i forhold til hjemmeboende, beboere i omsorgsboligene og institusjon. Dette er svært viktig med tanke på å forbygge innleggelse i institusjon, samt også bidra til opptrening slik at innbyggeren kommer raskere tilbake i egen bolig. Kommunal fysioterapeut samarbeider med personalet i pleie- og omsorgstjenesten, hjelpemiddel koordinator samt ergoterapeut.

Kvalitetsreformen «Leve Hele Livet» omhandler flere ulike innsatsområder (Et aldersvennlig Norge, Aktivitet og fellesskap, Mat og måltider, Helsehjelp, Sammenheng i tjenestene). Innenfor flere av disse områdene jobbes det godt i Flatanger, men det er fortsatt områder som organisasjonen kan bli bedre på og må jobbe mere systematisk med. Pågående arbeid med samfunnsplanen vil også være viktig i fremtidens utforming av tjenester.

I perioder har tjenesten store faglige utfordringer og vi ser at vi mangler spesialkompetanse innenfor enkelte områder. Kommunen mottar veiledning og oppfølging fra 2.linjetjeneten. Det samarbeides med eksterne aktører (kommuner og private) om tjenester som kommunen ikke klarer å organisere faglig forsvarlig selv.

Ansatte innenfor Pleie- og Omsorgstjenesten har til enhver tid fokus på brukernes behov slik at tjenester ytes på riktig omsorgsnivå samt at tjenestene skal være faglig forsvarlig. Institusjon, hjemmesykepleien og tjenesten for funksjonshemmede har hatt et godt og fleksibelt samarbeid om tilgjengelige personellressurser i 2022. Det å ha en så fleksibel arbeidsstokk har bidratt til at en har løst utfordrende perioder bra.

På institusjonen og hjemmesykepleien er det tatt i bruk velferdsteknologi med ulike funksjoner som vurderes etter brukers behov. Dette er et system som er i stadig utvikling og bygges på etter behovene til den enkelte. Hele pleie- og omsorgstjenesten har samme varslingssystem – HEPRO. HEPRO; dette systemet kan bygges ut innen flere områder innen velferdsteknologi. Anskaffelse gjennomføres når behov oppstår.

Fra starten av 2022 og frem til november har tjenesten vært nødt til å benytte vikarbyrå. Dette på grunn av ubesatte stillinger, permisjoner, fravær samt for å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse.

Kommunen deltar i prosjektet «Menn i Helse», og har ved utgangen av 2022 to deltager i dette prosjektet (en i lærlingeløp og en som har startet i praksis/skole). Inge ungdomskandidater innen helse som har lærlingekontrakt med kommune i løpet av 2022.

Det ble videreført 1 gruppe med Demensomsorgens ABC som var ferdig våren 2022. Alle ansatte har tilgang til å gjennomføre ulike e-læringskurs blant annet gjennom VISMA veilederen, Noklus og gjennom NHI (Norsk helse informatikk). Noklus - laboratoriearbeid og ved Sykehuset Namsos blant annet opplæring ernæring og ved blodbank.

Ansatte synes dette er en fin måte å gjennomføre kompetanseheving. Det har i tillegg vært flere aktuelle webinarer som ansatte har deltatt i. Med en slik måte å gjennomføre kompetanseheving får flere ansatte muligheten til å delta på kompetansehevede tiltak.

Det jobbes kontinuerlig med å oppnå heltidskultur, men vi har også en del ønsket deltid. Tjenesten har ved årsskifte fortsatt ledighet i en del stillinger, og mangel på rekruttering av riktig kompetanse har som tidligere beskrevet medført bruk av vikarbyrå i 2022. De ulike deltjenester tar ned på driften i de perioder hvor det har vært mulig.

Status pågående restaurering/ferdigstilling av Flatanger pleie- og omsorgstun: I løpet av 2022 kom skilting av bygg og uteområder på plass, grunnlaget for sansehagen og resterende uteområdet ble lagt, men disse områdene vil trenge kontinuerlig oppfølging. Utsmykning av Flatanger pleie- og omsorgstun inne er ikke kommet på plass i 2022.

Leder av forvaltningsenheten har fulgt opp i forhold til de fagområder som er lagt til funksjonen (meldingsutveksling, kontakt med HF, enkeltvedtak/utmåling/revurdering og tildeling av tjenester). Har deltatt i prosess knyttet til innføringsløp Helseplattformen, følger opp utvikling

av lokale fagsystem innenfor pleie – og omsorg. Pleie- og omsorgstjenestens representant i samarbeid med Namsos og Overhalla som omhandler IKT – fagsystemer oppgradering. Bistår kontinuerlig ansatte med hensyn til passord, tilganger og kursing i forhold til fagsystem.

7.4 Fremtidige utfordringer

- Det må jobbes kontinuerlig med å beholde og rekruttere tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft. Få rekruttert kompetanse og ressurser i tråd med budsjettvedtak. Effekten av vedtatte rekrutterings- og beholdetiltak må vurderes årlig.
- Organisasjonsutvikling: Oppfølging av budsjettvedtak. Fokus på tjenestestyrte bemanningsplanlegging, arbeidstidsordninger, styringssystemer og organisasjonsverdiene. Systematisk HMS arbeid (helse-, miljø og sikkerhetsarbeid) samt videre jobbing med IA (inkluderende arbeidsliv).
- Oppfølging av samarbeidsavtaler med andre innenfor små og sårbare kompetanseområder. Organisasjonens evne til å endre seg i takt med utviklingen.
- Utvikle opplæringspotensialet som ligger i Visma Veilederen.
- Økt fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid innenfor alle fagområdene. Fokus på stortingsmelding nr.15 «Leve hele livet», forebyggende helsearbeid i samarbeid med fysioterapeut. Planarbeid innenfor flere områder.
- Aktiv deltagelse inn i kommunens prosess med samfunnsplanlegging.
- Få ferdigstilt Plan for forebyggende arbeid – pålagt i barnevernloven, samt få på plass leveranseavtale.
- Inngå avtale om prøveprosjekt med digital kommunepsykolog.
- Få etablert Kvalitetssystemet Net Power. I forkant av dette få gjennomført en total revisjon av eksisterende rutiner og prosedyrer som skal inn i nytt system. Få etablert en struktur for systematisk forbedringsarbeid
- Kvalitetsutvikling av tjenestene sett i lys av forskriftsendringer og krav til kommunene.
- Innføring av Helseplattformen

7.5 IK/HMS-status

- Det er gjennom hele 2022 jobbet med å forbedre avvikskulturen. Ved årsskifte er det registrert til sammen ca.170 avvik innenfor hele etaten. Avvikene knytter seg til ulike områder.
- For 2022 har hele helse- og omsorgsetaten en gjennomsnittlig fraværspersent på 8,8 %.
- Gjennomførte medarbeidersamtaler 0. Det gjøres oppmerksom på at det daglig gjennomføres samtaler med ansatte som ønsker/trenger en prat med nærmeste leder, det er den systematiske samtalen område ikke har klart å levere på.
- Spesielle risikoforhold og HMS-utfordringer i etaten/avdelingen;
 - Har vi hatt avvik (Se første prikkpunkt)
 - Har vi hatt tilsyn? Ja; Helsemessig og sosial beredskap, ingen avvik.
 - Psykososiale og organisatoriske forhold for ansatte og brukere; Nytt bygg, avklart organisering, nye arbeidsbiler bestilt, arbeidsklær organisert gjennomarbeidsgiver. HMS-gruppe innenfor pleie- og omsorg reetablert og i gang.
 - Helseskadelige faktorer for ansatte og brukere; ingen kjente
 - Bygningstekniske forhold, herunder inneløst/ innemiljø/ brann/evakuering; Manglende mulighet for kjøling på ventilasjonsanlegg ved Flatanger pleie- og omsorgstun, Dårlig kvalitet på fellesareal i bolig for heldøgns pleie og omsorg. Ønsker om tiltak lagt inn i budsjett for 2023, brannøvelser gjennomføres jevnlig i regi av vaktmester ved Flatanger pleie- og omsorgstun.

- o Utemiljø og uteareal for brukere, elever og barn; Grunnlaget for sansehagen og uteområdet ble ferdig i 2022, men områdene må utvikles.
- o Arbeidsutførelse eller teknisk arbeidsutstyr; Kurs i løfteteknikk, variert utvalg i tekniske hjelpemidler forflytningsteknikk på alle områder.
- o Næringsmiddelhygiene og matsikkerhet; ingen merknad
- o Risiko for forurensning av ytre miljø / avfallshåndtering; ingen merknad
- o Forsvarlighetskrav i gjeldende lov og forskrift i helse og sosial og barnevern; Tjenestene har vært drevet faglig forsvarlig innenfor de ulike områder, til tross for sårbarhet på tilgang av kompetanse i forbindelse med ferier og fravær. Ansatte og ledere har bidratt til at dette har vært mulig. Det har ikke vært fare for liv og helse.

8. Hovedansvarsområde 4; Etat for Næring, miljø og teknisk

8.1 Beskrivelse av virksomheten

Virksomheten er politisk ledet av hovedutvalget for Næring, Miljø og Teknisk (NMT) som er kommunens planutvalg og består av 7 faste medlemmer med varamedlemmer.

Utvalget hadde 7 møter i 2022 og behandlet 39 politiske saker og 154 referat - og delegerte.

Hovedutvalget har hatt forvaltningsansvar for plan- og bygningsloven, brannloven, forurensningsloven, havneloven, vegloven, delingsloven, jordlov, skoglov, konsesjonsloven, lov om motorferdsel i utmark, odelslov, vassdragslov, viltloven og innlandsfiskeloven. Etaten har ansvaret for all saksbehandling i henhold til forannevnte lover, forvaltningen av kommunens bygg og kommunaltekniske anlegg.

I tillegg er det en plan- og byggekomité (3 faste medlemmer) som etaten er sekretariat for. Den faste plan og byggekomiteen med unntak av leder, var ikke i virksomhet i 2022.

Samarbeidsavtalen med Namsos brann og redning fra 1. januar 2020, om at de overtok alle formelle funksjoner innen brann, redning og feiing fungerer etter hensikten. Det ble gjennomført et informasjons/status møte i 2022.

Etaten ledes administrativt av teknisk sjef i 100% stilling. Staben har i tillegg i 2022 hatt 1 oppmålingsingeniør (100%), 1 byggesaksbehandler (100%), 1 merkantil-/saksbehandlingsstillinger i til sammen 90 %, 1 veileder landbruk/næring (90%). 5 vaktmestre i til sammen 460% stilling, og 5 renholdere i til sammen 335% besatte stillingshjemler + 10% stilling vakant.

8.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse

Netto driftsutgifter i 2022 var på kr 17.773.034 og budsjett 2022 var på kr. 16.019.000. Dette gir et netto underskudd på kr. 1.754.000.

Investeringsregnskapet viser i 2022 utgifter på kr. 21,8 mill. inkl. mva. (budsjett kr. 24,7 mill.)

Utvikling/nettoresultat siste 5 år. Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvars- område	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2018	11.368	9.969	1 399	
2019	10.992	10.292	710	
2020	12.191	10.763	1.428	
2021	15.699	15.304	395	
2022	17.773	16.019	1.754	

Resultat og kommentarer siste år på fagansvar Beløp i 1000 kroner

Fagansvar	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
40/41	Administrasjon/oppmåling/regulering	2.956	3.064		108
42	VAR, vei samferdsel	3.921	3.182	739	
43	Brann- og feiervesen	2.208	2.281		73
44	Kommunale bygg	7.455	6.101	1.354	
45/46	Næring- naturforvaltning	1.234	1.391		157
Netto driftsutgift		17.773	16.019	1.754	

Hovedtabell for NMT

Beløp i 1000 kroner.

		Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik 2022	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Avvik 2021
40/41 Etatens administrasjon	Utgifter	4 416	4 733	317	4 870	5 453	583
	Inntekter	-1 460	-1 669	-209	-2 305	-1 773	532
	Netto fagansvar 40 og 41	2 956	3 064	108	2 564	3 680	1 116
42 Kommunalteknikk	Utgifter	11 307	11 639	332	13 476	13 472	-4
	Inntekter	-7 386	-8 457	-1 071	-10 341	-11 377	-1 036
	Netto fagansvar 42	3 921	3 182	-739	3 135	2 095	-1 040
43 Brann og feiervesen	Utgifter	3 519	2 687	-832	3 407	2 645	-762
	Inntekter	-1 311	-406	905	-1 026	-425	601
	Netto fagansvar 43	2 208	2 281	73	2 381	2 220	-161
44 Kommunale bygg	Utgifter	11 650	8 896	-2 754	10 063	7 765	-2 298
	Inntekter	-4 195	-2 795	1 400	-4 059	-2 724	1 335
	Netto fagansvar 44	7 455	6 101	-1 354	6 004	5 041	-963
45/46 Næring naturforvaltn.	Utgifter	3 842	3 139	-703	16 129	15 786	-343
	Inntekter	-2 608	-1 748	860	-14 515	-13 518	997
	Netto fagansvar 45 og 46	1 234	1 391	157	1 614	2 268	654
Sum nettoutgift på hovedansvaret		17 773	16 019	-1 754	15 699	15 304	-395

Kommentarer på budsjettavvik:

Generelt:

Når det gjelder de negative budsjettunderskuddene dreier de seg i all hovedsak om område 42- kommunalteknikk og 44 kommunale bygg.

På område 42 er det brøytebudsjettet som er hoveddriver med et underskudd på nærmere kr.715 000,- I tillegg fikk vi en ekstra kostnad ved overgang til ny aktør for slamtømming som gav oss en merutgift.

Område 44-kommunale bygg.

Her har vi et merforbruk på renholdstjenester på ca kr.135 000. Vi har i år skilt ut kostnadene for brøyting på alle kommunale bygg, og dette viser et forbruk på kr.196 000,-. Det var kun budsjettet med kr. 27 000,-

Det er i 2022 satt i gang arbeider med nye renholdsplaner, og det kan se ut som vi kan trenge

å øke våre ressurser her. Dette forklarer merforbruket på renholdstjenester ved økt innleie. Nødvendig merforbruk på vedlikehold og materiell fordelt på alle kommunale bygg med ca. kr.700 000,-

Størstedelen av utgiftene her går til å drifte varme og ventilasjon på alle bygg. Bassengdriften ved skolen trenger også store driftskostnader, her brukte vi ca kr. 150 000,- for å holde dette i gang.

Fagansvar 40/41, Administrasjon/oppmåling/regulering:

- Mindreforbruk på lønn internt og engasjement av midlertidige stillinger enn budsjettert som har ført til en innsparing på ca. kr.108 000,-

Fagansvar 42, Var, vei, samferdsel:

- Drift/vedlikehold kommunale veier har et totalt merforbruk på ca. kr. 700.000. Hovedårsak til dette er høyere vintervedlikehold enn budsjettert. Kostnadene her har økt de siste årene, og det er tatt noe høyde for dette i budsjett for 2023. Men kostnadssprekken vil nok også bli betydelig videre.
- Fikk en merkostnad på slamtømming på kr.115 000,- ved overgang til ny leverandør.

Fagansvar 43, Brann og feiervesen:

- Oppgavene kjøpes av Namsos brannvesen og skal gå i balanse.

Fagansvar 44, Kommunale bygg:

- Her har vi et merforbruk på renholdstjenester på ca. kr.135 000.-. Det er ikke tatt høyde for en større bygningsmasse over de senere år, i tillegg til økte utgifter på renholds artikler.
- Nytt av året er at vi har skilt ut brøyting og strøing for alle bygg. Dette har gitt oss en merkostnad på kr.169 000,-
- Nødvendig merforbruk på vedlikehold og materiell fordelt på alle kommunale bygg med ca. kr.700 000,- størstedelen av dette går til å drifte våre VVS-anlegg.

Fagansvar 45/46: Næring- og naturforvaltning:

- Mindreforbruk på kr.108 000,- og holder seg stort sett innenfor budsjett på alle poster.

8.3 Måloppnåelse med vurdering

Generelt

Det har igjennom hele 2022 vært et høyt aktivitetsnivå både i administrasjonen, vaktmester og renholdskorpset for å få gjennomført de tiltak som er planlagt. Dette gjenspeiler seg i antall byggesøknader, ferdigattester, utslippstillatelser, oppmålings og matrikkelsaker. De fleste saker blir behandlet innen rimelig tid. Saker som berører næringsaktivitet og bolig, blir prioritert.

Driftsåret har gitt oss mange byggesøknader og oppmålingssaker. Vi har benyttet ekstern hjelp til noen av våre mest tidkrevende oppmålingsforretninger. Vi ser at vi sliter med å komme etter med alle byggesaker, ikke minst er kontrollaktiviteten skadelidende, og er så gått som fraværende. Det er for budsjettåret 2023 avsatt midler til ny byggesaksbehandler. Dette er av svært stor betydning for etaten, og vil sikre oss god kontinuitet videre.

Vi har hatt et høyt ambisjonsnivå på investeringsmålene i 2022. Disse målene er på langt nær nådd, men blir overført til 2023 og det arbeides godt med de fleste prosjektene.

Oppdragsporteføljen har økt innen fagområdet vann, hvor vi har overtatt driftsansvaret for Utvorda, Jøssund, Sørnesset/Hasvåg vassverk og Vik og Kvaløsæter vassverk fra nyttår 2023. Det er ansatt 2 % stillinger for hver av anleggene med unntak av Vik og Kvaløsæter med lokal tilknytting for ukentlig oppfølging. For Vik og Kvaløsæter benytter vi oss av flere lokale ressurser for hjelp med driften og feilsøking av anleggene. Vi arbeider også med å oppgradere alle våre vannverk med nytt og forbedret styring og overvåkningssystem. Det er valgt samme system som benyttes av Lauvsnes vannverk. Dette gir oss anledning til å følge med nivåer og vannforbruk i alle våre brønner og bassenger. Dette er av stor betydning med de begrensede ressurser vi har, og gjør oss i stand til å gjøre tiltak før det blir tørt i krana.

Det er inngått en ny avtale med MNA angående slamtømming som tok over all drift og logistikk på dette området. Dette gjelder både fastboende, næring og fritid. Overtakelsen ble iverksatt fra august 2022. Dette medfører et nytt gebyrsystem som spesielt vil føre til en solid økning for fritidsboliger og fellesanlegg.

Langtjønna og Kjærlighetsstien boligfelt er ferdigstilt med asfalt, gatebelysning og opprydding. Den høye aktiviteten i Flatanger gjenspeiler seg også i planlagte boliger både på Lauvsnes og Vik i 2023. Det vil være en stor utfordring for kommunen å skaffe seg sentrumsnære tomter fremover. Et positivt tiltak er at det nå er vedtatt boligfelt utbygging på Utvorda og en anbudsprosess er satt i gang med planlagt oppstart i 2. kvartal.

Sentralidrettsanlegget på Vik har blitt oppgradert med nyt drenering og nytt banedekke. Her har vi hatt en del problemer med å få drenert det øverste jordlaget, og etter en forholdsvis våt sommer og høst hvor vi sjelden fikk en lengre tørkeperiode ble banedekket til tider enkelte steder noe gjørmete. Enkelte kamper ble også flyttet ut av kommunen på høsten, noe som er sterkt beklagelig overfor både idrettslag og dets trofaste publikum. Det ble innhentet ekstern hjelp og ytterligere tiltak vil bli utført på vårparten 2023.

I samarbeid med Lauvsnes Vannverk ble det lagt en vannledning sjøveien fra Stamnes til Frisendal med forgreining til Lissøya (Lauvøya) og Sitter næringsområde. Det er Lauvsnes Vannverk som har stått for all prosjektering og utbygging med rapportering til Flatanger kommune. Vannledningen er blitt ført opp til et høydebasseng i Futdalen ved Bjørgan krysset. Flatanger kommune har stått for utbygging av høydebasseng med tilhørende ledningsnett. Hele infrastrukturen med påkobling av vann, styring og overvåkning ble satt i drift august 2022.

Gjennomføringen av reguleringsplan for Lauvsneselva 2 (Petrabakkan), her har arbeidene latt vente på seg i påvente av å få på plass en avtale med grunneier før prosjektet kan lyses ut. Avtalen med grunneier ser nå ut til å komme på plass i 2. kvartal 2023.

Vegløsning Sitter – Lauvsnes. Her la TrønderPlan frem en kostnadskalkyle for prosjektet i desember 2022 basert på fylkesvegstandard etter nåværende norm og krav. En slik standard viste seg ikke å være økonomisk forsvarlig å gjennomføre i kommunal regi. Det arbeides nå med en enklere kommunal standard, og det tas sikte på å få fremlagt et nytt og forbedret kostnadsoverslag i løpet av 2. kvartal 2023.

Første del av uteområdet ved Lauvsnes skole ble gjennomført på høsten 2022 og diverse etterarbeider og grønt arbeider vil bli komplementært i løpet av 2. kvartal 2023. Andre del av prosjektet vil bli utlyst i andre kvartal og gjennomført fortløpende.

Når det gjelder klima, energi og ENØK tiltak er det satt i gang arbeider med å fase ut el kjeler på Lauvsnes skole og 99 bygget for PO tunet. Her ble det utlyst anbud for oppgradering, og to separate leverandører ble valgt. Både på skolen og PO-tunet ble det valgt varmepumpe anlegg. Anleggene er planlagt satt i drift i løpet av 3. kvartal 2023.

Det planlegges for 2023 med utvendig oppgradering og skifte av kledning, etterisolering og nye vinduer på 3 mannsboligen på Ytterhaugen samt firemannsboligen i Kvitveisveien og noen tiltak på Kvitveistunet. Disse tiltakene vil være støtteberettiget i Husbanken med inntil 50% av anleggskostnadene. Det ble også skiftet ut to biler på helse fra fossilt brennstoff til el.

Det ble i løpet av året montert og satt i drift en hurtiglader for el-bil på Lauvsnes og i tillegg 35 mindre normale ladere rundt omkring på Lauvsnes (miljøbygget, Lauvsnes skole, Vangan barnehage og nedre og øvre side av PO-tunet) og 3 stk. ved Utvorda oppvekst senter. Det ble også vurdert utbygging på Vik og Hasvåg/Sørnesset men ble valgt bort pga. store utgifter til infrastruktur.

Det vises ellers til vedlagt oversikt over viktige hendelser i 2022 og oversikt over investeringsoppgavene.

Fagansvar 40/41 – Næring, Miljø og Teknisk kontor

Området innbefatter administrativ ledelse av etaten, publikumskontakt, samt administrative oppgaver knyttet til etatens ansvarsområde og prosjektledelse. Oppmålingsingeniøren inngår også i dette fagansvarsområde. Det ble produsert 73 matrikkelbrev og det kom inn 39 nye oppmålingssaker i 2022. Innenfor byggesaksbehandling, byggesøknader, ferdigattester, utslippstillatelser og dispensasjonssaker er saker innenfor bolig og næring høyest prioritet. Behandlingstiden varierer, men behandlingstid kommer an på søknadenes kompleksitet, og blir som oftest avklart med utbygger. Våre saksbehandlere er på tilbudssiden og innfrir ofte søkers behov i forhold til veiledning og saksbehandling.

Fagansvar 42 – VAR-formål, veger og samferdsel

Drift og investeringsprosjektene blir styrt og fulgt opp ute gjennom dette ansvarsområdet. De nye vannverkene har tilført oss en del oppgaver som har ført til en god del involvering. Det har blitt, og vil pågå en del nødvendig oppgraderinger av disse. En del av utgiftene er tatt over drift og noe på investeringsbudsjettet. Det er startet opp et arbeid med å koble opp alle vannverkene med styring og overvåking, noe som fører til betydelige investeringer. I tillegg blir det fortløpende tatt en del nødvendig oppgradering på materiell. Det er også satt i gang et arbeid med å dokumentere både drift og vedlikehold gjennom utarbeidelse/gjennomgang av prosedyrer for å kunne tilfredsstille kravene i drikkevannsforskriften. Her støtter vi oss en del på Lauvsnes vannverk for å få dette på plass.

Vik og Kvaløsæter vannverk blir overtatt av kommunen fra 01.01.2023. Her er det kjent en del utfordringer med å holde en stabil vannforsyning. Det må kunne påregnes en større investering på dette anlegget for å få en tilfredsstillende leveringssikkerhet til forbrukerne. 2022 har blitt benyttet til å skaffe oss en viss kunnskap med Vik og Kvaløsæter vannverk, for å kunne bli kjent med de utfordringer som måtte finnes.

Flatanger kommune har i dag et visst samarbeid med Lauvsnes vannverk, og det arbeides med å inngå et felles vaktssamarbeid for alle vannverkene. Lauvsnes vannverk har bygd opp sin kompetanse over tid og driver vannverket godt. Det må vurderes om det skal bygges opp en egen driftsorganisasjon eller i samarbeid med Lauvsnes vannverk hvis de fortsatt velger å beholde sitt vannverk.

Fikk en akutthendelse på høsten ved at flytebrygga/bølgedemperen på Lauvsnes slet seg og drev inn mot flytebryggen til Stranda båtforening. Fikk hjelp nødhjelp fra Bjørøya som foretok en midlertidig oppankring. Det ble utført en ny permanent oppankring som med alle følgekostnader har kostet ca. kr. 750 000,-

Utgiftene på driftsbudsjettet ligger betydelig over budsjett, og det er her et reelt overforbruk på ca. kr. 700` for veg, i all hovedsak på vintervedlikehold.

Fagansvar 43 – Brannvern/oljevern

Avtale med Namsos fungerer meget tilfredsstillende. Dette medfører at Namsos har overtatt alle formelle funksjoner innen brann og redning med mannskap og utstyr, tilsyn og feiing inngår også her. Kommunens beredskap og den kort reiste beredskapen med hovedstyrke i ny brannstasjon og de 3 depotanleggene /førstehjelpere vil være uendret. Det er startet opp et arbeid med å etablere en egen garasje for depot henger på Jøssund.

Fagansvar 44 – Kommunale bygg

Fagansvaret omhandler drift og vedlikehold av kommunale bygg, inkl. renholdstjenester. Området innehar betydelige budsjettoverskridelser på kr.1 350 000,-. En betydelig del av dette er knyttet til drift og vedlikehold av VVS anlegg på alle bygg. Ca. 50% av overskridelsene ligger her og ca kr.200 000,- til brøyting og strøing ved alle bygg.

Fagansvar 45/46 – Næringsutvikling/Naturforvaltning

2022 har vært et gjennomsnittlig godt år i forhold til tilskuddsuttelling innenfor landbruksområdet generelt. Det er gitt tilskudd til 5 dreneringssaker på samlet kr 142.500,- og 1 SMIL-sak med tilskudd på kr 35.350,-. Generelt økende aktivitet innenfor drenering, mens noe fallende aktivitet innenfor SMIL. Vi fikk også i 2022 stimuleringsstilskudd til veterinærdekning i Flatanger kommune med kr. 125.000, -. Kommunen utbetalte ingen tilskudd til skogkultur og skogplanting i 2022. 44 foretak søkte og fikk innvilget Produksjonstilskudd i jordbruket, mens 11 foretak søkte og fikk innvilget tilskudd over Regionalt Miljøprogram.

Innenfor viltforvaltning viser fellingsresultatene for året at det ble felt 68 elg, 32 hjort og 83 rådyr. Trenden her viser synkende fellingstall på elg, mens antallet hjort som felles er stabilt/økende. Når det gjelder rådyr har avskytinga økt kraftig de siste åra.

Det ble også avsatt midler til et eget kommunalt utviklingsfond i 2022. Disse pengene ble avsatt fra NTE-fondet, og brukt som tilskuddsmidler etter samme retningslinjer som det tidligere lokale Næringsfondet, men under tittelen Flatanger kommunes utviklingsfond. 20 % av disse midlene ble avsatt til regionrådet i Midtre-Namdal, mens de resterende 80% er benyttet til ulike utviklings-/tilskuddssaker. Ved utgangen av året var hele fondet disponert.

Kommunen har også i 2022 hatt avtale med Proneo AS i forhold til førstelinjetjeneste innenfor næringsutvikling, samt en del prosjektoppfølgning.

DE VIKTIGSTE HENDELSER I ÅRET 2022:

- *Del 1 av uteområdet Lauvsnes skole*
- *Grøntarealer Lauvsnes sentrum*
- *Utvikling av sansehagen på PO-tunet*
- *El-bil ladere Lauvsnes og Utvorda*
- *2 stk el-biler til helse*
- *Oppstart Utvorda boligfelt*
- *Oppgradering av vannverkene med styring og overvåkning*
- *Asfaltering og rekkverksarbeider på våre kommunale veier*
- *Oppgradering av «promillevegen»*
- *Det vises for øvrig til vår portefølje innen investeringsprosjekter som er innholdsrik, men det arbeides godt med de fleste prosjekter*

Oversikt over investeringsprosjekter og status i 2022, beløp i 1000 kr. Inkl. mva.

Prosjekt	Tittel	Regnskap	Budsjett	Avvik	Status
0201	Grunnskolen, inventar og utstyr	226	250	24	Pågående
0208	Lauvsnes skole/ Vangan barnehage, utearealer	3 925	4 300	375	Pågående
0209	IKT-skole	0	125	125	Pågående
0271	Bibliotek	0	150	150	Pågående
0281	Hilstad bygdemuseum	47	187	140	Pågående
0283	Kunstgressbane - fase 1 plan/forarbeid	171	250	79	Pågående
0284	Ungdomsklubben - lokaler	305	620	315	Pågående
0303	Nye Pleie og omsorgstun	463	400	-63	Pågående
0304	Kvitveistunet	806	800	-6	Pågående
0305	Prosjekt PO-tun - sluttarbeid	511	520	9	Pågående
0402	Maskiner, klippere, minigraver	113	125	12	Pågående
0403	Storlavika kai	0	70	70	Pågående
0404	Kloakk Lauvsnes, plan/prosjektering	124	150	26	Pågående
0405	Sentralidrettsanlegget, Vik	165	170	5	Pågående
0406	VVA Storlavika	1 154	1 500	346	Pågående
0408	Asfaltering	1 270	1 250	-20	Pågående
0409	Lauvsnes skole, - svømmehall	167	75	-92	Pågående
0411	Vannverk, styring/overvåking	1 785	1 500	-285	Pågående
0423	Langtjønna boligfelt	312	250	-62	Avsluttet
0425	Utvorda boligfelt vest, prosjektering	147	200	53	Pågående
0443	Oppgradering og planarbeid Miljøbygget	648	1 050	402	Pågående
0453	Vollamyra	168	300	132	Avsluttet
1240	Saksbehandlingssystemer	1 460	1 515	55	Pågående
1846	Grøntarealer ved kommunale bygn. og anlegg	192	195	3	Avsluttet
1848	Renholdsutstyr, maskiner	141	145	4	Pågående
2209	Lauvsnes skole- Belysning	103	125	22	Avsluttet
3710	Teknisk utstyr, velferdsteknologi	4	0	-4	Pågående
3712	Bilpark	889	1 125	236	Avsluttet
4000	Petrabakkan/Vollavegen/Lauvøyveien	78	250	172	Pågående
4231	Sitter-Lauvsnes	1 166	1 000	-166	Pågående
4232	Kommunale veger, div tiltak	101	105	4	Pågående
4233	Lauvøyveien	1 338	1 375	37	Avsluttet
4235	Veger, rekkverk	686	690	4	Avsluttet
4302	Biler, anskaffelse og drift	473	560	87	Avsluttet
4306	Branngarasje Jøssund	0	313	313	Pågående
4427	Vangan barnehage	42	42	0	Avsluttet
4501	Enøk PO-tunet	13	225	213	Pågående
4502	Planlegging Storlavika 2	0	125	125	Pågående
4511	Kjærlighetsstien 2	1 031	1 150	119	Pågående
4513	Ladestasjon egen drift	1 131	1 150	19	Avsluttet
5102	Vik kirke	450	450	0	Avsluttet
	Totale investeringer i 2022	21 803	24 782	2 979	

8.4 Framtidige utfordringer

- Tilgang på tilstrekkelige ressurser og rett kompetanse. Dette gjelder bl.a. kompetanse innen byggeledelse, plan, ingeniørtjenester og offentlige anskaffelser. Her er det igangsatt arbeid med rekruttering av ny byggesaksbehandler.
- Optimalisere ledelse og budsjettstyring
- Fortsatt etterslep på nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringsoppgaver på bygg og kommunale veger.
- Harmonisering av oppgaveportefølje i h.h.t. ansattressurs.
- Kompetanseutvikling og etterutdanning av ansatte, bl.a. som følge av utvidelse av ansvarsområder.
- Drift og vedlikehold av kommunale vassverk, Flatanger kommune har tatt over flere og flere kommunale vannverk. Her har vi søkt samarbeid med Lauvsnes vannverk og planlegger for felles vaktordning. Lauvsnes vannverk er i en prosess hvor de vurderer om de fortsatt skal være eget vannverk eller søke om å gå inn i det kommunale vannverket. Uansett utfall er det uhensiktsmessig å bygge opp to separate driftsorganisasjoner for å drifte disse vannverkene.

8.5 IK/HMS-status

Jobbnærvær for hele året:

Nærværprosenten for hele etaten var i 2022 på 95,7% (2021-95,0%). Dette betyr at en også i 2022 nådde IA-målsettingen på minimum et jobbnærvær på 93,5%. Registrert korttidsfravær på mindre eller lik 16 dager var på 1,6%.

Antall registrerte avviksmeldinger/nestenulykker:

Det er registrert 11 avvik, der alle er lukket. Det er ikke registrert nestenulykker.

Prosent gjennomførte medarbeidersamtaler i 2021:

Det ble gjennomført 2 stk. medarbeidersamtaler i etaten i 2022.

Etaten har ukentlige stabsmøter, ukentlige møter med hele vaktmesterkorpsset, månedlige møter med alle på renholdsavdelingen. Her er det rom for en betydelig forbedring, men i en hektisk hverdag er det lett å skyve på disse og da blitt prioritert vekk.

Spesielle risikoforhold og HMS-utfordringer i løpet av året:

Til tider høyt arbeidspress, små fagmiljø, og utfordringer mht. prioritering av oppgaver, anses som et risikoforhold.

Andre aktuelle forhold

Administrasjonsbygget (miljøbygget) på Lauvsnes er over 40 år gammelt og vil ha behov for oppgradering. Mindre tiltak er satt i gang med oppgradering av toalettfasiliteter i 1. etasje og solavskjerming for kontorer og kantine. VVS anleggene preges av stor slitasje og manglende virkning, ventilasjonsanleggene har begrenset effekt og delvis ute av drift. Vann og avløp krever mye vedlikehold. Kontrollutvalget har varslet tilsyn av teknisk etat i mars 2023.

9. Hovedansvarsområde 5; Kirkelige formål

9.1 Beskrivelse av virksomheten

- Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd; Samarbeidsorgan for all kirkelig-/tros- aktivitet ekskl. sokneprest - virket i kommunene Flatanger, Namsos, Overhalla

9.2 Ressursinnsats/ressursutnyttelse.

Utvikling/nettoresultat siste 5 år:

Netto driftsutgifter. Beløp i hele 1000 kr:

Hovedansvar 5	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
2018	1 234	1 234	0	0
2019	1 259	1 257	2	
2020	1 311	1 290	21	
2021	1 285	1 285	0	0
2022	1326	1313	13	

Resultat og kommentarer siste år på fagansvars/ (evt. ansvarsnivå). Beløp i 1000 kr:

Ansvar	Tekst	Regnskap	Budsjett	Underskudd	Overskudd
5100	Kirkelige formål	1 326	1 313	13	0

Kommentarer:

Hovedansvaret omhandler kommunalt driftstilskudd i Midtre Namdal Kirkelige fellesråd. I tillegg ble det gitt et tilskudd på kr. 13.000 i forbindelse med markering av kirkejubileum, 150 år Løvøy kirke.

9.3 Måloppnåelse med vurdering

Henviser til egen årsmelding fra Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd

9.4 Framtidige utfordringer

Henviser til egen årsmelding fra Midtre Namdal Kirkelige Fellesråd

**Til
Kommunestyret**

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2022

Kontrollutvalget har i møte 03.05.2023, under sak 11/23, behandlet kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2022.

Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt årsregnskap, 22.02.2023, kommunedirektørens årsberetning datert 31.03.2023 og revisors revisjonsberetning datert 12.04.2023.

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 34 439 092.- med en netto avsetning til disposisjonsfondet på kr 20 208 609.-.

I forbindelse med gjennomgangen har kontrollutvalget fått muntlig orientering fra rådmann og økonomisjef. Kontrollutvalget har også fått orientering fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Kontrollutvalget har fått alle opplysninger og dokumenter som de har bedt om.

Kontrollutvalget mener at årsregnskap med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstiller brukernes informasjonsbehov. Etter kontrollutvalgets vurdering er regnskapet ført i samsvar med gjeldende lover og regler.

Kontrollutvalget mener at årsberetningen tilfredsstiller lovens krav.

Kontrollutvalget har ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2022 og anbefaler at disse vedtas.

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Flatanger kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

Uavhengig revisors beretning 2022

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Flatanger kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 34 439 092. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Årsberetning er pliktige opplysninger i årsberetning etter kommuneloven § 14-7, og øvrig informasjon er all annen informasjon i samme dokument eller annen årsrapport som følger årsberetning og årsregnskap. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 31. mars 2023 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Flatanger kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Namsos, 12.april 2023

Heidi Galguften
Oppdragsansvarlig revisor

Orientering fra administrasjonen - barnehager

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

03.05.2023

Saknr

12/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/110 - 10

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering.

Saksopplysninger

Barnehagen er en viktig del av kommunens tjenestetilbud.

Rådmannen, eller de han bemyndiger, er invitert til kontrollutvalgets møte for å orientere om status, ressurser og utfordringer i barnehagetjenesten.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å ta den gitte informasjon til orientering.

Referatsaker mai 23

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

03.05.2023

Saknr

13/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/93 - 55

Forslag til vedtak

Referatene anbefales tatt til orientering

Vedlegg

Oppvekstprofil-2023-Flatanger

Det er forventninger om at det gamle kommunestyret ikke treffer kontroversielle vedtak

Ikke tillatt med uformelle arbeidsmøter

Kommunestyret må treffe det formelle vedtaket om endring av kommunedirektørens arbeidsvilkår

Kravet om uavhengighet er ikke knyttet til forhold mellom enkeltpersoner

Lukket møte er ikke hjemmel for å holde dokumenter hemmelig

Tolkninger fra departementet i 2022

Forebyggende plan barn og unge Flatanger

Forebyggende plan - tiltak og tjenester

Innkalling MNA repr.skap

Innkalling rep.skap Namdal Rehabilitering

Møteinnkalling Representantskapsmøte Midt-Norsk 110 sentral

Årsrapport 2022 - Midt Norsk 110 sentral IKS

Årsberetning 2022 for Namdal Rehabilitering IKS - signert

Revisjonsnotat 2022

Protokoll - repr.skap NT Krisesenter IKS

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret

Rapport velfungerende interkommunale samarbeid

Kommunene leverte gode resultater også i 2022

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

2023

Oppvekstprofilen viser noen av kommunens styrker og utfordringer, og kan benyttes i planarbeidet for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på å fremme barn og unges oppvekstmiljø, og må tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold.

Utgitt av:
Folkehelseinstituttet, Postboks 222 Skøyen, 0213 Oslo.
Ansvarlig redaktør: Camilla Stoltenberg
E-post: oppvekstprofiler@fhi.no

Statistikken er hentet fra [Kommunehelsenorge.no statistikkbank](https://kommune.helsenorge.no/statistikkbank) per februar 2023

Illustrasjon: FHI
Bokmål

Batch 2702231351.2802231336.2702231351.2802231448.01/03/2023 14:56

0 - 24 SAMARBEIDET

Oppvekstprofilene er utarbeidet i samarbeid mellom fem ulike direktorater og Folkehelseinstituttet, på oppdrag fra [0-24-samarbeidet](#).

Flatanger

Tema for årets profiler er Barn og unges vei gjennom pandemien: Hva har vi lært? Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Nedenfor presenteres noen indikatorer om barn og unge i kommunen:

- Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Det er ikke tilstrekkelig tallgrunnlag for å vise tall på andelen barn i familier som har fått sosialhjelp minst én gang i løpet av året. Barn av sosialhjelpsmottakere antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk og sosialt.
- Det blir ikke vist statistikk på andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er fornøyde med lokalmiljøet. Dette skyldes at Ungdata-undersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2020-2022, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag. Utilstrekkelig betyr at tallene er for små eller at det mangler opplysninger om klassetrinn og kjønn, noe som er nødvendig for å kunne sammenlikne med landsnivået.
- Det blir ikke vist statistikk på andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har høy tilfredshet med livet. Dette skyldes at Ungdata-undersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2021-2022, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag.

Barn og unges vei gjennom pandemien: Hva har vi lært?

Pandemien har vist at samfunnsmessige endringer rammer barn og unge ulikt, avhengig av deres egenskaper, ressurser og livsbetingelser. Dette er viktig kunnskap når kommunene skal planlegge for best mulige oppvekstvilkår for barn og unge fremover.

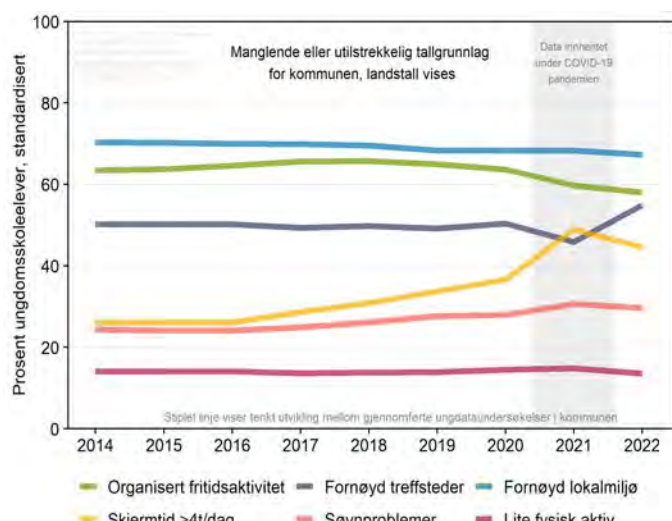
I perioden fra mars 2020 til februar 2022 (heretter referert til som «under pandemien») ble det iverksatt flere nasjonale og regionale tiltak for å bremse spredning av SARS-CoV-2 viruset, som ga opphav til COVID-19-pandemien. Dette førte til perioder med stengte skoler, stopp i organiserte fritidsaktiviteter og et generelt krav om begrensninger i sosial omgang med andre. Hva vet vi om hvordan pandemien og tiltakene har påvirket barn og unge?

Elevenes grunnleggende **skoleferdigheter** har ifølge Utdanningsdirektoratet ikke endret seg vesentlig under og etter pandemien, verken på nasjonalt nivå eller i kommuner med mange tiltak. Det var ingen nedgang i antall elever som fullførte videregående skole, og ingen økning i andelen som ikke fikk bestått i sine fag. Unntaket var noen av de mest smitteutsatte bydelene i Oslo og blant elever med svake norskferdigheter, hvor læringsutbyttet var noe dårligere under pandemien sammenlignet med perioden før.

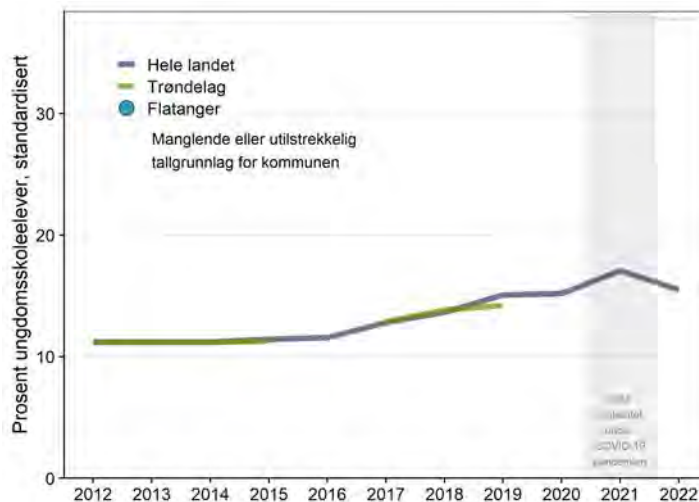
De senere årene har stadig færre ungdommer deltatt i **organiserte fritidsaktiviteter**. I 2021 ble det rapportert et ytterligere fall i deltagelsen. Samtidig så vi en økning i skjermtid, uorganiserte fritidsaktiviteter og egentrening. Figur 1 viser tall for kommunen. Resultatene fra Ungdata tyder på at pandemien ikke bidro i noen særlig grad til å påvirke andelen unge som trener på fritiden.

Offentlig statistikk viser at barnefamiliens **økonomi** ikke ble dårligere under det første pandemiåret. Unge fra lavinntektsfamilier og unge med innvandrerbakgrunn oppga likevel at de var mer bekymret for familiens økonomi under pandemien, sammenlignet med annen ungdom.

Figur 1. Fritid og helse i kommunen. Tall fra 2020 er fra før pandemien, tall for 2022 er fra etter restriksjonene*. (Kilde: Ungdata)

Figur 2. Andel ungdomsskoleelever som er mye plaget av psykiske vansker. Tall for 2020 er fra før pandemien, tall for 2022 er fra etter restriksjonene ble løftet*. (Kilde: Ungdata)

Psykisk helse og trivsel

Pandemien førte til store endringer i de unges liv. De aller fleste elevene på ungdoms- og videregående skole rapporterte om negative konsekvenser ett år inn i pandemien, med savn av venner og fritidsaktiviteter som det viktigste. Samtidig mente to av tre elever at pandemien også hadde påvirket livet deres i positiv retning, med mindre stress og mer tid til å gjøre noe hyggelig sammen med familien. Det siste var tydeligst for unge med innvandrerbakgrunn og unge fra lavinntektsfamilier.

Ungdatarapporten fra 2022, som inkluderer data innhentet etter at pandemirestriksjonene ble opphevet, konkluderer med at de fleste ungdommene har kommet seg gjennom pandemien på en god måte, på tross av en liten forbigående økning i psykiske plager (Figur 2) og en liten nedgang i livskvalitet. Etter pandemien er ungdommer flest tilbake i sitt vanlige liv uten store negative konsekvenser eller påkjenninger.

Den vedvarende økningen i psykiske vansker vi har sett i tiåret før pandemien stoppet opp og flatet ut i 2022, og andelen ensomme ungdommer i Norge var våren 2022 lavere enn før pandemien (Figur 3). Andelen 7. klassinger som opplever å bli mobbet har derimot økt både under og etter pandemien (Figur 4).

Vi har også sett at pandemien har påvirket barn og unges psykiske helse ulikt, noe som kan forklares ved forskjeller i de unges egenskaper, ressurser, og livsbetingelser. Enkelte unge med psykiske vansker før pandemien rapporterer om en forbigående bedring under pandemien. Hjemmeskole, mindre sosialt press og generelt mer ro kan for noen ha ført til en symptombedring. Samtidig økte henvisninger til barne- og ungdomspsykiatrien langt mer under og etter pandemien enn i perioden før. Dette kan tyde på at for andre sårbare grupper har pandemien vært en utløsende eller forsterkende faktor for psykiske vansker og lidelser.

Hvem var mest utsatt?

Pandemien har blitt etterfulgt av økende politisk og økonomisk usikkerhet. Det er derfor viktig å følge med på hvordan dette vil påvirke barn og unges helse og livskvalitet fremover. Forskning på pandemiens konsekvenser så langt har bidratt til viktig kunnskap om hvem som er de mest sårbare barna når tilgangen på sosiale møteplasser og samfunnets hjelpetjenester begrenses:

- Barn fra lavinntektsfamilier, hovedsakelig på grunn av høyere forekomst av andre risikofaktorer i disse familiene – mer stress/dårligere stressmestring, rus og andre fysiske og psykiske helseproblemer hos foreldrene, og økt forekomst av atferdsproblemer hos barna
- Barn som allerede før pandemien levde i familier med vold eller et høyt konfliktnivå
- Barn med store behov for hjelp og oppfølging fra det offentlige på grunn av alvorlige og/eller sammensatte psykiske lidelser eller funksjonsnedsettelse
- Enslige flyktninger og andre utsatte grupper uten et etablert sosialt nettverk

Hva kan kommunen gjøre?

Kommunen har en rekke virkemidler for å bedre forholdene til barn og unge. Dette inkluderer generelle tiltak som kommer alle til gode, og målrettede tiltak for barna og familiene med de største utfordringene:

- Lage plan for kommunens forebyggende arbeid, som innebærer en samordning av tjenestetilbudet for barn og familier
- Tilrettelegge for et godt og trygt læringsmiljø på skolen
- Bidra til at det finnes organiserte fritidsaktiviteter og sosiale arenaer for alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes ressurser
- Sikre psykisk helsehjelp til barn og unge
- Gi tilbud om veiledning til foreldre i utsatte familier
- Bidra til at foreldrene får en bedre og mer forutsigbar økonomi

Forslag om tiltak rettet mot barn og deres familier finnes på www.kunnskapombarn.no.

Utvidet tekst med referanser og lenker finnes på

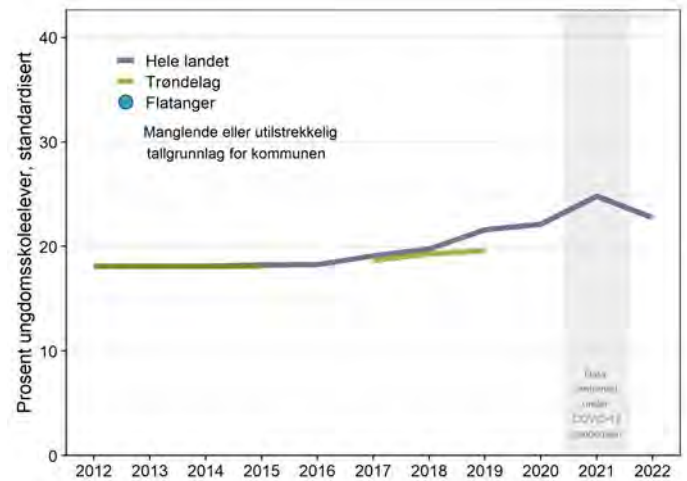
FHI.no/Oppvekstprofiler.

I tillegg til indikatorene i Oppvekstbarometeret på side 4 finner du flere indikatorer i KommuneHelsen.no/statistikkbank.

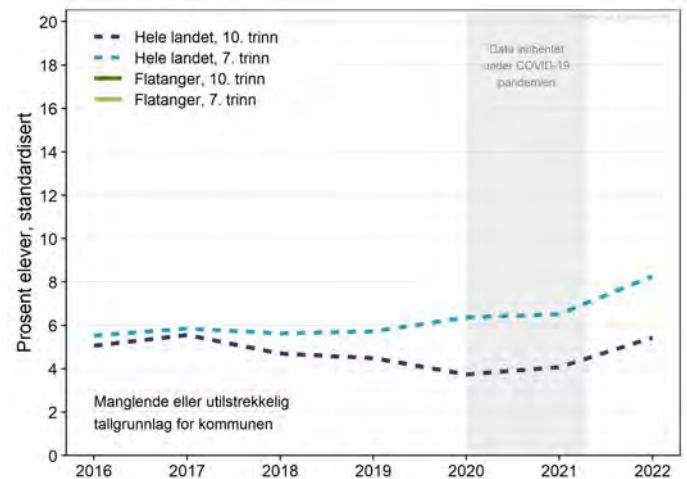
* Ungdataundersøkelsen gjennomføres på våren. Tall fra 2020 er innhentet i perioden før pandemien brøt ut 12. mars, tall for 2021 er innhentet under pandemien og tall for 2022 innhentet etter at de nasjonale pandemiltakene opphørte 12 februar. Les mer om begrunnelsen for årlige ungdatatall for 2021 og 2022 på FHI.no.

** Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst. Tall fra 2020 og 2021 er dermed innhentet under pandemien.

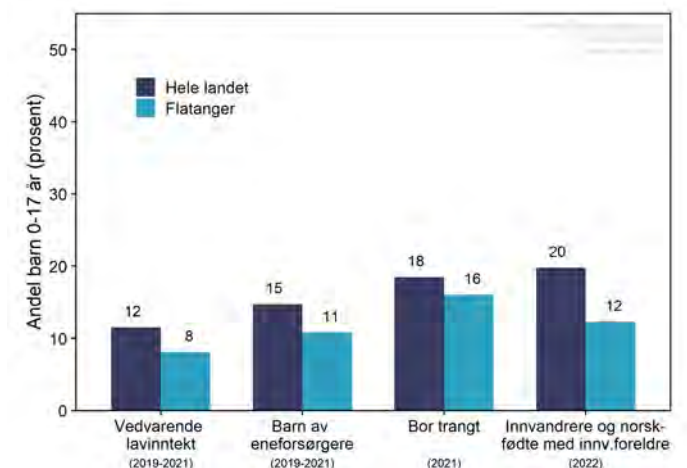
Figur 3. Andel ungdomskoleelever som er mye plaget av ensomhet. Tall for 2020 er fra før pandemien brøt ut, tall for 2022 er fra etter restriksjonene ble løftet*. (Kilde: Ungdata)

Figur 4: Andel elever som blir mobbet på skolen i kommunen og landet (Kilde: Elevundersøkelsen**, ettårige tall).

Figur 5: Levekår og demografisk sammensetning i kommunen sammenlignet med landet. (Kilde: SSB)

Oppvekstbarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I [Kommunehelse statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema		Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Flatanger
Befolkning	1	Andel barn, 0-17 år	15,5	20,1	20,4	prosent	
	2	Innvand. og norskf. med innv. foreldre	12,3	13,7	19,8	prosent	
Levelår	3	Barn i fam. m/vedvarende lav inntekt	8,1	9,2	12	prosent	
	4	Barn i familier som mottar sosialhjelp	-	5,7	5,7	prosent	
	5	Bor trangt, 0-17 år	16	16	18	prosent	
	6	Barn av enslige forsørgere	10,8	14,9	14,7	prosent	
	7	Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	3,8	4,4	3,9	prosent	
	8	Unge som står utenfor, 15-24 år	3,1	7,1	7,4	prosent (a,k)	
Barnehage og skole	9	Bemanning i barnehage, oppfylt	100	92	92	prosent	
	10	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	38	25	23	prosent (k)	
	11	Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	44	25	24	prosent (k)	
	12	Trives på skolen, 7. trinn	-	84	86	prosent (k)	
	13	Mobbes på skolen, 7. trinn	-	7,3	7	prosent (k)	
	14	Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	44,0	42,8	43,3	poeng (k)	
Fritid og nærmiljø	15	Gjennomføring i vdg. opplæring	78	79	79	prosent (k)	
	16	Fornøyd med lokalmiljøet, 2022	**	-	67	prosent (a,k)	
	17	Fornøyd med treffsteder, 2022	**	-	55	prosent (a,k)	
	18	Med i fritidsorganisasjon, 2022	**	-	58	prosent (a,k)	
	19	Ensomhet, 2022	**	-	23	prosent (a,k)	
	20	Regelbrudd, Ungd. 2022	**	-	9,2	prosent (a,k)	
Helse og helseatferd	21	Skjermtid over 4 timer, 2022	**	-	45	prosent (a,k)	
	22	Fornøyd med helse, 2022	**	-	67	prosent (a,k)	
	23	Høy tilfredshet med livet, Ungd. 2022	**	-	50	prosent (a,k)	
	24	Psykiske plager, 2022	**	-	16	prosent (a,k)	
	25	Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	180	178	166	per 1000 (a,k)	
	26	Søvnproblemer, 2022	**	-	30	prosent (a,k)	
	27	Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	-	25	27	prosent (k)	
	28	Overvekt og fedme, 17 år	22	23	22	prosent (k)	
	29	Reseptfrie smertest. ukentlig, 2022	**	-	20	prosent (a,k)	
	30	Alkohol, har vært beruset, 2022	**	-	13	prosent (a,k)	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler. Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler og om endringer i tall for 2021 [her](#).

1. 2022. 2. 2022, 0-17 år. 3. 2019-2021, barn (0-17 år) som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 4. 2021, 0-17 år, omfatter de som har mottatt sosialhjelp minst én gang i løpet av året. 5. 2021, trangboddhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 6. 2019-2021, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 7. 2021, omfatter hjelpetiltak og omsorgstiltak. 8. 2021, omfatter de som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET). 9. 2022, barn som går i barnehager der kravet til både grunnbemanning og pedagogisk bemanning er oppfylt. 10./11. Skoleårene 2019/2020-2021/2022. 12./13. Skoleårene 2020/2021-2022/2023. 14. 2020-2022, ved avsluttet grunnskole på 10. trinn. 15. 2019-2021, omfatter elever bosatt i kommunen. 16. U.skole, svært eller litt fornøyd. 17. U.skole, svært bra eller nokså bra tilbud. 18. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 19. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 20. U.skole, 3 eller flere ulike regelbrudd i løpet av det siste året. 21. U.skole, daglig utenom skolen. 22. U.skole, svært eller litt fornøyd. 23. U.skole, de som angir 8-10 på en skala fra 0-10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. 24. U.skole, har mange plager (ganske mye eller veldig mye plaget). 25. 2018-2020, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakt. 26. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 27. 2021-2022, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 28. 2019-2022, KMI som tilsvarer over 25 kg/m², basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 29. U.skole, bruker Paracet, Ibux og lignende minst én gang i uka. 30. U.skole, drukket så mye at de har følt seg tydelig beruset én gang eller mer 12 mnd. Datakilder: Statistisk sentralbyrå, NAV, Ungdataundersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Utdanningsdirektoratet, Vernepliktsverket og primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet). For mer informasjon, se [Kommunehelse statistikkbank](#).

Det er forventninger om at det gamle kommunestyret ikke treffer kontroversielle vedtak

Kommunal Rapport 13.03.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvilken myndighet har det gamle kommunestyret etter valgdagen, men før det nye kommunestyret er konstituert?

SPØRSMÅL: Hvilken makt og myndighet har det gamle formannskapet og kommunestyret mellom valgdagen og konstituerende møte i nytt kommunestyre?

Kan de «gamle» rådene og utvalgene ha møterekke i forkant av konstituerende kommunestyremøte?

SVAR: I [kommuneloven § 7–1](#) er det bestemmelser om konstituerende møte i det nyvalgte kommunestyret eller fylkestinget. Slikt møte skal holdes innen utgangen av oktober. Inntil dette skjer, fungerer de gamle kommunestyrene og fylkestingene, samt andre folkevalgte, med de samme fullmakter de har hatt tidligere.

Det er ingen juridiske begrensninger i disse organenes myndighet fram til da, men det vil klart nok være forventninger om at det ikke treffes vedtak som vil kunne oppfattes som kontroversielle av det nyvalgte kommunestyret eller fylkestinget. Og de nyvalgte folkevalgte organene vil selvsagt ikke være mer bundet av de vedtakene som treffes i denne perioden, enn av andre, eldre vedtak.

Valgperioden for nyvalgt kommunestyre eller fylkesting starter når det holdes konstituerende møte etter kommunevalget. Innkalling til slikt møte foretas av sittende ordfører med minst 14 dagers varsel.

Som første sak i møtet skal det nyvalgte kommunestyret eller fylkestinget etter [valgloven § 13–4](#) ta stilling til om det gjennomførte valget er gyldig. Hvis det ikke er tilfelle, skal departementet påby omvalg.

Hvis valget blir godkjent, starter prosessen med valg av nye folkevalgte organer. Her skal det velges formannskap eller fylkesutvalg, dernest ordfører og varaordfører. Den nyvalgte ordføreren overtar møteledelsen fra den er valgt, og så velges det kontrollutvalg.

Kommunestyret eller fylkesutvalget kan så – men må ikke – fortsette med valg av andre folkevalgte organer. Også disse trer i funksjon fra de er valgt. Hvis ikke slikt valg foretas da, fortsetter disse organene med sin gamle sammensetning inntil valg er gjort senere, men ikke lenger enn fram til årsskiftet.

Vedtak truffet av kommunestyre, fylkesting eller andre organer valgt for forrige valgperiode gjelder med andre ord så lenge de nyvalgte folkevalgte organene ikke vedtar noe annet. Det gjelder ikke minst årsbudsjettet, som bare kan fravikes ved nytt formelt budsjettendringsvedtak.

Ikke tillatt med uformelle «arbeidsmøter»

Kommunal Rapport 20.03.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

SPØRSMÅL: Kommunestyret gjorde vedtak i en omstridt sak om en nedleggelse hvor det så ble fremsatt krav om lovlighetskontroll. I denne forbindelse ble det reist spørsmål om dette innebar at nedleggelsen måtte, eller alle fall burde, stilles i bero i påvente av utfallet av lovlighetskontrollen.

Dette førte til at de politiske gruppelederne, ordfører, kommunedirektør og kommuneadvokaten ble innkalt til møte av ordføreren, for å foreta en gjennomgang og avklaring av saken før det ble sendt ut innkalling og saksdokumenter til behandling i kommunestyret.

Det ble ikke kunngjort noen formell innkalling til dette møtet eller gitt innsyn i saksdokumenter til det. Møtet var lukket, og det ble ikke ført noen offisiell møtebok. Ordfører fremholdt at det ikke var noe møte etter kommuneloven, men «et arbeidsmøte med kommuneadvokaten og kommunedirektøren til stede», med det formål å «bidra til at alle er godt forberedt».

Er dette lovlig?

SVAR: Dette må klart nok anses som et «møte» etter kommuneloven, med den konsekvens at man må følge reglene her og i offentleglova om offentlig innkalling, innsynsrett i saksdokumenter, åpent møte og nedtegning i møtebok av hva som har skjedd. Det avgjørende er her, etter lovens forarbeider og uttalelser fra Sivilombudet, om denne samlingen må ses som et ledd i kommunal saksbehandling, der man i realiteten flytter en vesentlig del av denne ut av det organet som skal treffe vedtaket. Det er da ikke adgang til å etablere en slik form for parallell saksbehandling ved slike uformelle «arbeidsmøter» eller lignende.

Kommunestyret må treffe det formelle vedtaket om endring

Kommunal Rapport 28.03.2023 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan ikke kommunestyret delegere fastsettelse av kommunedirektørens lønn til andre organer?

SPØRSMÅL: I [et svar i denne spalten skriver du:](#)

«I [kommuneloven § 13–1](#) er det bestemt at «kommunestyret selv» tilsetter kommunedirektøren. «Selv» betyr at dette kan ikke delegeres til andre organer. Ved tilsettingsvedtaket fastsettes også lønn og arbeidsvilkår. Senere vedtak om dette er en endring av kommunestyrets vedtak, og kan da bare gjøres ved nytt vedtak der. Dette kan derfor ikke delegeres til formannskapet, men må skje ved vedtak av kommunestyret selv.»

At kommunestyret selv tilsetter kommunedirektør og ikke kan delegere dette til andre organer, er i tråd med gjengs forståelse og praksis. Når det kommer til andre del av avsnittet, nemlig fastsetting av lønn og arbeidsvilkår, lurer vi på hva som er riktig forståelse:

Er det slik å forstå at kommunestyret ikke kan delegere til annet organ å fastsette lønn og arbeidsvilkår? Gjelder dette i så fall både fastsettelsen av lønn og arbeidsvilkår ved ansettelse og senere regulering av betingelsene?

Spørsmålene om fastsetting av lønn/betingelser stilles fordi vi erfarer at dette avviker fra praksis. Etter det vi kjenner til, baseres denne praksisen på Rettsdatas lovkommentar til kommuneloven av 1992 paragraf 22 skrevet av Jan Fridthjof Bernt, sist revidert fra 2014: Denne tilsettingsmyndigheten kan ikke delegeres.

I motsetning til det som gjaldt etter eldre lover, er det derimot ikke noe forbud mot at kompetanse til å fastsette eller avtale lønns- og arbeidsvilkår for administrasjonssjefen delegeres til annet folkevalgt organ.

SVAR: Ja, dette er et lærerikt eksempel på at det ikke alltid er ett, sikkert og uforanderlig svar på juridiske tolkningsspørsmål, og at det er all grunn til å lese særlig slike knappe uttalelser – uten nærmere begrunnelse – med et kritisk blikk.

Jeg har prøvd å finne ut hva jeg bygget på da jeg skrev om dette i kommentaren til denne bestemmelsen i 1992-loven, og lett forgjeves etter omtale av problemstillingen i forarbeidene til denne eller til 2018-loven.

Så alt jeg kan si, er at jeg i dag er enig med Bernt 2023, og ser på det som jeg skrev om bestemmelsen i kommentaren til 1992-loven, som ikke godt nok gjennomtenkt.

Utgangspunktet er altså at det er kommunestyret som er tilsettingsmyndighet, og at dette ikke kan overlates til andre organer. Det er heller ikke tvilsomt at det bare er kommunestyret selv som kan treffe vedtak om avskjed, oppsigelse eller tjenestemessige reaksjoner overfor kommunedirektøren.

I tilsettingsvedtaket som treffes av kommunestyret, ligger også fastsetting av lønns- og arbeidsvilkår, noe som kan være et viktig tema ved vurderingen av om tilsetting skal foretas. Ved vedtaket inngås en tilsettingsavtale på de vilkår som er angitt der. Det må da være tålelig opplagt at det ikke kan overlates til andre organer å treffe vedtak som innebærer en forringelse av disse avtalte tilsettingsvilkårene.

Det som gjenstår, er da om det kan delegeres til andre organer å treffe vedtak om nye og *gunstigere* arbeidsvilkår, normalt om bedre avlønning. I noen situasjoner vil dette kunne oppfattes som trivielt, men vi ser også eksempler på at det kan være tale om radikalt bedre tilsettingsvilkår, typisk fordi man ønsker å beholde den som er tilsatt.

Slik jeg ser det, taler de beste grunner derfor for at vi må holde fast ved at loven må forstås slik at det også her er kommunestyret som må treffe det formelle vedtaket om slik endring.

Noe stort problem er dette ikke. På det praktiske plan kan slike justeringer skje ganske enkelt ved at man delegerer til formannskap eller annet utvalg å forberede og gi innstilling om saken, slik at vedtaket om justering kan treffes helt sømløst i kommunestyret hvis justeringen er ukontroversiell.

Kravet om uavhengighet er ikke knyttet til forhold mellom enkeltpersoner

Kommunal Rapport 27.02.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

En i kontrollutvalgssekretariatet er blitt kjæreste med en i kommunens revisjon. Betyr det at kravet om uavhengighet er brutt?

SPØRSMÅL: Er kontrollutvalgssekretariatet uavhengig hvis en i sekretariatet er kjæreste med en i kommunens revisjon, jevnfør 3. ledd i [kommunelovens § 23-7](#), spesielt siste ledd i setningen: «Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen»?

SVAR: Kravet om uavhengighet i kommuneloven § 23–7 tredje avsnitt er en utelukkelsesregel som er knyttet til et krav om uavhengighet av «kommunens eller fylkeskommunens administrasjon», og ikke til forhold mellom enkeltpersoner. Et kjæresteforhold, ekteskap eller nært slektenskap er ikke i seg selv en slik generell utelukkelsesregel.

Det vil i stedet kunne medføre inhabilitet i *enkeltsaker* etter bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt om inhabilitet når «særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». Dette må da vurderes fra sak til sak.

Avgjørende i vår sammenheng vil være om kjæresten har en slik personlig tilknytning til den saken som nå er under behandling i sekretariat, at det vil kunne bli spørsmål om kritikk av hennes arbeid eller vurderinger ved revisjonens kontroll av forholdet.

Lukket møte er ikke hjemmel for å holde dokumenter hemmelig

Kommunal Rapport 06.03.2023 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Lønna til kommunedirektøren blir diskutert bak lukkede dører, og det finnes ikke saksdokumenter. Er dette lovlig?

SPØRSMÅL: I en kommune er det satt ned et eget forhandlingsutvalg som diskuterer lønnen til kommunedirektøren. Det består av ordfører, varaordfører og ett medlem fra opposisjonen.

Møtene de har i forhandlingsutvalget, føres ikke inn i kalenderen, og det føres ikke noe referat fra dem.

I tillegg til å diskutere seg imellom hvordan lønnen til kommunedirektøren skal være, har de også medarbeidersamtaler med direktøren. Heller ikke disse møtene er ført inn i kalenderen eller dokumentert i noen slags form.

Resultatene fra samtalene med direktør og mellom utvalgsmedlemmene legges fram muntlig i møter i formannskapet, hvor det foreslås justeringer i målsettinger og lønn for direktøren.

Saken er unntatt offentlighet under henvisning til offentleglova § 23 første ledd, og det foreligger ingen dokumenter knyttet til den.

På bakgrunn av innspillene drøfter formannskapet saken og fatter vedtak om eventuell lønnsjustering for kommunedirektøren.
Er dette en lovlig fremgangsmåte?

SVAR: I [kommuneloven § 13](#) er det bestemt at «kommunestyret selv» tilsetter kommunedirektøren. «Selv» betyr at dette kan ikke delegeres til andre organer. Ved tilsetningsvedtaket fastsettes også lønn og arbeidsvilkår. Senere vedtak om dette er en endring av kommunestyrets vedtak, og kan da bare gjøres ved nytt vedtak der. Dette kan derfor ikke delegeres til formannskapet, men må skje ved vedtak av kommunestyret selv.

Ansvar for å forberede en slik sak før den legges fram for kommunestyret, ligger hos ordføreren. Ordføreren skal etter [kommunelovens § 11–3](#) sette opp saklisten til møtet og har da ansvaret for å vurdere om saken er godt nok forberedt før det.

I andre sammenhenger betyr det å påse at administrasjonen har sørget for at saken «er forsvarlig utredet», men når tema er kommunedirektørens tilsetningsforhold, vil hele administrasjonen være inhabil til komme med forslag til vedtak, etter en bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) tredje avsnitt, der det er fastsatt at avgjørelse i en sak ikke kan treffes av en tilsatt som er direkte underordnet noen som er inhabil.

«Avgjørelse» må her omfatte også en innstilling med forslag til vedtak i kommunestyret. Ordføreren kan bare benytte tilsatte i administrasjonen til å fremskaffe rene saksopplysninger, så lenge de ikke har så et tett personlig samarbeidsforhold med kommunedirektøren at de selv blir inhabile i saken.

Når sak om tilsetningsforholdet til kommunedirektøren skal legges fram for kommunestyret, er det altså ordfører som må ta ansvaret for å forberede denne, både ved samtaler med kommunedirektøren og ved å rådføre seg med andre. Men en nærliggende fremgangsmåte kan være å oppnevne et forhandlingsutvalg som kan bistå i denne prosessen, og som også kan utforme en innstilling til kommunestyret med forslag til vedtak.

Et slikt utvalg skal etter [kommuneloven § 5–7](#) første avsnitt oppnevnes av kommunestyret selv, men kommunestyret kan etter [lovens § 6–1](#) gi ordfører fullmakt til å oppnevne utvalg som skal «forberede saker som ikke har prinsipiell betydning». Utvalget er uansett et «folkevalgt organ» etter kommuneloven, og må på samme måte som kommunestyret følge lovens regler om innkalling, dokumentoffentlighet, møteoffentlighet og møtebok. Det er ikke lovlig å etablere et «parallellorgan» med folkevalgte medlemmer som man anser å være «administrativt» og dermed utenfor bestemmelsen om folkevalgte organer i kommuneloven og offentleglova.

I [kommuneloven § 11–5](#) har vi imidlertid en regel om plikt til å lukke et møte i sak om «arbeidstakers tjenstlige forhold», noe som også omfatter lønns- og arbeidsvilkår. Det betyr at både utvalget og i neste omgang kommunestyret må treffe vedtak om lukking av møtet før det starter sin diskusjon av saken.

Det føres ikke noe referat fra møtet, bare møtebok der det fremgår hvilken sak som ble behandlet, hvem som deltok – eventuelt om kommunedirektøren ble innkalt til samtale med utvalget, og endelig utvalgets innstilling til kommunestyret og kommunestyrets vedtak.

Innkalling til møtene i både utvalget og kommunestyret, og alle dokumenter i saken, er offentlige etter [offentleglova § 16](#), første avsnitt, bokstav a, som fastslår at «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ» som alminnelig regel er offentlige, og [kommuneloven § 11–3](#) tredje avsnitt, der det understrekes at «Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten».

Det at møtet i utvalget og kommunestyret er lukket, er ikke hjemmel for å unnta saksdokumentene, herunder utvalgets innstilling, fra offentlig innsyn. Unntak for dokumentoffentlighet i [offentleglova § 25](#) første avsnitt for personalsaker gjelder bare sak om tilsetning eller forfremmelse, og det er ikke dette.

Unntaket i [§ 23](#) «for opplysningar når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns- eller personalforvaltninga til organet», kan bare brukes på enkeltstående opplysninger som det er saklig grunn til å skjerme av hensyn til det fremtidige arbeidsforholdet – for eksempel vurderinger av kommunedirektørens personlige egenskaper – og ikke på innstillingen om saken i sin helhet. Og adgangen etter offentleglova § 25 siste avsnitt til å gjøre unntak fra innsynsretten i «utrekna lønn eller liknande godtgjering, utrekningsgrunnlag for feriepengar og trekk som blir gjorde ved utbetalinga», omfatter ikke «opplysningar om bruttoutbetalinga».

Lønns- og arbeidsvilkår for en kommunedirektør er avgjort en sak av betydelig offentlig interesse, og vi ser at lovgiver trekker snevre grenser for begrensninger i allmennhetens innsyn i saker om dette. Bestemmelsen om plikt til å behandle slike saker i lukket møte, gir både utvalg og kommunestyre det rom de trenger for fri diskusjon og forsøksvise vurderinger.

Kommunal- og distriktsdepartementet har kommet med en rekke nye tolkningsuttalelser til kommuneloven det siste året.

Under følger en oversikt over nye tolkningsuttalelser i 2022. Listen følger samme systematikk som oversikten over tolkningsuttalelser som ligger på regjeringen.no.

Generelle tolkningsuttalelser om kommuneloven:

- [Spørsmål om valg av medlemmer til arbeidsmiljøutvalget II - regjeringen.no](#)
Om kommunedirektøren kan peke ut folkevalgte til å være medlemmer i arbeidsmiljøutvalget, eller om disse må komme fra administrasjonen.
- [Svar på spørsmål om tolkningen av kommuneloven - regjeringen.no](#)
Spørsmål om et regionalt ungdomsråd er et folkevalgt organ, om ordføreren kan forberede en sak for et folkevalgt organ, om kommunestyrets avgjørelse om fritak etter § 7-9 andre ledd er et enkeltvedtak og om saksdokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger skal sendes til de folkevalgte.

Kapittel 5. Kommunal organisering. Folkevalgte organer:

- [§ 5-1: Spørsmål om arbeidsutvalg skal regnes som folkevalgt organ - regjeringen.no](#)
Om et arbeidsutvalg skal regnes som et folkevalgt organ. Spørsmål om et utvalg kan opprette andre typer organer enn arbeidsutvalg.
- [§ 5-3: Delegering av kommunestyrets myndighet etter særlovgivning \(eigedomsskattelova § 7\) - regjeringen.no](#)
Spørsmål om kommunestyret kan delegere sin myndighet til å fritta eiendommer fra eigedomsskatt etter eigedomsskattelova § 7. Spørsmålet omhandler både eigedomsskattelova og delegeringsreglene i kommuneloven.

Kapittel 7. Valg til folkevalgte organer:

- [§ 7-5 og § 7-6: Spørsmål om forholdsvalg i et fjernmøte - regjeringen.no](#)
Om man kan avholde skriftlig forholdsvalg i et fjernmøte, for eksempel ved e-post.
- [§ 7-10: Spørsmål om å øke varaliste - regjeringen.no](#)
Om det er mulig å gjøre nyvalg eller suppleringsvalg for å øke en gruppes varaliste til formannskapet.

Kapittel 8. Rettigheter og plikter for folkevalgte:

- [§ 8-1: Møteplikt og deltaking i flere møte samtidig - regjeringen.no](#)
Forståinga av kommunelova når det gjeld deltaking i flere møte i folkevalde organ på same tid.

Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer:

- [§ 11-5: Møteoffentlighet – tidspunkt for møter i folkevalgte organer - regjeringen.no](#)
Spørsmål om møteoffentlighet - kan ulike møter i folkevalgte organer i kommunen avholdes på samme tidspunkt?

Kapittel 13. Administrasjonen:

- [§ 13-1: Kommunedirektørens personalansvar og klager på enkeltvedtak - regjeringen.no](#)
Spørsmål om hvem som er rett klageinstans på enkeltvedtak i arbeidsforhold, som suspensjon, forflytting og ordensstraff, nå som kommuneloven § 13-1

sjuende ledd fastslår at kommunedirektøren har det løpende personalansvaret.

Kapittel 14. Økonomiforvaltning:

- [§ 14-5: Endring av årsbudsjettet - regjeringen.no](#)
Spørsmål om kommunelovens regler om budsjettjusteringer og oppstillingen "økonomisk oversikt etter art – drift".
- [§ 14-10 og § 14-18: Beregning og belastning av minimumsavdrag - regjeringen.no](#)
Spørsmål om reglene om minimumsavdraget for det tilfellet at kommunen, i tillegg til kommunekassen, også har ett eller flere kommunale foretak.
- [§ 14-15: Lånefinansiering av investering i gang- og sykkelvei - regjeringen.no](#)
Om kommunen kan ta opp lån for å finansiere en gang- og sykkelvei langs en riksvei.
- [§ 14-15: Lånefinansiering av vederlag for overtakelse av festerett - regjeringen.no](#)
Om overtakelse av festerett og kommunenes låneadgang.
- [§ 14-15: Lån til kjøp av skog - regjeringen.no](#)
Spørsmål om kommuner kan lånefinansiere kjøp av skog.
- [§ 14-15: Lånefinansiering av etablererboligprosjekt - regjeringen.no](#)
Om kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i boliger som skal selges til en lavere pris enn markedsprisen.
- [§ 14-15: Trygghetsalarmer - regjeringen.no](#)
Spørsmålet om anskaffelsen av nytt system for trygghetsalarmer kan regnskapsføres i investeringsregnskapet og lånefinansieres.
- [§ 14-16: Karbonfangst på Klemetsrud – spørsmål om kommuneloven - regjeringen.no](#)
Spørsmål om kommunelovens økonomibestemmelser.
- [§ 14-17 og § 14-18: Avdrag på videreutlån \(Husbanken - startlån\) - regjeringen.no](#)
Spørsmål om lovligheten av Husbankens avdragsvilkår.

- [§ 14-19: Avslag på søknad om godkjenning av garanti - regjeringen.no](#)
Om vedtaket i Orkland kommunestyre 2.3.2022 (sak 7/22) om å stille garanti (kausjon) for selskapet Leangentravets Eiendom AS, som sikkerhet for et lån for «toppfinansiering» av hestesportanlegget Varig Orkla Arena.
- [§ 14-19: Vurdering av gevinstsiktemål - regjeringen.no](#)
Spørsmål om kommunal garanti til en privat barnehage som er en del av et konsern.
- [§ 14-19: Gjenkjøpsgarantier for fastlegevirksomhet - regjeringen.no](#)
Om fastlegevirksomhet skal regnes som næringsvirksomhet.

Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet:

- [§ 23-1: Kontrollutvalgets stilling ved varsel - regjeringen.no](#)
Om varsel til kontrollutvalget kan anses som eksternt varsel til en annen offentlig myndighet etter arbeidsmiljøloven.

Kapittel 24. Revisjon:

- [§ 24-7: Spørsmål om mislighet - regjeringen.no](#)
Spørsmål om forståelse av kommuneloven § 24-7 første ledd bokstav e og tredje ledd.
- [§ 24-9: Forenklet etterlevelseskontroll - regjeringen.no](#)
Spørsmål om etterlevelse av bestemmelser for overtid faller inn under regnskapsrevisors forenklete etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kapittel 27. Lovlighetskontroll:

- [§ 27-2 Lovlighetskontroll av vedtak om innsyn - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

Om adgangen til å gjennomføre lovlighetskontroll av vedtak etter offentleglova.

Rådmann
Sentraladministrasjonen

Referanse
2022/987-1

Dato
15.02.2023

«Barnas behov i sentrum»

Plan for forebyggende arbeid i Flatanger
Lovfestet i barnevernloven § 3-1

Innhold

Innhold	2
1 Forord.....	3
2 Oppsummering og konklusjon	5
3 Bakgrunn og formål	5
3.1 Mål i reformen.....	5
3.2 Prioriterte forbedringsområder	6
4 Forutsetninger og begrensninger	6
4.1 Struktur for samarbeid	6
5 Mandat.....	7
6 Dagens avtale med vertskommunen.....	7
7 Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet	7
7.1 Overordnet mål	7
7.2 Eksisterende forebyggende tiltak.....	7
7.3 Ønsket situasjon i framtida	7
7.4 Hvordan skal etatene samarbeide?.....	8
7.5 Oppfølging over tid	8
7.6 Tidsplan for samordning av forebyggende tiltak.....	8
7.7 Strategi for helhetlig arbeid	8
8 Kilder og inspirasjon til forståelse	9
Vedlegg 1	10
Vedlegg 2	11
Vedlegg 3	12

1 Forord

Dette er en plan med formål å fylle kravene i barnevernreformen/plankravene i barnevernsloven og samtidig svare ut punkt 3 i Konsek Trøndelag IKS sin revisjonsrapport «Forvaltningsrapport – kommunens forebyggende innsats og oppfølging av barn og unge med utvidet risiko for rus og psykiske lidelser». Deres konklusjon er også kommunestyrets vedtak. Der heter det at rådmannen skal følge opp rapportens anbefalinger slik:

1. *Effektivisere arbeidet med å konkretisere strategier, mål og tiltak for å systematisk forebygge, fange opp og følge opp barn og unge med utsatt risiko for rus og psykiske lidelser.*
 2. *Arbeide videre for å få på plass løsning for kommunepsykolog*
 3. *Følge opp barneverntjenesten.*
- (Konsek rapport 22/28, kommunestyrevedtak 26.01.2023).

Denne planen skal først og fremst peke på hvordan det skal samarbeides mellom etatene, inkludert barnevernet, for å oppnå målene i barnevernreformen. Mange kommuner har valgt å lage en plan for oppvekst – en oppvekstplan som favner videre enn denne planen. Det ønsker Flatanger også å gjøre. Men kommunen må ta det viktigste først, og det er å få på plass en struktur for samarbeid til barnas beste.

Kravet til samarbeid kommer blant annet fram i barnevernloven §3-2, 1. - 3. ledd:

«Barneverntjenesten skal samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gå barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter første ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal instans som skal ivareta samordningen (...)

Barneverntjenesten skal, i tillegg til å følge opp enkelte barn, samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere slik at barneverntjenesten og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift»

Barn og unges rettssikkerhet og sikkerhet for en god barndom er Flatanger kommunes siktemål med denne planen. Første skritt for å svare på denne oppgaven er å få på plass et godt samarbeid mellom de etatene, inkludert barnevernet, som skal jobbe for det beste for våre barn og unge.

Flatanger kommunes oppvekstplan kommer i samfunnsplanen som etter planen skal avsluttes i juni 2024.

Arbeidet med forebyggende plan i Flatanger har strukket seg over rundt sju måneder fra 1. august til februar/mars 2023.

Helsesykepleier Lena Rian Hågensen, barnevernspedagog Ola Kristian Høstland (ansatt ved Lauvsnes skole), helse- og omsorgssjef Liv Brønstad, oppvekstsjef Lovise Angen og planleder Hilde Tyldum Stordahl hadde jevnlig arbeidsmøter (ukentlig) i starten. Disse har utgjort en

kombinert arbeids- og styringsgruppe. Høstland kom inn i arbeidet litt uti prosessen. Planleder har ført planen i pennen. Innholdet har vært under løpende diskusjon i arbeids-/styringsgruppa. Fra januar 2023 har vi hatt dialog med nytilsatt leder for barnevernet i Namsos, Lene Jensen Viken.

Flatanger kommune har tatt initiativet til flere møter med barnevernet i Namsos både fysisk og på Teams for å få framdrift i planarbeidet:

- 9. september 2022: Fysisk møte i Namsos der Lena Rian Hågensen, Liv Brønstad, Hilde Tyldum Stordahl, Catrine Grongstad (Namsos) og Knut Storeide (Namsos) møtte.
- 18. oktober 2022: Møte på Teams: Lena Rian Hågensen, Ola Kristian Dahle Høstland, Lovise Angen, Liv Brønstad, Hilde Tyldum Stordahl, Catrine Grongstad og Lene Jensen Viken (Nytilsatt barnevernsleder, oppstart 15. november 2022).
- 6. januar 2023: Møte på Teams: Lovise Angen, Liv Brønstad, Hilde Tyldum Stordahl, Lena Rian Hågensen (siste del av møtet) og Lene Jensen Viken.

Det var planlagt et stormøte for å belyse utfordringene blant barn og unge i Flatanger i februar 2023. En rekke relevante aktører var invitert inkludert barnevernet, men dette ble avlyst.

Planleder har også hatt kontakt med statsforvalteren ved flere anledninger for å få avklaringer med hensyn til roller og arbeidsfordeling i det forebyggende arbeidet. Det finnes ikke en veileder for hvordan dette arbeidet skal legges opp, noe som gjør arbeidet tyngre enn nødvendig. En veileder der hensikten i loven er kort tolket ville gjort arbeidet i kommunen mer effektivt. Særlig opplever vi dette som en utfordring for kommuner som kjøper barnevernstjenester, og dermed naturlig ikke har daglig tilstedeværelse i kommunen som kjøper tjenesten.

Flatanger 15. februar 2023

2 Oppsummering og konklusjon

For å oppnå målene i reformen og kravene til planen, er Flatanger kommunes hovedgrep å innføre fast oppmøte for barnevernets representant i Flatanger. Hyppigheten av dette skal framgå i avtale (leveranseavtale) med vertskommunen. Det er også nødvendig at det utpekes en eller to i barnevernet som er Flatangers kontaktpersoner med hensyn til forebyggende arbeidet.

Flatanger kommune anser dette som et grunnleggende grep for å oppfylle kravene om samarbeid og samordning rundt forebyggende arbeid. Når dette er på plass vil det være naturlig å følge opp med en oppvekstplan, gjerne som en del av kommuneplanens samfunnsdel som etter planen skal behandles i kommunestyret i juni 2024.

Kommunens, PPTs og barnevernets «verktøykasser» for forebyggende arbeid er også en viktig del av denne planen, og ligger som vedlegg. Disse er å regne som en del av planen.

3 Bakgrunn og formål

Barnevernsreformen tredde i kraft 1.1 2022, og kommunene har med dette fått et bredere ansvar for barna i kommunen. Det er konkludert i en rekke evalueringer av barnevernet i Norge at ansvarsdelingen mellom stat og kommune kan føre til uforutsigbarhet i tilbudet og samhandlingsutfordringer. Det oppstår en gråsone når tjenester fordeles på flere myndighetsnivåer. Vi har flere eksempler på slik oppdeling, både innen skole og helse.

Flatanger kommune har i større grad enn andre kalt det en barnevernreform. Det kalles også oppvekstreform, og det kan være et godt begrep for framtida også i Flatanger. Bakgrunnen for at kommunen i arbeidet med reformen kalte det en barnevernreform var å holde fokus på barnevernets rolle i kommunens forebyggende arbeid, noe det har vært stort behov for. Konsek sin anbefaling pkt 3, som er vedtatt i kommunestyret 26.01.23 (se forordet), sier at vi skal følge opp barnevernstjenesten. I rapporten fra Konsek heter det blant annet:

«Med bakgrunn i barnevernstjenestens utfordringer, stiller revisor også spørsmål om kommunen har tilgang på tilfredsstillende barnevernfaglig kompetanse. Det er et tilfredsstillende samarbeid mellom tjenester internt i kommunen, men eksterne tjenester som barnevern og PP-tjenesten sin deltakelse er variabel.»

Vi velger derfor fremdeles å legge særlig vekt på barnevernet i arbeidet med denne reformen og planen.

3.1 Mål i reformen

Det overordnede målet i reformen er:

Flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og tjenestetilbudet skal i større grad kunne tilpasses lokale behov (*Fellesnotat nasjonal koordineringsgruppe 18.12.2020*).

Endringene skal føre til at:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov.
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt.
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv.

3.2 Prioriterte forbedringsområder

I Notat fra nasjonal koordineringsgruppe for gjennomføring av barnevernreformen heter det blant annet som ett av fire hovedpunkter/innsatsområder at det er viktig med **god lokal forankring og styring for å nå målene i reformen.**

Da kommunen kjøper barneverntjenesten blir dette mer utfordrende enn for kommuner med egen barneverntjeneste, og oppgaven med planen må løses på annet måte enn i andre kommuner.

De tre andre innsatsområdene er: **Barnas behov i sentrum, tydelig ansvarsdeling mellom stat og kommune, utdanning og kompetanse.**

4 Forutsetninger og begrensninger

Barnevernet i Flatanger utføres i dag av Namsos kommune som Flatanger har et vertskommunesamarbeid med. Overhalla kommune kjøper også disse tjenestene av Namsos kommune.

Barnevernsreformen krever at det er et nært samarbeid mellom barnevernet og Flatanger kommune. Barnevernet er pålagt å rapportere for kommunestyret en gang i året. I tillegg kommer tertialrapporter.

For å lage en god plan og gjennomføre et godt arbeid i årene framover, kreves godt samarbeid. Barnevernsreformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, og lager et klart skille mellom kommunalt og statlig barnevern. Blant annet gir det seg utslag i større kommunale utgifter til institusjonsplasser. Det kommunale barnevernet skal være tydelig til stede i det forebyggende arbeidet i kommunen. For kommuner som kjøper barnevernstjenester må dette samarbeidet være tydelig formulert, slik at det er en må-oppgave for barnevernet vårt å stille opp på lokale arenaer i Flatanger.

4.1 Struktur for samarbeid

En klar forutsetning for samarbeid mellom alle kommunens etater (inkl. barnevern) som har ansvar for forebygging blant barn og unge, er fysiske møter. Derfor er det et springende punkt at dette lar seg gjøre. Det gjelder både fastsatte møter der alle møtes i Flatanger, og møter rundt enkeltbarn. Dette løses ved å legge inn fast oppmøte i Flatanger, slik at relevante møter legges til disse dagene.

Disse møtene må være høyt prioritert av alle parter slik at de ikke utsettes på kort varsel. En møteplan med fast oppmøte for barnevernet i Flatanger er derfor vår overordnede plan for samarbeid. Ytterligere konkretiseringer rundt dette legges til helsesykepleier som er Flatanger kommunes kontaktperson på feltet. Disse eventuelle konkretiseringene legges løpende som vedlegg til denne planen.

Nevnte krav og presiseringer skal inn i leveranseavtale med vertskommunen.

5 Mandat

Barnevernloven pålegger kommunene å ha en plan for kommunens forebyggende arbeid, jf Lov om barneverntjenester § 3.1. Denne planen skal vedtas av kommunestyret selv.

Planen skal blant annet inneholde:

- Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet
- Ansvarsfordeling mellom etatene
- Hvordan organiserer vi løsningen av oppgavene?
- Hvordan skal etatene samarbeide?

6 Dagens avtale med vertskommunen

Avtale med Namsos kommune vedtatt i kommunestyret 6. februar 2019.
Det mangler leveranseavtale (jf. Pkt 6. i avtalen)

Avtalen må revideres og leveranseavtalen må opprettes. Denne leveranseavtalen skal inneholde en tydelig kravspesifikasjon over hvilke tjenester Flatanger kommune kjøper av vertskommunen, inkludert spesifisering angående fysisk oppmøte i Flatanger.

7 Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet

7.1 Overordnet mål

Flatanger kommune har som mål å begrense antallet alvorlige barnevernsaker i kommunen, og at kommunen i framtida vil gi våre barn og unge hundre prosent rettssikkerhet mht barnevernsloven. Forebyggende arbeid skal ha stort fokus i Flatanger.

7.2 Eksisterende forebyggende tiltak

Flatanger kommune har en rekke mulige tiltak å sette inn overfor barn og unge. Disse er samlet i kartleggingen «Tiltak og tjenester for barn, unge og familier i Flatanger kommune». I denne oversikten er alle tiltak som kommunen har overfor barn og unge ramset opp. Oversikten er vedlegg til denne planen. Barnevernet og PPT inviteres også til å lage vedlegg til planen med sine forebyggende tiltak. Disse vedleggene innlemmes løpende (når de foreligger og evt. revideres) og blir en del av planen.

Slik det har vært til i dag, har barnevernet i liten grad prioritert forebygging grunnet ressurser.

I Flatanger er det helsesykepleier som er kommunens kontaktpunkt opp mot barn og unge som ønsker eller trenger bistand på ulike nivåer.

7.3 Ønsket situasjon i framtida

For Flatanger kommune er det overordnede tiltaket å opprette et godt samarbeid mellom aktuelle parter. Dette forutsetter jevnlig tilstedeværelse av barnevernet i kommunen.

Vi ønsker at alle forebyggende tiltak PPT, barnevernet og kommunens øvrige etater har, rettet mot barn og unge, skal ligge som vedlegg til denne planen. Vedleggene er å regne som en del av planen. Disse vedleggene oppdateres i takt med at tiltakene revideres eller endres.

Som sagt er fysiske møter mellom alle etater som jobber med barn og unge i Flatanger det overordnede grepet i denne planen for å oppnå målene i planen og i reformen. Som i Namsos, der PPT, barnevern og helsestasjonen er samlokalisert for blant annet å kunne samarbeide mer i det daglige, har Flatanger også dette behovet.

7.4 Hvordan skal etatene samarbeide?

Barnevernet og øvrige kommunale etater skal være likeverdige parter. Avtalene må for framtida være krystallklare med hensyn til innhold og ansvar. Samarbeid og tillitsbygging krever fysiske og jevnlig møter i Flatanger.

7.5 Oppfølging over tid

Flatanger kommune lager et årshjul for oppfølging av denne planen. Her skal det blant annet framgå kontrollmekanismer for kvalitetssikring og internkontroll, inkludert logg for barnevernets tilstedeværelse i Flatanger.

7.6 Tidsplan for samordning av forebyggende tiltak

Flatanger kommune forutsetter at denne planen er satt i verk og avtaler inkludert leveranseavtale er skrevet og er gyldig seinest pr. 1. januar 2024. Det forutsettes at alle kommunens relevante etater, barnevernet og PPT samarbeider for å samordne tiltakene de ulike etatene har med hensyn til forebygging blant barn og unge.

7.7 Strategi for helhetlig arbeid

Den overordnede strategien for å oppnå målet, er altså å legge til rette for et godt og nært samarbeid mellom alle som jobber med barn og unge i Flatanger.

Det faktum at barnevernet har kontor en drøy time unna kommunesenteret i Flatanger, skaper noen utfordringer for et jevnlig samarbeid. Dette vil søkes kompensert på denne måten:

- Flatanger kommune har en (eller to) fast kontaktperson i barnevernet.
- Kontaktpersonen(e) har fast kontordag i Flatanger.
- Barnevernet deltar i minimum fire fagmøter årlig, på generelt nivå der det diskuteres aktuelle tema. Deltakere vil være rektorer, barnehagestyrer, helsesykepleier, barnevernskontakt, evt. andre relevante aktører.
- Andre relevante møter barnevernet skal delta på, søkes lagt til den faste møtedagen barnevernet har i Flatanger.

8 Kilder og inspirasjon til forståelse

Kunnskapsgrunnlag for arbeid med barnevernsreformen, *Fellesnotat fra nasjonal koordineringsgruppe 18.12.2020*

Hva er barnevernsreformen?, *Bufdir*

Trøbbel i grenseflatene, *Fafo-rapport 2020:2*

Vertskommunemodellen i kommuneloven §28 a flg.(veileder), *Kommunal- og regionaldepartementet (udatert)*

Lov om barneverntjenester (barnevernloven)

Tilstandsrapport for barnevernstjenesten, *Namsos kommune 2022*

Flatanger kommunes innsats for barn og unge med utvidet risiko for rusmisbruk og psykiske lidelser, *revisjonsrapport fra Revisjon Midt-Norge SA 2022*

Vedtak i kommunestyret i Flatanger 26.01 2023, sak 2/23

Tilsynsrapporter ang barnevernet i Namsos (Midtre Namdal) fra statsforvalteren

Tiltak og tjenester for barn, unge og familier i Flatanger kommune

(Første utkast)

Når	Hva	For hvem	Ansvar/tjeneste	Kontaktinfo:
Svangerskap				
	Fødselsforberedende kurs Parterapi	Foreldre	Helsestasjon/familievernkontoret	Familievernkontoret Tlf: 466 17 690
	Lavterskeltilbud til gravide med psykisk eller annen helseproblematikk	Gravide og deres partner	Kommunejordmor	Helen Holm Tlf: 473 31 982
	Samarbeidsmøter mellom jordmor og helsesykepleier	Blivende foreldre	Kommunejordmor	Helen Holm Tlf: 473 31 982
	Samarbeid ved behov mellom familievernkontoret/familie- ambulatoriet og jordmor.	Blivende foreldre.	Kommunejordmor	Helen Holm Tlf: 473 31 982
0 – 6 år/barnehage				
1 – 16 år	Språkplan - Planen skal øke de ansattes kompetanse på språk, lesing og skriving så barna får likeverdige muligheter til å utvikle kunnskap og ferdigheter, danning og livslang læring.	Barn i barnehage og grunnskole	Barnehagene, skolene, biblioteket	Leseambassadør: Turid.kjendlie@flatanger.kommune.no Tlf.: 915 99 142
1-6 år	Mattilbud	Barn i barnehagen	Barnehagene	
0-5 år	Samarbeidsmøter mellom barnehage og helsestasjon.	Barn i barnehagen	Barnehagen, helsestasjonen	Helsestasjon Tlf: 907 03 180

0-5 år	Småbarnskontroller i samarbeid med helsestasjonslege på helsestasjonen	Barn i alderen 0-5 år	Helsestasjonen	Flatanger helsestasjon Helsesykepleier: lena.rian@flatanger.kommune.no Lena Rian Hågensen Tlf: 907 03 180
0-5 år	Samarbeid ved behov mellom familievernkontoret/familieambulatoriet og helsestasjon.	Barn og deres familie.	Helsestasjonen	Flatanger helsestasjon Helsesykepleier: lena.rian@flatanger.kommune.no Lena Rian Hågensen Tlf: 907 03 180
6-13 år/barneskole				
6 – 13 år	Ferie for alle, ferieopphold for familier	Familier med svak økonomi over tid	Røde kors Ansatte i kommunen søker for familien	Rådgiver Ferie for alle Hege-iren.karlsen@redcross.no Tlf. 464 11 760 Nettside Røde kors Ferie for alle
6-13 år	Skolemåltid	Elever i grunnskolen (betalingsordning)	Skolene	
6/7 år	12 timer gratis SFO pr. uke	Elever i 1. klasse	Skolene	
1 – 16 år	Språkplan - Planen skal øke de ansattes kompetanse på språk, lesing og skriving så barna får likeverdige muligheter til å utvikle kunnskap og ferdigheter, danning og livslang læring.	Barn i barnehage og grunnskole	Barnehagene, skolene, biblioteket	Leseambassadør: Turid.kjendlie@flatanger.kommune.no Tlf.: 915 99 142
6-10 år	Skolefritidsordning (SFO) etter skoletid, på hverdager med skolefri og på hverdager i ferier.	Barn i 1.-4. klassetrinn	SFO ved Lauvsnes skole	Lauvsnes skole og SFO Rektor/SFO-leder unn-kristin.daling@flatanger.kommune.no Tlf. skole: 47662298 Tlf. SFO: 97494032

6-13 år	Barneskole	Elever i 1.-7. klassetrinn	Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter	Rektor/SFO-leder Lauvsnes: unn-kristin.daling@flatanger.kommune.no Tlf. skole: 47662298 Rektor/SFO-leder Utvorda: elin.frisendal@flatanger.kommune.no Tlf. 99700760
10-16 år	Leksehjelp		Lauvsnes skole og Utvorda oppvekstsenter	Rektor/SFO-leder Lauvsnes: unn-kristin.daling@flatanger.kommune.no Tlf. skole: 47662298 Rektor/SFO-leder Utvorda: elin.frisendal@flatanger.kommune.no Tlf. 99700760
6 – 16 år	Kulturskole	Barn som ønsker undervisning i kulturfag	Flatanger kulturskole	Oppvekstkontoret Pedagogisk konsulent gro.seltveit@flatanger.kommune.no Tlf. 486 46 062 Kulturskolerektor lovise.angen@flatanger.kommune.no Tlf. 915 73 748
6 – 16 år	Friplasser i kulturskolen	Familier med svak økonomi over tid som har barn som ønsker undervisning i kulturfag	Flatanger kulturskole	(som over)
6-20 år	Barne- og ungdomsskole Førskoleundersøkelse, helsesamtaler, undervisning, oppgaver etter veileder for skolehelsetjenesten Psykologisk førstehjelp inn som en rød tråd gjennom hele barne- og ungdomsskolen	Barn i barneskole og ungdomsskole	Helsestasjonen	Helsesykepleier Lena.rian@flatanger.kommune.no Tlf: 907 03 180

0-20 år	Ressursgruppe for barn og unge i Flatanger (innsatsteam) BTI skal iverksettes for å skape bedre tverrfaglig innsats i kommunen	Barn i barnehage, barneskole og ungdomsskole.	Helsestasjon, barnehage og skolene i Flatanger.	Flatanger helsestasjon Tlf: 907 03 180
13-18 år/ungdomsskole og videregående				
6 – 13 år	Ferie for alle, ferieopphold for familier	Familier med svak økonomi over tid	Røde kors Ansatte i kommunen søker for familien	Rådgiver Ferie for alle Hege-iren.karlsen@redcross.no Tlf. 464 11 760 Nettside Røde kors Ferie for alle
13-16 år	Skolemåltid	Elever i grunnskolen (betalingsordning)	Skolene	
13 – 19 år	Ungdomsklubb	For elever i ungdomsskolen og videregående skole	Flatanger kommune	Kultursjef (fagansvarlig) Anastasia.doroshyna@flatanger.kommune.no Tlf.: 476 46 170 Klubbleder: Merethe.hepso@flatanger.kommune.no Tlf.: 418 14 253
1 – 16 år	Språkplan - Planen skal øke de ansattes kompetanse på språk, lesing og skriving så barna får likeverdige muligheter til å utvikle kunnskap og ferdigheter, dannings og livslang læring.	Barn i barnehage og grunnskole	Barnehagene, skolene, biblioteket	Leseambassadør: Turid.kjendlie@flatanger.kommune.no Tlf.: 915 99 142
13-16 år	Ungdomsskole	Elever i 8.-10. klassetrinn	Lauvsnes skole (+ noen elever går på Statland skole)	Rector/SFO-leder unn-kristin.daling@flatanger.kommune.no Tlf. skole: 47662298

12-18 år	Helsestasjon for ungdom	Elver som har behov for veiledning i forhold til kropp og helse	Helsestasjon for ungdom Flatanger/Namsos	Flatanger helsestasjon Lena.rian@flatanger.kommune.no Tlf: 907 03 180
15-20 år	Oppfølgingstjenesten Videregående opplæring	Elver i 10.klassetrinn	OT tjenesten Olav Duun	Olav Duun vgs. Terje Stig Amundsen Tlf: 454 28 927
18 – 24 år/voksen				
18-20	Helsestasjon for ungdom	Elver som har behov for veiledning i forhold til kropp og helse	Helsestasjon for ungdom Flatanger/Namsos	Flatanger helsestasjon Lena.rian@flatanger.kommune.no Tlf: 907 03 180
Barnevernstiltak etter barnevernloven				
0 – 25 år/ foreldre			Midtre Namdal barneverntjeneste	Midtre Namdal barneverntjeneste er en interkommunal tjeneste for Namsos, Overhalla og Flatanger. Namsos er vertskommune, og barnevernet har sitt kontor der. Barnevernet har beredskap 24 timer i døgnet, hele uka og året gjennom. Tlf. 476 65 270 (man-fre 08.30-15.00) Barnevernvakta: tlf 489 55 599 Alltid åpen utenfor kontortid Alarmtelefonen for barn og unge: Tlf. 116111 eller chat på siden

				Er du bekymret for barn eller unge? Henvendelsesskjema ved bekymring finner du her .
Hjelp etter vedtak				
0 – 6 år	Spesialpedagogisk hjelp	Barn som ikke har begynt på skolen, har rett til spesialpedagogisk hjelp hvis de trenger det. Retten gjelder uansett om de går i barnehagen eller ikke.	Pedagogisk-psykologisk tjeneste i Midtre Namdal (PPT)	PPT Namsos/Midtre Namdal Tlf.: 959 98 476 Henvisingsskjema ligger her .
6 – 16 år	Spesialundervisning	Barn som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær/tilrettelagt undervisning.	Pedagogisk-psykologisk tjeneste i Midtre Namdal (PPT)	PPT Namsos/Midtre Namdal Tlf.: 959 98 476 Henvisingsskjema ligger her .
	Redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO	Familier med lav inntekt	Oppvekst	Oppvekstsjef Lovise.angen@flatanger.kommune.no Tlf. 915 73 748 Link til skjema for redusert foreldrebetaling legges her.
For alle				
	Møteplass for alle, språkkafé m.m.		Flatanger frivilligsentral	Daglig leder: Tone.einan@flatanger.kommune.no Tlf.: 476 29 695

	Digihjelpen	Et lavterskel veiledningstilbud for de som har liten eller ingen digitalkompetane	Biblioteket Røde kors Flatanger frivilligsentral	Biblioteket
	Tverrsektoriell gruppe i kommunen		Folkehelsegruppa/Flatanger kommune	Folkehelsekoordinator/kultursjef Anastasia.doroshyna@flatanger.kommun.no Tlf.: 476 46 170

Medlemmer av representantskapet
Styremedlemmer

Overhalla 27. mars 2023

Møteinnkalling til representantskapsmøte i Midtre Namdal Avfallsselskap IKS

Sted: Heia gjestegård
Dato: 25.4.2023
Tidspunkt: 13.00 – 15.00

Sakliste

- Sak 1/2023** **Konstituering (registrering av frammøtte), godkjenning av møteinnkalling, valg av to til å underskrive møteprotokollen**
- Sak 2/2023** **Orienteringer**
- Sak 3/2023** **Årsberetning og regnskap 2022**
Disponering av årets overskudd
Revisors honorar
- Sak 4/2023** **Anlegg og drift av deponi på Stormyra**
- Sak 5/2023** **Valg**
- Sak 6/2023** **Fastsetting av styrets honorar**
- Sak 7/2023** **Eventuelt**

Olav Jørgen Bjørkås/ sign
Ordfører i representantskapet

Anne Hasselvo
Administrerende direktør

Sak 1/2023

Konstituering (registrering av frammøtte), godkjenning av møteinnkalling, valg av to til å underskrive møteprotokollen.

Sak 2/2023

Orienteringer

Vedlegg:

- Presentasjon
- Notat - Enerettstildeling næringsavfall fra eierkommunene til Midtre Namdal avfallsselskap – ESAs grunngitte uttalelse – konsekvenser og muligheter

Styreleder og daglig leder orienterer om aktuelle saker:

- Avfallsanlegg Namsos; reguleringsplan og forprosjekt
- Avfallsanlegg Namsos; utredning alternativ tomt
- Avfallsanlegg Nærøysund; reguleringsplan og forprosjekt
- Kommunalt næringsavfall
- Sesam ressurs
- Adgangskontroll GVS
- ReIT
- Aksjon Batteri – Batte 2.0
- Ny gjenvinningsstasjon Høylandet
- ISO-revisjon
- Notat - Enerettstildeling næringsavfall fra eierkommunene til Midtre Namdal avfallsselskap – ESAs grunngitte uttalelse – konsekvenser og muligheter
- Revisjon selskapsavtale

Styrets forslag til vedtak:

Styrets informasjon gitt ved styreleder og daglig leder tas til orientering.

Sak 3/2023

**Årsberetning og regnskap 2022
Disponering av årets overskudd
Revisors honorar**

Vedlegg:

- Styrets årsberetning for 2022
- Konsernregnskap 2022
- Revisjonsberetning 2022

Saksopplysninger:

Resultatutvikling

Samlede inntekter i MNA er i 2022 på kr 127 972 373,-, en økning på nærmere 3%. Dette skyldes i hovedsak økninger i avfallsgebyrene, på henholdsvis 3,5% på husholdning, 7,5% på fritidsabonnement og 5% på slam. På våre næringsinntekter har det vært en nedgang. På salg

av varer og tjenester var det en stor økning pga høye oppnådde priser på levering av spesielt metall og fiber.

Driftsutgiftene er i år 2022 kr 124 791 621,- mot kr 113 388 988,- i 2021, altså en økning på 11,4 Mkr og 10%. Dette er forårsaket av økte transport- og innhentingskostnader med 4,7 Mkr, dette er i hovedsak som følge av økte priser og volum, men også pga flere abonnementer på slam. Lønninger har økt 1,7 Mkr. I forhold til bemanning 2021 er det et årsverk i økning, dette er nyopprettet stilling som miljø- og bærekraftsrådgiver. Andre driftskostnader har økt fra kr 20 137 891,- til kr 26 659 944,-, dette skyldes hovedsakelig vedlikeholdskostnader og ekstraordinært vedlikehold i Ytre Namdal.

På netto finansinntekter/kostnad er det en nettokostnad på -kr 1 083 421,-, mot en nettokostnad i 2021 på kr 614 422,-. Dette skyldes økt rentenivå, men også på grunn av det ikke er foreslått utbetaling av utbytte fra vårt datterselskap Retura NT i 2022.

Samlet er overskudd i 2022 på kr 1 977 354,- det var et overskudd på kr på kr 10 074 054,- i år 2021.

Selvkostregnskapet viser et overskudd på 1,1 Mkr totalt. Dette har følgende fordeling: Husholdning -0,2 Mkr, + 2,2 Mkr på slam og -0,7 Mkr på kommunalt næringsavfall. Næring ga et overskudd på 0,1 Mkr. Differansen mellom driftsresultat og resultat i selvkost skyldes kalkulatorisk rentekostnad som gir et reelt bilde av finansieringen for selskapet. Selvkostfondet på husholdning blir da pr. 31.12.2022 på 6,9 Mkr, på slam med 2,4 Mkr og kommunalt næringsavfall -0,7 Mkr.

Årets overskudd på kr 1 977 354,- foreslås overført til annen egenkapital kr 646 380,- og til selvkostforpliktelse kr 1 330 974,-.

Balanse

Likviditeten i selskapet er god, og kasse/bank var på kr 35 633 507,- pr. 31.12.2022 Sum egenkapital er kr 17 237 320, og utgjør en egenkapitalandel på 12,4 %.

Konsern

Inntektene samlet for konsernet er på 193,3 Mkr mot kr 185,9 i 2021, mens driftskostnadene er på 190,4 Mkr mot 173,3 Mkr i 2021. Omsetningsøkningen er i morselskapet, hovedsakelig på grunn av gebyrøkning. Dette gir samlet et årsresultat på 1,7 Mkr mot 11,2 Mkr 2021.

Konsernets eiendeler har siste årene blitt endret fra 165,1 Mkr i 2021 til 170,3 Mkr pr. 31.12.2022.

Sum egenkapital har økt til kr 29,5 Mkr fra kr 27,3 Mkr året før, og utgjør en egenkapitalandel på 17,8 %.

Årets overskudd på kr 1 977 354,- foreslås overført til annen egenkapital kr 646 380,- og til selvkostforpliktelse kr 1 330 974,-.

Styrets forslag til vedtak:

1. Representantskapet godkjenner styrets årsberetning for 2022.
2. Representantskapet godkjenner fremlagte konsernregnskapet for 2022.

3. Årets overskudd på kr 1 977 354,- foreslås overført til annen egenkapital kr 646 380,- og til selvkostforpliktelse kr 1 330 974,-.
4. Revisors honorar for lovpålagt revisjon på kr 244 000 og kr 428 000 for henholdsvis morselskap og konsern godkjennes.

Sak 4/2023**Anlegg og drift av deponi på Stormyra****Vedlegg:**

- Deponi på Stormyra – notat 2023-03-06

Saksopplysninger:

Avfall med et høyt innhold av tungmetaller eller sammensetning som i dag gjør det vanskelig å gjenvinne legges i dag på deponi for å unngå skade på mennesker og natur. Med redusert tilgjengelig areal å bygge på har behovet for deponi økt de senere år. MNA eller eierkommunene til MNA har i dag ikke egne deponi og beredskapen for håndtering av større mengder slike masser er derfor dårlig i MNA-området. MNA har blitt oppfordret av Statsforvalteren til å vurdere å gjenåpne sitt deponi av dette hensyn.

Vedlagte notat viser at det er en stor investering å gjenåpne MNA sitt deponi på Stormyra. Likevel viser nøkterne vurderinger at investeringen er lønnsom. I tillegg kommer her MNA og MNA sine eierkommuner sitt samfunnsansvar innenfor området, noe en her trolig bør vektlegge høyt.

Administrerende direktør anbefaler at arbeidet mot gjenåpning videreføres gjennom å jobbe videre med reguleringsplan, søknad om tillatelse samt en mindre kartlegging av behov for deponi (spørreundersøkelse). Nødvendig investeringer legges frem/ tas stilling til ved neste behandling av selskapets økonomiplan.

Styrets forslag til vedtak:

- Representantskapet anser det prinsipielt riktig å gjenåpne MNA sitt deponi på Stormyra i Overhalla
- Representantskapet ber styret jobbe videre med utarbeidelse av nødvendig reguleringsplan, tillatelse samt kartlegging av behov (spørreundersøkelse). Nødvendig investeringer legges frem ved neste behandling av selskapets økonomiplan.

Sak 5/2023**Valg**

Valgkomiteen forslag til vedtak ettersendes eller legges frem direkte i møtet.

Sak 6/2023**Fastsetting av styrets honorar**

Valgkomiteen forslag til vedtak ettersendes eller legges frem direkte i møtet.

Oversikt over stemmefordelingen 2019 - 2023

Kommunennummer	Kommunenavn	Folketall 1.1.2019	Faste stemmer	Stemmer etter folketall	Stemmer
1811	Bindal	1450	3	2	5
5007	Namsos	15294	3	25	28
5020	Osen	947	3	2	5
5042	Lierne	1386	3	2	5
5043	Røyrvik - Raarvihke	482	3	1	4
5044	Namsskogan	871	3	1	4
5045	Grong	2374	3	4	7
5046	Høylandet	1254	3	2	5
5047	Overhalla	3879	3	6	9
5049	Flatanger	1103	3	2	5
5060	Nærøysund	9650	3	16	19
5052	Leka	567	3	1	4
		39257	36	64	100

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
RESULTATREGNSKAP

Morselskap		Konsern			
2022	2021	Beløp i NOK 1000	Note	2022	2021
DRIFTSINNTEKTER					
-	-	Salgsinntekt		64 723	61 273
104 950	98 562	Avfallsgebyr		104 950	98 562
2 500	12 650	Direkteleveranse av avfall		2 500	12 650
20 378	12 536	Salg av varer og tjenester		20 343	12 536
144	330	Annen driftsinntekt		783	911
127 972	124 077	Sum driftsinntekter	1, 2	193 299	185 932
DRIFTSKOSTNADER					
2 193	1 969	Varekostnad		30 306	39 746
21 701	19 959	Lønnskostnad	3	39 239	36 124
9 603	8 897	Avskrivning på varige driftsmidler og immat. eiendeler	4	11 454	10 314
44 550	39 834	Transportkostnader	2	38 398	32 051
20 085	22 593	Ekstern behandling	2	20 085	12 813
26 660	20 138	Annen driftskostnad	2, 3, 4, 5	50 998	42 245
124 792	113 389	Sum driftskostnader		190 480	173 293
3 181	10 688	DRIFTSRESULTAT		2 820	12 638
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER					
-	-	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	6	159	69
475	139	Renteinntekter		568	192
234	50	Annen finansinntekt		258	73
-1 790	-802	Rentekostnader		-2 199	-1 100
-2	-2	Annen finanskostnad		-5	-46
-1 083	-614	Netto finansposter		-1 220	-813
2 097	10 074	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		1 600	11 826
120	-	Skattekostnad	7	-28	300
1 977	10 074	ÅRSRESULTAT	8	1 628	11 526
-	-	Minoritetsinteresser		-102	277
1 977	10 074	ÅRSRESULTAT etter minoritetsinteresser		1 729	11 249

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
BALANSE PR. 31.12.

Morselskap				Konsern	
2022	2021	Beløp i NOK 1000	Note	2022	2021
ANLEGGSMIDLER					
Immaterielle eiendeler					
-	-	Programvare, lisenser mv.	4	3 624	3 977
-	-	Utsatt skattefordel	7	70	-
-	-	Sum immaterielle eiendeler		3 694	3 977
Varige driftsmidler					
52 151	52 650	Tomter, bygninger og annen fast eiendom		64 590	65 678
3 702	4 116	Maskiner og anlegg		3 702	4 116
17 433	19 089	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l		18 824	20 291
73 287	75 854	Sum varige driftsmidler	4, 10	87 116	90 085
Finansielle anleggsmidler					
1 552	1 552	Investeringer i datterselskap	6	-	-
353	353	Investeringer i tilknyttet selskap	6	573	414
7 455	7 331	Investering i aksjer og andeler	9	7 455	7 331
860	794	Andre fordringer	10	1 307	1 735
10 220	10 030	Sum finansielle anleggsmidler		9 335	9 480
83 507	85 884	Sum anleggsmidler		100 145	103 541
OMLØPSMIDLER					
1 895	1 247	Varer	11	1 895	1 247
Fordringer					
15 286	15 481	Kundefordringer	2, 10	26 163	27 377
3 017	4 418	Andre fordringer		4 020	5 281
18 303	19 900	Sum fordringer		30 183	32 658
35 634	26 077	Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	38 100	27 647
55 832	47 224	Sum omløpsmidler		70 178	61 552
139 339	133 108	SUM EIENDELER		170 323	165 093

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
BALANSE PR. 31.12.

Morselskap				Konsern	
2022	2021	Beløp i NOK 1000	Note	2022	2021
EGENKAPITAL					
Innskutt egenkapital					
3 300	3 300	Andelskapital	8, 13	3 300	3 300
3 300	3 300	Sum innskutt egenkapital		3 300	3 300
Opptjent egenkapital					
13 937	13 291	Annen egenkapital/Konsernets fond	8	23 430	23 251
		Fond for vurderingsforskjeller	8	220	-
	-	Minoritetsinteresser	8	2 899	3 001
13 937	13 291	Sum opptjent egenkapital		26 549	26 253
17 237	16 591	Sum egenkapital		29 849	29 553
GJELD					
Avsetning for forpliktelser					
4 270	4 105	Pensjonsforpliktelser	14	7 634	6 659
-	-	Utsatt skatt	7	-	194
17 171	14 343	Avsetning for etterdrift	5	17 171	14 343
8 570	7 239	Selvkostforpliktelse	5, 8	8 570	7 239
30 010	25 687	Sum avsetning for forpliktelser		33 375	28 434
Annen langsiktig gjeld					
70 925	75 763	Gjeld til kredittinstitusjoner	10	79 571	85 246
70 925	75 763	Sum annen langsiktig gjeld		79 571	85 246
Kortsiktig gjeld					
-	-	Gjeld til kredittinstitusjoner	10	-	547
11 174	10 099	Leverandørgjeld	2	12 809	10 987
120	-	Betalbar skatt	7	235	174
2 928	2 221	Skyldig offentlige avgifter		3 485	4 126
6 945	2 747	Annen kortsiktig gjeld		10 998	6 026
21 166	15 067	Sum kortsiktig gjeld		27 528	21 860
122 101	116 517	Sum gjeld		140 474	135 540
139 339	133 108	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		170 323	165 093

Overhalla, XX. mars 2023
(dokumentet signeres elektronisk)

Arne Flaot
Styreleder

Anita Østby
Styremedlem

Kårhild Hallager Berg
Nestleder

Alfred Skogmo
Styremedlem

Asle Hasselvold
Daglig leder

Rune Arstein
Styremedlem

Karin Svarliaunet
Styremedlem

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS
KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morselskap			Kons	
2022	2021	Beløp i NOK 1000	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
2 097	10 074	Resultat før skatt	1 600	11 826
-1 331	-9 312	Resultat selvkost ført mot selvkostforpliktelse	-1 331	-9 312
2 828	3 196	Resultatført endring etterdriftsfordel	2 828	3 196
-	164	Tap/(Gevinst) ved salg av eiendeler	-	164
-	-	Periodens betale skatt	-174	-1 144
165	-394	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet pensj.ordn.	976	-8
9 603	8 897	Avskrivninger	11 454	10 314
-	-	Resultatandel (fra DS/TS) fratrukket utdelinger fra selskapet	-159	-69
-648	211	Endring i varelager	-648	211
195	-1 491	Endring i kundefordringer	1 214	-922
1 075	886	Endring i leverandørgjeld	1 823	-2 455
7 637	6 897	Endring i andre tidsavgrensningsposter	6 923	6 250
21 620	19 128	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	24 504	18 051
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-	125	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	125
-7 036	-16 957	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 133	-19 836
-	-	Innbetalinger på andre lånefordringer	493	599
-66	-60	Utbetalinger på andre lånefordringer	-66	-
-124	-33	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og obligasjoner	-124	-33
-7 226	-16 924	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-7 829	-19 145
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	-275	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	-	124
-4 838	-4 838	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-5 675	-5 371
-	-	Innbetaling av egenkapital	-	-
-	-	Netto endring i kassekreditt	-547	547
-	-	Utbetalinger av utbytte	-	-320
-4 838	-5 114	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-6 222	-5 020
9 556	-2 910	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	10 453	-6 113
26 077	28 987	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 1.1.	27 647	33 760
35 634	26 077	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	38 100	27 647

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer Midtre Namdal Avfallsselskap IKS, og selskaper som Midtre Namdal Avfallsselskap IKS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Selskapene som er konsolidert er mor Midtre Namdal Avfallsselskap IKS og døtrene Retura NT AS og Løvegen 1 AS. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig (men ikke bestemmende) innflytelse, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

I selskapsregnskapene er investeringer i tilknyttede selskaper vurdert etter kostmetoden, og i konsernregnskapet er investeringer i tilknyttede selskaper vurdert etter egenkapitalmetoden.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Salgsinntekter

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført.

Inntekter fra salg av tjenester og langsiktige tilvirkingsprosjekter resultatføres i takt med prosjektets fullføringsgrad, når utfallet av transaksjonen kan estimeres på en pålitelig måte. Fremdriften måles som påløpte timer i forhold til totalt estimerte timer. Når transaksjonens utfall ikke kan estimeres pålitelig, vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader inntektsføres. I den perioden det blir identifisert at et prosjekt vil gi et negativt resultat, vil det estimerte tapet på kontrakten bli resultatført i sin helhet.

Skatt

Selskapet er ikke skattepliktig for den del av virksomheten som omfattes av selvkostforskriften. I morselskapet beregnes de midlertidige forskjellene etter prinsippet om like verdier regnskaps- og skattemessig.

For konsernet består skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til poster ført direkte mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrasket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Vesentlige driftsmidler som består av betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Datterselskap/tilknyttet selskap

Datterselskapet og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbyttet / konsernbidraget andel av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrasket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

Varebeholdninger

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Eventuelle planendringsevinster som oppstår i forbindelse med ubetingede planendringer benyttes til å redusere uinnregnede estimatavvik. Pensjonsopptjening, rentekostnad og forventet avkastning for gjenværende del av regnskapsperioden fastsettes basert på forutsetninger per planendringstidspunkt.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Gevinster eller tap som oppstår i forbindelse med oppgjør eller vesentlig avkorting av pensjonsordninger resultatføres ved oppgjøret eller avkortingen. Pensjonsopptjening, rentekostnad og forventet avkastning for gjenværende del av regnskapsperioden fastsettes basert på forutsetninger per avkortningstidspunkt.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Selvkost

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS utarbeider etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av selvkost". Årets endring i selvkostforpliktelse/-fordring disponeres direkte mot egenkapitalen.

Note 1 Salgsinntekter

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet		Virksomhetsområde	Konsernet	
2022	2021		2022	2021
-	-	Utleie og transport containere og avfall	64 723	61 273
104 950	98 562	Avfallsinntekter	104 950	98 562
2 500	12 650	Direkteleveranse av avfall	2 500	12 650
20 378	12 536	Salg av varer og tjenester	20 343	12 536
144	330	Annen driftsinntekt	783	911
127 972	124 077	Sum	193 299	185 932
		Geografisk område		
127 972	124 077	Norge	193 299	185 932

Note 2 Mellomværende med selskap i samme konsern og tilkn. selskap

(Beløp i hele 1000)

Morselskapet

	Kundefordringer		Leverandørgjeld	
	2022	2021	2022	2021
<i>Selskap</i>				
Retura NT AS (DS)	1 276	3 086	-1 344	-1 494
OKHH Eiendom AS (TS)	2	-	-210	-
ReTrans Midt AS (TS)	106	-	-84	-
Sum	1 384	3 086	-1 638	-1 494

	2022		2021	
	Kjøp	Salg	Kjøp	Salg
<i>Selskap</i>				
Retura NT AS (DS)	6 152	7 668	7 783	9 780
Løvegen 1 AS (DS)	-	35	-	-
OKHH Eiendom AS (TS)	800	2	613	94
ReTrans Midt AS (TS)	18 444	1 036	3 548	105
Sum	25 395	8 741	11 943	9 979

Det er ikke stilt garantier eller andre sikkerhetsstillelser til fordel for selskapene. Transaksjoner er gjennomført på markedsmessige vilkår.

Konsernet

	2022		2021	
	Kjøp	Salg	Kjøp	Salg
<i>Tilknyttet selskap</i>				
OKHH Eiendom AS	800	2	613	94
ReTrans Midt AS	18 444	1 036	3 548	105
Sum	19 244	1 038	4 160	200

Det er ikke stilt garantier eller andre sikkerhetsstillelser til fordel for selskapene. Transaksjoner er gjennomført på markedsmessige vilkår.

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet		Lønnskostnad	Konsernet	
2022	2021		2022	2021
17 732	16 188	Lønn til ansatte	32 041	28 759
1 025	958	Arbeidsgiveravgift	1 843	1 752
2 578	2 568	Pensjonskostnader	4 732	4 576
365	244	Andre ytelser	622	1 037
21 701	19 959	Sum	39 239	36 124
32	29	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret	54	54

Ytelser til ledende personer (mor)

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 319	305
Pensjon	164	
Annen godtgjørelse	162	

Daglig leder er ansatt i Midtre Namdal Avfallsselskap IKS, og mottar således sin lønn fra det selskapet. Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Daglig leder eller styremedlemmer har ikke avtaler som særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv. Det er ikke etablert bonusordninger, overskuddsdeling eller andre lignende fordeler for ansatte eller styremedlemmer i konsernet.

Revisor

	Morselskap	Konsernet
Lovpålagt revisjon	244	428
Andre attestasjonstjenester	-	-
Skatterådgivning	14	14
Andre tjenester	58	79
Sum	315	520

Note 4 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

(Beløp i NOK 1000)

Morselskap

Varige driftsmidler	Tomter, bygn. og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Anlegg under utførelse	Driftsløsøre, inventar mv.	Programvare (Immateriell)	Sum
Anskaffelseskost pr 01.01.	86 379	13 399	4 822	49 357	-	153 957
Tilgang kjøpte driftsmidler	431	254	3 704	2 647		7 036
Avgang solgte driftsmidler						
Omklassifisering AUU			-1 119		1 119	-
Anskaffelseskost 31.12.	86 811	13 653	7 407	52 004	1 119	160 993
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	42 067	9 951	-	35 378	311	87 706
Balanseført verdi pr. 31.12.	44 744	3 702	7 407	16 625	808	73 287
Årets avskrivninger	3 515	667	-	5 110	311	9 603
Økonomisk levetid	8-20 år	3-10 år	Ingen	3-20 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	avskrivning	Lineær	Lineær	

Årlig leie av ikke-balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Maskiner og transportmidler	1-5 år	1 289 719

Selskapet har 6 løpende leasingavtaler. Gjenværende leiebeløp utgjør kr 3 002 177. Gjenværende løpetid er mellom 1-5 år.

Konsern

Varige driftsmidler	Tomter, bygn. og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Anlegg under utførelse	Driftsløsøre, inventar mv.	Programvare (Immateriell)	Sum
Anskaffelseskost pr 01.01.	103 281	13 399	4 822	56 776	4 124	182 402
Tilgang kjøpte driftsmidler	626	254	3 704	3 312	237	8 133
Avgang solgte driftsmidler						-
Omklassifisering AUU			-1 119		1 119	-
Anskaffelseskost 31.12.	103 906	13 653	8 526	60 088	4 361	190 534
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	46 724	9 951	-	42 072	1 047	99 794
Balanseført verdi pr. 31.12.	57 182	3 702	8 526	18 016	3 314	90 741
Årets avskrivninger	4 299	667	-	5 588	900	11 454
Økonomisk levetid	8-25 år	3-10 år	Ingen	3-20 år	3-7 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	avskrivning	Lineær	Lineær	

Årlig leie av ikke-balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Maskiner og transportmidler	1-7 år	11 012 701

Selskapet har 48 løpende leasingavtaler. Gjenværende leiebeløp utgjør kr 33 474 444. Gjenværende løpetid er mellom 1-7 år.

Note 5 Avsetning for forpliktelser

Etterdriftsforpliktelse (deponi)

Selskapet har en fremtidig forpliktelse knyttet til etterdrift og avvikling av deponiet på Stormyra avfallsanlegg. Forepliktsen er beregnet i henhold til de anbefalinger som følger av "Veileder som krav til finansiell garanti for avfallsdeponier" utarbeidet av Klima- og forurensningsdirektoratet. Utgifter knyttet til etterdrift er pådratt for å skape verdier, og de er etter sammenstillingsprinsippet periodisert sammen med tilhørende inntekter.

Deponiet ble avviklet i løpet av 2012. Gjenværende forpliktelse er beregnet til kr 17 170 650,-. Forpliktelsen er gjenstand for årlig vurdering. Forepliktsen er klassifisert som langsiktig forpliktelse i selskapets balanse. Årets endring inngår i andre driftskostnader.

Den gjenværende forpliktelsen er antatt til å dekke årlig drift og vedlikehold av deponiet frem til 2043. De kalkulte årlige fremtidige forpliktsene er neddiskontert til nåverdi. Årets endring, kr 3 150 191,-, inngår i andre driftskostnader.

Selvkostforpliktelse

Selskapet er underlagt regler om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling. Dette innebærer at selskapet fører eget selvkostregnskap for den lovpålagte aktiviteten knyttet til husholdnings- og hytterrenovasjon. De årlige resultatene av selvkost skal utlignes mot senere års brukerbetaling innen 5 år.

(tall i hele kroner)	2022	2021
Selvkostforpliktelse 01.01.	7 238 955	-2 073 272
Årets selvkostresultat	1 056 329	9 262 196
Rente/godtgjørelse/-kostnad	274 645	50 031
Selvkostforpliktelse 31.12.	8 569 929	7 238 955

Note 6 Datterselskap, tilknyttet selskap m v

(Beløp i NOK 1000)

Morselskap

Investeringene i datterselskap og tilknyttet selskap regnskapsføres i morselskapet etter kostmetoden.

	Forretnings- kontor	Eierandel/ st.andel	Egenkapital siste år	Resultat siste år	Balanseført verdi
Datterselskap					
Retura NT AS	Namsos	80 %	13 441	-561	1 552
Balanseført verdi 31.12.					1 552
Tilknyttet selskap					
OKHH Eiendom AS	Overhalla	50 %	664	86	153
Retrans Midt AS	Levanger	33,33 %	721	347	200
Balanseført verdi 31.12.					353

Konsern

Investeringene i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Tilknyttet selskap	Forretnings- kontor	Eierandel	Ansk.kost.
OKHH Eiendom AS	Overhalla	50 %	153
Retrans Midt AS	Levanger	33,33 %	200
Balanseført egenkapital på oppkjøpstidspunktet/anskaffelseskost			353

Beregning av balanseført verdi 31.12.

	Retrans Midt AS	OKHH Eiendom AS	Balanseført verdi
Balanseført verdi 01.01.	125	289	414
Årets resultatandel	116	43	159
Balanseført verdi 31.12.	240	332	573

Note 7 Skatt

(Beløp i NOK 1000)

Årets skattekostnad fordeler seg på:	Morselskapet		Konsernet	
	2022	2021	2022	2021
Betalbar skatt	120	-	235	550
Endring i utsatt skatt	-	-	-263	-250
Sum skattekostnad	120	-	-28	300
Betalbar skatt i balansen				
Betalbar skatt i skattekostnaden	120	-	235	550
Skattevirkning av SkatteFUNN	-	-	-	-610
Betalbar skatt i balansen	120	-	235	-60
Midlertidig forskjeller				
Driftsmidler	-	-	3 159	3 401
Fordringer	-	-	-228	-78
Avsetninger for forpliktelser	-	-	-659	-774
Pensjonspremie/-forpliktelse	-	-	-3 365	-2 553
Gevinst- og tapskonto	-	-	88	110
Sum midlertidige forskjeller	-	-	-1 005	106
Inngår ikke i beregning av utsatt skatt	-	-	688	774
Grunnlag for utsatt skattefordel			-317	880
Utsatt skatt/-skattefordel	-	-	-70	194

Note 8 Egenkapital

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet

	Andelskapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	3 300	13 291	16 591
Årets resultat	-	1 977	1 977
Andel ført mot selvkostforpliktelse*		-1 331	-1 331
Egenkapital pr 31.12.	3 300	13 937	17 237

Konsernet

	Andelskapital	Fond for vurderingsforskjeller	Annen egenkapital	Minoritet	Sum
Egenkapital 01.01.	3 300	-	23 251	3 001	29 553
Årets resultat	-	159	1 571	-102	1 628
Omklassifisering FFVF	-	61	-61	-	-
Andel ført mot selvkostforpliktelse*	-		-1 331	-	-1 331
Egenkapital pr 31.12.	3 300	220	23 430	2 899	29 849

* Selskapet er pliktig til å føre særskilt selvkostregnskap for den lovpålagte tjenesten: Innsamling og behandling av husholdningsavfall. Fra og med regnskapsåret 2017 behandles forpliktelsen som langsiktig gjeld/fordring og årets overskudd/underskudd henføres dit.

Note 9 Aksjer og andeler i andre foretak m.v.

Investeringene i aksjer og andeler regnskapsføres i morselskapet og konsernet etter kostmetoden.

Morselskap

(Beløp i hele 1000)

	Forretn.- kontor	Eierandel	Egenkapital siste år* (100%)	Resultat siste år* (100%)	Balanseført verdi
<u>Morselskap</u>					
Ecopro AS	Verdal	16,8 %	24 027	23	5 871
Miljøpartnerne AS	Orkanger	12,6 %	8 381	63	1 071
Civac (medlemsorg.)	Levanger		-776	-1 499	33
Sesam Ressurs AS	Trondheim	6,2 %	174	-255	481
Balanseført verdi 31.12.					7 455

Konsernet

Ecopro AS	Verdal	16,8 %	24 027	23	5 871
Miljøpartnerne AS	Orkanger	12,6 %	8 381	63	1 071
Civac	Levanger		-776	-1 499	33
Sesam Ressurs AS	Trondheim	6,2 %	174	-255	481
Balanseført verdi 31.12.					7 455

*Siste tilgjengelige årsregnskap er 2021.

Det vises også til egne omtaler av aksjerinvesteringene i styrets årsberetning.

Note 10 Fordringer og gjeld

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet		Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	Konsernet	
2022	2021		2022	2021
45 346	43 872	Gjeld til kredittinstitusjoner	48 997	47 152
45 346	43 872	Sum	48 997	47 152
Gjeld med sikring				
70 925	75 763	Langsiktig gjeld sikret med kommunal garanti	70 925	75 763
-	-	Langsiktig gjeld sikret ved pant	8 646	9 482
-	-	Kassekreditt	-	547
70 925	75 763	Sum	79 571	85 793
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler				
-	-	Varige driftsmidler	9 460	9 717
15 286	15 481	Kundefordringer	26 163	17 845
15 286	15 481	Sum	35 623	27 562
1 500	1 500	Kredittgrense kassekreditt	4 500	4 500

Det er stilt transportgaranti i favør av Statens Vegvesen på kr 890 000 av Retura NT AS. Det er ikke stilt garantier ut over dette.

Morselskapet		Fordringer for forfaller om mer enn ett år	Konsernet	
2022	2021		2022	2021
860	794	Andre fordringer	1 307	1 735
860	794	Sum	1 307	1 735

Note 11 Varer

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet			Konsernet	
2022	2021		2022	2021
1 895	1 247	Innsatsfaktorer	1 895	1 247
1 895	1 247	Sum	1 895	1 247

Note 12 Bundne bankinnskudd

(Beløp i NOK 1000)

Morselskapet			Konsernet	
2022	2021	Bundne bankinnskudd	2022	2021
947	745	Skattetrekksmidler	1 533	1 386
947	745	Sum	1 533	1 386

Note 13 Andelskapital og andelseiere

(Beløp i NOK 1000)

Andelskapitalen er på kr. 3 300 000, og selskapet eies med følgende andel av disse kommunene:

Bindal	3,7 %	Namsos	39,0 %
Flatanger	2,8 %	Nærøysund	24,6 %
Lierne	3,5 %	Osen	2,4 %
Grong	6,0 %	Overhalla	9,9 %
Høylandet	3,2 %	Namsskogan	2,2 %
Leka	1,4 %	Røyrvik	1,2 %
Sum		Sum	100 %

Note 14 Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredstiller kravene i denne lov.

Ytelsespensjon

Selskapet og konsernet har pensjonsordninger som omfatter i alt 32 personer i selskapet og 55 personer i konsernet. Samtlige ansatte er med i en kollektiv pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forepliktelsene knyttet til den kollektive ordningen er dekket gjennom et forsikringsselskap.

(Beløp i NOK 1000)

Netto pensjonskostnader	Morselskapet	Konsernet
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 262	5 697
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	800	1 087
Avkastning på pensjonsmidler	-1 269	-1 724
Administrasjonskostnad/rentegaranti	104	169
Arbeidsgiveravgift	148	267
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	-	-12
Netto pensjonskostnad	3 045	5 483

Netto pensjonsforpliktelse	Morselskapet	Konsernet
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	41 300	54 528
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	36 123	48 459
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap)	-1 115	1 195
Arbeidsgiveravgift	207	370
Netto pensjonsforpliktelse	4 270	7 634

Økonomiske forutsetninger

2022 (mor)

Diskonteringsrente	1,90 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,70 %
Forventet årlig G-regulering	2,50 %
Forventet årlig regulering av pensjoner	1,73 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring (tabell K 2013BE).

SIGNATURES

This documents contains 21 pages before this page
Dokumentet inneholder 21 sider før denne siden

ALLEKIRJOITUKSET

Tämä asiakirja sisältää 21 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 21 sider før denne side

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

Detta dokument innehåller 21 sidor före denna sida

UNDERSKRIFTER

Arne Flaas

a15e4398-0dba-4b6e-8c64-ce505dd2444e - 2023-03-27 11:21:16 UTC +03:00
BankID - 580c9132-be4c-4246-bfd7-0e5c8b53a12f - NO

Rune Arstein

5815396b-dbf8-48a0-845d-b31892e3e8cf - 2023-03-27 11:23:14 UTC +03:00
BankID - ed3b5007-c169-4c17-a748-20f8ff03846c - NO

Asle Hasselvold

fad6ac99-34e1-43a3-9d2e-efea59d3c936 - 2023-03-27 11:24:04 UTC +03:00
BankID - 75611822-81b8-4ccc-9d85-78aeafd67834 - NO

Anita Østby

bd6c1094-433b-401f-acac-ae6d1914ffed - 2023-03-27 11:50:06 UTC +03:00
BankID - 1e5c644b-da45-4285-99b0-215db1793f7d - NO

Karin Svarliaunet

a2cf8ff8-016e-4a04-a688-9b0188d1583c - 2023-03-28 09:49:07 UTC +03:00
BankID - 2ee45188-7894-427b-98a9-eb0024edd4f6 - NO

Kårhild Hallager

197b34be-3340-431e-8a9d-2905896ce16d - 2023-03-28 10:39:34 UTC +03:00
BankID - a1d791ab-1415-4a33-bc32-d47dae773a6d - NO

Alfred Skogmo

9d98586c-913d-4ba6-8315-adec0133b5c2 - 2023-03-28 21:52:44 UTC +03:00
BankID - f2eb7dfb-984c-49fd-89ad-1db3fb585d15 - NO

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
føresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

This documents contains 22 pages before this page
Dokumentet inneholder 22 sider før denne siden

ALLEKIRJOITUKSET

Tämä asiakirja sisältää 22 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 22 sider før denne side

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

Detta dokument innehåller 22 sidor före denna sida

UNDERSKRIFTER

Jørn Nordmeland

48ed7630-b839-41c4-bca7-ce30e4a09c73 - 2023-03-29 12:41:39 UTC +03:00
BankID - ee44404e-da3e-407b-8f88-e61d5440988b - NO

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Styrets årsberetning – Midtre Namdal Avfallsselskap IKS

Virksomhetens art og tilholdssted

Midtre Namdal Avfallsselskap IKS (MNA) er et kommunalt eid selskap etter lov om interkommunale selskaper. MNA skal gjennom samfunnsansvarlig virksomhet arbeide målbevisst for å oppnå miljøriktige og økonomisk gunstige løsninger ved innsamling og behandling av avfall. Selskapet er i renovasjonsforskriften delegert det kommunale ansvaret for innsamling og behandling av husholdningsavfall og slam i eierkommunene.

I MNAs selskapsavtale er det lagt til grunn at gebyret for avfallsordningen skal være likt for alle abonnenter. Det innebærer en utjevning av kostnadene med utgangspunkt i MNAs innsamlings- og behandlingskostnader, slik at gebyret blir det samme om du bor i by eller i spredt bebyggelse.

MNA sitt hovedkontor og administrasjon med kundesenter er lokalisert i Barlia kompetansesenter i Overhalla kommune.

Selskapets hovedstasjon for omlasting er etablert ved Stormyra avfallsanlegg i Overhalla kommune. Anlegget er oppmøtested og utgangspunkt for mesteparten av selskapets driftsoppgaver. Selskapet har også en omlastingsstasjon ved Solsiden industriområde i Nærøysund kommune og på Støvika industriområde i Lierne. Lokale gjenvinningsstasjoner og mobile gjenvinningsstasjoner (Rulle) er etablert i medlemskommunene.

Arbeidsmiljø, helse, miljø og sikkerhet

MNA har innført systemer for HMS, og følger opp arbeidsmiljøet systematisk med kartlegging av arbeidsmiljøet annethvert år. I 2020 deltok selskapet i en kartlegging av arbeidsmiljøet og det blir en ny kartlegging i 2023. Dette har vært en felles kartlegging sammen med de andre avfallsselskapene i Midt-Norge. Det er ikke avdekket vesentlige problemer med arbeidsmiljøet i 2022.

Sykefraværet har vært på 9,0%, dette er en oppgang fra 6,1% i 2021. Utviklingen er negativ og det er i 2023 planlagt møter med tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten for å iverksette tiltak for økt nærvær. Graden av jobberelatert fravær er svært lav, og selskapet betrakter arbeidsmiljøet ved bedriften som godt.

Selskapet hadde i 2022 6 hendelser som førte til personskader. Disse er av lav eller middels skadeomfang, og har ført til noe sykefravær.

MNA er sertifisert etter miljøstandarden ISO/NS 14001:2015, kvalitetsstandarden ISO/NS 9001:2015 samt arbeidsmiljøstandarden 45001:2018 som ble godkjent i 2019.

Hendelser og korrigerende tiltak

I 2022 er det registrert 267 hendelser, mot 243 i 2021. De fleste av disse er registrert under mottak av avfall (207). Som de to siste årene ligger tyngden i hendelsene i:

- Næringsavfall er for dårlig sortert
- Forsøpling rundt returpunkter
- Gjensetting av avfall utenfor gjenvinningsstasjoner utenom åpningstid.
- Tiltak som er gjort for å redusere avvik.
- Jevnlige møter med våre største kunder for å påvirke deres kunder til bedre sortering. Straffegebyr for feilsortering som et korrigerende tiltak.
- Informasjon i medier om problematikk vedrørende forsøpling rundt returpunkt.

Interne revisjoner/HMS

MNA har en prosedyre for gjennomføring av interne revisjoner. Interne revisjoner gjennomføres for å kontrollere at kvalitetssystemet slik det er beskrevet er hensiktsmessig og gjennomførbart, og at det benyttes slik det er forventet. Revisjonen inkluderer vernerunde, kontroll av elektrisk utstyr og kontroll av

brannvernutstyr. Dette skal avdekke svakheter og risiko innen HMS-området på arbeidsplassen. Det er gjennomført internrevisjoner ved seks av selskapets anlegg i 2022.

I tillegg er det gjennomført internrevisjon på prosessnivå på *omlasting-vekta*.

Det er også gjennomført *Ledelsens gjennomgang*, og en kontraktsrevisjon med Stoklands AS

Eksterne revisjoner

Det er gjennomført 6 eksterne revisjoner i 2022; 2 av det lokale el tilsyn, 1 av Kiwa og 3 av Statsforvalteren.

Ytre miljø - Eksterne miljøpåvirkninger

Eksterne miljøpåvirkninger fra vår virksomhet knytter seg til utslipp av sigevann, metangass fra deponiet og transport. Selskapet har egne anlegg for rensing av sigevann og oppsamling/behandling av metangass fra deponiet. Det er utarbeidet egne rapporter for påvirkningen av det ytre miljø. Konklusjonen er at selskapet oppfyller de krav som er satt i utslippstillatelsen. MNA utarbeider årlig et klimaregnskap som omfatter klimavirkningen av innsamling, transport og behandling av avfall og selskapet har som målsetting om å være klimanøytral. *I en nyopprettet stilling ansatte MNA en bærekraftsrådgiver i 2022, og for første gang skal vi derfor lage et bærekraftsregnskap for 2022.*

Likestilling

Selskapet har åtte menn og fem kvinner i administrasjonen. Ved Stormyra avfallsanlegg er det ansatt tretten menn og fire kvinner og i Ytre Namdal to menn. Selskapets styre består av tre menn og tre kvinner. Det er ingen signifikante forskjeller mellom kvinner og menn i avlønning innen samme arbeidsområde. Alle ansatte har lik arbeidstidsordning.

Finansiell risiko, markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko

MNA driver i henhold til regelverket til selvkost for behandling av husholdningsavfall og slam. Aktiviteten er lovregulert slik at selskapet har enerett på å utføre disse tjenestene. Dermed er det ingen markeds- og finansiell risiko. Lån blir tatt opp innenfor rammen av lånegarantier fra eierkommunene og lånene gis til samme vilkår som kommunene har. Renovasjonsgebyret kreves inn fra kommunene månedlig. Sammen med en tilfredsstillende egenkapital er det god likviditet i selskapet, noe som selskapet forventer vil bli opprettholdt.

Vurdering av selskapets videre drift

Etter styrets oppfatning er forutsetningen for fortsatt drift oppfylt, og konsernregnskapet er avlagt under denne forutsetning. Styret kjenner ikke til at det er inntruffet ekstraordinære forhold som skulle ha betydning for regnskapet og grunnlaget for videre drift. Styret bekrefter at regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fremtidsutsikter

Selskapet må til enhver tid innrette seg etter endrede rammebetingelser, både nasjonale og EU-betingede, og krav om effektivisering. Styret følger med i de strukturendringer som skjer i bransjen og hvordan MNA bør forholde seg til dette. Det er god kontakt og godt samarbeid mellom avfallsselskapene i Midt-Norge, inklusive Steinkjer kommune som driver i egenregi. Det innledes nå et arbeid hvor en vil utrede modeller for framtidig samarbeid.

MNA har de siste årene bygd nye gjenvinningsstasjoner i flere av eierkommunene. Det jobbes nå for fullt med realisering av nye avfallsanlegg i Nærøysund og Namsos i 2024/2025 hvor aktivitet og administrasjon for konsernet vil samles. Styret forventer at en ny anleggsstruktur gjør konsernet i stand til å møte fremtidige krav på en god måte og tilby gode tjenester til innbyggerne i eierkommunene i mange år. De offentlige rammebetingelsene er stabile, og man forventer fortsatt økt aktivitet i konsernet med bakgrunn i fortsatt økt fokus på avholdshåndtering og gjenvinning.

Resultatutvikling

Samlede inntekter i MNA er i 2022 på kr 127 972 373,-, en økning på nærmere 3%. Dette skyldes i hovedsak økninger i avfallsgebyrene, på henholdsvis 3,5% på husholdning, 7,5% på fritidsabonnement og 5% på slam. På våre næringsinntekter har det vært en nedgang. På salg av varer og tjenester var det en stor økning pga høye oppnådde priser på levering av spesielt metall og fiber.

Driftsutgiftene er i år 2022 kr 124 791 621,- mot kr 113 388 988,- i 2021, altså en økning på 11,4 Mkr og 10%. Dette er forårsaket av økte transport- og innhentingskostnader med 4,7 Mkr, dette er i hovedsak som følge av økte priser og volum, men også pga flere abonnementer på slam. Lønninger har økt 1,7 Mkr. I forhold til bemanning 2021 er det et årsverk i økning, dette er nyopprettet stilling som miljø- og bærekraftsrådgiver. Andre driftskostnader har økt fra kr 20 137 891,- til kr 26 659 944,-, dette skyldes hovedsakelig vedlikeholdskostnader og ekstraordinært vedlikehold i Ytre Namdal.

På netto finansinntekter/kostnad er det en nettokostnad på -kr 1 083 421,-, mot en nettokostnad i 2021 på kr 614 422,-. Dette skyldes økt rentenivå, men også på grunn av det ikke er foreslått utbetaling av utbytte fra vårt datterselskap Retura NT i 2022.

Samlet er overskudd i 2022 på kr 1 977 354,- det var et overskudd på kr på kr 10 074 054,- i år 2021.

Selvkostregnskapet viser et overskudd på 1,1 Mkr totalt. Dette har følgende fordeling: Husholdning -0,2 Mkr, + 2,2 Mkr på slam og -0,7 Mkr på kommunalt næringsavfall. Næring ga et overskudd på 0,1 Mkr. Differansen mellom driftsresultat og resultat i selvkost skyldes kalkulatorisk rentekostnad som gir et reelt bilde av finansieringen for selskapet. Selvkostfondet på husholdning blir da pr. 31.12.2022 på 6,9 Mkr, på slam med 2,4 Mkr og kommunalt næringsavfall -0,7 Mkr.

Årets overskudd på kr 1 977 354,- foreslås overført til annen egenkapital kr 646 380,- og til selvkostforpliktelse kr 1 330 974,-.

Balanse

Likviditeten i selskapet er god, og kasse/bank var på kr 35 633 507,- pr. 31.12.2022 Sum egenkapital er kr 17 237 320, og utgjør en egenkapitalandel på 12,4 %.

Konsern

Inntektene samlet for konsernet er på 193,3 Mkr mot kr 185,9 i 2021, mens driftskostnadene er på 190,4 Mkr mot 173,3 Mkr i 2021. Omsetningsøkningen er i morselskapet, hovedsakelig på grunn av gebyrøkning. Dette gir samlet et årsresultat på 1,7 Mkr mot 11,2 Mkr 2021.

Konsernets eiendeler har siste årene blitt endret fra 165,1 Mkr i 2021 til 170,3 Mkr pr. 31.12.2022.

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømanalyse eller kontantstrømoppstilling er en budsjettrapport/-analyse som viser hvilke kontantstrømmer eller finansielle endringer som har funnet sted mellom to gitte tidspunkter i en bedrifts regnskap. Analysen viser hvilken kapital bedriften har skaffet seg, og hvordan denne er benyttet. Av vesentlige endringer mellom årene 2022 og 2021 ser vi at investeringene har gått ned til 7 Mkr i 2022 mot 17 Mkr i 2021 i morselskap og 8,1 Mkr i 2021 og 19,8 Mkr i konsern. Dette skyldes mindre bygging av gjenvinningsstasjoner/ anlegg. Resultatet under operasjonelle aktiviteter har også gått vesentlig ned til 2,1 Mkr i 2022 mot 10 Mkr i 2021 i morselskap og 1,6 Mkr i 2022 mot 11,8 Mkr i konsern.

Styreforsikring

MNA har i selskapet Gjensidige tegnet forsikring for styre- og ledelsesansvar. Forsikringssum er satt til kr 5 Mkr.

Åpenhetslov

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold samt sikre allmenheten tilgang informasjon. MNA vil publisere en redegjørelse etter åpenhetsloven sine krav innen 30. juni 2023.

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Midtre Namdal Avfallsselskap IKS som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under "Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet". Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen (styret og daglig leder) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Namsos, 30. mars 2023
IN Revisjon AS

Carl Anders Sjøli
statsautorisert revisor

Anlegg og drift av deponi på Stormyra

Notat 06.02.2023

1. Sammendrag

Eksisterende lukket deponi – status

Det eksisterende deponiet ble påbegynt i 1979 og avsluttet i 2012. De avfallsfraksjonene som ble deponert i denne perioden blir i dag sendt videre til energi- eller materialgjenvinning. Dette gjelder for 97 % av avfallet som kommer inn på Stormyra, mens de resterende 3 % prosent er deponifraksjoner som sendes til deponering i Verdal.

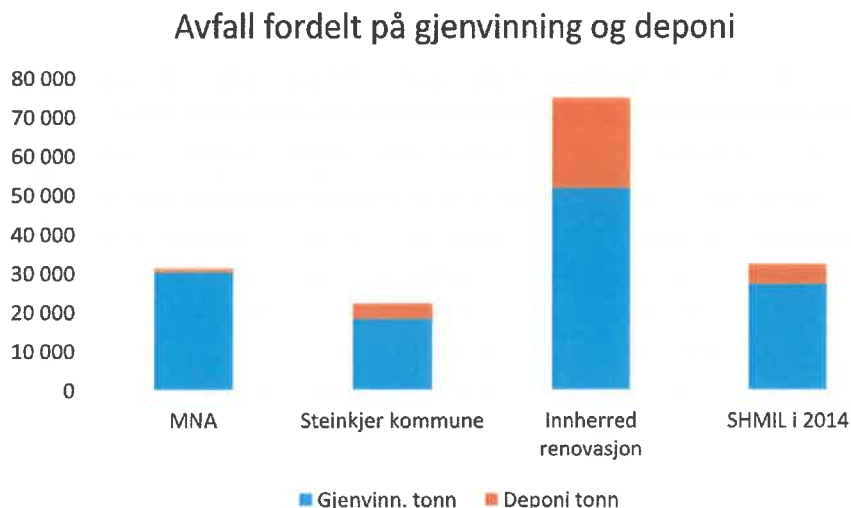
Deponiet har en grunnflate på 55 dekar og er fylt opp til maksimal fyllingshøyde og det er lagt et toppdekke på den komprimerte fyllingen. Det er anlagt sigevannsoppsamling som er koblet til renseanlegget og det tas vannprøver i henhold til en egen prøveplan for anlegget. Gassoppsamling med etterbrenning er også etablert. Det er deponert til sammen 380.000 m³ avfall i deponiet. Etterdriften av deponiet skal foregå fram til 2042.

Våren 2022 gjennomførte Statsforvalteren tilsyn på deponiet. Det resulterte i 5 avvik som er under oppfølging. MNA har i juni svart på tilsynsrapporten med utfyllende opplysninger og sendt inn en plan for konkrete og fysiske tiltak for oppfølging av avvikene. Statsforvalteren har meddelt i brev datert 20.12.2022 at de avslutter tilsynssaken under forutsetning av at MNA gjennomfører de tiltakene som er registrert i TQM systemet.

Tiltakene er kostnadsberegnet av Jan Lian AS til 2,9 mill. kroner og av dette utgjør tiltaket med tildekking av fyllingen mot Myrhaugen 1,8 mill. kroner. Dersom det blir anlagt nytt deponi mot Myrhaugen vil dette tiltaket inngå som en del av grunnarbeidet i det nye deponiet.

Avfallsmengder og aktive deponi i vår region

I Norge er den totale årlige avfallsmengden på 14,3 mill. tonn og av dette blir 5 mill. tonn deponert. I Midt-Norge har vi de nærmeste deponiene på Tranamarka (Steinkjer kommune), Skjærdalen i Verdal (Innherred Renovasjon) og Mosjøen (SHMIL). I tillegg er det et gjenvinningsanlegg for enkelte deponifraksjoner på Tiller i Trondheim (AF gruppen). MNA leverer i dag sine deponifraksjoner til IR sitt deponi i Skjærdalen. Mengden avfall som deponeres og deponiandelen er slik:

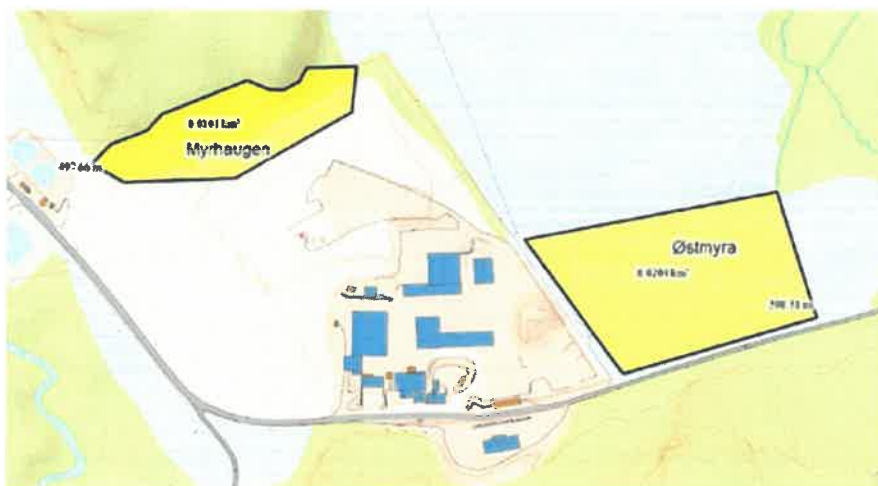

Tekniske løsninger og driftsbudsjett

Det foreslås at nytt deponi legges på to områder, Myrhaugen (10 dekar) og Østmyra (20 dekar). Det betyr at leieavtalen med grunneieren må revideres og det må lages ny reguleringsplan.

Det er innledet samarbeid med Trønderplan om utarbeiding av ny reguleringsplan. Framdriftsplanen viser at den skal være ferdig til å sendes kommunen senhøsten 2023.

En ny reguleringsplan for Stormyra vil sannsynligvis utløse en høringsuttalelse fra Avinor da Stormyra ligger mindre enn 7 km fra flyplassen. Det er derfor tatt kontakt med Avinor om saken og de har gitt en positiv forhåndsuttalelse (med forbehold) til etablering av deponi på Stormyra.

Det er laget 4 scenarier for utbygging og drift av deponi på Stormyra. Scenariene budsjetterer med avfallsmengder fra 2.000 til 5.000 tonn/år. For de minste avfallsmengdene beskrives en trinnvis utbygging med Myrhaugen som første byggetrinn. Dersom avfallsmengdene forblir på et lavt nivå kan man avslutte deponidrifta når Myrhaugen er oppfylt. Hvis avfallsmengdene blir noe større kan Østmyra bygges ut og deponidrifta fortsette der.

De totale investeringene med kun utbygging av Myrhaugen er på 6,8 mill. kroner og full utbygging med Østmyra er på kr 24,0 mill. kroner.

Det er budsjettert med avsetning til både avslutningskostnader på 4,0 mill. kroner og etterdriftsfond på 7,5 mill. kroner for deponiene.

Alle 4 scenarier viser et positivt resultat i driftsbudsjettet.

Sammendrag

Driftsbudsjett	Scenario 1 Kun Myrhaugen	Scenario 2 Kun Myrhaugen	Scenario 3 Full utbygging	Scenario 4 Full utbygging
Tonn/år	2000	3 000	3 000	5 000
Inntekter	2 360 800	3 541 200	3 541 200	5 902 000
Driftsutgifter	693 000	693 000	946 000	1 296 000
Avsetninger etterdrift, tildekking mm	606 000	756 000	341 000	584 000
Kapitalkostnader	600 000	960 000	1 524 000	1 830 000
Sum kostnader	1 899 000	2 409 000	2 811 000	3 710 000
Resultat	461 800	1 132 200	730 200	2 192 000

Vurderinger

MNA har ikke deponi i dag og transporterer derfor årlig 1.000 tonn (50 trailerlass) med deponifraksjoner fra Stormyra til Verdal. I tillegg blir det etter all sannsynlighet transportert flere tusen tonn deponifraksjoner direkte fra anlegg/byggeplass i Namdalen til deponimottak sørover i fylket. Å ha et tilbud om deponering av avfall i Namdalen vil være en fordel for både næringsliv, kommunene og MNA selv. I tillegg vil MNA ha en bedre beredskap til å kunne ta imot større mengder deponiavfall på kort tid.

Driftsbudsjettet viser at utbygging og drift av deponi på Stormyra vil gi økonomisk overskudd. Risikoen ved å starte deponidrift på Stormyra er vurdert til å være beskjeden med den trinnvise utbyggingen som her kan gjennomføres.

Søknad om tillatelse

Den som skal drive deponi for avfall, må ha tillatelse etter forurensningsloven. Det er statsforvalteren som behandler en slik søknad og forurensningsloven beskriver hvilke punkter som må være med i en slik søknad. Søknaden kan forberedes, men ikke sendes før reguleringsplanen er godkjent.

2. Eksisterende lukket deponi – status

Det eksisterende deponiet ble påbegynt i 1979 og avsluttet i 2012. De avfallsfraksjonene som ble deponert i denne perioden blir i dag sendt videre til energi- eller materialgjenvinning. Dette gjelder for 97 % av avfallet som kommer inn på Stormyra, mens de resterende 3 % prosentene er deponifraksjoner som sendes til deponering i Skjærdalen i Verdal.

Deponiet har en grunnflate på 55 dekar og er fylt opp til maksimal fyllingshøyde og det er lagt et toppdekke på den komprimerte fyllingen. Det er anlagt sigevannsoppsamling som er koblet til renseanlegget og det tas vannprøver i henhold til en egen prøveplan for anlegget. Gassoppsamling med etterbrenning er også etablert. Det er deponert til sammen 380.000 m³ avfall i deponiet. Etterdriften av deponiet skal foregå fram til år 2042.

Deponiet utgjør 55 dekar av til sammen 120 dekar på Stormyra

Statsforvalteren i Trøndelag har i april 2022 gjennomført et tilsyn ved Stormyra avfallsdeponi der det ble avdekket 5 avvik og 2 anmerkninger samt påpekt andre forhold som er beskrevet i rapporten datert 26.04.22.

MNA har i brev den 24.06.22 svart på Statsforvalterens inspeksjonsrapport. Her er det redegjort for mange punkter som Statsforvalteren ønsket utfyllende opplysninger om. I tillegg er alle punkter som krever oppfølging registrert i TQM systemet som tiltak for videre oppfølging.

Statsforvalteren har meddelt i brev datert 20.12.2022 at de avslutter tilsynssaken under forutsetning av at MNA gjennomfører de tiltakene som er registrert i TQM systemet.

Det er registrert 20 tiltak for oppfølging i MNA sitt TQM system som kan sammenfattes i følgende hovedpunkter:

- Tildekking av bratt skråning på fyllingen mot nord/ bortledning av overvann fra tilstøtende utmarksområde.
- Reparasjon og igjenfylling av markberedningsgroper samt utbedring av to diffuse utslipp
- Oppdatering av kart over ledningsnett og grøfter for overvann og sigevann samt se på mulighetene for å lede mer av overvannet utenom renseanlegget
- Redusere vannmengden gjennom renseanlegget og redusere slammengden som deponeres i lagunen
- Diverse forbedringer i registreringer og kontrollrutiner

Tiltakene er kostnadsberegnet av Jan Lian AS til 2,9 mill. kroner, men da er kostnader til alternativ slam håndtering og bortledning av overflatevann ikke tatt med. Noen av tiltakene er allerede gjennomført, noen er påbegynt og alle tiltakene er planlagt slutført i løpet av 2023.

Tiltaket med tildekking av fyllingen mot Myrhaugen er kostnadsberegnet til 1,8 mill. kroner. Dersom det blir anlagt nytt deponi mot Myrhaugen vil dette tiltaket inngå som en del av grunnarbeidet i det nye deponiet.

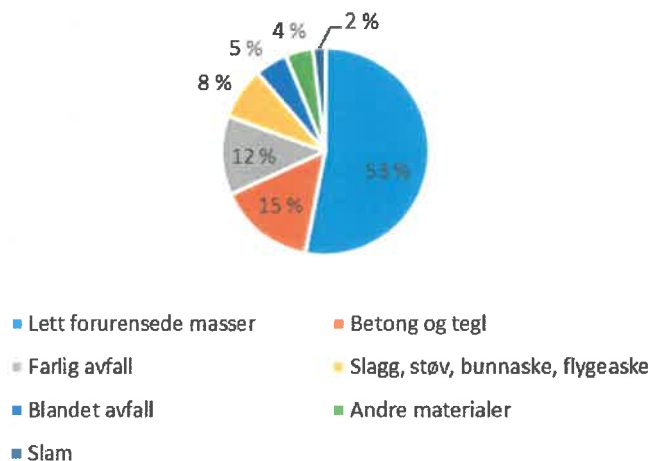

Tildekking av bratt skråning er mangelfull. Lekkasje fra deponiet.

3. Avfallsmengder og aktive deponi i vår region

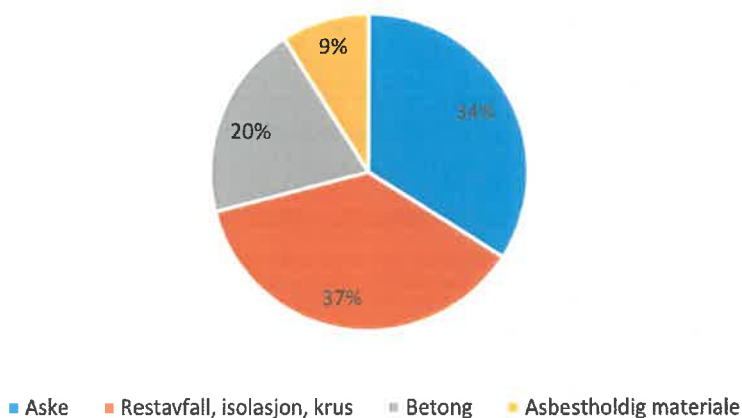
Ifølge tall fra SSB er den årlige avfallsmengden i Norge på 14,3 mill. tonn. Av dette blir ca en tredjedel lagt på deponi med følgende prosentfordeling av fraksjonene:

Avfall til deponi i Norge - 5 mill. tonn

MNA har de siste tre år levert ca 1.000 tonn/år deponiavfall til Innherred Renovasjon i Skjördalen i Verdal. Retura NT leverer også 1.000 tonn/år til Skjördalen og til Berre Nilsen i Namsos. Fraksjonene som blir levert fra MNA er:

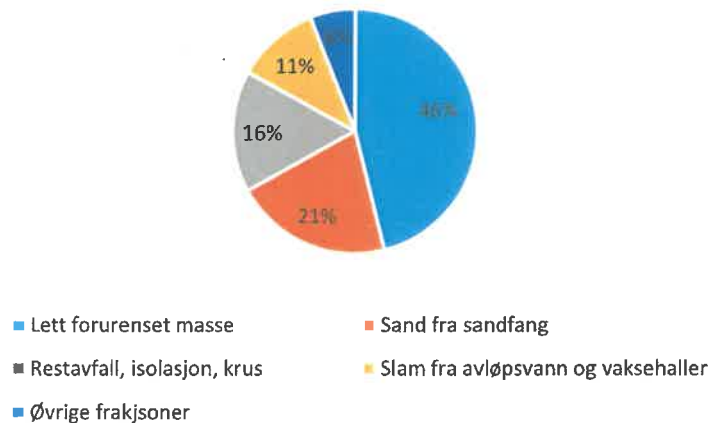
Deponifraksjoner MNA - 1.000 tonn

Steinkjer kommune har et deponi på Tranamarka og i 2021 la de 3.900 tonn avfall på deponiet. Dette er deponifraksjoner som er levert fra Steinkjer og Snåsa kommuner. Det er begrenset med plass igjen i deponiet på Tranamarka og kommunen prioriterer derfor deponering av eget avfall. De takker

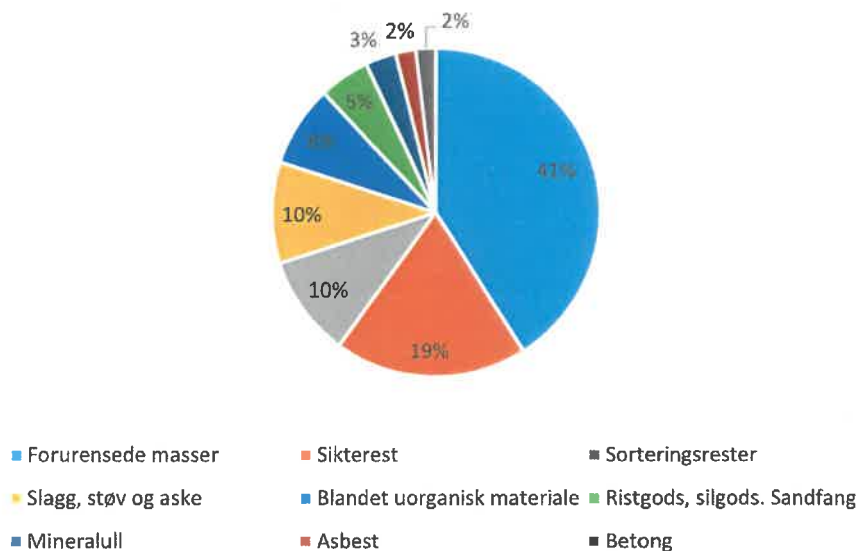
derfor nei til flere kunder som ønsker å deponere avfall på Tranamarka. Fraksjonsfordelingen inn til deponiet er slik:

Tranamarka deponi - 3.900 tonn

Innherred Renovasjon sitt deponi i Skjördalen tok imot 23.200 tonn avfall i 2021. Næringsavfall står for 85 % av disse mengdene og husholdning resten. Fraksjonsfordelingen i Skjördalen er slik:

Skjördalen deponi - 23.200 tonn

Fylkesmannen i Trøndelag gjennomførte inspeksjon ved Skjördalen deponi i 2019 der det ble avdekket 9 avvik under inspeksjonen.

Den 10.12.2020 sendte Innherred Renovasjon inn «Søknad om fortsatt drift av Skjördalen avfallsanlegg/deponi i Verdal» der det søkes om en dobling av avfallsmengdene som kan deponeres.

Statsforvalteren i Trøndelag har i september 2022 fornyet tillatelsen til deponering av avfall på Skjördalen deponi. Avfallsmengden som deponiet kan motta og deponere er økt til 46.750 tonn. Tillatelsen forutsetter at det gjennomføres en kartlegging og vurdering av all håndtering av overvann, grunnvann og sigevann på hele avfallsanlegget.

Selgerne i Retura NT er tett på markedet for deponimasser fra restaurerings- og riveoppdrag. De hevder at flere større aktører innen rivning som operer i MNA området frakter en god del deponifraksjoner fra rivninger sørover for levering. Når det gjelder utviklingen framover mener de at det er to deponi fraksjoner som kommer til å øke i mengde. Det er betong med forhøyede verdier av Krom6 som kan bli definert som lettere forurensede masser. I tillegg forventes det en tredje bølge med sanering av asbest, både innvendig i form av asbestolux plater og utvendig i form av eternitt plater. I tillegg har det i 2022 kommet regelendringer for asbest som gir forbud mot innbygging, all asbest må rives og deponeres ved restaurering av hus.

Det er stort fokus på gjenbruk og materialgjenvinning i avfallsbransjen for tiden. Dette gjelder også for fraksjoner og avfallsmengder som i dag går til deponi. Dette var et av hovedtemaene i deponiseminaret som Avfall Norge arrangerte den 19.10.2022. I tillegg har myndighetene et større fokus på deponienes vannbalanser og det kan forventes strengere krav til sigevannrensing i framtida.

Rimol Miljøpark på Tiller i Trondheim er et anlegg for rensing og resirkulering av forurenset masse. AF Gruppen som eier anlegget skriver følgende om anlegget:

Rimol Miljøpark

Rimol Miljøpark i Trondheim er landets mest høyteknologiske mottak for rensing og resirkulering av forurenset masse. Anlegget er det første i sitt slag i Norge.

Rimol Miljøpark tar imot alt av forurensede masser, sandfag- og feiemasser, betong og asfalt. Massene blir mekanisk og kjemisk behandlet for å oppnå høyest mulig gjenvinningsgrad og sikring av miljøet. Massene som renses og gjenvinnes blir blant annet brukt som ny strøsand, matjord eller sertifisert [tilsetning til ny asfalt](#) og [betong](#).

I samarbeid med Sintef og Rambøll jobber AF kontinuerlig med å videreutvikle og skape nye løsninger for våre miljøparker. Målet er videreutvikling av teknologi for å oppnå mest mulig gjenvinning av masser gjennom fullskala rensing.

Det opplyses ikke hvor store mengder som blir behandlet i anlegget, men omsetningen har økt fra et nivå på 37 mil. kroner i perioden 2015-2019 til 79 mill. kroner i 2021.

	2021	2020	2019	Sum driftsinntekter
Sum driftsinntekter	79 078	53 764	37 533	100M
Driftsresultat	17 894	8 501	5 437	75M
Resultat før skatt	18 003	8 535	5 505	50M
Årsresultat	14 042	6 739	4 289	25M
Sum eiendeler	62 365	35 948	15 160	0
Valutakode	NOK	NOK	NOK	2017 2018 2019 2020 2021

Kilde: Brønnøysundregistrene

Avstanden fra Stormyra til andre mottak av deponifraksjoner i Midt-Norge er slik, en vei:

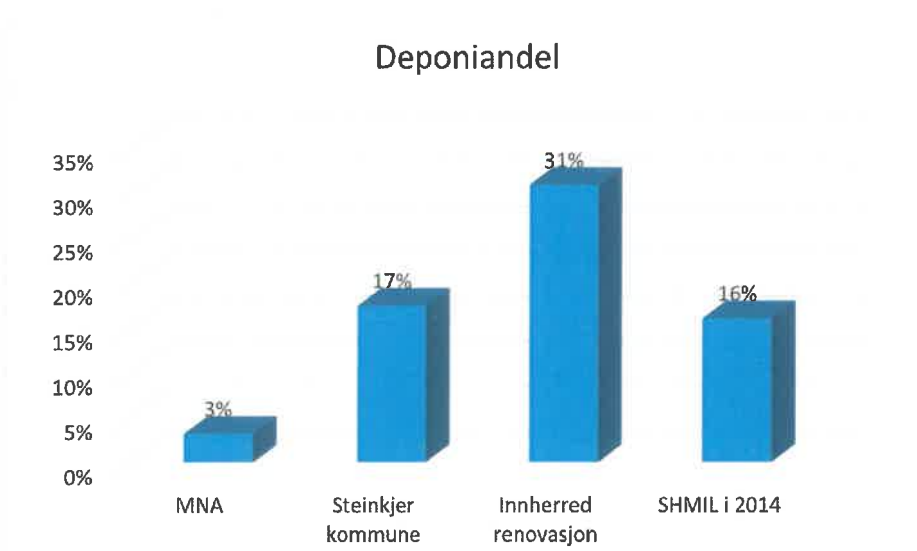
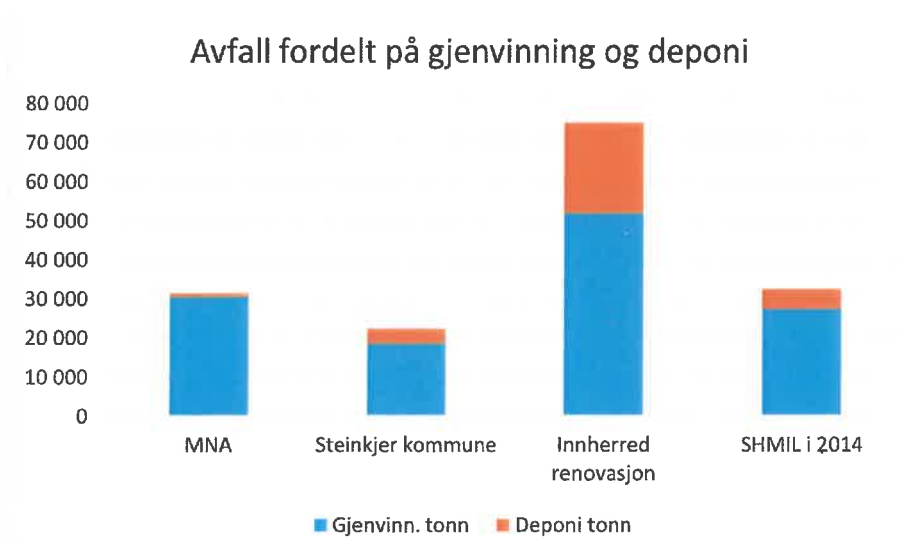
Tranamarka, Steinkjer:	84 km
Skjørdalen, Verdal:	122 km
Rimol Tiller, Trondheim:	206 km
Åremma, Mosjøen:	231 km

Transportkostnadene til disse mottakene er på 250 – 500 kroner/tonn.

Tranamarka deponi, Steinkjer kommune.

Når vi sammenligner dagens totale avfallsmengder, avfallsmengder til deponi og deponiandel i prosent viser tallene at MNA har en veldig lav deponiandel sammenlignet med naboene som driver egne deponi:

4. Tekniske løsninger og anleggsbudsjett

Reguleringsplanen for Stormyra avfallsanlegg ble siste gang revidert og godkjent av Overhalla kommune i 2012.

Det ble i 1976/77 og i 1991 utført geotekniske undersøkelser der deponiet ligger i dag. Dette er grunnlaget for driftsplanen som ble utarbeidet og fulgt fram til deponiet ble lukket. Deponiet slik det ligger i dag er fylt helt opp til anbefalt maksimal fyllingshøyde ut fra disse geotekniske undersøkelsene. Det er derfor ikke teknisk mulig å anlegge nytt deponi oppe på det eksisterende. Man kan imidlertid vurdere å gjennomføre nye geotekniske undersøkelser for å avklare om fyllingshøyden kan økes.

Dersom det skal etableres drift av deponi på Stormyra igjen, tar vi som utgangspunkt at må det skje utenfor det arealet som MNA disponerer i dag. Det betyr at leieavtalen med grunneieren må revideres og det må lages ny reguleringsplan.

Det er avholdt et informasjonsmøte med grunneier Nils Furre som ikke var negativ til våre planer om utvidelse av arealet og oppstart av deponidrift.

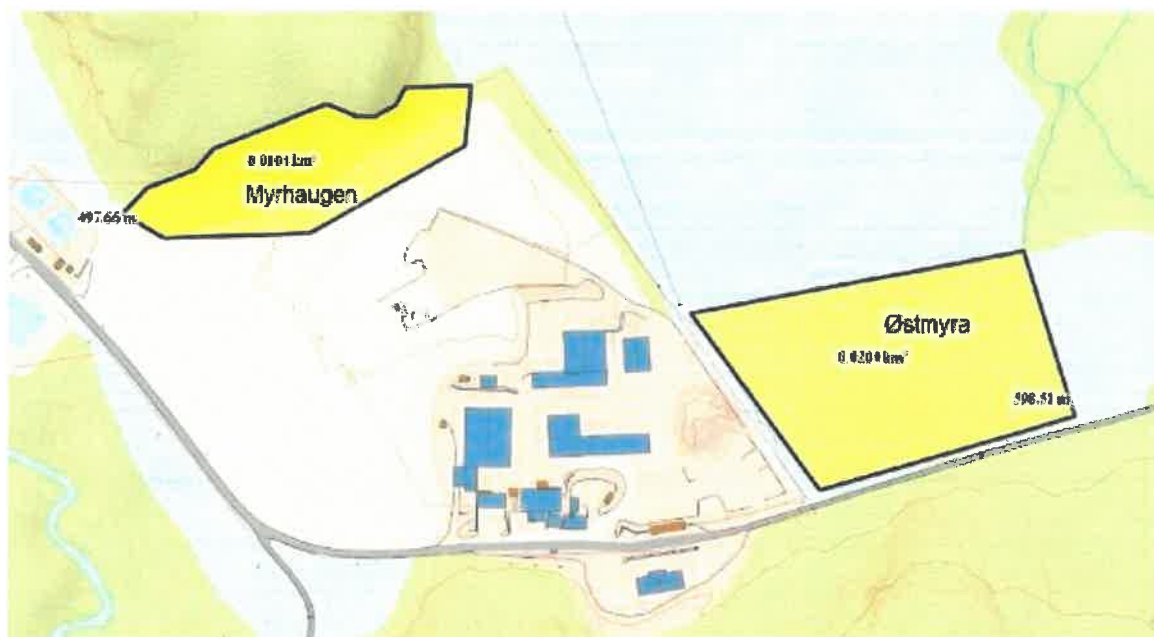
Det er innledet samarbeid med Trønderplan om utarbeiding av ny reguleringsplan. Framdriftsplanen viser at den skal være ferdig til å sendes kommunen senhøsten 2023.

En ny reguleringsplan for Stormyra vil sannsynligvis utløse en høringsuttalelse fra Avinor da Stormyra ligger mindre enn 7 km fra flyplassen. Det er derfor tatt kontakt med Avinor om saken og de har gitt en positiv forhåndsuttalelse (med forbehold) til etablering av deponi på Stormyra.

Det foreslås at nytt deponi legges på to områder, Myrhaugen (10 dekar) og Østmyra (20 dekar). Jan Lian AS har laget en beskrivelse og kostnadsberegning av denne utbyggingen som er datert 07.02.2023

Her er hovedpunktene i Lian sin rapport supplert med egne beregninger:

Aktuell plassering av deponiene er ved eksisterende deponi på Stormyra, se oversiktstegning nedenfor.

Området «Myrhaugen» er grunnlent delvis med fjell i dagen, og området grenser inntil eksisterende deponi. Eventuelle sprekker må tettes og masser påføres for å sikre en naturlig geologisk barriere. I tillegg må det legges ut en kunstig membran og et beskyttelseslag/drenslag over med tykkelse minimumtykkelse 0,5 meter. På toppen av deponiet må det legges et 1 meter tykt semipermeable dekkmasser. Det må tas hånd om sigevann, og overvann må ledes bort. Det ligger godt til rette for å knytte sigevann fra området til eksisterende ledningsnett inn til eksisterende renseanlegg.

I området Østmyra er det bløt leire under myr som vil kunne fungere som geologisk barriere. Leira er tett, men det må i tillegg anlegges en kunstig tetningsmembran og det må tas hånd om sigevann og overflatevann. For å kunne legge ut en kunstig tetningsmembran, må eksisterende myr fjernes og legges ut på et godkjent område.

Toppen av deponiene forutsettes pålagt semipermeable masser med lagtykkelse 0,5-1 m, slik at det meste av overvannet kan renne av på overflaten og ledes bort i åpne grøfter langs sidene av deponiene. Området «Østmyra» har naturlig avrenning for mot Øvre Sandmoelv med utløp i Namsen. Sigevann kan samles opp med 160 mm drensrør og ledes til ny pumpestasjon og pumpes inn på eksisterende ledningsanlegg som fører det videre til eksisterende renseanlegg.

Eksisterende deponi ble nedlagt i 2012. Det antas at renseanlegget må være i drift minst 30 år etter at deponiet er nedlagt. Etterdrift av eksisterende deponi vil etter dette kunne avsluttes tidligst i 2042.

Ved etablering av nye deponier i 2024 og minst 30 år etterdrift etter avsluttet fylling, vil etablering av nye deponi medføre forlenget drift av renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsanlegg. Dette vil gå utover forventet levetid på eksisterende renseanlegg og pumpestasjoner, og det vil ved etablering av nye deponi bli behov for hovedreoveringer av anleggene og fornyelse av teknisk utstyr.

Det må utarbeides en plan for avslutning og etterdrift av deponiene samordnet med etterdrift av eksisterende nedlagte deponi. Avslutningskostnaden er kalkulert til 4 mill. kroner og etterdriftsfondet til 7,5 mill. kroner. I tillegg kommer avsetninger til reovering av pumpestasjon og renseanlegg samt innkjøp av ny vekt hvert 30. år. Kostnadene knyttet til dette er tatt med i driftsbudsjettet.

I området Myrhaugen kan det fylles inn ca 25.000 m³ deponifraksjoner forutsatt at topp fylling legges på samme nivå som topp overflate på eksisterende deponi.

I området Østmyra kan det fylles inn ca 60.000 m³ deponifraksjoner forutsatt oppfylling i samsvar med geotekniske vurderinger fra 1991.

Når det skal lages ny reguleringsplan og søknad skal sendes til Statsforvalteren legger vi inn som forutsetning at begge områdene bygges ut. Men ettersom det er knyttet en viss usikkerhet til avfallsmengdene i framtida så kan vi først bygge ut Myrhaugen og drifte den til den er oppfylt. På det tidspunktet kan det tas en ny vurdering av om Østmyra skal bygges ut eller ikke. Det er derfor laget 4 scenarier med kalkyler som viser hvordan disse alternativene slår ut økonomisk. Se neste kapittel.

Jan Lian har beregnet anleggskostnadene til 23,0 mill. kroner for begge områdene og 5,8 mill. kroner for utbygging av kun Myrhaugen. Se tabell under. Vi har plusset på ytterligere 1 mill. kroner for innkjøp av kompaktor til 2 mill. kroner.

Anleggskostnader -budsjett

Post	Beskrivelse	Enhet	Menge	Alt i	
				Enh.pris	Sum
1	Felles kostnader				330 000
1.1	Reguleringsplan	RS	1	200 000	200 000
1.2	Miljønskuvurdering	RV	1	30 000	30 000
1.3	Søknad om etablering av deponi	RS	1	50 000	50 000
1.4	Utarbeidelse av avslutnings- og etterdriftsplan	RS	1	50 000	50 000
2	Anleggskostnader				18 827 700
2.1	Område Myrhaugen				3 850 750
	Skogrydding	da	10	3 000	30 000
	Adkomstveg over eksisterende deponi inkl snuplass	m2	2000	370	740 000
	Grauing, bortkjøring og utlegging av stubb og myr	m3	2100	100	210 000
	Tetting av sprekker i fjellet	RS	1	50 000	50 000
	Veiduk	m2	5700	15	85 500
	Pukk 8-16 t	0.2 m3	1140	250	285 000
	Geomembran, levering og sveising	m2	5700	320	1824 000
	Horisontal	4200			-
	Kant 500 3	1500			-
	Lukket grøft for bortledning av overvann	m	250	300	75 000
	Overvannsledning 160 mm	m	250	200	50 000
	Åpen grøft bortledning av overvann	m	250	80	20 000
	Pukk/fornyllingsmasse for rør	0.5 m3	125	250	31 250
	Lukket drengrøft for sigevann (utføres som del av oppfølging etter tilsyn i 2022)				-
	Gjerde h= 2m	m	500	800	400 000
	Riggkostnader og FDV	RS	1	50 000	50 000
2.2	Område Østenga				14 976 950
	Skogrydding	da	20	3 000	60 000
	Grauing, bortkjøring og utlegging av stubb og myr	m3	20000	80	1 600 000
	Veiduk	m2	20000	15	300 000
	Geonett	m2	20000	40	800 000
	Pukk 20-120 t	0.5 m2	10000	250	2 500 000
	Pukk 8-16 t	0.2 m3	4000	250	1 000 000
	Geomembran	m2	21900	320	6 976 000
	Horisontal	20000			
	Kant 600 3	1800			
	Åpen grøft for bortledning av overvann	m	620	80	49 600
	Grafter for legging av rør	m	450	250	112 500
	Grøft inkl.fornyllingsmasser for strømkabel til p.st	m	250	300	75 000
	Pukk/fornyllingsmasse for rør	0.5 m3	225	250	56 250
	Drensrør s160 dren	m	450	200	90 000
	Vannledning Y32	m	240	40	9 600
	Pumpeledning Ø63	m'	240	100	24 000
	Kummei for spyling og inspeksjon	stk	8	15 000	120 000
	Pumpestasjon m/ overbygg	RS	1	600 000	600 000
	Strømforsyning til pumpestasjon-jordkabel	m	250	200	50 000
	Adkomstveg til pumpestasjon-grusveg	m	120	1 000	120 000
	Nedsetting av grunnvannsbrønner for prøvetaking	stk	4	4 000	16 000
	Gjerde	m	450	800	360 000
	Riggkostnader og FDV	RS	1	50 000	50 000
3	Sum entreprisekostnader				18 157 700
	Prosjektering og byggeteideise	4 %			766 308
	Byggesaksgebyrr	RS			10 000
	Overhaling av kompaktor	RS	1	1 000 000	1 000 000
	Uforutsatt	10 %			2 093 401
4	Sum investeringer eks mva				23 027 409

5. Økonomisk kalkyle

Avfallsmengdene for deponering som kommer inn til Stormyra i dag er 1.000 tonn/år. Ut fra våre naboers avfallsstatistikk, Retura NT sin statistikk og MNA sin totale avfallsmengde er det laget følgende prognose for deponimengdene til Stormyra:

	Total avfallsmengde	Til deponi i tonn	Til deponi i prosent
MNA lav prognose	31.500	1.500	5 %
MNA medium prognose	31.500	5.000	15 %
MNA høy prognose	31.500	8.000	25 %

	Tonn per år
Levert fra Stormyra til Skjördalen i dag	1.000
Levert fra Retura NT til Skjördalen og Berre-Nilssen	1.000
Budsjett deponi lavt nivå	2.000
Budsjett deponi middels nivå	3.000
Budsjett deponi høyeste nivå	5.000

I resten av kalkylen blir mengden 5.000 tonn/år brukt som det høyeste alternativet og 3000 tonn/år samt 2000 tonn/år som alternative mengder i de 4 scenariene.

Det er laget 4 scenarier for utbygging og drift av deponiene:

Felles forutsetninger:

- Fraksjonsfordeling som hos våre nabodeponier.
- Priser tatt fra MNA sin prisliste med storkunderabatt.
- Kostnader til utbygging, avslutning og etterdrift er hentet fra Jan Lian sin kostnadsrapport
- Avslutning og etterdrift i henhold til lovpålagte krav.
- Brukt kompaktor/bulldoser er tatt inn i investeringsbudsjettet
- Avsetning til ny vekt er tatt inn i driftsbudsjettet
- Gjenvinningsstasjonen og omlastinga på Stormyra nedlegges og flyttes til annet sted

Scenario 1

- Årlig mengde på 2.000 tonn deponifraksjoner.
- Kun området Myrhaugen bygges ut og fylles opp. Deponiet avsluttes etter 19 års drift.

Scenario 2

- Årlig mengde på 3.000 tonn deponifraksjoner.
- Kun området Myrhaugen bygges ut og fylles opp. Deponiet avsluttes etter 12 års drift.

Scenario 3

- Årlig mengde på 3.000 tonn deponifraksjoner.
- Utbygging av både Myrhaugen og Østmyra. Deponiet avsluttes etter 42 års drift.

Scenario 4

- Årlig mengde på 5.000 tonn deponifraksjoner.
- Utbygging av både Myrhaugen og Østmyra. Deponiet avsluttes etter 25 års drift.

Sammendrag

Driftsbudsjett	Scenario 1 Kun Myrhaugen	Scenario 2 Kun Myrhaugen	Scenario 3 Full utbygging	Scenario 4 Full utbygging
Tonn/år	2000	3 000	3 000	5 000
Inntekter	2 360 800	3 541 200	3 541 200	5 902 000
Driftsutgifter	693 000	693 000	946 000	1 296 000
Avsetninger etterdrift, tildekking mm	606 000	756 000	341 000	584 000
Kapitalkostnader	600 000	960 000	1 524 000	1 830 000
Sum kosntader	1 899 000	2 409 000	2 811 000	3 710 000
Resultat	461 800	1 132 200	730 200	2 192 000

Fraksjonsfordelingen i beregningen er laget med utgangspunkt i fraksjonsfordelingen hos våre naboer som drifter deponi i dag. Enhetsprisene er hentet fra MNA sin prisliste for levering av deponifraksjoner til Stormyra med storkunderabatt.

Inntekter - detaljert	Prosent fordeling	Prisliste MNA 2023 kr/tonn	2000 tonn Fordeling tonn	2000 tonn Inntekt Kroner	3000 tonn Fordeling tonn	3000 tonn Inntekt Kroner	5000 tonn Fordeling tonn	5000 tonn Inntekt Kroner
Fraksjon								
Lett forurenset masse	50 %	952	1 000	952 000	1 500	1 428 000	2 500	2 380 000
Restavfall, isolasjon, krus, asbest	20 %	2246	400	898 400	600	1 347 600	1 000	2 246 000
Sand fra sandfang	10 %	626	200	125 200	300	187 800	500	313 000
Aske, slagg og støv	10 %	626	200	125 200	300	187 800	500	313 000
Andre fraksjoner	10 %	1300	200	260 000	300	390 000	500	650 000
Sum/ gjennomsnitt	100 %	1180	2000	2 360 800	3 000	3 541 200	5 000	5 902 000
Gjennomsnitt kr/tonn				1 180		1 180		1 180

Anleggskostnader - sammendrag	Scenario 1 Kroner	Scenario 2 Kroner	Scenario 3 Kroner	Scenario 4 Kroner
Felles kostnader	330 000	330 000	330 000	330 000
Anleggskostnader	3 850 750	3 850 750	18 827 700	18 827 700
Andre kostnader (2 mill. kompaktor)	2 595 000	2 595 000	4 869 709	4 869 709
Sum	6 775 750	6 775 750	24 027 409	24 027 409

Driftsbudsjett - detaljert	Scenario 1 Kun Myrhaugen	Scenario 2 Kun Myrhaugen	Scenario 3 Full utbygging	Scenario 4 Full utbygging
Tonn per år	2000	3 000	3 000	5 000
Inntekt kr/tonn	1 180	1 180	1 180	1 180
Inntekt kroner	2 360 800	3 541 200	3 541 200	5 902 000
Personalkostnader drift	350 000	350 000	350 000	700 000
Driftskostnader kompaktor	100 000	100 000	100 000	100 000
Vedlikehold veger mm	100 000	100 000	150 000	150 000
Vannanalyser	100 000	100 000	100 000	100 000
Drift av renseanlegg fra 20 år +	0	0	200 000	200 000
Rapport statsforvalteren	40 000	40 000	40 000	40 000
Leie grunn nye deponier	6 000	6 000	6 000	6 000
Sum driftskostnader	696 000	696 000	946 000	1 296 000
Tildekking Myrhaugen	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Tildekking Østmyra			2 000 000	2 000 000
Avsetning tildekking	105 000	165 000	80 000	165 000
Etterdriftsfond	7 500 000	5 500 000	7 500 000	7 500 000
Etterdrift i 22 år eller 30 år, avsetning	395 000	460 000	170 000	323 000
Avsetning renov. Renseanlegg	66 000	66 000	66 000	66 000
Avsetning ny vekt	40 000	65 000	25 000	30 000
Anleggskostnader	6 775 750	6 775 750	24 027 409	24 027 409
Kapitalkostnader. 5% rente, 12, 19, 25 og 30 år	650 000	560 000	1 560 000	1 700 000
Sum kostnader	1 952 000	2 012 000	2 847 000	3 580 000
Resultat	408 800	1 529 200	694 200	2 322 000

6. Vurderinger

MNA har ikke deponi i dag og transporterer derfor årlig 1.000 tonn (50 trailerlass) med deponifraksjoner fra Stormyra til Verdal. I tillegg blir det etter all sannsynlighet transportert flere tusen tonn deponifraksjoner direkte fra anlegg/byggeplass i Namdalen til deponimottak sørover i fylket. Å ha et tilbud om deponering av avfall i Namdalen vil være en fordel for både næringsliv, kommunene og MNA selv. I tillegg vil MNA ha en bedre beredskap til å kunne ta imot større mengder deponiavfall på kort tid.

Det bør ligge godt til rette for etablering av deponi ut fra den infrastrukturen som allerede er etablert på Stormyra. Vi har et eksisterende deponi, sigevannsoppsamling, oppsamling av overvann, renseanlegg og oppsamlingsanlegg for deponigass. I tillegg er det vekt og vegløsninger på plass og i drift i dag. Dette er anlegg som helt eller delvis kan brukes ved etablering av nytt deponi.

Vi har forutsatt at MNA legger ned og flytter gjenvinningsstasjonen og omlastinga bort fra Stormyra. Vekt og mottak kan gjøres selvbetjent med fjernkontakt mellom bil og mottaksmedarbeider. Drifta av kompaktoren kan bli noe mer tungvint når det ikke er operatører stasjonert på Stormyra. Men uansett hvor MNA flytter til, så vil det ikke være veldig langt til Stormyra for å kjøre kompaktoren et par dager i uka.

Driftsbudsjettet viser at alle 4 scenarier gir et positivt økonomisk resultat. Dersom avfallsmengdene blir på samme nivå som hos våre nabodeponier ($15\% = 5.000$ tonn/år) vil utbygging av begge områdene være riktig. Dersom avfallsmengdene skulle bli lavere ($2.000 - 3.000$ tonn/år) kan den økonomiske risikoen reduseres ved først å bygge ut Myrhaugen. Etter noen års deponidrift kan man deretter ta stilling til om Østmyra også skal bygges ut, eller om man avvikler deponidrifta etter 10 – 20 år.

Den nord-vestlige delen av deponiet. Bildet tatt fra renseanlegget

7. Søknad om tillatelse til drift av deponi

Den som skal drive deponi for avfall, må ha tillatelse etter forurensningsloven. Dersom MNA velger å åpne for deponidrift på Stormyra igjen, vil det utløse en ny søknad og en ny tillatelse. Denne søknaden kan forberedes, men ikke sendes inn før reguleringsplanen er godkjent. Søknad om tillatelse til drift av deponi etter § 9-7 i avfallsforskriften skal minst inneholde opplysninger om

- a. søkers, grunneiers og den driftsansvarliges identitet,
- b. angivelse av de typer og den totale mengden avfall som skal deponeres,
- c. anslått totalt fyllingsvolum for deponiet,
- d. beskrivelse av lokaliteten og berørte eiendommer, kart og kartangivelse, samt opplysninger om hydrogeologiske og geologiske forhold,
- e. foreslåtte metoder for forebygging og reduksjon av forurensning,
- f. forslag til plan for drift, overvåking og kontroll,
- g. forslag til plan for avslutning og etterdrift,
- h. vurdering av behov for konsekvensutredning
- i. søkerens finansielle garanti eller tilsvarende sikkerhet

Nærmere informasjon om hva som bør være med i en søknad finner vi ved å gå inn på søknader som er sendt Statsforvalteren den siste tida. Innherred Renovasjon sendte den 10.12.2020 søknad om fortsatt drift av Skjördalen deponi og Rambøll har laget en søknad for Jølsen deponi i Lillestrøm som ble sendt inn den 12.08.2020.

Vi må avklare med Statsforvalteren hvordan en søknad bør utformes for samtidig å kunne være en søknad om etterdrift av det eksisterende deponiet.

Barlia 6. mars 2023

Erling Gartland

Deponiet på Stormyra, vestlig del sett fra vekten.

NOTAT

Til: Midtre Namdal Avfallsselskap v/ daglig leder Asle Hasselvold

Fra: Advokat Hanne S. Torkelsen

Oslo, 16. desember 2022

Ansvarlig advokat: Hanne S. Torkelsen

ENERETTSTILDELING NÆRINGSAVFALL FRA EIERKOMMUNENE TIL MIDTRE NAMDAL AVFALLSSELSKAP – ESAS GRUNNGITTE UTTALELSE – KONSEKVENSER OG MULIGHETER

1 INNLEDNING

Deltakerkommunene til Midtre Namdal Avfallsselskap IKS (MNA) har tildelt enerett til MNA på innsamling og behandling av næringsavfall som oppstår i kommunene gjennom en bestemmelse i selskapsavtalen. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) har i brev av 28. september 2022 til Klima- og miljødepartementet¹ gitt en grunngitt uttalelse («reasoned opinion») om at eneretten innebærer et brudd på EØS-avtalen. Eneretten er tildelt uten forutgående anbudskonkurranse, og det er dette ESA anser er i strid med EØS-avtalen².

Vi er i e-post av 23. november 2022 blitt bedt om å gi en vurdering knyttet til den grunngitte uttalelsen. ReMidt IKS (ReMidt) og Innherred Renovasjon IKS (IR) har selskapsavtaler med tilsvarende eneretter som MNA, og vi vil inkludere disse selskapene i våre vurderinger selv om ESAs uttalelse ikke gjelder direkte for disse selskapene.

I punkt 2 vil vi gå nærmere inn på innholdet i den grunngitte uttalelsen og konsekvenser av manglende etterlevelse av den.

¹ Document no 1281581, decision no: 181/22/COL

² I 2018 sendte ESA et "pre-closure letter" til klager (Doc.no 824832) hvor enerett på husholdningsavfall aksepteres. Her uttalte ESA seg positiv til at næringsavfall som oppstår i kommunene også kunne omfattes av eneretten, men endret etter hvert standpunkt.

ESA konkluderer i uttalelsen med at det som et alternativ til enerettstildeling er mulig for norske kommuner å benytte unntaket for utvidet egenregi som grunnlag for å inngå kontrakt om å samle inn og behandle næringsavfall uten anbudskonkurranse. I punkt 3 vil redegjøre for unntaket for utvidet egenregi og gi en vurdering av hvorvidt vilkårene for å benytte unntaket er oppfylt eller kan oppfylles for MNA, ReMidt og IR.

Et alternativ til enerettstildeling kan selvfølgelig også være at deltakerkommunene setter innsamlings- og behandlingstjenestene for næringsavfall ut på anbud. I punkt 4 vil vi redegjøre kort for hva anbudsutsetting innebærer for kommunene. Vi vil også si noe kort om hva slags rolle MNA, ReMidt og IR vil kunne ha i en anbudskonkurranse.

I punkt 5 gir vi en vurdering av om selskapsavtalene til MNA, ReMidt og IR må endres som følge av den grunngitte uttalelsen til ESA, før vi oppsummerer i punkt 6.

Vi presiserer at uttalelsen til ESA ikke har noen direkte virkning for eneretter som deltakerkommunene har tildelt MNA, ReMidt og IR for de lovpålagte oppgavene knyttet til husholdningsavfall og slam. ESA har så langt akseptert at det kan tildeles eneretter for de tjenestene som er omfattet av kommunenes rettslige monopol³.

Som grunnlag for vurderingene i notatet har vi fått oversendt selskapsavtaler og en oversikt utarbeidet av selskapene over omsetning i de enkelte selskapene. I oversikten er det skilt ut omsetningstall for selvkostområdene, som er husholdningsavfall, avfall som oppstår i fritidsboliger og slam. I tillegg er det laget en oversikt over omsetning fra næringsavfall som er oppstått i eierkommunene, samt næringsavfall fra andre private aktører som er skattepliktig.

2 ESAS GRUNNGITTE UTTAELSE

2.1 Innholdet i den grunngitte uttalelsen

Grunnlaget for ESAs uttalelse er MNAs selskapsavtale §2 annet avsnitt hvor følgende er angitt:

“Selskapet har enerett til å samle inn og behandle det avfall som eierkommunene er lovpålagt å håndtere, jf. forurensingsloven §§29 og 30, inkludert eierkommunenes eget næringsavfall og farlig avfall som samles inn fra næringslivet. Selskapet har også enerett til å samle inn og behandle slam fra slamavskillere og tette tanker. Tjenestene skal kompenseres ut ifra selvkostprinsippet, jf. forurensingsloven §34.”

Tilsvarende bestemmelser følger også av ReMidt og IRs selskapsavtaler.⁴

Uttalelsen er gitt på bakgrunn av en klage fra Norsk Industri fra 2015, hvor også tildeling av eneretter på husholdningsavfall og farlig avfall til andre selskaper er omhandlet. Hovedbegrunnelsen for ESAs syn om at eneretten er i strid med EØS-avtalen er knyttet til endringen i forurensingsloven som skjedde i 2004. Begrepene «forbruks- og produksjonsavfall» ble da endret til «nærings- og husholdningsavfall». Dette førte til at kommunenes ansvar på avfallsfeltet ble redusert. Næringsavfall er definert i forurensingsloven § 27 a annet ledd som «avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner». Næringsavfallet omfattes ikke lenger av det kommunale ansvaret

³ ESA skriver innledningsvis i sin grunngitte uttalelse: “The regulatory choice made at national level to make all commercial waste producers responsible for their waste is key and directly affects the application of the relevant procurement rules. This situation can be contrasted with that applicable to household waste, in respect of which in this opinion relates only to the arrangements in respect of commercial waste and not those in respect of household waste”.

⁴ IR har en ny selskapsavtale til behandling i de enkelte kommuner. Det er uvisst når den nye avtalen kan tre i kraft.

etter forurensingsloven §§29 og 30. Kommunene har bare ansvar for eget kommunalt næringsavfall i egenskap av å være avfallsprodusent og avfallsbesitter.

Forurensingslovens definisjon avviker fra EU-rettens definisjon av "municipal waste" i rammedirektivet for avfall (direktiv 2008/98/EC) art 3. Begrepet «municipal waste» omfatter i tillegg til avfall som oppstår i husholdningene også husholdningslignende avfall som stammer fra andre produsenter⁵. Begrepet "municipal waste" er mer i tråd med den tidligere definisjonen av "forbruksavfall". Det kan dermed etter ESAs syn ikke tildeles eneretter for kommunalt næringsavfall, fordi det ikke lenger er et rettslig eller faktisk monopol i hele det geografiske området til kommunene for denne type næringsavfall.

ESA legger også til grunn at innsamling og behandling av kommunalt næringsavfall ikke kan anses som en offentlig oppgave («public task») som kan falle utenfor anskaffelsesdirektivets virkeområde gjennom overdragelse av myndighet, slik det er lagt til grunn i EU-domstolens avgjørelse Remondis (C-51/15) og anskaffelsesdirektivets art. 1(6).

ESA konkluderer imidlertid med at det som et alternativ til enerettstildeling er mulig for norske kommuner å benytte unntaket for utvidet egenregi som grunnlag for å inngå kontrakt om å samle inn og behandle næringsavfall uten anbudskonkurranse.

2.2 Konsekvenser av ESAs grunngitte uttalelse

I uttalelsen er det gitt en frist for Norge til å "take the measures necessary to comply with this reasoned opinion within two months of its receipt". Dersom dette ikke skjer, kan ESA bringe saken inn for EFTA-domstolen. Det vil være Norge som er formell motpart, og EFTA-domstolen har kompetanse til å avsi dom om det foreligger traktatbrudd ved brudd på anskaffelsesregelverket. En dom i EFTA-domstolen vil ikke ha noen umiddelbare rettsvirkninger for kommunene, men vil kunne legges til grunn av Klagenemnda for offentlige anskaffelser (Kofa) og nasjonale domstoler dersom private reiser sak mot kommunene for brudd på anskaffelsesregelverket. Dersom ESA finner at MNA oppfyller kravene til utvidet egenregi, vil ESA kunne lukke saken uten å reise søksmål for EFTA-domstolen.

ReMidt og IR har som nevnt lignende bestemmelser som MNA inntatt i sine selskapsavtaler. Det fremgår av bestemmelsene at selskapene er gitt enerett på innsamling og behandling av næringsavfall som oppstår i kommunene. De berøres derfor på samme måte som MNA av ESAs uttalelse, selv om uttalelsen ikke er rettet direkte mot disse selskapene. ReMidt og IR risikerer at ESA åpner formell undersøkelse og iverksetter samme prosess som overfor MNA dersom de og deres eierkommuner ikke innretter seg etter ESAs avgjørelse. ESA vil kunne reise sak for EFTA-domstolen som vil ta endelig stilling til hvorvidt eneretten representerer et brudd på EØS-avtalen.

MNA, ReMidt og IR har eierandeler i ulike selskaper som driver blandet virksomhet (selvkostvirksomhet og næringsaktivitet), eksempelvis Ecopro AS (Ecopro) og Sesam Ressurs AS (Sesam Ressurs). Ecopro har fått tildelt enerett på utsortert matavfall og slam fra sine eiere.. Det er planer om å tildele enerett også for Sesam Ressurs, som er et felles eid kommunalt selskap i Midt-

⁵ Definisjonen i art 3, 2b lyder slik:

«municipal waste» means:

(a) mixed waste and separately collected waste from households, including paper and cardboard, glass, metals, plastics, bio-waste, wood, textiles, packaging, waste electrical and electronic equipment, waste batteries and accumulators, and bulky waste, including mattresses and furniture;

(b) mixed waste and separately collected waste from other sources, where such waste is similar in nature and composition to waste from households;"

Norge som har som formål å sortere ut avfallsfraksjoner i et sorteringsanlegg, som deretter går til ulike typer gjenvinning.

ESAs avgjørelse vil utelukke muligheten til å tildele enerett på næringsavfall til Sesam Ressurs og Ecopro. Ecopro og Sesam Ressurs må derfor enten konkurrere om dette avfallet, eller oppfylle kravene til utvidet egenregi.

MNA, ReMidt og IR er også involvert i forskjellige Retura-selskaper⁶ som driver ren kommersiell virksomhet, samt i ulik grad i andre kommersielle selskaper tilknyttet avfallsbransjen. ESAs uttalelse har ingen betydning i relasjon til den kommersielle virksomheten, men deltakelsen i disse selskapene har betydning i relasjon til om kravene til utvidet egenregi er oppfylt, se nedenfor i punkt 3.2.3.

3 UTVIDET EGENREGI

Det offentlige står fritt til å organisere sin virksomhet på den måte som det finner mest hensiktsmessig for å løse sine oppgaver. Denne friheten gjelder også valg av fremgangsmåte når man skal dekke sitt behov for f.eks. tjenester. Det betyr at det offentlige kan velge selv om de vil dekke sitt behov ved hjelp av eksterne ressurser eller ved å ta i bruk egne ressurser. I det siste tilfellet sier man at det offentlige utfører leveransen i egenregi. Dersom en ytelse leveres i egenregi, foreligger det ingen kontrakt i anskaffelsesrettslig forstand, og anskaffelsesregelverket kommer ikke til anvendelse.

Dersom det inngås en gjensidig bebyrdende avtale mellom to separate, selvstendige rettssubjekter, kommer som utgangspunktet anskaffelsesregelverket til anvendelse. Det kan imidlertid være en slik tilknytning mellom de to rettssubjektene at anskaffelsesregelverket likevel ikke kommer til anvendelse, såkalt *utvidet egenregi*. Unntaket forutsetter et slags over-/underordningsforhold mellom oppdragsgiver og leverandøren. Spørsmålet er om dette unntaket er anvendelig hva gjelder eierkommunenes tildeling av kontrakt på næringsavfall til MNA, ReMidt og IR.

ESA konkluderer som nevnt i den grunngitte uttalelsen med at det er mulig for norske kommuner å benytte unntaket for utvidet egenregi som grunnlag for å inngå kontrakter om å samle inn og behandle næringsavfall uten anbudskonkurranse. ESA har imidlertid per i dag ikke vurdert eller tatt stilling til om MNA oppfyller vilkårene for utvidet egenregi.

Det er ingen motsetning mellom å ha enerett til å håndtere lovpålagte oppgaver, og det å oppfylle kravene til utvidet egenregi. Det ene utelukker ikke det andre.

Reglene om utvidet egenregi finner man i forskrift om offentlige anskaffelser (FOA)⁷ §§ 3-1 og 3-2. De alminnelige vilkårene er angitt i FOA § 3-1. Selv om oppdragsgiveren ikke alene oppfyller vilkårene for utvidet egenregi, kan kontrakten unntas anskaffelsesregelverket dersom flere oppdragsgivere sammen fyller vilkårene, jfr. FOA §3-2 første ledd. Det er denne bestemmelsen som er aktuelt hva gjelder kontraktstildeling fra deltakerkommunene til MNA, ReMidt og IR. Følgende tre vilkår må være oppfylt:

- Oppdragsgiverne må i fellesskap utøve en kontroll over leverandøren som det inngås kontrakt med som svarer til den kontroll de utøver over sin egen virksomhet (kontrollkriteriet)
- Leverandøren må utøve mer enn 80 prosent aktivitet for de kontrollerende oppdragsgiverne eller andre rettssubjekter som oppdragsgiverne kontrollerer (aktivitetskriteriet)

⁶ MNA eier 80% av aksjene i Retura NT AS, ReMidt eier 20% av aksjene i ReMidt Næring AS som igjen eier 100% av Retura ReMidt AS, mens IR eier 100% av Retura IR AS

⁷ Forskrift om offentlige anskaffelser FOR-2016-08-12-974

- Det må ikke være direkte private eierandeler i leverandørselskapet som oppdragsgiverne inngår kontrakt med.

“Oppdragsgiverne” vil i dette tilfellet være deltakerkommunene til MNA, ReMidt eller IR som ønsker at disse selskapene skal håndtere næringsavfallet som oppstår i kommunene. “Leverandøren” vil være MNA, ReMidt eller IR som utfører oppgaven på vegne av oppdragsgiverne.

Kravene gjennomgås nedenfor i punkt 3.1. til 3.3.

3.1 Kontrollkriteriet

3.1.1 Generelt

Kravet til kontroll innebærer som nevnt at oppdragsgiveren utøver en kontroll over leverandøren som tilsvarer den kontroll han utøver over egen virksomhet. Men kontrollen trenger ikke være identisk med kontrollen oppdragsgiveren har med egne organer.

Selv om en oppdragsgiver ikke alene oppfyller kontrollkriteriet, vil kravet være oppfylt dersom det er flere oppdragsgivere som sammen kontrollerer leverandøren, jfr. FOA §3-2 første ledd. Kravene for at det skal foreligge felles kontroll følger av FOA §3-2 annet ledd:

- Det kontrollerte rettssubjektets styrende organer må være sammensatt av representanter for alle de kontrollerende oppdragsgiverne. En representant kan representere flere av eller alle oppdragsgiverne.
- De kontrollerende oppdragsgiverne må i fellesskap utøve bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet.
- Det kontrollerte rettssubjektet må ikke forfølge interesser som er i strid med de kontrollerende oppdragsgivernes interesser.

Ved vurderingen av om kontrollkriteriet er oppfylt, skal det tas hensyn til alle relevante lovbestemmelser, vedtekter/selskapsavtaler og andre faktiske omstendigheter.

Eierskap er et viktig moment ved vurderingen av om kontrollkravet er oppfylt, men det er ikke i seg selv avgjørende.

Ved felles kontroll er det ikke krav om at hver enkelt oppdragsgiver må ha en viss eierandel. EU-domstolens forente saker C-182/11 og C-183/11 (Econord) er et eksempel på at det kan foreligge felles kontroll over en leverandør også ved svært små eierandeler hos noen av oppdragsgiverne. Totalt antall aksjer i leverandørselskapet var 173785 aksjer. Den ene kommunen eide 173467 aksjer, dvs. mer enn 99%. Resterende 318 aksjer var fordelt på 34 kommuner, hvorav de to saksøkte eide 1 aksje hver (0,00057%). EU-domstolen utelukket likevel ikke at kommunene kunne anses å ha felles kontroll. EU-domstolen viste til at det var inngått en aksjonæravtale som ga de små eierne en rett til å bli hørt, utnevne en representant til et tilsynsråd og sammen med 34 andre deltakende kommuner med tilsvarende små andeler utnevne et medlem til leverandørens styre. Tilsvarende har Kofa akseptert små eierandeler ved vurdering av om kontrollkriteriet er oppfylt (Kofa-sak 2015/47 – Lyse Elnett). Kofa uttalte at kravene til den enkelte kommunes deltakelse i den felles kontrollen med oppdragsgiver er beskjedne (premiss 22). Ved veldig små eierandeler må det vurderes om det er mekanismer som gjør at oppdragsgiverne likevel har innflytelse i selskapet. Det er dermed klart at små eierandeler ikke utelukker at krav til felles kontroll kan være oppfylt, men det må foretas en konkret vurdering.

3.1.2 Felles kontroll-kravet og interkommunale selskaper

MNA, IR og ReMidt er interkommunale selskaper (IKS-er) som reguleres av lov om interkommunale selskaper⁸ (IKS-loven). Dette er en selskapsform som er godt egnet for styring av interkommunalt samarbeid.

Styrende organer i et IKS er representantskapet og styret. Et styre i et IKS skal etter IKS-loven ivareta selskapets og alle deltakernes interesse, og representerer sånn sett ikke en bestemt deltaker. En styrerepresentant kan representere én eller flere eiere, og et styremedlem kan utpekes av, og representere, en eller flere kommuner i fellesskap. I relasjon til felles kontroll-kravet er det viktig at ikke en deltaker er helt uten representasjon i ledelsen i selskapet og derved ikke kan utøve noen form for innflytelse over beslutningene som tas.

Styret velges av representantskapet, jfr. IKS-loven §10 andre ledd, med unntak av ansattes representanter. Denne myndigheten kan ikke delegeres til andre organer og sikrer at alle deltakerne i har innflytelse over valg av styremedlemmer gjennom representantskapet dette.

For et IKS skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale, jfr. IKS-loven § 4 første ledd. Viktige endringer i selskapsavtalen må vedtas av det enkelte kommunestyre selv, jfr. IKS-loven §4 annet ledd og tredje ledd. Dermed er det ikke mulig i et IKS at én kommune utøver avgjørende innflytelse på grunn av at en deltaker har større innflytelse enn andre i samarbeidet.

Vilkåret om felles innflytelse over strategiske mål og viktige beslutninger kan ivaretas gjennom selskapsavtalen. Dialogmøter og kontaktmøter kan også være med å sikre innflytelse for alle eierne. Dersom én av kommunene eier mer enn 50%, kan minoritetene få rettigheter som sikrer innflytelsen i selskapet gjennom selskapsavtalen. Vetorett eller krav om enstemmighet for viktige beslutninger er allerede lovfestet i IKS-loven §4.

Kravet til at det kontrollerte rettssubjektet ikke forfølger interesser som er i strid med de kontrollerende oppdragsgivernes interesser kan oppfylles gjennom selskapsavtalen. Dette må også sees i sammenheng med aktivitetskravet som beskrives nærmere nedenfor.

IKS-loven regler om representasjon og innflytelse gjør det enkelt for kommunene å oppfylle kravet til kontroll, og særlig ved små eierandeler.

3.1.3 Konkret vurdering av kontrollkriteriet i relasjon til MNA, ReMidt og IR

3.1.3.1 MNA

Alle deltakerkommunene er representert med minst én representant i representantskapet. Ansvar og eierandeler er fordelt på bakgrunn av antall innbyggere pr. 1. januar 2019 og justeres etter kommunens folketall hver gang det er kommunevalg. Største eier er Namsos kommune med 39%. Deretter kommer Nærsund kommune med 24,6%. Resterende kommuner har eierskap mellom 6% og 1,2%.

Hver deltakerkommune skal ha én representant i representantskapet. Det er 100 stemmer fordelt likt med tre stemmer for hver av de deltagende kommuner, og resterende 64 stemmer fordeles etter antall innbyggere. Derved har Namsos kommune pr. 1. januar 2019 28 stemmer, mens Nærøysund har 19 stemmer i representantskapet. De øvrige har mellom ni og fire stemmer hver.

⁸ Lov om interkommunale selskaper (LOV-1999-01-29-6)

I henhold til MNAs selskapsavtale §6.2 er det representantskapet som i fellesskap velger valgkomité, styre, styrets leder og nestleder.

Styret vil etter IKS-loven representere samtlige eiere, og representerer ikke en bestemt deltaker.

Ingen av MNAs eierkommuner har flertall alene i representantskapet, og vilkåret om at alle eierne må være representert i ledende organer og kunne utøve innflytelse på viktige og strategiske beslutninger må anses oppfylt. Viktige endringer i selskapsavtalen, som endring av formål og opptak av nye deltakere, vil måtte vedtas av alle deltakerkommunene.

3.1.3.2 ReMidt

ReMidt har tilsvarende en eier- og ansvarsfordeling som er fordelt på folketall i kommunene. Det er Kristiansund kommune som er største eier, med 23,1%. Nest største kommune er Orkland kommune med 16,9%. Minste eierkommune er Rindal kommune med 1,9%.

Representantskapet har én representant fra hver eierkommune.

Representantskapet har stemmerett i forhold til sin kommunes eierandel.

Styret og styrets leder/nestleder velges av representantskapet.

Det betyr at ingen av kommunene har flertall alene, og alle kommunene vil gjennom representantskapet ha innflytelse over strategiske beslutninger som tas i selskapet. Det vil da ikke utelukke felles kontroll, selv om noen av kommunene har lave eierandeler.

3.1.3.3 IR

Vi baserer vurderingen av IR på den nye selskapsavtalen som er til behandling i de enkelte eierkommuner, men som ennå ikke er vedtatt av samtlige kommuner. Avtalen trer i kraft tidligst fra 1. januar 2023, men uansett først når alle eierkommunene har vedtatt avtalen. Det er ingen endringer i den nye selskapsavtalen sammenlignet med den gjeldende selskapsavtalen i relasjon til rett til representasjon og stemmerett, så vurderingen av kontrollkravet vil være den samme for begge selskapsavtalene.

IR har ni deltakerkommuner, der største eiere er Stjørdal kommune med 26,7%, Levanger med 22,5% og Verdal med 16,6%. Den minste eierkommunen er Tydal kommune med 0,9% eierandel. Som nevnt i punkt 3.1.1, utelukker ikke så små eierandeler at vilkårene for utvidet egenregi kan være oppfylt.

Alle deltakerkommunene skal ha en representant i representantskapet og fordeler stemmer etter antall innbyggere, jfr. selskapsavtalen §6-1. Kommuner med under 4000 innbyggere skal ha én representant. Kommuner med 4000-10000 innbyggere skal ha to representanter, og kommuner med over 10 000 innbyggere skal ha tre representanter. Pr. i dag er Stjørdal, Levanger Verdal og Malvik representert med tre stemmer. Inderøy og Selbus representanter har to stemmer. Frosta, Meråker og Tydal kommuner har én stemme hver.

Derved er samtlige deltakerkommuner representert i ledelsen i IR, og ingen har flertall alene. Det er representantskapet i fellesskap som velger styret, styrets leder og nestleder samt valgkomiteen.

3.1.4 Delkonklusjon

Gjennomgangen viser at deltakerkommunene til MNA, ReMidt og IR har tilstrekkelig representasjon og innflytelse over de viktigste beslutningene i selskapene til at kontrollkravet i FOA §3-2 annet ledd er oppfylt.

3.2 Aktivitetskriteriet

3.2.1 Generelt

For at tjenesten som en leverandør utfører for en oppdragsgiver skal anses å gjøres i egenregi, er det også et vilkår at leverandøren utfører mer enn 80% av sin aktivitet for oppdragsgiver eller rettssubjekt som oppdragsgiver kontrollerer, jfr. FOA §3-2 første ledd bokstav b.

Ved vurderingen av aktivitetskravet skal leverandørens samlede aktivitet tas i betraktning. All aktivitet skal altså medregnes. Det vil si at det ikke bare skal tas hensyn til aktiviteten som utføres i egenregi hvis leverandøren også driver annen type aktivitet på vegne av oppdragsgiverne. Også aktiviteter som retter seg mot tredjeparter (for eksempel innbyggerne i en kommune) skal inkluderes, så lenge aktiviteten er forankret i en kontrakt med eierne. Dette vil typisk være lovpålagte oppgaver, men kan også være frivillige oppgaver som kommunene har påtatt seg overfor innbyggerne.

Når leverandøren eies av flere offentlige oppdragsgivere, skal aktivitetskriteriet vurderes samlet for de kontrollerende oppdragsgiverne. Aktivitet som rettes mot rettssubjekter som oppdragsgiverne kontrollerer, for eksempel søsterselskap eller morselskap, skal også regnes med – det gjelder altså en konserntankegang.

FOA §3-4 har bestemmelser om hvordan aktiviteten skal beregnes. Beregning av prosentvis aktivitet skal baseres på enten en gjennomsnittlig omsetning eller på annen egnet aktivitetsbasert metode, for eksempel kostnader eller tonnasje. Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakt inngås. Hvis det er et nystartet selskap, er det tilstrekkelig å vise frem en beregning, f.eks. gjennom en forretningsplan hvor fremtidig aktivitet beskrives på en troverdig måte. Det er ingen av metodene for å måle aktiviteten som er foretrukket. Man kan velge den metoden som er mest hensiktsmessig, forutsatt at valget er basert på en forsvarlig vurdering.

3.2.2 Oversikten over aktivitetene til MNA, ReMidt og IR og regnskapsføring av disse

MNA, ReMidt og IR utfører i varierende grad tre former for virksomhet:

- Lovpålagte oppgaver knyttet til husholdningsavfall og slam
- Håndtering av næringsavfall fra deltakerkommunene
- Næringsaktivitet i markedet som utføres for andre enn deltakerkommunene

For de lovpålagte tjenestene gjelder selvkostprinsippet, jfr. forurensingsloven § 34. Dette gjelder uavhengig av om kommunene selv utfører tjenestene eller om de utføres av leverandører som egenregi.

Når det gjelder håndtering av næringsavfall fra eierkommunene, gjelder ikke selvkostprinsippet. Det kan *avtales* selvkost, men man er ikke forpliktet til å følge forurensingslovens prinsipp.

For næringsaktivitet som MNA, ReMidt og IR utfører i markedet for andre enn sine eiere, gjelder selvfølgelig heller ikke selvkostprinsippet. Dette kan være deltakelse i anbudskonkurranser om konkurranseutsatt avfall fra andre enn eierkommunene og salg av tjenester til private næringsvirksomheter, som for eksempel Franzefoss og Norsk Gjenvinning. Salg av tjenester til Retura-selskapene må likestilles med private aktører i denne forbindelse.

For å ivareta kravene om selvkostregnskap og for å kunne vurdere hvor mye aktivitet MNA, ReMidt og IR utfører for sine eiere på den ene siden i forhold til aktivitet de utfører i et marked for andre enn

sine eiere, er det nødvendig å operere med atskilte regnskaper – et selvkostregnskap og et næringsregnskap hvor omsetning fra håndtering av næringsavfall fra eierkommunene føres på én avdeling og omsetning fra aktivitet for andre enn eierkommunene føres på en annen avdeling.

Miljødirektoratets veileder om avfallsgebyrer har i punkt 2.2.3 listet opp hvilke inntekter som skal inngå i selvkostregnskapet. Alle inntekter fra salg av gjenvinnbart råmateriale som plast og metall med mer som stammer fra husholdningene skal føres som inntekter på selvkostregnskapet.

Salg av avfallsfraksjoner skal ikke regnes som aktivitet som utføres for andre enn eierne, fordi denne aktiviteten vil være en del av en oppgave som løses på vegne av oppdragsgiverne som leverer husholdningsavfall og næringsavfall til leverandøren. En slik forståelse kommer klart frem både av den norske ordlyden i anskaffelsesforskriften og av den engelske versjonen av anskaffelsesdirektivet art 12 punkt 3 bokstav b: *“More than 80% of the activities of that legal person are carried out in the performance of tasks entrusted to it by the controlling contracting authorities or by other legal persons controlled by the same contracting authorities” (vår understreking)*. Når leverandøren selger et produkt/råstoff i markedet, konkurrerer den heller ikke i markedet med private aktører om avfall.

Dersom inntektene stammer fra salg av avfallsfraksjoner som kan knyttes til næringsavfallet som samles inn, må imidlertid inntektene føres på næringsvirksomheten. Et eventuelt overskudd her kan gå til eierne som utbytte. Her må det skilles mellom omsetning og inntekter som stammer fra kommunenes eget næringsavfall og næringsavfall som stammer fra andre enn deltakerkommunene, eller noen som disse kontrollerer.

3.2.3 Særlig om aktivitet i utskilte datterselskap

MNA, ReMidt og IR er alle deltakere i ulike selskaper, med ulike eierandeler. Spørsmålet er hvorvidt denne aktiviteten må holdes utenfor beregningen av aktivitet etter FOA 3-4.

Hovedregelen er at virksomhetene vurderes ut ifra det enkelte rettssubjekt. Aktivitet som utføres i utskilte selskaper, eller selskaper som leverandøren har eierandeler i, skal ikke tas med i aktivitetsberegningen, selv om disse selskapene har betydelig kommersiell omsetning.

3.2.4 Konkret vurdering av aktivitetskravet

Som nevnt må MNA, ReMidt og IR operere med tre atskilte regnskaper. Omsetningen som stammer fra aktivitet utført i markedet for andre enn eierkommunene må utgjøre mindre enn 20% av den totale aktiviteten.

Ved den konkrete vurderingen av om aktivitetskravet er oppfylt baserer vi oss på opplysninger gitt i en oversikt over omsetning fra ulike kommunale avfallselskaper i Midt-Norge, som er basert på regnskapene for 2021. Vi ser på omsetning, og ikke andre metoder som også kunne vært aktuelle (f.eks. kostnader og tonnasje).

MNA har for 2021 gitt en oversikt over total omsetning på kr 124,1 mill. Av dette utgjør kr 21 mill. omsetning fra næringsvirksomhet som ikke stammer fra deltakerkommunenes eget næringsavfall (skattepliktig del). Aktiviteten i 2021 utgjorde dermed 16,9% av den samlede virksomheten basert på omsetningstall, og den ligger godt under 20%-kravet.

ReMidt har for 2021 gitt en oversikt over total omsetning på kr 378,0 mill. Av dette utgjør kr 50,5 mill. omsetning fra næringsvirksomhet som ikke stammer fra deltakerkommunenes eget næringsavfall (skattepliktig del). Aktiviteten i 2021 utgjorde dermed 13,4% av den samlede virksomheten basert på omsetningstall, og den ligger godt under 20%-kravet.

IR har for 2021 gitt en oversikt over total omsetning på kr 217,6 mill. Av dette utgjør kr 43,2 mill. omsetning fra næringsvirksomhet som ikke stammer fra deltakerkommunenes eget næringsavfall (skattepliktig del). Aktiviteten i 2021 utgjorde dermed 20% av den samlede virksomheten basert på omsetningstall, og er dermed i grensesonen for hva som kan aksepteres.

Det vil være nødvendig for MNA, ReMidt og IR å ha en oversikt som gjør at det er mulig å kontrollere at aktivitetsgrensen på 20%-grensen ikke overstiges. Det er mulig at det vil aksepteres at grensen overstiges ett år, dersom det tilsvarende reduseres året etter, slik at det altså er en gjennomsnittlig aktivitet som blir tatt i betraktning. Ordlyden i FOA §3-4 åpner for en slik tolkning, men dette er ikke avklart i rettspraksis.

3.3 Privat eierskap

Det tredje og siste vilkåret for at unntaket for utvidet egenregi skal komme til anvendelse er at det ikke er noen direkte private eierandeler i leverandøren, jfr. FOA § 3-1 første ledd bokstav c. Formålet er å hindre at private drar konkurransemessige fordeler ved bruken av egenregi.

IKS-loven tillater kun kommuner, fylkeskommuner og andre IKS-er som deltakere i interkommunale selskaper, og mulighet for privat eierskap er derfor utelukket. Vilkåret er derved oppfylt i denne saken.

4 KONKURRANSEUTSETTING

4.1 Innledning

En alternativ måte å tilpasse seg den grunngitte uttalelsen fra ESA på er at deltakerkommunene setter næringsavfallet ut på anbud.

Både MNA, ReMidt og IR har fått tildelt enerett på husholdningsavfall og slam fra sine deltakerkommuner. Dersom alle eierne velger å konkurranseutsette kommunalt næringsavfall, trenger selskapene ikke å forholde seg til aktivitetskravet, og de kan konkurrere fritt om dette avfallet i markedet. Dersom minst én av kommunene velger å konkurranseutsette, vil selskapenes mulighet til å konkurrere avhenge av om aktivitetskravet fortsatt vil være oppfylt, da de andre kommunene vil overlate oppgaven knyttet til eget næringsavfall til selskapene i utvidet egenregi. MNA, ReMidt og IR kan konkurrere med andre private aktører om disse avfallsfraksjonene, enten direkte eller gjennom Retura-selskapene, som de respektive selskapene har eierskap i.

4.2 Kommunenes handlingsrom ved anbudsutsetting

Dersom kommunene velger å sette næringsavfallet ut på anbud, må de forholde seg til anskaffelsesreglene (anskaffelsesloven⁹ og FOA). Anskaffelsesloven fastsetter de grunnleggende prinsippene og kravene som gjelder enhver anskaffelse, mens FOA fastsetter de nærmere reglene for hvilke anskaffelsesprosedyrer som skal følges for ulike typer innkjøp.

Nedenfor vil vi si noe kort om anskaffelsesprosedyrene og når de forskjellige prosedyrene må benyttes. Kort sagt kan man si at jo større verdi anskaffelsen har, jo strengere blir kravene til hvordan den skal gjennomføres.

⁹ Lov om offentlige anskaffelser LOV-2016-06-17-73

4.2.1 Ulike anskaffelsesprosedyrer

For innkjøp i kommunal sektor opererer FOA med følgende terskelverdier (ekskl. mva.):

- Kr 100 000 eller lavere

Kjøpet er unntatt fra anskaffelsesreglene. Oppdragsgiver har i slike tilfeller adgang til å foreta direkte kjøp fra bestemte leverandører. Eierkommunene i denne saken kan altså kontakte aktører som finnes i markedet, f.eks. MNA, ReMidt og IR, Retura-selskapene, og be om et tilbud.

En kommune som forvalter fellesoppgaver, bør likevel tilstrebe gode kjøp gjennom å sondere markedet og eventuelt innhente tilbud i forkant av kjøpet. Merk at det generelt ikke er adgang til å splitte opp et kjøp i mange mindre kjøp for å komme under terskelverdiene

- Mellom kr 100.000 og kr 1,3 mill.

Anskaffelsen må følge FOA del I og de grunnleggende prinsippene om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet som fremgår av anskaffelsesloven § 4. Det er ingen utlysningssplikt.

- Mellom kr 1,3 mill. og kr 2,2 mill. (nasjonal terskelverdi)

Anskaffelsen må følge anskaffelsesloven og FOA del I og II. Det er krav om offentlig utlysning på Doffin. Oppdragsgiver kan velge mellom åpen tilbudskonkurranse eller begrenset tilbudskonkurranse.

- Kr 2,2 mill. eller høyere (EØS-terskelverdi)

Anskaffelsen må følge anskaffelsesloven og FOA del I og III. Det er krav om offentlig utlysning på Doffin. Oppdragsgiver kan alltid bruke åpen eller begrenset anbudskonkurranse, men det er også andre tillatte anskaffelsesprosedyrer.

4.2.2 Beregning av kontraktsverdi

Hvordan kontraktsverdien skal beregnes fremgår av FOA §5-4. Ofte vil løpende kontrakter ha en varighet på +/- 4 år, og kontraktsverdien skal beregnes ut ifra samlet verdi i perioden. Ved tjenestekontrakter uten en fastsatt samlet pris som er tidsubegrenset eller har en varighet på over 48 måneder, skal verdien beregnes på grunnlag av den månedlige verdien multiplisert med 48, jfr. FOA §5-4 tolvte ledd. Man vil dermed i kontraktsforhold som løper i en fireårsperiode se på den samlede verdien av kontrakten i hele perioden, inkludert opsjoner.

Kommunene kan velge å anbudsutsette næringsavfallet gjennom separate konkurranser, eller gjennom ulike former for innkjøpssamarbeid. I et innkjøpssamarbeid kan kontrakten lyses ut som en felles kontrakt eller den kan deles i delkontrakter. Ved vurdering av hvilken anskaffelsesprosedyre som må følges, er det samlet kontraktsverdi som må legges til grunn i relasjon til terskelverdiene, uavhengig av om det inngås en felles kontrakt eller oppdelte kontrakter.

4.2.3 Konkret vurdering

Oversikten over omsetningen i 2021 viser at omsetning knyttet til kommunalt næringsavfall er svært lav sammenlignet med omsetningen som stammer fra de lovpålagte oppgavene:

- MNA har ikke hatt omsetning fra sine 12 deltakerkommuner på eget næringsavfall i 2021, men har i budsjett for 2022 og 2023 oppgitt at kommunalt næringsavfall er budsjettetert til henholdsvis kr 3,9 mill. (3,2% av total omsetning) og kr 6 mill. (4,4% av total omsetning).

- ReMidt oppgir at kommunalt næringsavfall som stammer fra 17 deltakerkommuner samlet utgjør kr 14,5 mill, dvs. 3,8% av total omsetning i 2021.
- IR oppgir en omsetning på kr 2,4 mill. knyttet til kommunalt næringsavfall fra de av sine deltakerkommuner som har tildelt oppgaven til IR, dvs. 1% av total omsetning i 2021.

For å ta ReMidt som et eksempel: Dersom man deler den totale omsetningen på kr 14,5 mill på 17 eierkommuner, utgjør dette ca 850.000 kr per deltakerkommune i ReMidt. Ved en kontrakt som løper i en fireårsperiode, vil dette gi en kontraktsverdi på kr 3.411.764.

De største kommunene kan ha høyere årlig kontraktsverdi, og noen vil få lavere årlig verdi. I mange tilfeller vil det ikke være en kunngjøringsplikt for de minste kommunene, idet kontraktsverdien vil kunne være lavere enn terskelverdien på kr 1,3 mill.

4.3 MNA, ReMidt og IRs rolle i en anbudskonkurranse

I forbindelse med planleggingen av en anskaffelse av innsamlings- og behandlingstjenestene for næringsavfall kan det være ønskelig for eierkommunene å ha kontakt med dagens leverandører – MNA, ReMidt og IR – i planleggingsfasen av anskaffelsen. For eksempel så kan deltakerkommunene ønske å ha dialog med dagens leverandører i forbindelse med utforming av kravspesifikasjonen. I denne sammenheng er det viktig å være oppmerksom på FOA § 12-1.

FOA § 12-1 har følgende ordlyd:

«Oppdragsgiveren kan søke eller motta råd fra uavhengige eksperter, myndigheter, leverandører eller andre markedsaktører. Rådene kan brukes i planleggingen og gjennomføringen av anskaffelsen. Forutsetningen er at rådene ikke har konkurransevidende effekt eller fører til brudd på likebehandlingsprinsippet.»

Bestemmelsen gjelder direkte bare for anskaffelser over EØS-terskelverdiene. Men siden bestemmelsen gir uttrykk for grunnleggende anskaffelsesrettslige prinsipper, vil tilsvarende regler gjelde også hvis man foretar anskaffelser med verdi lavere enn EØS-terskelverdiene.

Skal dagens leverandører bidra i planleggingsfasen, vil altså eierkommunene kunne ha en aktivitetsplikt for å utjevne eventuelle fordeler som disse leverandørene har fått.

I FOA § 12-2 annet ledd er det angitt at egnede tiltak for å utjevne fordeler kan være å sørge for at de andre leverandørene som deltar i konkurransen mottar de samme relevante opplysningene som er utvekslet i dialogen med dagens leverandører i planleggingen av konkurransen, eller at det fastsettes en tilstrekkelig frist for mottak av tilbud for å utjevne eventuelle fordeler. Dette er imidlertid ingen uttømmende angivelse av hvilke tiltak som kan være aktuelle.

Dersom det ikke gjennomføres tiltak for å utjevne fordeler og dagens leverandører dermed oppnår en urimelig konkurransefordel, kan eierkommunene være forpliktet til å avvise dagens leverandører fra konkurransen, se FOA §§ 9-5 første ledd bokstav c og 24-2 første ledd bokstav d.

5 MÅ SELSKAPSAVTALENE ENDRES SOM FØLGE AV ESAS GRUNNGITTE UTTAELSE?

Selskapsavtalene til MNA, ReMidt og IR inneholder altså en bestemmelse om at selskapene har enerett på innsamling og behandling av næringsavfall som oppstår i kommunene. Spørsmålet er om det er nødvendig å endre selskapsavtalene på dette punktet som følge av ESAs grunngitte uttalelse om at eneretten er i strid med EØS-retten.

Selskapsavtalenes bestemmelse om enerett på næringsavfall vil ikke være noe problem i relasjon til anskaffelsesregelverket all den tid det kan dokumenteres at selskapene faktisk oppfyller kravene til utvidet egenregi. Dersom eierkommunene benytter seg av muligheten for at MNA, ReMidt og IR leverer tjenester i egenregi, trenger altså ikke selskapsavtalene å endres av den grunn.

Dersom alle eller noen eierkommuner ønsker at næringsavfallet i egne kommuner skal konkurranseutsettes, kan det likevel være aktuelt å endre selskapsavtalen for de selskapene hvor dette er aktuelt. Det er ikke naturlig at avtalene inneholder en bestemmelse om enerett når det faktisk skal gjennomføres en konkurranse. I så fall kan en ny formulering i selskapsavtalen være som følger:

Selskapet kan håndtere næringsavfall som oppstår i eierkommunene dersom eierkommunene beslutter dette og slik håndtering er i samsvar med anskaffelsesregelverket.

En slik bestemmelse åpner for at den enkelte eierkommune kan velge selv om den vil konkurranseutsette oppgavene knyttet til eget næringsavfall eller inngå avtale direkte med de respektive selskapene innenfor rammene for unntaket for utvidet egenregi.

6 KONKLUSJON

ESAs grunngitte uttalelse innebærer at eneretten som eierkommunene til MNA, ReMidt og IR har gitt selskapene på innsamling og behandling av kommunenes eget næringsavfall er i strid med EØS-retten. ESA konkluderer imidlertid med at det er mulig å benytte unntaket for utvidet egenregi som grunnlag for å inngå kontrakter om å samle inn og behandle næringsavfall uten anbudskonkurranse.

Det er vår vurdering at vilkårene for utvidet egenregi er oppfylt per i dag. Vi baserer vår konklusjon særlig på den representasjon og innflytelse som det følger av selskapsavtalene og IKS-loven at eierkommunene har i MNA, ReMidt og IR, samt de omsetningstall som er opplyst av selskapene for 2021.

Dersom kommunene velger å benytte seg av unntaket for utvidet egenregi, anbefaler vi at aktivitetskravet tas med i fremtidig budsjettering. Aktiviteten bør gjennomgås i representantskapet i forbindelse med årlig budsjettbehandling.

Dersom alternativet med å konkurranseutsette kommunalt næringsavfall velges, er det avhengig av kontraktens verdi hvor omfattende og komplisert en anbudskonkurranse vil være. For noen kommuner kan det dreie seg om så små avfallsmengder at kontrakten ikke må utlyses. Men benytter kommunene seg av ulike former for innkjøpssamarbeid, må samlet kontraktsverdi legges til grunn i relasjon til terskelverdiene, uavhengig av om det inngås en felles kontrakt eller oppdelte kontrakter.

MNA, ReMidt og IR kan ha en rådgivende rolle ved utforming av konkurransegrunnlag, men eierkommunene må sørge for at det ikke blir forskjellsbehandling av tilbyderne ved gjennomføring av anbudskonkurransen.

Dersom noen eierkommuner beslutter å konkurranseutsette oppgaven knyttet til eget næringsavfall, bør punktet om enerett i selskapsavtalene til MNA, ReMidt og IR endres, slik at selskapets formål gjenspeiler de faktiske forhold.

Til

Representantskapets medlemmer

Kopi: Representantskapets varamedlemmer
Eierkommunene v/kommunaldirektører
Styret i Namdal Rehabilitering
Revisjon Midt-Norge SA
Bakkan Regnskap A/S

Deres ref.:

Vår ref.: Claes Gøran Sellæg

Dato: 27.03.23

Møteinnkalling representantskapsmøte 25.4.2023

Sted: Heia Gjestegård, Grong.

Tid: 10.00 – 12.00

Saksliste:

- Sak 1/23 Åpning og godkjenning av fullmakter
- Sak 2/23 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 3/23 Valg av sekretær og to medlemmer til å underskrive protokollen
- Sak 4/23 Årsberetning og årsregnskap 2022 – Namdal Rehabilitering IKS
 • *Vedlegges.*
- Sak 5/23 Orienteringer

A; Årsrapport beleggsstatistikk 2022	<i>Vedlegges</i>
B; Beleggsstatistikk 1. kv. 2023	<i>Vedlegges</i>
C; Personell/sykmeldingsstatistikk	<i>Vedlegges</i>
D; Resultat brukerundersøkelse 2022	<i>Vedlegges</i>

Med hilsen

Reidar Rødli
Representantskapets ordfører

Claes Gøran Sellæg
Daglig leder

Namdal Rehabilitering Høylandet

Sak 1 Åpning og godkjenning av fullmakter

Forslag til vedtak:

Fremmøtte representanter godkjennes som representanter for sine kommuner.

Sak 2 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 3 Valg av sekretær og to medlemmer til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Sekretær: Tanja Skage

Underskrivning av protokollen:

Sak 4 Årsberetning og årsregnskap 2022

4.1 Årsberetning

Forslag til vedtak:

Årsberetning for Namdal Rehabilitering IKS vedtas som styrets årsberetning for 2022.

4.2 Årsregnskap

Forslag til vedtak:

Årsregnskap for 2022 med noter vedtas med et resultat på kr 170 879 i underskudd.

Sak 5 Orienteringer

A; Årsrapport beleggsstatistikk 2022

B; Beleggsstatistikk 1. kv. 2023

C; Personell/sykmeldingsstatistikk

D; Resultat brukerundersøkelse 2022

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar informasjonen til orientering.

Midt-Norge 110-sentral IKS

MØTEINNKALLING

Vår referanse

Vår dato
29.03.2023

Møtet gjelder: Innkalling til møte i Representantskapet Midt-Norge 110-sentral IKS

Dato og tid: 19.04.2023 08:00-10:00

Sted: Fjernmøte Teams.

Referent: Frode Kvernland

Kopi til:

Saker til behandling:

Sak 1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste.

Forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner innkalling og saksliste. XX medlemmer av Representantskapet er til stede og møtet er dermed vedtaksført.

Til å signere protokollen: Rita Ottervik, +2

Sak 2/23 Godkjenning av protokoll fra Representantskapsmøtet 14.12.2022.

Signert protokoll fra Representantskapets møte 14.12.2022 vedlegges.

Forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner protokoll fra Representantskapets møte 14.12.2022.

Sak 3/23 Godkjenning Årsrapport 2022.

Årsrapport 2022 vedlegges.

Forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner Årsrapport 2022, med et driftsregnskap som viser et ordinært resultat på kr -1.784.674 og et regnskapsmessig resultat på kr 0, som fremlagt.

Sak 4/23 Godkjenning revisors honorar.

Revisors honorar vedlegges.

Forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner revisors honorar som fremlagt.

Sak 5/23 Orientering kostnader NKS 110 IKS 2023 – 2037.

Daglig leder informerer om kostnader drift og nye investeringer i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentraler IKS (NKS 110 IKS).

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar informasjon fra Daglig leder til orientering.

Sak 6/23 Godkjenning ny selskapsavtale for NKS 110 IKS.

Ny selskapsavtale vedlagt.

Representantskapet i NKS 110 IKS har sitt møte 18.04.2023, slik at om ny selskapsavtale vedtas der, har vårt representantskap muligheten til å vedta denne allerede i vårt møte 19.04.2023. Vi unngår dermed å måtte kalle inn til ekstraordinært møte.

Legger ved saksfremlegg, endringer, og ny selskapsavtale fra NKS 110 IKS, der forslag til vedtak er likelydende.

Forslag til vedtak:

Representantskapet vedtar foreslåtte endringer i selskapsavtalen for NKS 110 IKS.

Sak 7/23 Beskrivelse av mulig utvikling av Trønderbataljonen.

Beskrivelse vedlagt.

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar informasjon fra Daglig leder til orientering.

Sak 8/23

Orientering fra Daglig leder.

- Sykefravær.
- Personell.
- Økonomi
- Utfordringer.

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar informasjon fra Daglig leder til orientering.

Påmelding besvares i møteinnkalling (kalenderinnkalling).

Med vennlig hilsen,

Arvid Vollum

Årsrapport 2022

Midt-Norge
110-sentral IKS

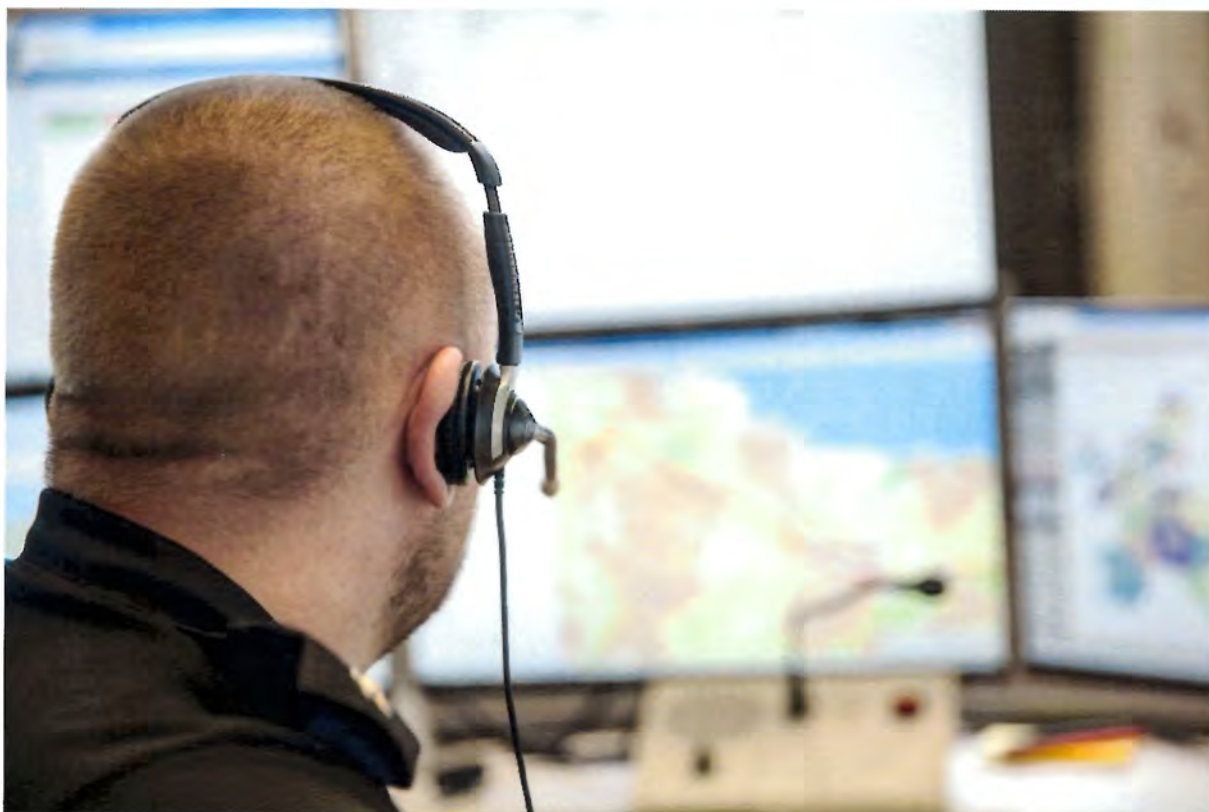
Om Midt-Norge 110-sentral IKS

Midt-Norge 110-sentral IKS består av 40 deltagerkommuner, hvor 38 er i Trøndelag, en i Innlandet, og en i Nordland.

Sammenslåingen av 110-sentralene i Trøndelag ble ferdigstilt 01.10.2022. Dette skjedde gjennom en virksomhetsoverdragelse.

Selskapets formål er å dekke eierkommunenes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 *Nødalarmeringssentral*, med plikt om tilknytning til en Nødalarmeringssentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innenfor en fastsatt region. Oppgavene er å motta og registrere nødmeldinger, og kunne opprettholde kommunikasjon med den som melder ulykken, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene, samt samordning med nødalarmeringssentralene for helse og politi. Dimensjonering av Midt-Norge 110-sentral IKS tar utgangspunkt i en gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse for eierkommunenes region.

Midt-Norge 110-sentral IKS er lokalisert i Trondheim.

Styrets beretning

Styrende organer

Representantskapet er sentralens øverste organ.

Styret velges av representantskapet. Styret har syv medlemmer, hvorav ett styremedlem med varamedlem velges av og blant de fast ansatte. Styret består i dag av tre kvinner og fire menn.

Styret sammensettes slik at det innehar relevant kompetanse slik som brannfag, jus og økonomi. Det tilstrebes en geografisk spredning av styremedlemmene.

Styret velges for 4 år om gangen. Suppleringsvalg og utskifting av styremedlemmer kan foretas i valgperioden når representantskapet bestemmer det. Ansattes representanter trer ut av styret ved opphør av ansettelsesforholdet.

Ledelse

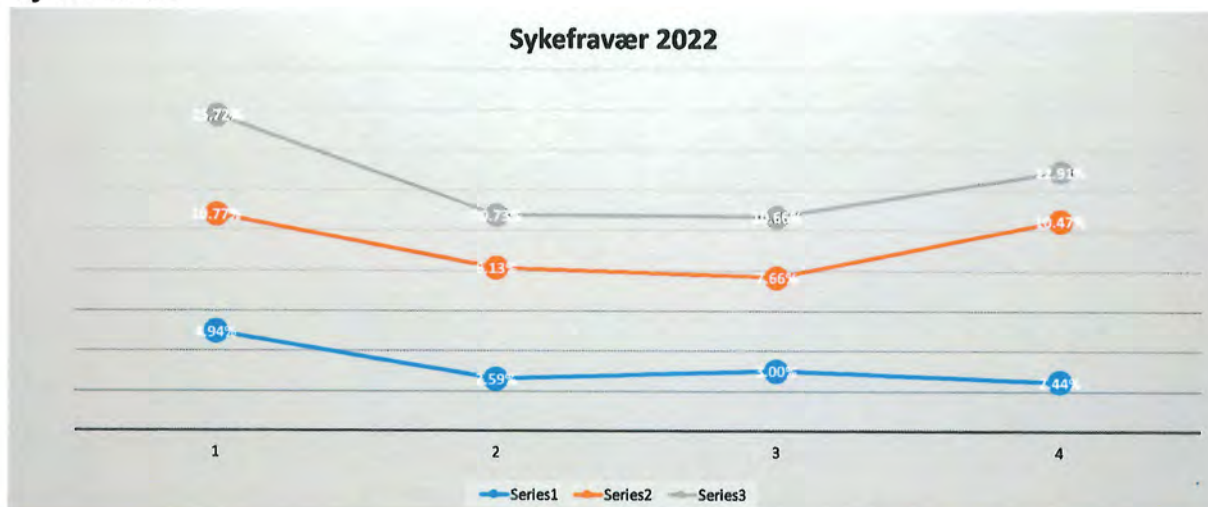
Daglig leder er øverste administrative leder av Midt-Norge 110-sentral IKS og jobber tett opp mot styreleder og styret til enhver tid.

Likestilling

Midt-Norge 110-sentral IKS tilstreber full likestilling mellom kvinner og menn i sentralen. Ved årsskiftet var det 27 ansatte, hvorav tre var kvinner. Målet er å øke kvinneandelen. Ved rekruttering til ledige stillinger, søker man aktivt å øke antall kvinner i bedriften.

Videre skal ingen diskrimineres på grunn av etnisk opprinnelse, språk, religion, eller livssyn.

Sykefravær

	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal	Total
(Begge kjønn)					
Egenmeldt	4,94 %	2,59 %	3,00 %	2,44 %	3,24 %
Legemeldt	10,77 %	8,13 %	7,66 %	10,47 %	9,26 %
Egenmeldt og legemeldt	15,72 %	10,73 %	10,66 %	12,91 %	12,50 %

Sykefraværet i 110-sentralen var i 2022 det høyeste vi har hatt på et år. Dette skyldes i hovedsak flere langtidssykemeldinger. Det egenmeldte sykefraværet var på 3,24 % for året totalt sett. Dette er innenfor det «normale», og vi vurderer dermed at det ikke er behov for reduserende tiltak for 2023.

Trivsel i jobb og muligheter til trening på arbeid er veldig preventivt på sykefravær. Midt-Norge 110-sentral IKS vil fortsette arbeidet med å legge best mulig til rette for den enkelte, slik at trivsel på arbeidsplassen er best mulig til enhver tid.

Arbeidsmiljø

Arbeidet med HMS og internkontroll har høy prioritet.

Sikkerhet og forebyggende tiltak for å trygge arbeidssituasjonen for egne ansatte, er gitt løpende fokus, og er alltid under evaluering.

Trening i arbeidstiden vil ha et fokus fremover, der sentralen vil legge til rette for individuelle treningsprogrammer for de ansatte som ønsker dette.

Det er daglig fokus på arbeidsmiljø og trivsel.

Ytre miljø

Sentralen har fokus på ytre miljø og ivaretagelse av dette. I sommerhalvåret sykler mange til og fra jobb, og de andre bruker mye kollektiv transport.

Midt-Norge 110-sentral IKS drifter droneberedskapen for hele Trøndelag region, som er et veldig viktig verktøy i bekjempelse av miljø- og naturhendelser.

Investeringer og finansiering

Det ble totalt gjort investeringer i 2022 for kr 251.000, som er et egenkapitalinnskudd i Trondheim kommunale pensjonskasse.

Årsregnskapet 2022

Regnskapet viser et driftsresultat på kr -2.212.359 og et ordinært resultat på kr -1.784.674.

Det ordinære resultatet i regnskapet betyr et faktisk mindreforbruk i forhold til budsjett 2022, på kr 4.398.648. Mindreforbruket i hovedposter forklares nedenfor.

Mindreforbruk i forhold til budsjett 2022 fordeler seg på denne måten:

Økning i normalresultat-22 ifht. bud-22 , på 4.400':	
(Her tall i hele kr 1.000.)	
	Årsregn-22
Driftsinntekter (al.ab. og unødig al.)	4 100
Lønn og sos. kostn.	2 356
Kjøp varer og tjenester	2 449
Tilskudd til NKS 110	- 1 659
Unødig alarm, kostnad brannvesen	- 2 325
Alarmabb. 50% til brannvesen	- 521
	4 400

Salgsinntekter for 2022 ble på kr 16.789.177, noe som er kr 1.649.177 bedre enn budsjettet. Inkludert i dette er også salgsinntekter drone og administrasjonsgebyrer. Økning i alarmabonnementsinntekter skyldes indeksering av priser i henhold til KPI, økning i kundemasse, samt overdragelse av kunder fra Namdal 110-sentral i 4. kvartal. Om man ser driftsinntekter under ett, alarmabonnement og unødig alarm, så gir det en total inntektsøkning på kr 4.100.000. Om lag kr 2.800.000 av inntektsøkningen gir økte driftskostnader i form av utbetaling til lokale brannvesen.

Året som gikk, viser videre et mindreforbruk på lønn og sosiale utgifter kr. 2.356.000. Av de største postene med mindreforbruk under lønn, utgjør ordinær lønn og tillegg kr 1.467.000, refusjon sykepenger kr 807.000, samt reduserte pensjonskostnader på kr. 268.000.

Ledelsen og styret i sentralen reviderte budsjettet våren 2022 på grunn av virksomhetsoverdragelsen av Namdal 110-sentral. Planen for

virksomhetsoverdragelsen ble lagt med tanke på «worst case». Et eksempel her, er at det ble budsjettet med overlappende mannskaper fra juni måned, noe som ville medført en betydelig merkostnad. Dette ble imidlertid ikke nødvendig, da fire operatører fra Namdal 110-sentral ble med til Trondheim. Sentralen var i tillegg underbemannet i andre halvdel av 2022, helt frem til 15. desember, da siste operatør ble uteksaminert. Dette resulterte i et betydelig mindreforbruk på lønn.

Sentralen hadde i 2022 også et mindreforbruk på «Kjøp av varer og tjenester» på kr 2.449.000. Mindreforbruket for denne posten skyldes budsjettavvik på husleie på kr 594.000, virksomhetsoverdragelse kr. 721.000, kurs kr. 280.000, reisekostnader kr. 230.000, samt mange mindre poster.

Posten «Tilskudd NKS 110 IKS», har et merforbruk på kr 1.659.000. Dette skyldes en feil i oppgitt kostnad fra NKS 110 IKS da revidert budsjett 2022 ble lagt.

«Unødig alarm» kostnad brannvesen viser et merforbruk på 2.325.000, der motpost ligger under inntekter. Kostnad og inntekt skal endres omtrent likt. «Alarmabb. 50% til brannvesen» har et merforbruk på kr 521.000, da denne kostnaden økes med 50 % av økte inntekter fra alarmabonnementer.

Disponering av årets resultat

Ordinært resultat er negativt med kr -1.784.674. Kr 251.000 er overført til finansiering av utgifter i investeringsregnskapet. Totalt kr 2.185.674 belastes det frie fond og det overføres kr. 150.000 til fond for IT-investeringer. Dette gir et regnskapsmessig resultat på 0.

Utsikter fremover

Driften av sentralen og alle kostnader knyttet til dette, er meget oversiktlig og forutsigbar. Foruten lønn og sosiale kostnader og tilskudd NKS 110 IKS, er det kjøp av varer og tjenester som er den største budsjettposten.

Det forventes betydelige investeringskostnader i NKS 110 IKS frem mot 2026, da det nasjonalt skal anskaffes ny kommunikasjonsplattform (del 2 av nødnett) for alle 110-sentralene, og mulig et felles alarmhåndteringsverktøy (AHV). Det vil i første halvdel av 2023 bli avgjort om fremtidige investeringer blir lånefinansiert i NKS 110 IKS, noe som vil gi mer forutsigbare driftsutgifter for kommunene.

Årsberetning 2022 for Namdal Rehabilitering IKS

Virksomhetens art

Namdal Rehabilitering IKS driver med opptrening og rehabilitering. Selskapet har forretningslokale på Høylandet.

Kompetanse

Selskapet tar mål av seg å være ett ressurscenter på vegne av sine eierkommuner. Det arbeides kontinuerlig med intern kompetanseoppbygging. Selskapet er ISO-sertifisert.

Utvikling i resultat og stilling

Selskapet har en omsetning på 30,528 mill. kr. Hvilket er 922 tusen kr. Mindre enn året før. Resultatet er et underskudd på 171 tusen. kroner i 2022, mot et overskudd på 154 tusen kr. i 2021. Selskapet har en egenkapital på 6,62 mill.kr hvilket utgjør en egenkapital andel på 15,3 %. Underskuddet for 2022 er foreslått dekket av selskapets egenkapital. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljøloven

Styret mener arbeidsmiljøet i selskapet er tilfredsstillende.

Det totale sykefraværet i bedriften har i 2022 vært på 9,95 %. Dette er en nedgang på 1,5 % og innebærer en direkte lønnskostnad på om lag Kr 1 951 000. Vi anser dette som tilfredsstillende, i et år som har vært preget av pandemi. Det er ikke satt i verk spesielle tiltak på dette området. Det egenmeldte sykefraværet går ned og at det er i all hovedsak langtidssykmeldinger (ikke jobbrelatert) som utgjør den største delen av sykefraværet. Selskapet har ikke hatt skader eller ulykker i 2022.

Adresse: 7977 Høylandet
Telefon: 74 32 21 00
Fax: 74 32 21 01

Kontonr: 4464 04 52568
Org.nr: 986 923 845
post@namdalrehab.no

www.namdalrehab.no

Document ID:

65b3d415-3bfb-4a91-bf43-b7c5ab87760a

Likestilling

Selskapet har i 2022 sysselsatt 61 ansatte. Fordelingen blant de ansatte har vært 38 kvinner og 23 menn (28,5 årsverk). Styret består av 5 medlemmer, 3 kvinner og 2 menn.

Ytre miljø

Selskapet forurensrer ikke det ytre miljø.

Styret for Namdal Rehabilitering IKS

Inge Arnstein Ryan
Styreleder

Oddny Lysberg
Styremedlem

Grethe Kristine Lervik
Styremedlem

Carina Bergli
Styremedlem

Ivar Kvalø
Nestleder

Adresse: 7977 Høylandet
Telefon: 74 32 21 00
Fax: 74 32 21 01

Kontonr: 4464 04 52568
Org.nr: 986 923 845
post@ namdalrehab.no

www.namdalrehab.no

Document ID:

65b3d415-3bfb-4a91-bf43-b7c5ab87760a

Flatanger kommune
v/økonomisjefen

Kontaktperson:
Heidi Galguften

Dato og referanse:
19.04.2023

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt-norge.no
T +47 907 30 300

Revisors notat 2022

Dette revisjonsnotatet omhandler forhold av mindre betydning, og har ikke fått konsekvens for revisjonsberetningen 2022.

1. Balanseregnskapet

1.1 Kto 23214005 Arbeidsgiveravgift

Det er avsatt kr 80 916 mindre i skyldig arbeidsgiveravgift enn det 6 termin 2022 tilsier. Dette er en differanse som også har vært med fra tidligere år, uten at vi har tatt det opp. Vi velger å kommentere det i notatet i år, da dette vil bli en differanse som fortsatt vil være til stede i senere års balanseregnskap.

1.2. Tomteverdier i anleggsmodulen/balanseregnskap

Det er avvik mellom verdien på tomter i anleggsmodulen og balanseført verdi. Det er avklart med økonomisjef Kurt M at han vil ta en gjennomgang i 2023 for å få fastsatt korrekte verdier på tomtene slik at det er samsvar mellom verdien i anleggsmodulen og balanseregnskapet.

1.3. Bankkonto 4212 3251568 CAP - saldo kr 33.691,67

Dette er en bankkonto som ikke fremkommer i kommunens balanseregnskap. Vi tok kontakt med Sparebank 1 SMN som opplyste at dette er en konto eid av Flatanger kommune som benyttes i forbindelse med de kommunale utbetalingskortene til flyktninger når de kommer før de har fått tildelt personnummer. Kommunen må vurdere om ikke dette er en bankkonto som skal inn i regnskapet.

1.4 Memoriakonto 29200403 VAR Slamtømming

Det er et avvik mellom note og balanseverdi. Årsaken er at det er ført kostnader i selvkostregnskapet (Momentum) som ikke er registrert i kommunens regnskap. Dette er tatt opp med økonomisjef Kurt M og han opplyser at det vil bli foretatt en korreksjon i 2023.

Svar på notatet imøteses innen **5.mai 2023**.

Med vennlig hilsen

Heidi Galguften
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: økonomisjefen
kontrollutvalget

PROTOKOLL

REPRESENTANTSKAPSMØTE NORD TRØNDELAG KRIESENTER IKS

Tid: Mandag 17. April 2023, Kl. 14.00

Sted: Teams

Innkalt: Valgte representanter valgperioden 2019-2023 fra deltagerkommunene jf §7 i Selskapsavtalen

Deltatt:

Osen kommune	Egil Arve Johannessen
Selbu kommune	Sissel Berget
Tydal kommune	Jens Arne Kvello
Steinkjer kommune	Anne Berit Lein
	Line Hammer
Namsos kommune	Kjersti Tommelstad
Meråker kommune	Kjersti Kjenes
Stjørdal kommune	Monika Renå Rønsåsbjörg
	Ann Inger Leirtrø
Frosta Kommune	Frode Revhaug
Indre Fosen kommune	Harald Fagervold
	Gunhild Johanne Røst
Verdal kommune	Pål Sverre Fikse
Lierne kommune	Reidar Rødli
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo
Overhalla kommune	Hege Saugen
Flatanger Kommune	Caterina Kvaløsæter
Nærøysund kommune	Merethe Lervåg
Leka kommune	Elisabeth Helmersen
Inderøy kommune	Ida Stuberg

Totalt 20 representanter fra 17 kommuner

Sak 1/23 Godkjenning av innkalling og sakliste

Forslag til vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes

Sak 2/23 Årsregnskap og balanse 2022. Revisjonsberetning

Saksopplysninger og forklaring på underforbruk

Inntekter:

I tillegg til budsjettert tilskudd fra deltakerkommuner er det i 2022 kommet inn gavemidler på 121 932,- (blant annet kr 100 000 fra Gjensidigestifelsens sommer, - og juleaksjon) Dette er midler som brukes opp i tråd med formålet og der eventuelt ubenyttede midler skal tilbakeføres.

Renteøkning har også ført til en større sum på netto finansposter enn i 2021.

Utgifter:

Mindreforbruk på driftsutgifter 2022 gjelder i hovedsak lønnsutgifter og husleie.

Lønnsutgifter:

Bruk av krisesenteret varierer gjennom året uten at dette følger et fast mønster. Det kan være stor pågang og travelt i både korte og lengre perioder. Det kan komme flere familier og mange barn omtrent samtidig, eller dette kan spre seg jevnere utover hele året. Det er også variasjon i grad av hjelpebehov hos de ulike familiene og i noen tilfeller er det behov for ekstra bemanning av hensyn til sikkerhet. Alt dette vil ha betydning for bemanningsbehovet.

I 2022 har det vært enkelte ansatte som har søkt og fått innvilget permisjon uten lønn i både kortere og lengre tidsrom. I hvert enkelt tilfelle gjøres det en vurdering om det er behov for å leie inn vikar og eventuelt hvor mye. I kortvarige perioder har det ikke vært leid inn vikar fullt ut for vakanser. Dette har da vært begrunnet i sammenfall med roligere perioder på brukersiden. Det samme gjelder for bruk av vikar ved sykefravær.

Innbetalt pensjonspremie har som følge av dette også vært lavere enn budsjettert.

Øvrige driftsutgifter:

Underforbruk på øvrige driftsutgifter skyldes i hovedsak tilbakebetaling av husleie i 2022. Elementer av husleia som ikke skal indeksreguleres var for

2020 og 2021 indeksregulert. Differansen her ble tilbakebetalt i 2022. Dette utgjør ca. kr 150 000,-.

Styrets videre arbeid med økonomiske forutsetninger og bruk av avsetninger.

Styret foretar budsjettrevidering for inneværende år i mai/juni. Utvikling i lønnsutgifter og regulering av husleie sees ekstra nøye på. Blant annet er det økning i satser for ulempetillegg fra og med 1.1.23. Selskapets bemannings-, og kompetanseplan og strategisk plan er også en del av grunnlaget for revideringen.

Styret arbeider med en plan for hvordan bruk av avsetninger bør prioriteres.

Foreløpige antydninger er:

- Anskaffe styreportal som vil lette arbeidet med lagring av dokumenter og signering av protokoller for styret og representantskapet (våren 2023)
- Anskaffe elektronisk journalsystem – for eksempel Visma Flyt Sikker Sak – til dokumentasjon av brukerjournal (høst 2023)
- Suppleringer av møbler og inventar. Etter snart 5 års drift i bygget er det behov for å skifte ut/supplere noe på møbler og utstyr (våren 2023)
- Kompetanseheving og kurs. Ansatte som ønsker etter-, - og videreutdanning innenfor det krisesenteret har behov for får tilbud om det og det kan gis permisjon med lønn, da med innleie av vikar (høsten 2023 og videre)
- Økt utadrettet aktivitet i eierkommunene for å gjøre tilbudet mer synlig og innholdet mer kjent. Både til politisk og administrativt nivå og til ansatte i ulike tjenester. Dette vil også føre til noe mer innleie av vikar. (høsten 2023 og utover)

Styrets innstilling til representantskapet:

1. Årsregnskapet 2022 viser et mindreforbruk på kr 541 939,-.
Kr 541 939,- settes av til disposisjonsfond.
2. Årsregnskapet 2022 godkjennes

Vedtak:

1. Årsregnskapet 2022 viser et mindreforbruk på kr 541 939,-.
Kr 541 939,- settes av til disposisjonsfond.
2. Årsregnskapet 2022 godkjennes

Sak 3/23 Årsberetning 2022

Saksopplysninger:

Årsberetningen er ment å gi et bilde av driften i selskapet og har punkter som omhandler organisasjonen, lovgrunnlag, internkontroll/HMS arbeid, personalressurser, lokaler og økonomi. Årsberetningen har et eget vedlegg som omhandler statistikk for 2022.

Noen punkter fra årsberetningen:

- Halvering av kontingent til Krisesentersekretariatet fra og med 2023 (fra 80 000 til 40 000)
- Nyetablert nettverk for ledere av interkommunale krisesentre som er medlem av Samfunnsbedriftene
- 16 ansatte i 8 årsverk der halvparten av årsverkene nå fylles av ansatte med treårig høgskole/universitetsutdanning.
- Godt innarbeidet partssamarbeid som melder om godt arbeidsmiljø

Utvalgte punkter fra innrapportert statistikk for 2022:

- 41 voksne beboere og 30 barn med totalt 2166 overnattingsdøgn
- Gjennomsnittlig botid er 27 døgn
- 57 % av beboerne har foreldre som er født i utlandet
- Flest beboere i alderen 36 – 45 år, en fjerdedel var under 25 år, ingen over 55 år
- I 80 % av tilfellene var voldsutøver nåværende eller tidligere ektefelle/samboer
- Det foreligger anmeldelse i halvparten av sakene
- Det samarbeides mest med politi, barneverntjeneste, NAV og helse (psykisk helse, fastlege, legevakt og sykehus)
- Det var om lag 200 henvendelser på telefon/dagbesøk i 2022. Dette er henvendelser fra personer som ikke trenger et botilbud, men som har behov for bistand og/eller samtaletilbud knyttet til vold i nære relasjoner.
- Denne formen for henvendelser til krisesenteret har økt mye de to-tre siste årene. Fra 65 henvendelser i 2020 til 130 i 2021 og 200 i 2022.

- Dette er en klar tendens også hos krisesentrene i region midt og på landsbasis
- Kompleksiteten i sakene har økt de siste årene. Flere brukere enn før har flere og sammensatte problemer i tillegg til å være voldsutsatt.
- Det er relativt sett mange unge i aldersgruppen 18-23 år som henvender seg til krisesenteret med behov for bistand og råd. Eldste dagbruker var 76 år.
- To tredjedeler av dagbrukere/innringere var etnisk norsk

Styrets innstilling til representantskapet:

Årsberetning 2022 godkjennes

Vedtak:

Årsberetning 2022 godkjennes

Sak 4/23 Retningslinjer for valgkomiteen

Som følge av revisjonsgjennomgang tilknyttet eierskapskontroll i deltakerkommune(r) anbefales det at det skal utarbeides og vedtas retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Retningslinjene gjelder for valg av styret i Nord-Trøndelag krisesenter IKS

Styrets innstilling til representantskapet

Styret anbefaler representantskapet å vedta foreslåtte retningslinjer for valgkomiteens arbeid i Nord-Trøndelag krisesenter IKS.

Vedtak:

Retningslinjer for valgkomiteens arbeid i Nord-Trøndelag krisesenter IKS vedtas.

Vedlegg:

- Årsregnskap 2022, balanse, noter
- Revisjonsberetning 2022
- Årsberetning 2022 med statistikk
- Forslag til retningslinjer for valgkomiteen

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret

Kommunal Rapport 17.04.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Skal årsrapporten fra arbeidsmiljøutvalget avgis til kommunedirektøren eller til kommunestyret?

SPØRSMÅL: Av arbeidsmiljøloven § 7–2 (6) fremgår følgende: «Arbeidsmiljøutvalget skal hvert år avgis rapport om sin virksomhet til virksomhetens styrende organer og arbeidstakernes organisasjoner.»

Rapporten det tales om er årsrapporten fra arbeidsmiljøutvalget.

Vi ønsker å få belyst hvem som er å anse som virksomhetens styrende organer i en kommune i denne sammenheng. Vi har vansker med å se at dette kan være kommunedirektøren som er ledelsen, selv om denne er tillagt alt arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i egen organisasjon etter ny kommunelov fra 1.1.20.

Kan dette bety at årsrapporten til arbeidsmiljøutvalget avgis til kommunestyret eller til det organ kommunestyret har delegert denne oppgaven til, selv om den politiske siden i en kommune formelt sett ikke er tillagt et direkte arbeidsgiveransvar for andre enn kommunedirektøren?

SVAR: I [kommuneloven § 5–3](#) fastslås som alminnelig regel at «Kommunestyret er det øverste organet i kommunen» og at «Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen ... hvis ikke noe annet følger av lov».

Det betyr som alminnelig regel at andre i kommunen bare kan treffe vedtak hvis de er tildelt myndighet til dette ved delegeringsvedtak gitt av, eller basert på, vedtak av kommunestyret.

På visse saksområder er imidlertid kommunedirektøren tildelt vedtaksmyndighet direkte i loven. Dette er som generell regel tilfelle for ledelsen av kommunens administrasjon, se [kommunelovens § 13–1](#) første avsnitt: «Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale ... administrasjonen», men det gjelder, fremgår det, bare «med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret ... gir».

Kommunedirektøren har altså ikke noen selvstendig styringsmyndighet i slike saker, bare fullmakt til å treffe enkeltavgjørelser innenfor de rammer eller instruks kommunestyret gir.

I § 13–1 siste avsnitt i kommuneloven 2018 er så denne kompetansen utvidet til å omfatte «det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner». Det betyr at kommunestyret ikke kan treffe vedtak, gi konkrete instruks i enkeltsaker, eller overprøve slike avgjørelser. Men det kan også her gi generelle instruks om saksbehandlingen.

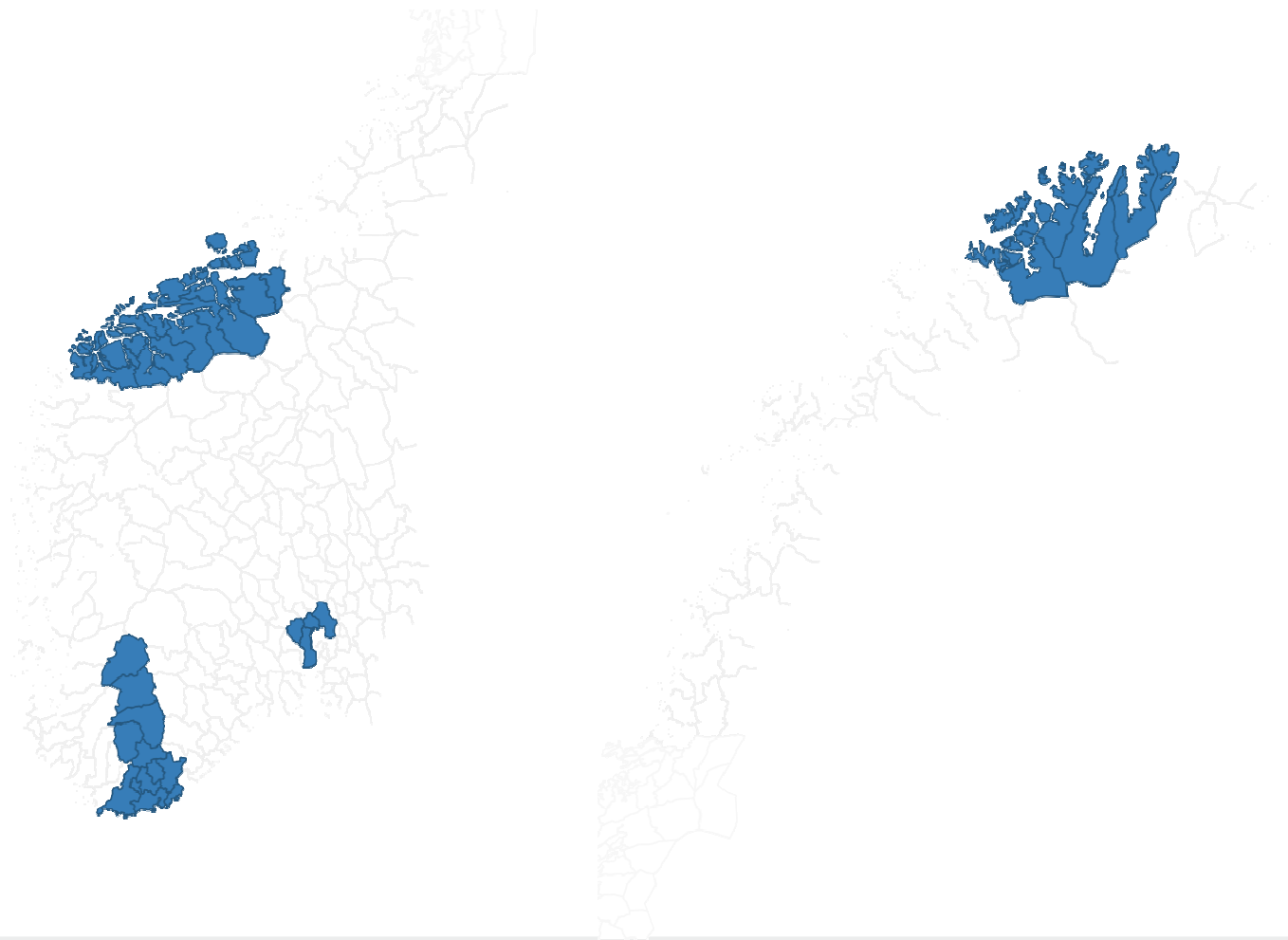
I [§ 22–1](#) første avsnitt fastslås så at «Kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet», og at «Kommunestyret kan kreve at enhver sak skal legges fram til orientering eller avgjørelse». Det siste – «til ... avgjørelse» – gjelder altså ikke individuelle vedtak av den typen som er nevnt i § 13–1 siste avsnitt, men kommunestyret kan kreve å bli orientert om slike vedtak som er truffet, slik at det kan vurdere om det er gjort slike feil i prosessen og om det er grunn til å reagere på den ene eller andre måte.

Arbeidsmiljøutvalget skal etter [arbeidsmiljøloven § 7–2](#) nr. 1 «virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten», noe som etter dette i siste instans er

kommunestyrets ansvar. Det er dermed ganske klart at adressat for den rapporten som utvalget skal gi etter § 7–2 nr. 6, i siste instans er kommunestyret. Det vil imidlertid være naturlig at rapporten i første omgang går til kontrollutvalget, som etter [kommunelovens § 23–1](#) første avsnitt «skal føre løpende kontroll på [kommunestyrets] vegne».

Kontrollutvalget skal etter [kommunelovens § 23.2](#) første avsnitt, bokstav c, påse at «det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet», noe som etter [kommunelovens § 23–3](#) innebærer «å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelleterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak», noe som klart nok omfatter også etterlevelse av kravene etter arbeidsmiljøloven. Kontrollutvalget skal ikke selv ta stilling til om arbeidsmiljøloven har blitt etterlevd, bare om kommunen har sørget for en forsvarlig kontroll med at så skjer.

Det er altså stadig kommunestyret som har det generelle overordnede arbeidsgiveransvar, selv om kommunedirektøren «har det løpende personalansvaret for den enkelte», og som dermed er rette adressat for en slik rapport.

Hvordan kommuner jobber for å få til velfungerende interkommunale samarbeid

Rapport utarbeidet på vegne av Kommunal- og distriktsdepartementet

Rapport nr. 2022/98

Om Oslo Economics

Oslo Economics utreder problemstillinger og gir råd til myndigheter, organisasjoner og bedrifter. Vi forstår problemstillingene som oppstår i skjæringspunktet mellom marked og politikk.

Vi er et samfunnsfaglig analyse- og rådgivningsmiljø med erfarne konsulenter med bakgrunn fra offentlig forvaltning og ulike forsknings- og analysemiljøer. Oslo Economics har i dag rundt 70 medarbeidere, hvorav mer enn 15 med doktorgrad. Vi tilbyr innsikt basert på fagkompetanse, sektorerfaring og et nettverk av samarbeidspartnere.

Om NIBR og Roald Hopsnes

NIBR er et samfunnsfaglig forskningsinstitutt og er en del av OsloMet – storbyuniversitetet. Vår kjernekompetanse er helhetlige analyser av sted og styring innen utvalgte politikkfelt. Ved å kombinere spisskompetanse på tvers av faglige grenser tilbyr vi nasjonal og internasjonal forskning, utredning og evaluering med stor vekt på relevans for våre oppdragsgivere. Våre kompetanseområder er bolig, by og sted, demokrati og styresett, helse og velferd, klima og miljø, migrasjon og integrasjon, planforskning og regional og territoriell utvikling.

Roald Hopsnes er førsteamanuensis ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen. Roald jobber innenfor forvaltningsrett, kommunalrett og plan- og bygningsrett. Han har tidligere vært medlem av kommuneutvalget, og jobbet som nesteleder hos Kommuneadvokaten i Bergen.

Hvordan kommuner jobber for å få til velfungerende interkommunale samarbeid/rapport 2022/98

© Oslo Economics, 9. desember 2022

Kontaktperson:

Svend Boye / Partner

ssb@osloeconomics.no, Tel. +47 452 92 482

Foto/illustrasjon: Utarbeidet av Oslo Economics

Innhold

Sammendrag og konklusjoner	5
1. Bakgrunn og informasjonskilder	9
1.1 Bakgrunn for oppdraget	9
1.2 Om kartleggingen	9
1.3 Informasjonskilder	10
1.4 Rapportens struktur	11
2. Om interkommunale samarbeid	12
2.1 Generelt	12
2.2 Ulike former for interkommunalt samarbeid	12
3. Administrativt vertskommunesamarbeid	16
3.1 Organisering	16
3.2 Formål	16
3.3 Utbredelse	16
3.4 Case: Asker, Bærum og Lier krisesenter	17
3.5 Case: «Balansert» vertskommunesamarbeid i Midt-Finnmark	18
4. Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd	21
4.1 Organisering	21
4.2 Formål	21
4.3 Utbredelse	21
4.4 Case: Surnadal og Rindal PPT	22
4.5 Case: Surnadal og Rindal Kulturskole	23
5. Kommunalt oppgavefelleskap	25
5.1 Organisering	25
5.2 Formål	25
5.3 Utbredelse	26
5.4 Case: SuSu - kommunalt oppgavefellesskap for næringsarbeid	26
5.5 Case: Midt-Agder friluftsråd kommunalt oppgavefelleskap	27
6. Interkommunalt selskap	30
6.1 Organisering	30
6.2 Formål	30
6.3 Utbredelse	31
6.4 Case – Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal	31
7. Aksjeselskap	33
7.1 Organisering	33
7.2 Formål	33
7.3 Utbredelse	34

	7.4 Case: Veas AS_____	34
8. Interkommunalt politisk råd_____		36
	8.1 Organisering_____	36
	8.2 Formål_____	36
	8.3 Utbredelse_____	36
	8.4 Case: Vest-Finnmark Interkommunale politiske råd_____	37
	8.5 Case: Region Kristiansand Interkommunale politiske råd_____	38
9. Råd for velfungerende interkommunale samarbeid_____		40
	9.1 Råd 1: Vurdere om det er mest hensiktsmessig å løse oppgaven i kjernekommunen eller i et samarbeid_____	40
	9.2 Råd 2: Se samarbeid i sammenheng og velg rett samarbeidspartnere_____	41
	9.3 Råd 3: Velg en samarbeidsform som egner seg for oppgaven og samarbeidspartnerne_____	42
	9.4 Råd 4: Folkevalgte, kommune- og samarbeidsadministrasjon bør engasjere seg positivt for samarbeidet_____	48
10. Referanser_____		51

Sammendrag og konklusjoner

På vegne av Kommunal- og distriktsdepartementet har Oslo Economics, med samarbeidspartnerne NIBR og førsteamanuensis Roald Hopsnes, gjennomført en kartlegging av kommuners arbeid for å oppnå velfungerende interkommunale samarbeid. Mandatet for oppdraget har vært å dokumentere hvordan et utvalg kommuner arbeider for å få interkommunale samarbeid til å fungere godt. Som en del av kartleggingen har vi også vurdert fordeler og ulemper med ulike samarbeidsformer og suksesskriterier for velfungerende samarbeid.

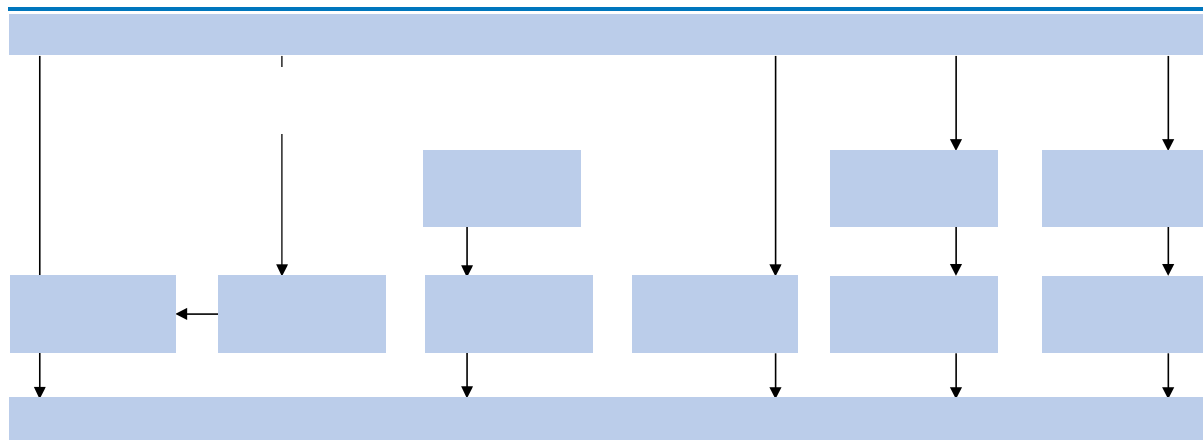
Om kommunenes ansvar og interkommunale samarbeid

Kommuner kan selv velge hvordan de ønsker å løse sine oppgaver, innenfor de rammene og bestemmelsene som gjelder for den aktuelle oppgaven/tjenesten. Oppgaveløsning i kjernekommunen (også omtalt som egenregi/oppgaveløsning internt i kommunen) er standarden for de aller fleste kommuner. Samtidig er interkommunale samarbeid svært utbredt. Kommuneloven slår fast at kommuner kan utføre felles oppgaver gjennom følgende samarbeidsformer:

- Interkommunale samarbeid med formell organisatorisk overbygning:
 - Interkommunalt politisk råd
 - Vertskommunesamarbeid
 - Administrativt vertskommunesamarbeid
 - Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd
 - Kommunalt oppgavefelleskap
 - Interkommunalt selskap (regulert i IKS-loven (1999))
 - Aksjeselskap (Aksjeloven (1997))
 - Samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til
- Avtalebaserte samarbeid uten formell, organisatorisk overbygning, samt kjøp og salg av tjenester

En viktig bakgrunn for utredningen er at kommuner ikke lenger vil ha adgang til å organisere seg i såkalte §27-samarbeid. Videre er det kommet nye samarbeidsformer, i form av kommunalt oppgavefelleskap og interkommunalt politisk råd. Denne kartleggingen er begrenset til å se på kommunenes arbeid med få til velfungerende formaliserte, interkommunale samarbeid i form av til interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid (med og uten felles folkevalgt nemnd), interkommunalt selskap og AS.

Sammenligning av avstand fra kommunestyret til administrasjonen i formaliserte samarbeid

Kilde: Oslo Economics. I tillegg til disse samarbeidsformene er samvirke og avtalefestede, ikke formaliserte samarbeid aktuelle former.

Vertskommunesamarbeid er den samarbeidsformen som ligner mest på det å løse oppgaver i kjernekommunen, ettersom kommunestyrene i slike samarbeid forholder seg til sin egen kommunedirektør. Etter vertskommunesamarbeid er kommunalt oppgavefelleskap den samarbeidsformen som er nærmest kommunestyret, ettersom det ikke må være et eget rettssubjekt og ettersom det kun trenger å være et representantskap mellom kommunestyrene og administrasjonen i samarbeidene. Avstanden mellom kommunestyre og administrasjon er størst i IKS og AS. I slike samarbeid må kommunestyrene i hovedsak nøye seg med å velge

representanter til representantskap/generalforsamling. Medlemmene av representantskapet/generalforsamlingen må videre begrense seg til å velge styremedlemmer og sette budsjetttrammer, og overlate oppfølging av daglig drift til styremedlemmene.

Råd for å få til velfungerende interkommunale samarbeid

På grunnlag av funnene i vår kartlegging og funn fra tidligere studier har vi formulert følgende råd for å få til velfungerende interkommunale samarbeid:

Råd 1: Vurdere om det er mest hensiktsmessig å løse oppgaven i kjernekommunen eller i et samarbeid

På grunnlag av formålsparagrafen i kommuneloven og funn fra tidligere utredninger om interkommunale samarbeid, bør samarbeid etter vårt syn vurderes etter i hvilken grad det bidrar til å oppnå følgende mål:

1. Lokalpolitisk styring og kontroll
2. Effektivitet, herunder tilfredsstillende lovmessige krav, sikre kvalitet og kostnadseffektivitet
3. Konsekvenser for kommunen som helhet/restkommunen

Sett opp mot de tre målene for velfungerende oppgaveløsning, vil det å løse oppgaven i kjernekommunen normalt være det som gir best forutsetninger for å nå mål nummer 1. og 3., nemlig lokalpolitisk styring og kontroll og hensyn til kommunen som helhet. Når interkommunale samarbeid brukes i omfattende grad for flere typer oppgaver, er grunnen i hovedsak at det kan gi bedre tilfredsstillende av lovmessige krav og forventninger til kvalitet, på en effektiv måte. Flere kommuner velger å inngå i interkommunale samarbeid fordi de ikke evner å løse oppgaven på en kvalitativ god måte alene, eller fordi kommunens størrelse i folketall eller flateinnhold er for liten til å sørge for kostnadseffektiv oppgaveløsning.

Råd 2: Se samarbeid i sammenheng og velg rett samarbeidspartnere

Når en kommune har vurdert at samarbeid er hensiktsmessig for en oppgave, er neste steg å vurdere hvilke kommuner det kan være aktuelt å samarbeide med. Aktuelle samarbeidspartnere vil nesten alltid være andre kommuner. Fylkeskommuner har ikke samme oppgaveansvar som kommunene og vil derfor normalt ikke være naturlige samarbeidspartnere. På grunnlag av funn fra professor Dag Ingvar Jacobsen (2022), og innspill fra samarbeidene vi har kartlagt, har vi sammenstilt følgende råd for valg av samarbeidskommuner:

- Kommuner som har en historie som inneholder samarbeid over lengre tid og på flere områder, er også kjennetegnet av bedre samarbeid.
- Jo likere kommunene er, desto bedre samarbeid. Samarbeid som kjennetegnes av betydelig asymmetri i befolkningsmengden vil oftere oppleves som dårligere.
- Jo færre samarbeidspartnere, desto større sannsynlighet for et godt samarbeid.
- Kontorkommunen/senteret for samarbeidet bør ha evne til å rekruttere kvalifisert arbeidskraft.

Råd 3: Velg en samarbeidsform som egner seg for oppgaven og samarbeidspartnerne

Når en kommune har vurdert at samarbeid kan være egnet for en viss oppgave, og funnet relevante samarbeidspartnere, bør samarbeidspartnerne sammen vurdere hva slags samarbeidsform som egner seg for dem og oppgaven de ønsker å løse i fellesskap. I valget av samarbeidsform bør samarbeidspartnerne først vurdere hvilke samarbeidsformer som er tillatt for oppgaven, etter kommuneloven og annen lovgiving. Deretter bør de vurdere hvilken samarbeidsform som best bidrar til å nå målene om lokalpolitisk styring og kontroll, effektivitet, herunder tilfredsstillende av krav til kvalitet og kostnadseffektivitet, og hensyn til kommunen som helhet/restkommunen.

Administrativt vertskommunesamarbeid

Avstanden fra kommunestyret til administrasjonen er kortest i administrative vertskommunesamarbeid, for kommunen som er vertskommune. I slike samarbeid er det kun kommunedirektøren som står mellom kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet. Kommunestyre og administrasjon i vertskommunen kan følge opp aktiviteten i samarbeidet på lignende måte som aktiviteten i kjernekommunen, noe som kan legge godt til rette for både lokalpolitisk styring og kontroll, effektivitetskontroll og grunnlag for omprioritering mellom samarbeidsaktiviteten og andre aktiviteter. Vertskommunesamarbeid er den samarbeidsmodellen som er tiltenkt for lovpålagte oppgaver som innebærer myndighetsutøvelse, men formen kan også brukes for andre typer kommunale oppgaver. Samarbeidsformen er mye brukt for blant annet barnevern, krisesenter, legevakt og brann- og redningsvesen, landbrukskontor, lønn, IKT og innkjøpssamarbeid mv. En mulig utfordring ved administrative vertskommunesamarbeid er at samarbeidskommunene (kommunene som ikke er vertskommune) har mindre formell

kontroll over og påvirkning på samarbeidet. Administrative vertskommunesamarbeid kan derfor sies å være særlig godt egnet der oppgaven er lite lokalpolitisk styrt, der samarbeidskommunene har like prioriteringer/ politiske ønsker som vertskommunen og/eller der uformelle kanaler for kontroll og påvirkning fra samarbeidskommunene fungerer godt.

Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd

En samarbeidsform som kan være egnet for å imøtekomme samarbeidskommunenes behov for styring og kontroll er vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd. I slike samarbeid skal en nemnd med representanter fra samarbeidskommunene følge opp kommunedirektøren i vertskommunen i saker som gjelder oppgaven det samarbeides om. Samarbeidsformen er lite brukt. En utfordring ved samarbeidsformen er at nemnda kan danne et ekstra forum uten å erstatte behovet for direkte oppfølging fra kommunestyrene. Dette kan skyldes at det er kommunestyrene som er ansvarlig overfor brukerne av tjenesten og at nemnda kun følger opp samarbeidet når nemnda er samlet. Dersom kommunestyrene skulle begrenset seg til å følge opp samarbeidet gjennom nemnda ville det kunne ta lang tid fra anmodning fra kommunestyre til nemnda, via forespørsel fra nemnda til kommunedirektør og tilbake igjen. På grunnlag av eksemplene vi kjenner til, anbefaler vi at kommuner som velger vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd klart definerer hvordan vertskommunesamarbeidet skal følges opp gjennom nemnda, hvilket ansvar nemnda har og hvordan kommunestyrene skal forholde seg til nemnda og kommunedirektøren i saker som berører samarbeidene.

Kommunalt oppgavefellesskap

Kommunalt oppgavefellesskap er en ny samarbeidsform. Samarbeidsformen er fleksibel, ettersom kommunen kan velge om fellesskapet skal være et selvstendig rettssubjekt eller ikke, og om det skal være et styre mellom representantskapet og administrasjon/drift av oppgaven, eller ikke. Selv om styringsformen kan være enkel, med mulighet fra kort avstand til kommunestyret, kan samarbeidsformen kan brukes til et bredt spekter av små og store kommunale oppgaver, herunder oppgaver som i dag ofte forvaltes gjennom IKS og §27-samarbeid. Sammenlignet med et vertskommunesamarbeid har samarbeidsformen lenger avstand til vertskommunen og administrasjonen, ettersom det ikke ligger under kommunedirektøren. Samtidig kan avstanden til kommunestyret være kortere enn ved bruk av IKS, ettersom oppgavefellesskap ikke trenger å være et eget rettssubjekt og ettersom det kun trenger å være et representantskap mellom kommunestyrene og administrasjonen/driften. Dette gjør at kommunale oppgavefellesskap kan være særlig egnet for samarbeid der deltakerkommunene ønsker likere representasjon enn det som er mulig i vertskommunesamarbeid, men der antallet deltakere ikke er så mange at representantskapet uansett vil oppnevne et styre til å følge opp daglig drift (slik at styringen ligner styreformen i IKS). Ettersom administrasjonen ikke ligger under kommunedirektøren, som ved vertskommunesamarbeid, er samarbeidsformen muligens mest aktuell for kommunale oppgaver som ikke er altfor tett integrert med rest-kommunen. Kommunale oppgavefellesskap kan ikke fatte enkeltvedtak, noe som begrenser omfanget av aktuelle tjenester noe. Samtidig kan behovet for enkeltvedtak knyttet til eksempelvis brannforebygging løses ved at vedtak fattes av den enkelte kommune i oppgavefellesskapet.

Interkommunale selskap (IKS)

I tilfeller der kommuner ønsker å la samarbeid optimalisere/utvikle sin virksomhet uten direkte politisk styring, kan IKS være en aktuell samarbeidsform. Ved bruk av IKS foregår eierstyringen ved at kommunestyret utnevner representanter til representantskapet, som igjen velger styremedlemmer og fastsetter budsjett for samarbeidet. Det er videre styremedlemmene som følger opp drift og administrasjon. Ved bruk av denne samarbeidsformen er det viktig at kommunestyrerepresentanter slår seg til ro med å drive profesjonell eierstyring, det vil si at de styrer gjennom valg av representanter som evner å følge opp virksomheten på en god måte, snarere enn at de forsøker å følge opp aktiviteten som om den var en del av kjernekommunen. Samarbeidsformen IKS kan sies å være nokså rigid og fast i formen, sammenlignet med både kommunale oppgavefellesskap og aksjeselskap. Blant annet kan det nevnes at endringer i selskapsavtalen, herunder beslutninger om utvidelse, utelukkelse og oppløsning, må besluttes av hvert enkelt kommunestyre. Til sammenligning kan tilsvarende beslutninger fattes av generalforsamlingen i et aksjeselskap, som tilsvarer representantskapet i et IKS. Videre vedtas budsjettet av representantskapet og ikke av styret, som i et aksjeselskap. Den rigide styringsformen kan gi forutsigbarhet for samarbeidet, som kan være positivt, men kan samtidig hindre videreutvikling og tilpasning. Samarbeidsformen IKS brukes særlig til forretningsmessige oppgaver som renovasjon, havn, vann og avløp, arbeidstrening, samt brann- og redning. For å få IKS til å fungere effektivt er det foruten profesjonell eierstyring av betydning at oppgaven det samarbeides om er stort nok til å forsvare administrasjonskostnadene forbundet med strukturens mange lag. Videre er det viktig med god informasjonsutveksling, blant annet for å muliggjøre omprioritering mellom oppgaver i samarbeidet og rest-kommunen på en effektiv måte.

Aksjeselskap (AS)

Aksjeselskap ligner mye på IKS ved at kommunene kan styre et AS gjennom valg av representanter til generalforsamlingen, som igjen velger et styre. Både ved bruk av IKS-formen og ved bruk av aksjeselskapsformen er utgangspunktet at virksomheten frikobles fra anvendelsesområdet for alminnelige forvaltningsrettslige regler og tilkobles de selskapsrettslige regler som gjelder for vedkommende organisasjonsform. Aksjeselskap kan, avhengig av vedtaksbestemmelsene, legge til rette for større grad av flertallsstyring enn det IKS-formen normalt legger opp til. Samtidig kan deltakere i aksjeselskap velge å vedta tilsvarende vedtekter som i et IKS, for å balansere hensynet til ledelsens handlefrihet mot behovet for eierstyring slik de måtte ønske. Tidligere kartlegginger viser at den vanligste anvendelsen av interkommunale aksjeselskap skjer for virksomheter knyttet til arbeidstrening, energi, samferdsel, næringsutvikling og media/kommunikasjon. I motsetning til IKS kan AS gå konkurs og deltakerne har ikke ubegrenset ansvar for selskapsforpliktelsene som svarer til deltakernes eierandeler andel. Dette gjør at det kan være særlig egnet for å vise at kommunal virksomhet som er i konkurranse med private gjør dette på forretningsmessige vilkår.

Interkommunalt politisk råd

Interkommunalt politisk råd er samarbeidsformen som skal velges for organisering av politisk samarbeid mellom kommuner og/eller fylkeskommuner. Samarbeidsformen skal ikke brukes til tjenesteproduksjon.

Oppsummering

I figuren oppsummerer vi hvilke samarbeidsformer som er mest aktuelle å vurdere, avhengig av oppgaven som skal løses, deltakerne i samarbeidet og deres ønsker:

Valg av samarbeidsform avhengig av oppgaven det skal samarbeides om, deltakerne og deres ønsker

Kilde: Oslo Economics. I tillegg til disse samarbeidsformene er samvirke og avtalefestede, ikke formaliserte samarbeid aktuelle former.

Råd 4: Folkevalgte og kommune- og samarbeidsadministrasjon bør engasjere seg positivt for samarbeidet

Når det interkommunale samarbeidet først er etablert er det viktig at de folkevalgte, administrasjonen i samarbeidskommunene og ledelsen i samarbeidet engasjerer seg for at samarbeidet skal fungere best mulig. På bakgrunn av tidligere studier og denne kartleggingen har vi formulert følgende suksessfaktorer for velfungerende interkommunale samarbeid, uavhengig av hvilken samarbeidsform som velges:

- Forankring av mål og forventninger hos politikere og administrasjon i samarbeidskommunene
- Formalisering av samarbeidet og profesjonell eierstyring
- Resultatrapportering, kommunikasjon og pleieing av relasjoner og tillit

1. Bakgrunn og informasjonskilder

Interkommunalt samarbeid er svært vanlig i Norge, og alle kommuner deltar i interkommunale samarbeid. I løpet av høsten 2019 trådte store deler av den nye kommuneloven i kraft, og kommunene må innen høsten 2023 organisere samarbeidene i tråd med de lovlige samarbeidsmodellene. Formålet med denne kartleggingen har vært å innhente et oppdatert og praksisnært informasjonsgrunnlag om hvordan kommuner arbeider med interkommunalt samarbeid. Dette skal videre benyttes inn i Kommunal- og distriktsdepartementets arbeid med å utarbeide en ny veileder om interkommunalt samarbeid.

1.1 Bakgrunn for oppdraget

Interkommunalt samarbeid er svært vanlig i Norge. Slike samarbeid kan gi bedre ressursutnyttelse gjennom stordriftsfordeler, tilgang på kompetanse og økt kvalitet på tjenester. I tillegg kan det for enkelte kommuner være nødvendig for å få gjennomført lovpålagte oppgaver. Interkommunalt samarbeid kan også gi utfordringer, blant annet knyttet til demokratisk styring og kontroll og omprioritering av midler mellom oppgaver i samarbeidet og rest-kommunen.

I løpet av høsten 2019 trådte store deler av den nye kommuneloven i kraft, herunder en ny overordnet bestemmelse om interkommunale samarbeid (Kommuneloven, 2018). I henhold til §17-1 kan følgende samarbeidsmodeller benyttes:

- Interkommunalt politisk råd
- Kommunalt oppgavefelleskap
- Vertskommunesamarbeid
- Interkommunalt selskap (IKS)
- Aksjeselskap (AS)
- Samvirkeforetak, forening eller på en annen måte som der er rettslig adgang til

De tre første samarbeidsmodellene er regulert direkte i kommuneloven, mens de resterende er regulert i egne særlover. Den nye kommuneloven skal ikke være til hinder for at kommunene kan inngå en avtale om samarbeid uten en formell organisatorisk overbygning (uformaliserte samarbeid).

Interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap er nye samarbeidsmodeller.

Interkommunalt politisk råd kan benyttes til å organisere politisk samarbeid, mens et kommunalt oppgavefelleskap kan benyttes for å løse felles oppgave knyttet til produksjon og tjenesteytelse til innbyggerne.

Kommunen har ikke lenger rettslig adgang til å organisere interkommunale samarbeid som regionråd eller §27-samarbeid, og må innen utgangen av 2023 omdanne disse til en av samarbeidsmodellene i den nye kommuneloven (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2019). I forbindelse med disse omorganiseringene og opprettelsen av nye interkommunale samarbeid har enkelte kommuner meldt at de oppfatter regelverket som komplisert. Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) skal derfor utarbeide en ny veileder om interkommunalt samarbeid. Veilederen skal hjelpe kommunene med å forstå reglene bedre, velge samarbeidsmodell, og synliggjøre handlingsrommet i regelverket.

1.2 Om kartleggingen

Mandatet for oppdraget er at det skulle gjennomføres en kartlegging av hvordan et utvalg med kommuner arbeider med interkommunalt samarbeid. Kartleggingen skal kun omfatte de lovfestede interkommunale samarbeidsformene, med hovedvekt på samarbeidsformene i kommuneloven.

Kartleggingen skulle vise variasjonen i samarbeid og hvordan handlingsrommet i regelverket utnyttes. Det skulle innhentes informasjon om fordeler og ulemper med de ulike samarbeidsformene og hva som oppfattes som suksesskriterier for velfungerende samarbeid. Som en del av oppdraget skulle det i tillegg utarbeides en rekke modeller og figurer knyttet til interkommunalt samarbeid.

Oppdraget er gjennomført av Oslo Economics representert ved prosjektleder og partner Svend Boye, i samarbeid med NIBR representert ved Lars Chr. Monkerud, og førsteamanuensis ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen, Roald Hopsnes.

Case-samarbeid

Hovedaktiviteten i prosjektet har vært å kartlegge hvordan et utvalg med kommuner arbeider med interkommunalt samarbeid. Kartleggingen omfatter ti kommuner og én fylkeskommune, og blant disse ti spesifikke samarbeid (Tabell 1-1). Disse case-samarbeidene dekker til sammen alle de ulike samarbeidsformene definert i kommuneloven §17-1, med unntak av samvirkeforetak og forening. I tillegg dekker de ulike samarbeidsområder, geografisk og

demografisk variasjon, samt ulike typer samarbeidsparter.

Tabell 1-1: Case-samarbeid

1.3 Informasjonskilder

1.3.1 Intervjuer

Hovedinformasjonskilden i denne kartleggingen har vært intervjuer med representanter for de ulike kommunene og samarbeidene. For samtlige samarbeid har vi intervjuet:

- Ledelsen i samarbeidet
- Administrasjonen i én eller flere av samarbeidskommunene
- Folkevalgte i én eller flere av samarbeidskommunene

Totalt har vi gjennomført 27 intervjuer i løpet av utredningen, med totalt 33 informanter. 12 av informantene sitter i kommuneadministrasjon, 12 er leder for samarbeidsområdet og 9 er folkevalgte i de utvalgte kommunene/fylkeskommunene.

Intervjuene ble gjennomført som semistrukturerte intervjuer. Dette innebærer at informantene fikk tilsendt en intervjuguide i forkant av intervjuet. Denne ble benyttet som utgangspunkt for samtale, samtidig som vi tilrettela for å diskutere andre synspunkter som informantene anså som relevante å diskutere. De fleste intervjuene ble gjennomført i form av en videosamtale (Teams), mens enkelte ble gjennomført enten fysisk eller per telefon.

1.3.2 Litteratur

Som en del av kartleggingen har vi gjennomgått en rekke relevante rapporter og litteratur. Blant de mest sentrale kildene er:

- *Interkommunalt samarbeid i Norge – former, funksjoner og effekter* – Jacobsen, I. (2022)
- NOU 2016:4 *Ny kommunelov*
- Prop. 46L (2017-2018) *Lov om kommuner og fylkeskommuner*
- *Interkommunalt samarbeid – konsekvenser, muligheter og utfordringer. (IRIS-rapport)* – Leknes m.fl. (2013)
- *Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll* – KS (2020)

I tillegg har vi gjennomgått samarbeidsavtaler, eierskapsmeldinger og andre relevante dokumenter knyttet til case-samarbeidene. For en fullstendig liste over de skriftlige kildene se referanselisten i kapittel 10.

1.3.3 Statistikk og register

Intervjuer, litteratur og tidligere utredninger er hovedkildene i denne kartleggingen, men det er også benyttet noen datakilder og statistikk særlig knyttet til utbredelsen av de ulike samarbeidsformene. Det har vært gjort søk i nettbaserte kilder, Brønnøysund-registrene, organisasjonsdatabasen, samt Statistisk sentralbyrå.

Organisasjonsdatabasen er KDDs database for kommunale organisasjonsdata og inneholder blant annet informasjon om kommunenes og fylkeskommunenes politiske og administrative organisering, herunder interkommunalt samarbeid. Den siste datainnsamlingen foregikk i 2020 og 2021. I utgangspunktet er dette en relevant kilde for å si noe om omfang og bruk av de ulike samarbeidsformene.

Likevel er det flere årsaker til at vi har støttet oss lite på disse dataene. Datainnsamlingen har foregått i en periode hvor kommunene enda ikke har omgjort eller er midt i prosessen med å omgjøre sine samarbeid til en av de rettslige formene i kommuneloven. Dataene gir derfor ikke nødvendigvis et riktig bilde av hva de ulike samarbeidsformene brukes til. Videre, er det vanskelig å si noe om antall samarbeid fra dataene, da alle kommuner kun svarer ut hvordan de løser sine oppgaver, herunder hva slags type samarbeidsform de bruker dersom de løser det gjennom samarbeid, uten at konkrete samarbeidspartnere oppgis.

1.4 Rapportens struktur

Denne rapporten er strukturert som følger. I kapittel 2 gir vi en overordnet gjennomgang av interkommunalt samarbeid og de samarbeidsformen denne kartleggingen omfatter. Deretter, i kapittel 3-8 beskriver vi hver enkelt samarbeidsform nærmere og presenterer case-samarbeidene som vi har undersøkt som en del av denne kartleggingen. Til slutt, i kapittel 9, oppsummerer vi gode råd for å hvordan kommuner kan jobbe for å få til velfungerende interkommunale samarbeid. Rådene er basert på funn fra denne kartleggingen, samt fra funn gjort i tidligere studier.

2. Om interkommunale samarbeid

Kommuneloven fastslår hvilke samarbeidsformer kommunene kan benyttes seg av for å løse felles oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid. For mange kommuner er det helt nødvendig å inngå slike samarbeid for å løse alle oppgavene de er pålagt. Samtidig innebærer også slike samarbeid at kommunen må gi fra seg en viss grad av styring og kontroll.

2.1 Generelt

Kommunene spiller en helt sentral rolle i den norske velferdsstaten, og har ansvaret for en rekke lovpålagte oppgaver og tjenester. I tillegg har kommunene et ansvar som myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Kommunene kan selv velge hvordan de ønsker å løse sine oppgaver, innenfor de rammene og bestemmelsene som gjelder for den aktuelle oppgaven/tjenesten. Oppgaveløsning i kjernekommunen (internt i kommunen) er standarden for de aller fleste kommuner. Samtidig er kommunale samarbeid svært utbredt og alle kommuner i Norge inngår i ett eller flere interkommunale samarbeid. Et interkommunalt samarbeid kan defineres som at to eller flere kommuner (eller fylkeskommuner) går sammen for å løse en felles utfordring eller oppgave.

Mange av Norges kommuner er små med begrensede ressurser, og for å løse alle oppgaver og ta hånd om alt de har ansvar for kan interkommunalt samarbeid være løsningen. For mange kommuner vil det til og med være helt nødvendig for å løse oppgavene på en tilfredsstillende måte (Brandtzæg, et al., 2019). Gjennom interkommunalt samarbeid kan kommunene oppnå stordriftsfordeler og bedre ressursutnyttelse. For eksempel kan de få mulighet til å anskaffe nødvendig utstyr de ellers ikke hadde hatt råd til. De kan tilby en fulltidsstilling i stedet for deltid, som kan gjøre det enklere å rekruttere arbeidskraft. Videre, kan de få tak i og forbedre kompetansen og kvaliteten i tjenestene.

På den andre siden er det ikke bare fordeler med interkommunalt samarbeid. Et samarbeid innebærer at man må gi fra seg noe kontroll og styring. Dette kan gå på bekostning av lokaldemokratiet, herunder at

befolkningen og folkevalgte har tilstrekkelig med informasjon og innflytelse. Slike styringsproblemer kan både føre til aktivitet som ikke er i tråd med de folkevalgtes ønsker og til ineffektivitet, dersom kontrollen fra folkevalgte og kommunedirektør reduseres. En annen mulig ulempe er at samarbeid påvirker rest-kommunen negativt; Mens kommunene i større grad kan prioritere sine ressurser internt, vil ressursene i et samarbeid være mer bundet, slik at prioriteringseffektiviteten reduseres.

2.2 Ulike former for interkommunalt samarbeid

2.2.1 Rettslige rammer

Kommuneloven slår fast at kommunene kan utføre felles oppgaver gjennom følgende interkommunale samarbeidsformer:

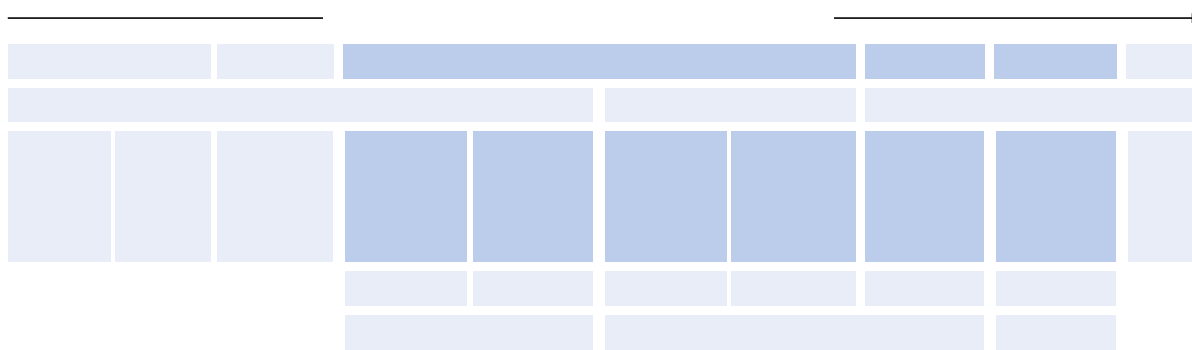
- Interkommunalt samarbeid med formell organisatorisk overbygning
 - Interkommunalt politisk råd
 - Kommunalt oppgavefelleskap
 - Vertskommunesamarbeid
 - Administrativt vertskommunesamarbeid
 - Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd
 - Interkommunalt selskap (regulert i IKS-loven (1999))
 - Aksjeselskap (regulert i Aksjeloven (1997))
 - Samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til
- Avtalebaserte samarbeid uten formell, organisatorisk overbygning, samt kjøp og salg av tjenester

Denne kartleggingen er begrenset til å se på kommunenes arbeid med få til velfungerende formaliserte, interkommunale samarbeid i form av interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefelleskap, verskommunesamarbeid (med og uten felles folkevalgt nemnd), interkommunalt selskap og aksjeselskap.

2.2.2 Introduksjon til de ulike formene for formalisert samarbeid

De ulike formaliserte samarbeidsformene kan sammenlignes etter i hvilken grad de gir selvstendighet til samarbeidene, det vil si i hvilken grad overføring av oppgaver til samarbeidet medfører redusert politisk styring, se Figur 2-1.

Figur 2-1: Alternative kommunale organisasjonsformer

Illustrasjon av Oslo Economics. Denne utredningen fokuserer på de formaliserte samarbeidsformene som er markert i mørkeblått

Som det fremkommer av figuren over er vertskommunesamarbeid den samarbeidsformen som ligner mest på oppgaveløsning i kjernekommunen, ettersom kommunestyrene i slike samarbeid forholder seg til sin egen kommunedirektør. Etter vertskommunesamarbeid er kommunalt oppgavefellesskap den samarbeidsformen som er nærmest kommunestyret, ettersom det ikke må være et eget rettssubjekt og ettersom det kun trenger å være et representantskap mellom kommunestyrene og administrasjonen i samarbeidene. Avstanden mellom

kommunestyre og administrasjon er størst i IKS og AS. I slike samarbeid må kommunestyrene i hovedsak nøye seg med å velge representanter til representantskap/generalforsamling. Medlemmene av representantskapet/generalforsamlingen må videre begrense seg til å velge styremedlemmer, sette budsjettammer og eventuelt et system for mål- og resultatstyring, og overlate oppfølging av daglig drift til styremedlemmene. Dette er illustrert under.

Figur 2-2: Sammenligning av avstand fra kommunestyrer til administrasjonen i formaliserte samarbeid

Kilde: Oslo Economics. I tillegg til disse samarbeidsformene er samvirke og avtalefestede, ikke formaliserte samarbeid aktuelle former.

I det neste vil vi kort beskrive de ulike modellene og hva de typisk brukes til.

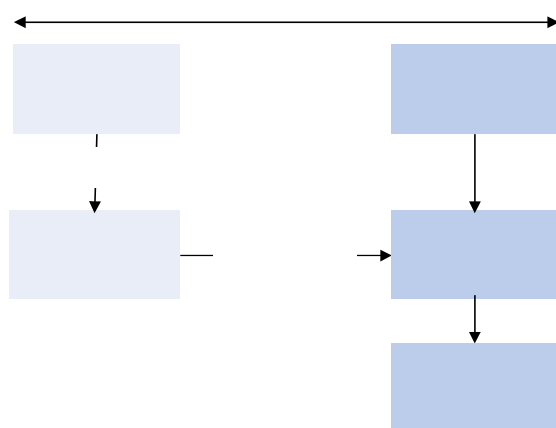
2.2.3 Administrativt vertskommunesamarbeid

En samarbeidsform som er forholdsvis enkel organisatorisk, og som er utbredt brukt, er administrativt vertskommunesamarbeid. I et vertskommunesamarbeid tar en vertskommune ansvaret for utførelsen av en oppgave for en annen kommune. Samarbeidsmodellen innebærer at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av

saker som ikke er av prinsipiell betydning. Delegering av myndighet skjer ved at kommunestyret selv gir instruks til egen administrasjonssjef om delegering til administrasjonssjefen i vertskommunen. Tilsvarende samarbeid er også mulig mellom fylkeskommuner.

Samarbeidsformen kan brukes til et bredt spekter av kommunale oppgaver. Vertskommunesamarbeid brukes typisk ved samarbeid om individrettete tjenester, som barnevern eller sosiale tjenester i NAV. Modellen er særlig tiltenkt oppgaver som innebærer offentlig myndighetsutøvelse.

Figur 2-3: Administrativt vertskommunesamarbeid

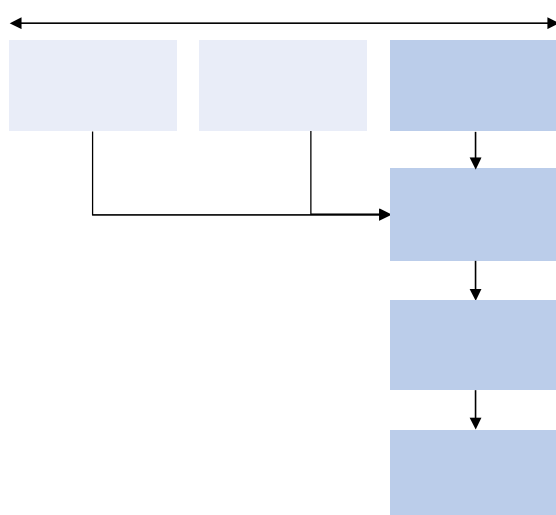
Representantskapet er det øverste organet i et kommunalt oppgavefelleskap. Alle deltakere i oppgavefelleskapet skal være representert i representantskapet med minst ett medlem.

Sammenlignet med et vertskommunesamarbeid har samarbeidsformen lenger avstand til vertskommunen og administrasjonen, ettersom det ikke ligger under kommunedirektøren. Det kan samtidig ligge vesentlig nærmere kommunen enn IKS, ettersom det ikke trenger å være et eget rettssubjekt og ettersom det kun trenger å være et representantskap mellom kommunestyrene og administrasjonen, og ikke både representantskap og styre, som ved IKS. Kommunale oppgavefelleskap kan være en veldig aktuell samarbeidsform der kommunene i samarbeidet ønsker en likere representasjon enn det som er mulig i vertskommunesamarbeid.

2.2.4 Vertskommune med folkevalgt nemnd

En variant av vertskommunesamarbeidsformen, er vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd. Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd gir samarbeidskommunene mulighet til å delegerer myndighet til nemnda til å treffe vedtak i saker av prinsipiell betydning. Det skal skje ved at kommunestyrene eller fylkestingene selv delegerer den samme myndigheten til nemnda. Hver deltaker i samarbeidet skal være representert med minst to medlemmer i nemnda.

Figur 2-4: Vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd

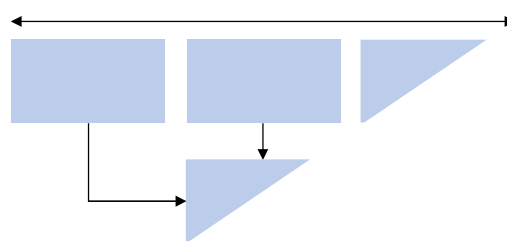

2.2.5 Kommunalt oppgavefelleskap

Kommunalt oppgavefelleskap er en av de nye samarbeidsformene i kommuneloven. To eller flere kommuner (eller fylkeskommuner) kan gå sammen og opprette et kommunalt oppgavefelleskap.

Selv om styringsformen kan være enkel, med mulighet fra kort avstand til kommunestyret, kan samarbeidsformen kan brukes til et bredt spekter av små og store kommunale oppgaver, herunder oppgaver som i dag ofte forvaltes gjennom IKS og §27-samarbeid.

Figur 2-5: Kommunalt oppgavefelleskap

2.2.6 Interkommunalt selskap

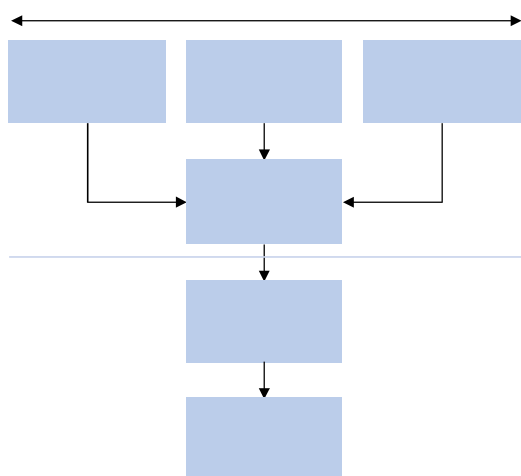
Interkommunalt selskap er en samarbeidsform som reguleres gjennom IKS-loven. IKS-loven ble vedtatt i 1999 og har blitt endret flere ganger, senest i 2021. Et interkommunalt selskap kan kun eies av kommuner, fylkeskommuner og andre interkommunale selskap.

IKS-loven er utformet med sikte på å være et tilbud om en organisasjonsmodell for virksomheter med et visst forretningsmessig preg. Samarbeidsformen er mye brukt innen vann, avløp og renovasjon, brann og redning, offentlig administrasjon og havn.

Selskapets øverste myndighet er representantskapet. Her skal alle deltakere være representert med minst ett medlem. Medlemmene velges av kommunestyret eller fylkestinget. Representantskapet velger igjen

styret, som skal ha minst tre medlemmer. Styret følger opp daglig drift og administrasjonen i selskapet.

Figur 2-6: Interkommunalt selskap

2.2.7 Aksjeselskap

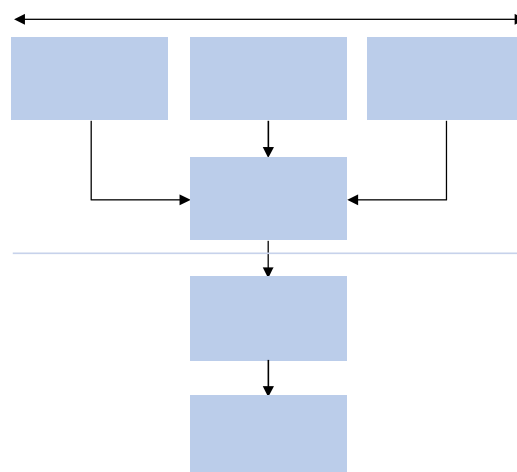
Organisasjonsformen aksjeselskap er regulert gjennom Lov om aksjeselskaper. Aksjeselskap er en organisasjonsform som ikke er laget for kommunesektoren, men som kan brukes til utførelsen av visse oppgaver som hører til kommunenes mulige virkeområde.

Et aksjeselskap kan eies både av en kommune alene eller sammen med andre kommuner og/eller private rettssubjekter. I forbindelse med interkommunalt samarbeid snakker vi om aksjeselskaper hvor to eller flere kommuner og/eller fylkeskommuner er blant eierne.

Når et kommunalt samarbeid er organisert som et AS har eierne begrenset økonomisk ansvar og risiko for selskapet. I tillegg begrenses muligheten til eierstyring til styring gjennom generalforsamling og styre.

Tidligere kartlegginger viser at den vanligste anvendelsen av interkommunale aksjeselskap skjer for virksomheter knyttet til arbeidstrening, energi, samferdsel, næringsutvikling og media/kommunikasjon.

Figur 2-7: Aksjeselskap

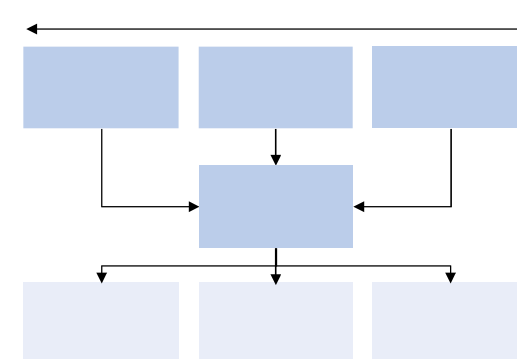
2.2.8 Interkommunalt politisk råd

Samarbeidsmodellen interkommunalt politisk råd er en av de nye modellene i kommuneloven, og skal brukes til å organisere politiske samarbeid og ta over for de tidligere regionrådene. Interkommunalt politisk råd er regulert i kommunelovens kapittel 18. To eller flere kommuner (eller fylkeskommuner) kan gå sammen og opprette et interkommunalt politisk råd.

Interkommunalt politisk råd er ment for politisk samarbeid om samfunnsspørsmål som er av felles interesse for deltakerkommunene. Et interkommunalt politisk råd er med andre ord et samarbeidsforum og skal ikke drive med tjenesteproduksjon.

Representantskapet er det øverste organet i et interkommunalt politisk råd. Alle deltakere i rådet skal være representert med minst ett medlem i representantskapet. Medlemmene velges av kommunestyret eller fylkestinget.

Figur 2-8: Interkommunalt politisk råd

3. Administrativt vertskommunesamarbeid

Kapittel 20 i kommuneloven gir mulighet for at en kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder delegere myndighet til å treffe vedtak til en vertskommune.

3.1 Organisering

Vertskommunesamarbeid består av en vertskommune, og en eller flere samarbeidskommuner. Det er to mulige organiseringer av verskommunesamarbeidet. Den første dekkes av §20-2, administrativt vertskommunesamarbeid, også omtalt som vertskommune uten felles nemnd. Den andre formen, som dekkes av §20-3, vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, er omtalt i neste kapittel.

Samarbeidet etter §20-2 innebærer at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning. Delegering av myndighet skjer ved at kommunestyret selv gir instruks til egen administrasjonssjef om delegering til administrasjonssjefen i vertskommunen. Det kan gis en generell instruks om hvordan saker skal løses på vegne av samarbeidskommunene. I tillegg kan det gis en spesiell instruks for saker som alene angår denne kommunen og dens innbyggere. Samarbeidet er også mulig mellom fylkeskommuner, og er regulert på tilsvarende måte.

Rollen som vertskommune inntas oftest av en relativt stor kommune (Monkerud, et al., 2019). Enkelt sagt fungerer vertskommunesamarbeid ved at en kommune gir en annen kommune hovedansvaret for å utføre en viss oppgave. Dette kan lette belastningen på samarbeidskommunen og gi stordriftsfordeler og robusthet i vertskommunen.

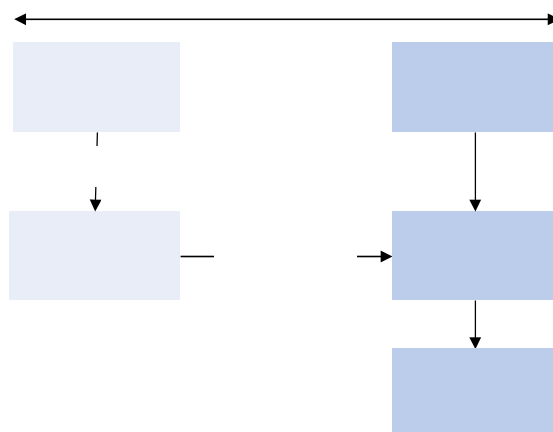
Når et vertskommunesamarbeid opprettes, skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i vertskommunesamarbeidet, etter § 20-4. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om

- Deltakere i samarbeidet¹
- Hvem av deltakerne som er vertskommune
- Hvilke oppgaver som og hvilken myndighet som skal legges til vertskommunen
- Når oppgaver og myndighet skal overføres

¹ Kommuneloven benytter tre begrep; vertskommune, samarbeidskommune og deltakerkommune. Både

- Hvilke av vertskommunens vedtak deltakerne skal underrettes om
- Hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen skal foregå
- Hvordan deltakerne kan tre ut av samarbeidet
- Hvordan samarbeidet skal oppløses
- Annet som etter lov skal fastsettes i avtale

Figur 3-1: Administrativt vertskommunesamarbeid

3.2 Formål

Et hovedformål med etableringen av vertskommunemodellen var å tilby en mer hensiktsmessig lovregulering av interkommunalt samarbeid om de lovpålagte og mer individrettede tjenestene. Lovfestingen av vertskommunemodellen skulle tilby en modell som skulle gjøre det forsvarlig å overføre beslutningsmyndighet til et interkommunalt samarbeid, også når det omhandler offentlig myndighetsutøvelse (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2018).

Vertskommunesamarbeid brukes typisk ved samarbeid om individrettede tjenester, som barnevern eller sosiale tjenester i NAV. For kommuner som for eksempel ønsker å samarbeide om barnevern, er vertskommunesamarbeid det eneste rettslige samarbeidet de kan inngå. Vertskommunesamarbeid er i mindre grad tilpasset samarbeid av forretningsmessig eller administrativ art.

3.3 Utbredelse

Administrativt vertskommunesamarbeid er vanlig i Norge. I en rapport fra NIBR (Blåka, et al., 2012)

vertskommune og samarbeidskommune(r) er deltakerkommune.

undersøkte de utbredelsen av vertskommunesamarbeid. De finner at administrativt vertskommunesamarbeid benyttes i størst grad av kommunene innen barnevern.² I 2019 opplyste 206 av landets 356 kommuner at de deltar i et interkommunalt samarbeid om barnevern, fordelt på 62 unike samarbeid (Monkerud, et al., 2019). Vertskommunesamarbeid er også utbredt innen de fleste andre kommunale oppgaver, som organisering av krisesenter, legevakt og brann- og redningsvesen, landbrukskontor, lønn, IKT og innkjøpssamarbeid.

3.4 Case: Asker, Bærum og Lier krisesenter

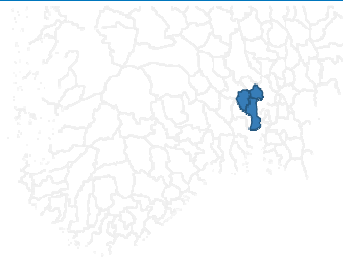
3.4.1 Bakgrunn

Lov om kommunale krisesentertilbud (2009) pålegger at kommune skal sørge for et krisesentertilbud som skal kunne benyttes av personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og som har behov for rådgivning eller et trygt midlertidig botilbud.

Bakgrunnen for samarbeidet om krisesenter som her beskrives var å løse samarbeidskommunenes lovpålagte oppgave om å drifte krisesenter. Samarbeidet mellom Asker og Bærum startet i 1988. Da det ble opprettet sto staten for 80 prosent av finansieringen, og kommunene sto for 20 prosent av finansieringen. Lier har vært med i samarbeidet siden 2020.

² Monkerud med flere (2019) gjennomførte et prosjekt på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (nå Kommunal- og distriktsdepartementet) der de kartla bruken av vertskommunemodellen blant norske kommuner. Monkerud beskrev at dersom kommuner samarbeider om barnevern, er det vertskommunesamarbeid som blir brukt. Dette er også samarbeidsformen som er tillatt for myndighetsutøvelse innen barnevern, i henhold til gjeldende regelverk. Det har vært en økning i bruken av vertskommunesamarbeid for barnevern. ODB-undersøkelsen fra 2008 viser at 28 prosent av kommunene hadde inngått interkommunalt samarbeid om barnevern som vertskommunesamarbeid. I 2012 og i 2017 var det

Figur 3-2: Deltakerkommuner - Asker, Bærum og Lier krisesenter

3.4.2 Organisering

Asker, Bærum og Lier krisesenter er organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid med Bærum som vertskommune, og Asker og Lier som samarbeidskommuner. Asker og Lier har delegert myndighet til Bærum for å utføre oppgaver i tråd med krisesenterloven. I samarbeidsavtalen beskrives Bærum kommune sine ansvarsområder som vertskommune. Dette ansvaret innebærer:

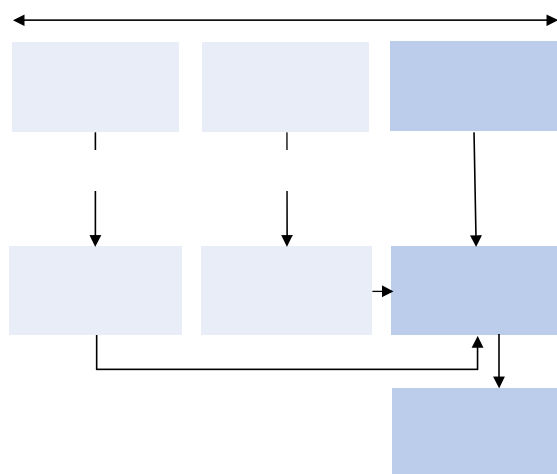
- Driftsansvar for krisesenteret.
- Ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret for alle ansatte ved krisesenteret.
- Utarbeide budsjett etter prinsipp om nøktern og kostnadseffektiv administrasjon og utførelse av tjenesten.
- Sende økonomirapport hvert tertial til deltakerkommunene
- Ansvar for at eventuelle pålegg og sanksjoner fra statlig tilsyn med virksomheten blir fulgt opp, jf. kommuneloven § 20-10.

Videre er det formalisert i samarbeidsavtalen at det skal avholdes to faste møter per år, hvor Bærum kommune inviterer på våren (mai måned), og Asker kommune inviterer på høsten (oktober måned).

Driften av krisesenteret finansieres av de tre deltakerkommunene, hvor kostnadsfordelingen er basert på innbyggertall. Nødvendige utforutsette utgifter dekkes av partene etter samme fordelingsnøkkel som driftsutgiftene. Det samme gjelder ekstraordinære investeringskostnader.

henholdsvis 43,1 prosent og 56 prosent av kommunene som har et interkommunalt samarbeid om barnevern. Krisesenter og legevakt er eksempler på lovpålagte kommunale tjenester som ikke innebærer myndighetsutøvelse, men hvor vertskommunesamarbeid er en ofte benyttet form. Organisasjonsdatabaseundersøkelsen fra 2016 viser at 35,8 prosent av kommunene hadde valgt vertskommunemodellen for samarbeid om krisesenter, mens 44,2 prosent hadde valgt denne modellen for samarbeid om legevakt.

Figur 3-3: Organisering - Asker, Bærum og Lier krisesenter

3.4.3 Utfordringer

Asker, Bærum og Lier krisesenter er et samarbeid som generelt har fungert godt, ifølge våre informanter i samarbeidet selv, kommuneadministrasjonen og i kommunestyret. En utfordring som ble nevnt, var nødvendig tilpasning av samarbeidet til en lovendring som innebar at kommunen også måtte ha et tilbud i form av krisesenter for menn. Et slik endring ga økte kostnader og skapte utfordringer, men ble ifølge våre kilder løst veldig greit mellom Asker og Bærum, som den gang utgjorde samarbeidet.

3.4.4 Suksessfaktorer

At Asker og Bærum krisesenter, og senere Asker, Bærum og Lier krisesenter ikke har møtt på særlig store utfordringer, er ikke selvsagt, og synes å være et resultat av flere faktorer. En fordel kommunene har i utgangspunktet er at det er relativt like og ressurssterke. I intervjuer peker involverte på gode arbeidsforhold for de ansatte, god kommunikasjon fra krisesenteret til politisk ledelse og administrasjon, samt kommunikasjon mellom samarbeidskommunene, som suksessfaktorer for samarbeidet. Det trekkes frem at det er god dialog begge veier, fra politisk ledelse til ledelsen i samarbeidet, og motsatt. I tillegg er det generelle fokuset og interessen politikere har for samarbeidet viktig for å lykkes. Politisk interesse, i kombinasjon med åpenhet fra krisesenteret, oppgis å ha vært en nøkkel for å få samarbeidet til å fungere godt.

Kommunikasjonen skjer gjennom både formaliserte møter og ad hoc møter ved behov. De formaliserte møtene gir for eksempel mulighet for krisesenteret til å gi oppdateringer på hvordan de løser sine oppgaver, og gi informasjon og hvordan de planlegger arbeidet fremover. De uformaliserte møtene gir mulighet til å ta opp situasjoner underveis. En faktor som blir nevnt er at det ikke er noen overraskende utfallsposter.

Dersom noe uventet skulle dukke opp, benyttet ledelsen kommunikasjonskanalene for åpenhet rundt situasjoner eller hendelser.

3.5 Case: «Balansert» vertskommunesamarbeid i Midt-Finnmark

3.5.1 Bakgrunn

Som nevnt innledningsvis er vertskommunesamarbeid en samarbeidsform som gjør det mulig å avlaste samarbeidskommunen, og samtidig oppnå stordriftsfordeler og robusthet i oppgaveforvaltningen i vertskommunen. En utfordring med vertskommunemodellen i enkelte områder er at rollen som vertskommune ofte inntas av den mest sentrale/største kommunen. I områder der kommunale arbeidsplasser er svært viktige, og der arbeidsmarkeder er marginale, kan det være vanskelig og for mange lite ønskelig å få på plass mange vertskommunesamarbeid som innebærer å flytte kommunale arbeidsplasser fra mindre til mer sentrale kommuner. En mulig løsning på dette, som er blitt foreslått av Geir Vinsand i konsultantselskapet NIVI Analyse, er et såkalt «balansert» vertskommunesamarbeid. Samarbeidsformen innebærer at kommunene er vertskommuner for hverandre, og dermed spesialisere seg innenfor ulike kommunale oppgaveansvar. Målet er å bevare arbeidsplasser og lokalsamfunn, og samtidig oppnå nødvendig kompetanse, robusthet og stordriftsfordeler innenfor de ulike oppgavene. «Balansert» fordeling av vertskommuneansvar kan også kombineres med desentralisert organisering av de interkommunale organisasjonene, som betyr at de ansatte sitter distribuert samtidig som de inngår i en felles organisasjon med felles leder.

Geir Vinsand i NIVI har gjennom flere utredninger tatt for seg en mulig overgang til strategisk, balansert interkommunalt samarbeid i Midt-Finnmark (Vinsand, 2020). Kommunenes utfordringer i området blir beskrevet som systemkrise med bakgrunn i følgende:

- En voksende ubalanse mellom lovpålagte oppgaver og lokale ressurser.
- Kommunene vil ikke kunne svare på nye vedtatte lovpålagte oppgaver og krav til kompetanse og kapasitet uten utvidet interkommunalt samarbeid, kommunesammenslutning eller annen form for avlastning.
- Fra minst en fjerdedel av kommunene rapporteres det om grunnleggende svikt i kommunens evne til å ivareta rettssikkerhet og yte likeverdige velferdstjenester til innbyggerne.

Som mulige årsaker til negative samfunnstrender pekes det blant annet på sentralisering av offentlig utviklingskompetanse og en defensiv næringspolitikk. Kommunenes faglige sårbarhet blir antatt å henge sammen med at kommunene i for stor grad løser sine oppgaver alene, uten støtte i et formalisert interkommunalt samarbeid om tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling.

3.5.2 Organisering

Kommunesamarbeid i Midt-Finnmark er et pågående prosjekt om utvikling av et langsiktig, sterkere og strategisk interkommunalt samarbeid mellom kommunene Porsanger, Nordkapp, Lebesby og Gamvik (se Figur 3-4)

Figur 3-4: Deltakerkommuner – «balansert» vertskommunesamarbeid i Midt-Finnmark

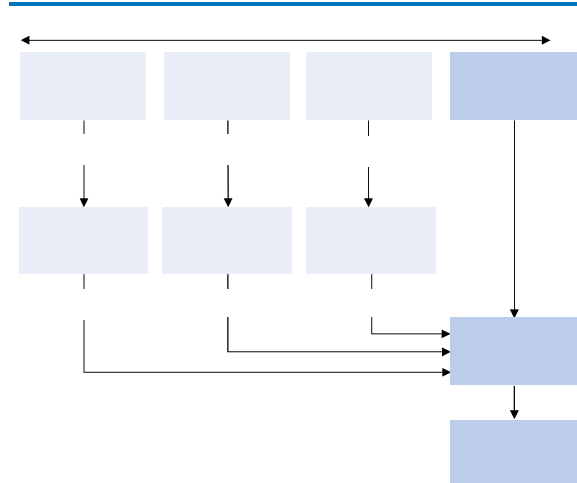
Etter flere utredninger ble det vurdert at kommunene ønsket å organisere et større samarbeid etter en «balansert» vertskommunemodell. I dette tilfellet innebar det balansert samarbeidet at hver av de fire kommunene skulle kunne ivareta minimum ett vertskommuneansvar for felles tjenester. Det skulle tilstrebes en balansert fordeling av kommunale arbeidsplasser. Planen for hvilken kommune som skulle være vertskommune for hvert samarbeid er presentert i Tabell 3-1.

Tabell 3-1: Vertskommune for de ulike oppgavene i «balansert» vertskommunesamarbeid i Midt-Finnmark

Oppgaveområde	Plan for vertskommune
Byggesaksbehandling	Porsanger
Lønn	Nordkapp
Barnevern	Lebesby (ble Porsanger)
IKT	Gamvik

Som et eksempel på organiseringen av ett konkret samarbeid kan vi vise til organiseringen av vertskommunesamarbeidet om byggesaksbehandling:

Figur 3-5: Organisering - vertskommunesamarbeid om byggesaksbehandling i Midt-Finnmark

Prosjektet er som nevnt pågående og har vært det en lang stund grunnet ulike utfordringer. Slik at etableringen av flere av samarbeidene har i perioder stått stille, og er kun i startgroppen.

3.5.3 Utfordringer

Som et resultat av hvordan avtalen er formalisert, skulle alle fire kommuner være vertskommune i et av samarbeidene. Forutsetningen for arbeidsdelingen var at vertskommunen enten hadde eller kunne innhente riktig kompetanse og arbeidskapasitet for å løse oppgavene. Lebesby, som skulle være vertskommune for barnevern, slet med å få på plass arbeidskapasitet med riktig faglig kompetanse. På grunn av kompetansemangelen, ble oppgaven flyttet til Porsanger.

I lys av at Porsanger tok over for Lebesby som vertskommune for barnevern, er ikke samarbeidet lenger like «balansert» som det opprinnelig var planlagt. Lebesby er ikke lenger vertskommune, og Porsanger er vertskommune i to samarbeid.

Geografisk beliggenhet kan ofte være en utfordring i et interkommunalt samarbeid, avhengig av oppgaven som skal løses. Avstanden mellom kommunene i Midt-Finnmark er stor, og det blir nevnt at avstanden er en fordyrende faktor. En annen utfordring som blir trukket frem er endringsmotstand i samfunnet. Det å sette bort oppgaver kan være politisk utfordrende i kommuner som i utgangspunktet har behov for arbeidsplasser.

3.5.4 Suksessfaktorer

Selv om det er utfordringer knyttet til å få samarbeidene til å bli operative, kan etableringen av samarbeidene om barnevern og byggesaksbehandling, som begge endte opp i Porsanger, sees på som vellykket så langt.

Vertskommune for samarbeid om barnevern ble som nevnt endret fra Lebesby til Porsanger. Å velge en vertskommune som i større grad har mulighet til å løse oppgaven, kan sees på som et suksesskriterium. Det

blir videre trukket frem at samarbeid om barnevern kom bedre på plass fordi de fikk en egnet prosjektleder inn, og hadde god kommunikasjon underveis.

Valg av vertskommune viser seg viktig for å løse oppgavefeltet byggesaksbehandling også. I Porsanger er Forsvaret etablert, og de bygger og har blitt store i kommunen, og det trekkes i lys av dette frem at det var naturlig at oppgaveløsingen ble lagt i Porsanger.

For å få de to andre samarbeidene til å bli operative, trekkes det frem en rekke faktorer som kan bidra. Vilje til gjennomføring er helt nødvendig for å få samarbeide i drift. Det gjelder både i politisk ledelse, administrasjon og ledelse i samarbeidet. Det trekkes også frem at forankring lokalt er nødvendig, med en god og gjennomtenkt samarbeidsavtale som regulerer de fleste forhold.

4. Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd

Kapittel 20 i kommuneloven gir mulighet for at en kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder delegere myndighet til å treffe vedtak til en vertskommune. Kommuneloven gir adgang til å organisere vertskommunesamarbeidet med en felles folkevalgt nemnd

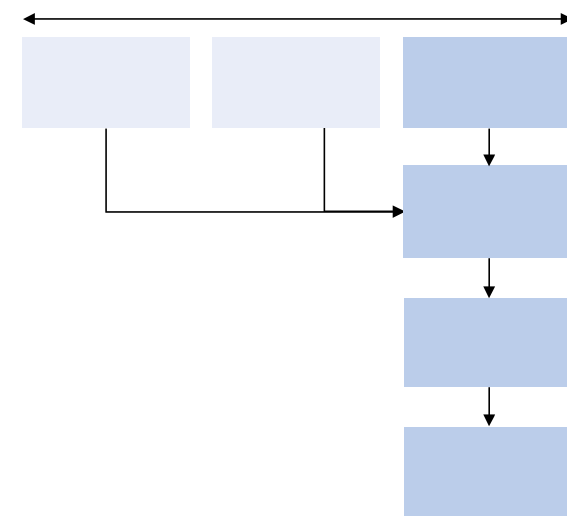
4.1 Organisering

Vertskommunesamarbeid generelt består, som tidligere nevnt, av en vertskommune, og en eller flere samarbeidskommuner. Det er to mulige organiseringer av verskommunesamarbeidet. I forrige kapittel har vi omtalt formen som dekkes av §20-2 i kommuneloven, administrativt verskommunesamarbeid. I dette kapitlet omtaler vi den andre formen, som dekkes av §20-3, nemlig vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.

Med §20-3 åpner kommuneloven opp for at kommuner kan organisere et verskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd. Verskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd gir samarbeidskommunen(e) mulighet til å delegere myndighet til nemnda til å treffe vedtak i saker av prinsipiell betydning. Hva som er av prinsipiell betydning er i stor grad opp til kommunestyret å vurdere. I Ot.prp nr 42 (1991-92) beskrives vurderingen av prinsipiell betydning som følger:

«Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes, ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra kommunens eller fylkeskommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis. Bestemmelsen gir dermed kommunestyret og fylkestinget et vidt spillerom for å vurdere hva som i det enkelte tilfellet er forsvarlig og hensiktsmessig.»

Figur 4-1: Vertskommunesamarbeid med nemnd

4.2 Formål

Vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd egner seg hovedsakelig til de samme oppgavene som administrativt verskommunesamarbeid. Nemnden har som intensjon å ivareta lokaldemokratisk styring og kontroll for samarbeidskommunen(e).

4.3 Utbredelse

Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd er generelt lite brukt (Monkerud, et al., 2019), (Blåka, et al.). Om lag 5,5 prosent av kommunene i Norge inngikk i ett eller flere vertskommunesamarbeid med felles nemnd i året 2016. Til sammenligning inngikk 56 prosent av kommunene i administrative verskommunesamarbeid innenfor barnevernområdet alene. Studiene fra Monkerud og Blåka viser at formen, der den brukes, i hovedsak brukes for legevakt og krisesenter, men at omfanget er lite selv for disse områdene.

I nevnte studie fra Monkerud nevnes en mulig forklaring på lite utbredelse at kommunene ikke ser det demokratiske underskuddet som et problem, og at kommunestyrene i samarbeidskommunene opplever mulighetene for å utøve folkevalgt lederskap som gode nok innenfor et administrative verskommunesamarbeid. Det kan også være at kommunene ikke ser på ordningen med folkevalgt nemnd som en løsning på eventuelle problemer med demokratisk underskudd.

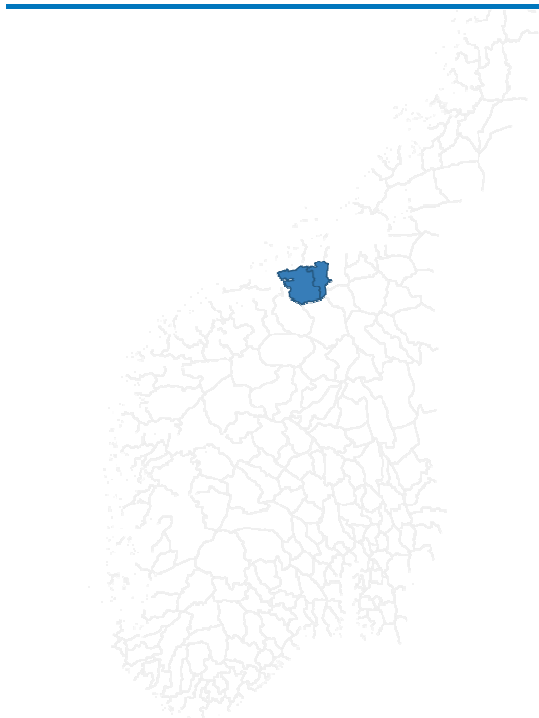
4.4 Case: Surnadal og Rindal PPT

4.4.1 Bakgrunn

PPT-tjeneste (pedagogisk-psykologisk tjeneste) er en lovpålagt tjeneste som skal tilbys i hver kommune og fylkeskommune. Formålet med tjenesten er å hjelpe barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og gjøre sakkyndige vurderinger av barn og elevers særlige behov (Utdanningsdirektoratet, 2022).

Surnadal og Rindal er to kommuner som har valgt å løse PPT-tjenesten med et interkommunalt samarbeid. Slik det beskrives av informantene var bakgrunnen at det var utfordrende å få tak i riktig faglig kompetanse, og det ble derfor vurdert som hensiktsmessig å samarbeide for å løse den lovpålagte oppgaven.

Figur 4-2: Deltakerkommuner - Surnadal og Rindal PPT

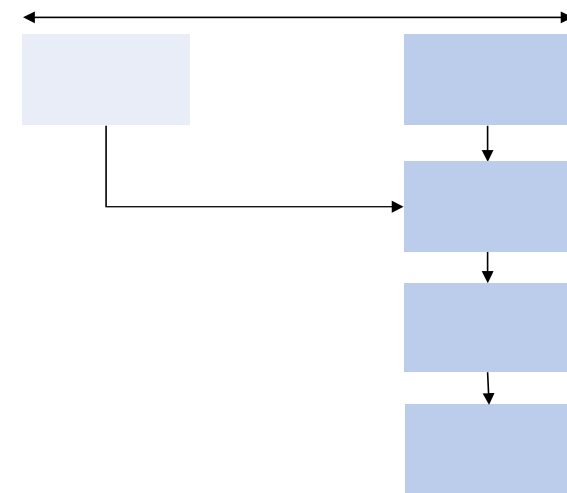

4.4.2 Organisering

Surnadal og Rindal PPT er organisert som vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, med hjemmel i lov §20-3. Surnadal kommune er vertskommune i samarbeidet, og Rindal kommune er samarbeidskommune. I samarbeidsavtalen er det beskrevet at kommunestyret i de to kommunene utnevner to medlemmer og et varamedlem til den felles folkevalgte nemnden, og nemnden velger selv leder og nestleder.

Surnadal og Rindal PPT har hovedkontoret i Surnadal kommunes lokaler, men tjenesten skal være til stede i begge kommunene, i den grad det er nødvendig og hensiktsmessig ut ifra en vurdering ved enhetslederen. Som vertskommune har Surnadal kommune arbeidsgiveransvar for alle ansatte i den felles PP-tjenesten.

Figur 4-3: Organisering - Surnadal og Rindal PPT

I samarbeidsavtalen er det videre beskrevet at Surnadal og Rindal PPT skal lage et budsjettforslag hvert år, etter mal fastsatt av vertskommunen. Enhetslederen kaller inn til et møte med enhetsleder og rådmenn i begge kommunene. Kostnadene er fordelt basert på antall barn i aldersgruppen 0-16 år i de to deltakerkommunene.

Kommunestyrene gir den felles folkevalgte nemnda myndighet til å treffe vedtak i alle typer saker der ikke annet er bestemt i lov. Nemnden gir kommunedirektøren i Surnadal kommune myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Hovedformålet med nemnden i dette samarbeidet var å sikre politisk styring fra samarbeidskommunen. Gjennom nemnden kunne Rindal ha ekstra innsyn og kontroll, og det ble spesielt lagt vekt på siden Rindal kommune er liten målt i innbyggertall i forhold til Surnadal.

4.4.3 Utfordringer

En åpenbar utfordring som trekkes frem er at den folkevalgte nemndas mandat er uklart. Kommunene har diskutert om nemnda har noen hensikt, spesielt slik den benyttes nå. På den ene siden kan det være en kanal for å løfte opp spørsmål og få innspill, men på den andre siden har ikke nemnda en utøvende rolle. Nemnda erstatter heller ikke behovet for kommunikasjon mellom administrasjonen i vertskommunen og administrasjonen i samarbeidet, og heller ikke behovet for kommunikasjon mellom

samarbeidet og kommunestyrene. Det trekkes frem at dersom nemnda skal være der, trengs det tydeligere beskrivelser av hva nemnda skal gjøre. Det bør være mer føringer på hvordan nemnda skal følge opp samarbeidet og hva som tas opp på møtene. Informantene beskriver at informasjonsflyten fra nemnda til kommunestyret ikke virker å være særlig bra.

4.4.4 Suksessfaktorer

Selv om mandatet og funksjonen til den folkevalgte nemnda er uavklart, er det mange faktorer som gjør at samarbeidet om PP-tjenesten går bra. Overordnet er tillitten til vertskommunen høy, som spiller en viktig rolle i samarbeidet.

For å løse oppgavens omfang på best mulig måte, blir det trukket frem at PP-tjenesten må være tett på oppvekstsektoren i kommunene. De må være med på overordnet nivå opp mot oppvekst, slik at de er godt orientert på hva som foregår på planarbeid. Hovedelementet er i den forstand å være tett på skoler og barnehager.

Ledelsen benytter nemnden for å kommunisere om drift, planer og arbeidet som gjøres. Det blir uttrykt av en informant at det er en fin kanal å benytte, og det kan brukes til relasjonsbygging. Et grep som har blitt gjort for å bedre kommunikasjonen ytterligere, er å invitere ledelsen i PP-tjenesten til kommunestyrene, for å få informasjon gjennom denne kanalen. Dette grepet viser samtidig at kommunikasjon mellom samarbeidet og nemnda alene ikke har vært tilstrekkelig for å sikre kommunikasjon.

Generelt uttrykker informantene at samarbeidet har vært en suksess, men at strukturen ikke er veldig hensiktsmessig. Kommunene er nå i en evalueringsfase av samarbeidsformen, og de skal vurdere å omdanne samarbeidsformen til et vertskommunesamarbeid uten nemnd, kommunalt oppgavefellesskap eller fortsette med formen vertskommunesamarbeid med fellesfolkevalgt nemnd. Bakgrunnen kan beskrives som todelt. For det første var politisk styring fra samarbeidskommunen et argument for å ha en folkevalgt nemnd, men høy tillitt til vertskommunen gjør den folkevalgte nemnden overflødig. For det andre er ikke mandatet til nemnden avklart, og dersom de ikke har et klart mandat, er nemnden mer en forstyrrelse enn en bidragsyter til et godt samarbeid. Det blir også trukket frem en organisering av samarbeidet ikke nødvendigvis har en så stor betydning for utøvelsen av oppdraget.

Å få et samarbeid til å fungere over tid, innebærer å evaluere samarbeidsformen underveis og være åpen for at andre samarbeidsformen kan være mer hensiktsmessig. Kommunikasjon og åpenhet for å endre samarbeidsformen trekkes derfor frem som et

suksesskriterium for å få til et velfungerende samarbeid over tid.

Generelt uttrykker informantene at samarbeidet har vært en suksess, men at strukturen ikke er veldig hensiktsmessig.

4.5 Case: Surnadal og Rindal Kulturskole

4.5.1 Bakgrunn

Alle kommuner skal ha et kulturskoletilbud til barn og unge, enten alene eller i samarbeid med andre kommuner. Vanlige aktiviteter i kulturskolen er musikk, dans, teater, visuelle kunsthøgskole, skapende skriving og nysirkus, men det finnes også kommuner som tilbyr kulturminnevern og husflidsteknikker (Kunnskapsdepartementet, 2021).

Kulturskolen er både eid og drevet av kommunene, og kommunene bestemmer selv innhold og omfang av tilbudet i sin(e) kulturskole(r). Små kommuner har i mindre grad kompetanse som kreves for å opprette og drifte en kulturskole, og ofte kan mangel på kompetanse være en motivasjon for å løse kulturskoletilbudet gjennom interkommunale samarbeid. Mangel på kompetanse var en av grunnene til opprettelse av samarbeidet Surnadal og Rindal PPT. I utgangspunktet var også Halså kommune med i samarbeidet, men på grunn av kommunesammenslåing er de nå en del av Heim kommune, som drifter Heim kulturskole. I vedtektene for interkommunalt samarbeid om kulturskole mellom kommunene Halså, Rindal og Surnadal ble formålet beskrevet som å drifte kulturskole og annen naturlig tilknyttet virksomhet i tråd med gjeldende lov og nasjonale føringer.

4.5.2 Organisering

Fra samarbeidsavtalen i 2012, da også Halså kommune var samarbeidskommune, var samarbeidet organisert som et interkommunalt samarbeid underlagt et politisk valgt styre. Samarbeidet er nå organisert som et vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd, hvor Surnadal er vertskommune, og Rindal er samarbeidskommune. Kostnadene er fordelt etter netto utgifter fordelt etter elevtall i grunnskolen. Utover dette er samarbeidet formalisert på samme måte som samarbeidet Surnadal og Rindal PPT.

4.5.3 Utfordringer

Utfordringer som blir nevnt i samarbeidet Surnadal og Rindal har om kulturskole, overlapper i stor grad med utfordringene som blir beskrevet for samarbeidet om PP-tjenesten: Nemnda sin rolle er i stor grad uklar, og informasjonsflyten fra nemnda til kommunestyret blir beskrevet som mangelfull.

4.5.4 Suksessfaktorer

Overordnet forteller informantene at målene for samarbeidet nås, når det gjelder oppgaveløsning. Kommunesamarbeidet har bidratt til en større kontakt mellom barn og unge i kommunene. Det pekes på at de har fått samlet befolkningen på en helt annen måte enn det som har blitt gjort tidligere. Ungdommene som vokser opp i deltakerkommunene har fått et nytt treffpunkt. Regiontilhørighet trekkes frem som både viktig og en suksessfaktor.

Det blir fortalt at de har en direkte kommunikasjon med administrasjonen, og kommunaldirektørene har et veldig godt samarbeid. Dersom det ringer en varsellampe i Surnadal, så får Rindal beskjed med en gang.

En annet suksesskriterium som trekkes frem er at det er liten innblanding i oppgaveløsningen. Det er veldig få

saker som politikere overstyrer administrasjonen på. Grunnen til at det er liten direkte innblanding blir forklart som at politisk ledelse og kommuneadministrasjonen stoler på at kulturskolen jobber godt for begge kommunene, i tillegg til at de har tillitt til at kulturskolen benytter tildelte midler på en god måte.

I samme runde som kommunene skal evaluere samarbeidsformen til Rindal og Surnadal PPT, skal de også evaluere samarbeidsformen til Rindal og Surnadal Kulturskole, og om vertskommunesamarbeid med nemnd vil være riktig samarbeidsform fremover.

En informant trekker også frem at det å samarbeide med de samme kommunene på flere områder er bra for relasjonsbyggingen, som kan gjøre at samarbeidene fungerer godt.

5. Kommunalt oppgavefelleskap

Kommunalt oppgavefelleskap er en av de nye samarbeidsformene i kommuneloven.

Samarbeidsformen er ment for kommuner som ønsker å løse enklere produksjonsoppgaver i fellesskap.

5.1 Organisering

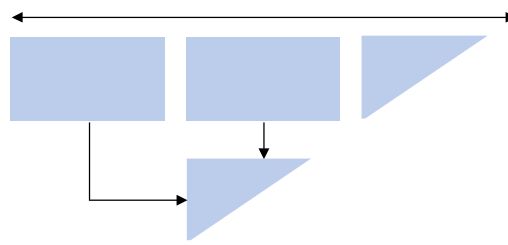
Kommunalt oppgavefellesskap er regulert i kommunelovens (2018) kapittel 19. To eller flere kommuner (eller fylkeskommuner) kan gå sammen og opprette et kommunalt oppgavefelleskap. Ved opprettelse av et slikt oppgavefelleskap har loven følgende to krav; en skriftlig samarbeidsavtale og et representantskap. Det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i oppgavefelleskapet. Samarbeidsavtalen skal fastsette:

- Oppgavefelleskapets navn, som må inneholde ordene «kommunalt oppgavefelleskap»
- Om oppgavefellesskapet er et eget rettssubjekt
- Hvor mange medlemmer den enkelte deltaker skal ha i representantskapet
- Hvilke oppgaver og hvilken myndighet som er lagt til oppgavefelleskapet
- Deltakerens innskuddsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgavefelleskapet
- Den enkelte deltakers eierandel i oppgavefelleskapet og ansvarsandel for fellesskapets forpliktelser hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen
- Om oppgavefellesskapet skal ha myndighet til å ta opp lån
- Hva oppgavefellesskapet skal rapportere om
- Hvordan deltakerne kan tre ut av oppgavefelleskapet
- Hvordan oppgavefelleskapet skal oppløses, blant annet hvem som skal ha ansvaret for at oppgavefelleskapets arkiver blir oppbevart etter at oppgavefelleskapet er oppløst

Representantskapet er det øverste organet i et kommunalt oppgavefelleskap, og er et folkevalgt organ (Figur 5-1). Alle deltakere i oppgavefelleskapet skal være representert i representantskapet med minst ett medlem. Medlemmene velges av kommunestyret eller fylkestinget, og det skal være minst like mange varamedlemmer. Hvis ikke annet er fastsatt i samarbeidsavtalen velges medlemmene og varamedlemmene for fire år, og representantskapet velger selv sin leder og nestleder.

Representantskapet kan selv opprette andre organer til styring av oppgavefelleskapet, for eksempel et styre, arbeidsutvalg og administrasjon.

Figur 5-1: Kommunalt oppgavefelleskap

Illustrasjon av Oslo Economics

Et kommunalt oppgavefelleskap kan gis myndighet til å fatte vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger, men ikke til å fatte enkeltvedtak. Oppgavefelleskapet har ubegrenset økonomisk ansvar. Hver enkelt deltakers ansvar begrenses av deltakerens andel av samarbeidet.

5.2 Formål

Av forarbeidet til kommuneloven fremgår det at kommunalt oppgavefelleskap er ment å være en «enkel» samarbeidsmodell for produksjonssamarbeid om mindre omfattende oppgaver (Prop. 46 L (2017-2018)). Vi forstår at begrepet «enkel» her sikter til en enkel struktur, ikke at oppgaven det samarbeides om trenger å være enkel. Samarbeidsformen er fleksibel, ettersom samarbeidskommunene kan velge å bare ha et representantskap mellom seg og administrasjonen/driften, eller om de ønsker å legge inn et styre, som ved et IKS. Samtidig kan samarbeidsformen brukes til større produksjonsoppgaver, som i dag gjøres i §27 samarbeid og IKS.

Kommunale oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet fatte enkeltvedtak, noe som begrenser omfanget av aktuelle tjenester noe. Samtidig kan behovet for enkeltvedtak knyttet til eksempelvis brannforebygging løses ved at slike vedtak fattes av en kommune som deltar i samarbeidet.

Eksempler på oppgaver som typisk blir løst i kommunale oppgavefellesskap i dag er friluftsråd, kommuneadvokatkontor, IKT-samarbeid, HR-tjenester, friluftsråd, kompetanseutvikling, kontrollutvalgs-

sekretariat, næringsutvikling/næringssamarbeid, regnskap, omsorg for psykisk utviklingshemmede (PU-omsorg), planarbeid, PPT og tjenester innen brann- og redning (Jacobsen, 2022) (KS, 2019) (Brønnøysundregisterne, 2022) (Jones, et al., 2021).

5.3 Utbredelse

Samarbeidsformen har i likhet med interkommunalt politisk råd sin opprinnelse i §27 i den gamle kommuneloven. Det er grunn til å forvente at mange §27-samarbeidene vil omdannes til kommunale oppgavefelleskap. Samarbeidsformen er samtidig relativt ny og fristen for å omdanne tidligere interkommunale samarbeid er først høsten 2023. Vi vet derfor foreløpig lite om hvor utbredt denne samarbeidsformen er og vil bli (i skrivende stund, november 2022).

5.4 Case: SuSu - kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid

5.4.1 Bakgrunn

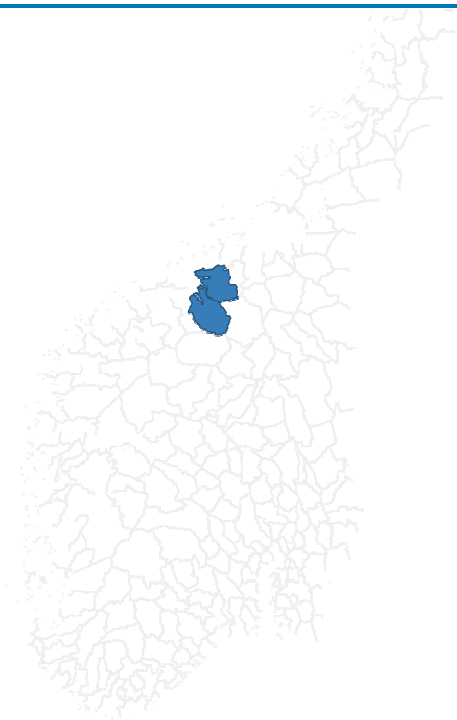
SuSu - kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid - ble etablert i 2014 som et fireårig samarbeidsprogram for Sunndal og Surnadal. Bakgrunnen var at folketallet i kommunene var på vei ned og de var få nyetableringer av bedrifter. Kommunene inngikk en avtale om et næringsutviklingsprosjekt, som ble finansiert av de to kommunene, samt fylkeskommunen. Programmet ble videreført med en ny fireårsperiode fra 2018 til 2021. De viktigste aktivitetene i programmet har vært en tilskuddsordning for næringslivet, rekrutteringsarbeid, arrangement av møteplasser og gjennomføring av et bolystprogram (Oxford Research, 2018).

Samarbeidet var tidligere organisert som et §27-samarbeid etter den gamle kommuneloven, men ble 2020 omgjort til et kommunalt oppgavefelleskap etter den nye kommuneloven. Programmet var ved veis ende i 2021 etter 8 år, men aktiviteten ble opprettholdt i 2022 gjennom gjenværende midler. I 2022 arbeides det også med veien videre for samarbeidet, og det vurderes å utvide oppgavefelleskapet gjennom å inkludere Tingvoll kommune (Ellevset, 2022).

5.4.2 Deltakere

SuSu – kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid er et samarbeid mellom Surnadal og Sunndal (Figur 5-2).

Figur 5-2: Deltakerkommuner - SuSu – kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid

5.4.3 Organisering

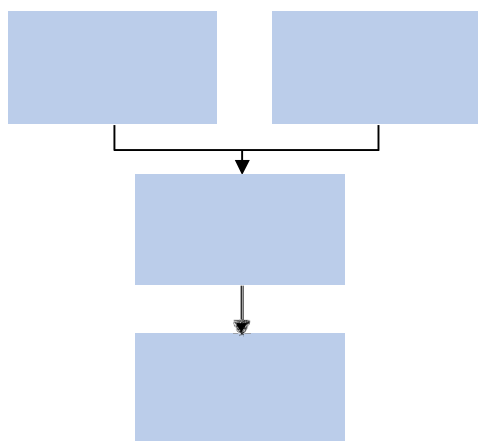
Som nevnt ble SuSu i 2020 omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap. SuSu er ikke et eget rettssubjekt, og Surnadal er kontorkommune. Programmet drives av Surnadal kommunes avdeling for næring og utvikling og av Sunndal kommunes utviklingsselskap Sunndal Næringsselskap AS. De to kommunene stiller med den nødvendige administrative kapasiteten til å stå for det administrative og operative ledelsen av samarbeidet.

Representantskapet består av to politiske representanter fra hver kommune, samt to varamedlemmer. I tillegg er det to folkevalgte representanter for næringslivet fra hver kommune. (SuSu - kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid, 2020). Representantskapet leder arbeidet innen rammene av samarbeidsavtalen, godkjenner planer og budsjett, samt utarbeider årlige handlingsplaner og rapporter som skal fremlegges for deltakerkommunene.

Kommunedirektøren i hver av deltakerkommunene, samt en fra Møre- og Romsdal fylkeskommune er observatører.

Oppgavefelleskapet skal rapportere minst én gang årlig om økonomisk ressursbruk, samt status på samarbeidsområder og tiltak. De to deltakerkommunene plikter å gjennomføre minst ett felles formannskapsmøte per år mer næringsutvikling og samarbeidsavtalen som tema.

Figur 5-3: Organisering - Susu – kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid

Ved omgjøringen i 2020 og inngåelsen av den tilhørende nye samarbeidsavtalen, ble følgende fordeling av det økonomiske ansvaret lagt til grunn for avtaleperioden frem til 2021:

- Sunndal kommune - 1,5 millioner kroner
- Surnadal kommune - 1,5 millioner kroner
- Møre og Romsdal Fylkeskommune – 1,0 millioner kroner
- Lokalt næringsliv – 2,0 millioner kroner

5.4.4 Utfordringer

Det har vært lite uenighet og utfordringer i samarbeidet ifølge informantene. Det som trekkes frem er at næringslivet til tider synes at det går litt tregt da samarbeidet naturlig nok må forholde seg til det omfattende regelverket rundt offentlig forvaltning.

5.4.5 Suksessfaktorer

Gjennom intervjuene trekkes det frem at samarbeidet har fungert svært godt. Samarbeidet har også blitt evaluert eksternt og kan vise til betydelige resultater. Informantene peker på flere faktorer som har bidratt til et så vellykket samarbeid:

- Forankring i kommunene. De folkevalgte har vært gode ambassadører for samarbeidet.
- Samarbeidet har evnet å tiltrekke seg og å behold medarbeidere med riktig kompetanse.
- Medarbeiderne fra deltakerkommunene har fokus på mål for regionen som helhet, og ikke vært forkjempere for kun egen kommune.
- God involvering av næringslivet har gitt tett kontakt og kompetanseutveksling med bedriftene i regionen.

Tett oppfølging, rapportering og evalueringer av arbeidet trekkes også frem som en viktig suksessfaktor. Det å kunne vise til konkrete resultater, både store og små, bidrar til at folkevalgte og

administrasjonen, næringslivet og innbyggerne i kommunene ser verdien av samarbeidet. Dette gjør igjen at det vies ressurser og innsats for det videre arbeidet og nye satsningsområdet. Synlighet og kommunikasjon har derfor også vært viktige faktorer.

I den forbindelse trekkes det også frem at det er viktig at de folkevalgte har god rutine på å informere om og hva som skjer i de samarbeidene de sitter tett på. Dette gjør at kommunestyrene enklere får oversikt og man unngår større overraskelser.

5.5 Case: Midt-Agder friluftsråd kommunalt oppgavefelleskap

5.5.1 Bakgrunn

Midt-Agder friluftsråd har som oppgave å tilrettelegge for friluftsliv for alle hele året. Rådets historie strekker seg tilbake til 1939 da Kristiansand og Omegn Friluftsråd ble stiftet. Betegnelsen Midt-Agder Friluftsråd ble brukt fra reorganiseringen i 1962 (Midt-Agder Friluftsråd Kommunalt Oppgavefelleskap, u.d.).

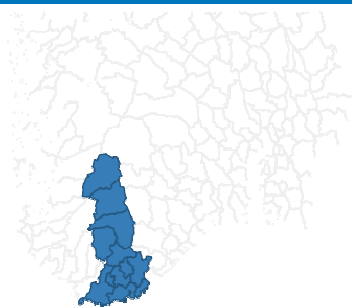
Midt-Agder friluftsråds hovedoppgaver er å:

- Arbeide for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv og for å bevare natur- og kulturverdier.
- Arbeide for sikring og tilrettelegging av regionalt viktige friluftsområder.
- Arbeide for hensiktsmessig forvaltning og drift av regionale friluftsområder, herunder regionale turløyper og skiløyper.
- Informere om og koordinere friluftsmuligheter i regionen.
- Arbeide for opplæring og aktivitet med basis i regionens friluftsmuligheter.
- Gi uttalelser i viktige saker som berører friluftslivet, herunder plansaker.
- Arbeide med friluftssaker av regional karakter.
- Verne om allemannsretten.

5.5.2 Deltakere

Midt-Agder Friluftsråd oppgavefelleskap er et samarbeid mellom 11 kommuner; Kristiansand, Lindesnes, Åseral, Vennesla, Evje og Hornnes, Iveland, Birkenes, Lillesand, Bygland, Valle og Bykle.

Figur 5-4: Deltakerkommuner - Midt-Agder friluftsråd kommunalt oppgavefelleskap

I representantskapet sitter en representant og en vararepresentant fra hver deltakerkommune. Disse velges blant politikere i kommunestyrene. Representantskapet velger en leder og en nestleder. Representantskapet skal blant annet behandle budsjett, regnskap, og innskutte saker. I tillegg velger de styremedlemmer, styrets leder og nestleder, valgkomite og revisor (Midt-Agder Friluftsråd Kommunalt Oppgavefelleskap, 2022).

Fagutvalget er et rådgivende organ som behandler fagsaker og er et forum for samordning og erfaringsutveksling. Utvalget består av ett medlem fra hver kommune, men Kristiansand kan velge to. Fagutvalget ledes av daglig leder.

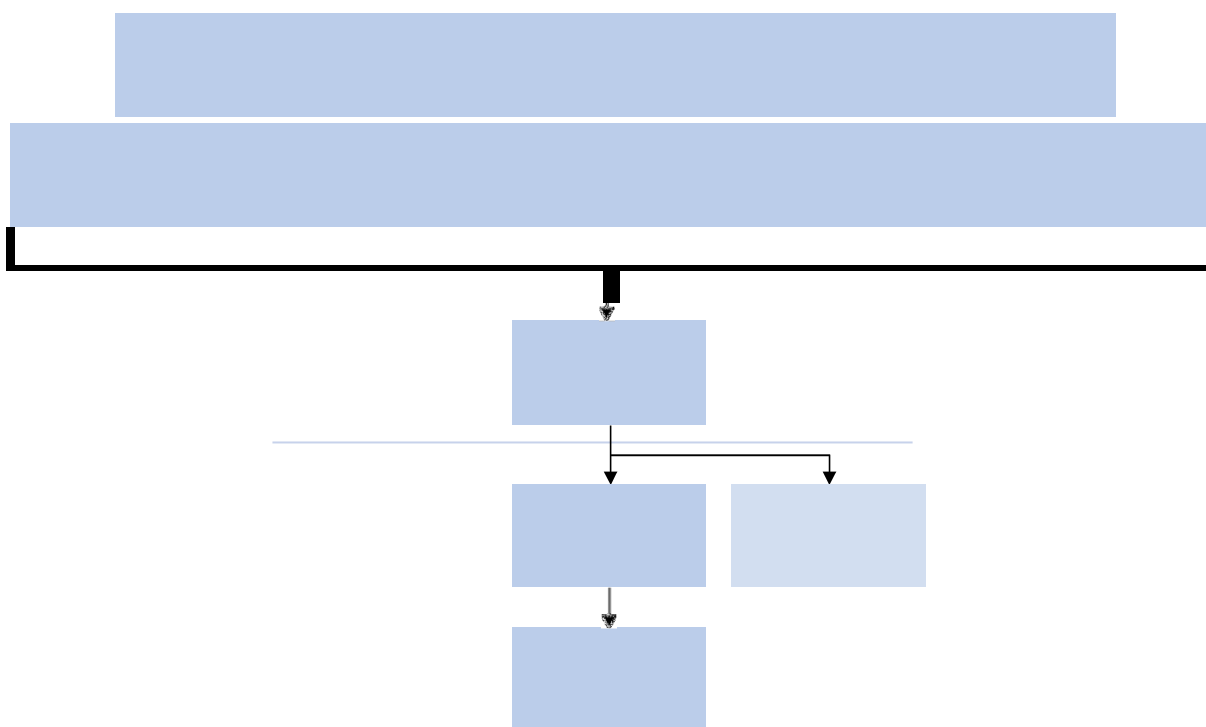
5.5.3 Organisering

Midt-Agder friluftsråd var tidligere organisert som et §27-samarbeid etter den gamle kommuneloven. I løpet av 2022 har det omorganisert samarbeidet til et kommunalt oppgavefelleskap. Den enkelte kommune har like eierandeler i oppgavefelleskapet og like ansvarsandeler for fellesskapet forpliktelser.

Midt-Agder friluftsråd har valgt en noe større organisering enn det som kreves for kommunale oppgavefelleskap. I tillegg til representantskapet har de valgt å ha et styre, daglig leder og fagutvalg.

Styret består av 11 representanter med vararepresentanter, en fra hver deltakerkommune. I styret skal begge kjønn være representert, videre bør det ha en sammensetning og samlet kompetanse som bidrar til å fremme et allsidig og miljøvennlig friluftsliv i den regionen deltakerkommunene omfatter. Styret fastsetter arbeidsavtale og stillingsbeskrivelse for daglig leder. Daglig leder har det overordnede administrative ansvaret for den daglige driften av Friluftsrådet og personalansvar for de ansatte.

Figur 5-5: Organisering – Midt-Agder Friluftsråd kommunalt oppgavefelleskap

Friluftsrådet er et eget rettssubjekt og fører eget regnskap. Deltakerkommunene betaler et årlig innskudd til Friluftsrådet, som fastsettes på representantskapsmøtet som en sum per innbygger i medlemskommunene. Denne indeksreguleres årlig med kommunal deflator. Det er en minstekontingent for de kommunene hvor tilskudd per innbygger ellers ville gitt et meget lavt tilskuddsbeløp.

5.5.4 Utfordringer

Det kommer frem gjennom intervjuene at det ikke har vært noen store utfordringer knyttet til samarbeidet. Det eneste som pekes på er at styringen av samarbeidet er noe omfattende, med både representantskap, valgkomite, styre og fagutvalg, for en samarbeidsform som egentlig bare krever ett representantskap. For eksempel kan det vurderes hvor hensiktsmessig det er å ha 11 representanter i styret

når det allerede er 11 representanter i representantskapet.

5.5.5 Suksessfaktorer

Det trekkes frem at samarbeidet i seg selv er lystbetont og positivt, og at det fungerer godt. En mulig årsak som trekkes frem er at friluftsliv er et tema som er lett å få politisk interesse og støtte for. Selv om området og tematikken i seg selv ser ut til å bidra til at samarbeidet fungerer godt, pekes det på at kompetanse er en viktig suksessfaktor.

Spisskompetanse hos daglig leder og de ansatte er viktig for å kunne få mest mulig ut av samarbeidet og midlene. En annen suksessfaktor som trekkes frem er at samarbeidet har en relativt liten og lettbeint administrasjon/organisasjon, som styret har tillit til. Dette bidrar til effektiv oppgaveløsning.

6. Interkommunalt selskap

Interkommunalt selskap er en samarbeidsform som reguleres gjennom lov 29.januar 1999 nr.6 om interkommunale selskaper (IKS-loven). IKS-loven ble vedtatt i 1999 og har blitt endret flere ganger, senest i 2021.

6.1 Organisering

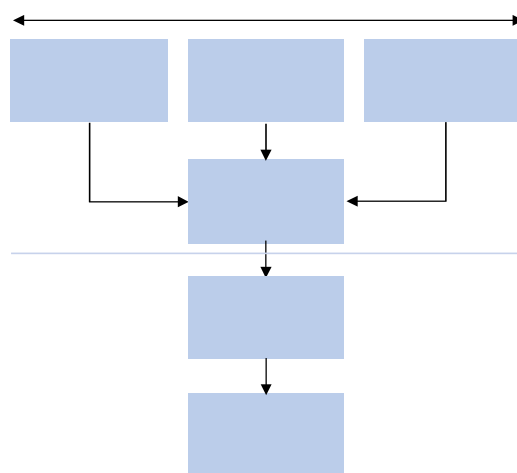
Et interkommunalt selskap (IKS) består av to eller flere deltakere, der deltakere er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskap. Selskapsavtalen skal etter IKS-loven i det minste angi følgende:

- Selskapets foretaksnavn
- Angivelse av deltakerne
- Selskapets formål
- Den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
- Antall styremedlemmer
- Deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
- Den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
- Antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
- Annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen.

Kommunestyret i deltakerkommunene skal velge et representantskap. Representantskapet for det interkommunale selskapet skal være representert med minst én representant fra hver samarbeidsdeltaker. Hvis ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder. Deltakerne i et interkommunalt selskap utøver sin myndighet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet, og behandler selskapets regnskap, budsjett, økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Representantskapet velger styret til selskapet. Styret ansetter og følger opp daglig leder og daglig drift av selskapet.

Figur 6-1: Interkommunalt selskap

Hver deltaker har et delvis ansvar for selskapets forpliktelser, og til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapets forpliktelser tilsvarer deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet fremgår i selskapsavtalen.

6.2 Formål

Loven om interkommunale selskaper var ment å erstatte mange av de interkommunale forretningsvirksomhetene som var organisert etter kommunelovens § 27. Den er utformet med sikte på å være et tilbud om en organisasjonsmodell for virksomhet med et visst forretningsmessig preg (Kommunesektorens Organisasjon, 2013). Eksempler på oppgaver som IKSer er tiltenkt er:

- Renovasjon
- Revisjon
- Arkiv
- Havn
- Brann og redning

Ifølge forarbeidene til lov om interkommunale selskaper representerer loven et tilbud til kommunene om en organisasjonsform for kommunal virksomhet hvor det er behov for noe større grad av politisk styring og kontroll enn det aksjeselskapsformen tillater. Samarbeidsformen kan sies å være nokså rigid og fast i formen, sammenlignet med både kommunale oppgavefelleskap og aksjeselskap. Blant annet kan det nevnes at endringer i selskapsavtalen, herunder beslutninger om utvidelse, utelukkelse og oppløsning av et IKS må besluttes av hvert enkelt

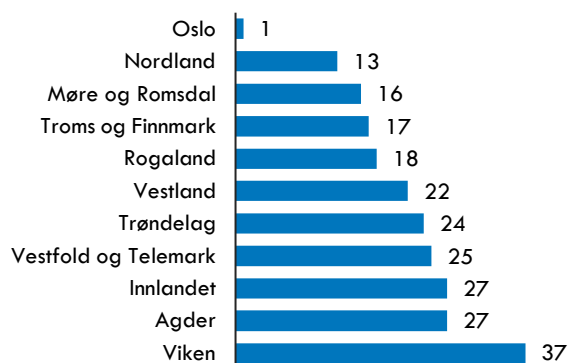
kommunestyre (tilsvarende kan avgjøres av generalforsamlingen i et aksjeselskap, som tilsvarer representantskapet i et IKS). Videre vedtas budsjettet av representantskapet og ikke av styret, som i et aksjeselskap.

6.3 Utbredelse

Deltakelse i interkommunale selskap er utbredt i Norge. En undersøkelse av Samfunnsbedriftene viser at samtlige norske kommuner har eierskap i minst ett interkommunalt selskap (Samfunnsbedriftene, 2022). Det er registrert 227 interkommunale selskap i Norge (Brønnøysundregistrene, 2022b).

Figur 6-2 viser hvor mange registrerte interkommunale samarbeid det er i ulike fylker i Norge. Det er registrert 37 IKS i Viken, 27 i Agder og Innlandet, og henholdsvis 25 og 18 i henholdsvis Trøndelag og Rogaland. Viken er det fylket med flest kommuner, med 51 kommuner.

Figur 6-2: Antall registrerte interkommunale selskap fordelt på fylker

Kilde: Brønnøysundregisteret. Statistikken viser hvor de interkommunale selskapene har hovedkontor.

6.4 Case – Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal

6.4.1 Bakgrunn

Kommuner er underlagt arkivloven, som omfattes av Lov om arkiv (1992). Formålet med arkivloven er å trygge arkiv som har kulturelt eller forskningsmessig verdi eller som inneholder rettslig eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at disse kan bli tatt vare på og gjort tilgjengelig for ettertiden.

Det er vanlig å løse arkivoppbevaring i et interkommunalt samarbeid, og ikke i den enkelte kjernekommunen. Det kan være flere grunner til dette.

³ Alle kommuner, med unntak av Rindal kommune, ligger i Møre og Romsdal fylke. Rindal kommune ligger i Trøndelag fylke.

Det kreves kompetanse for å håndtere etter arkivloven, og denne kompetansen eksisterer ikke i alle kommuner. Det er også en oppgave som kan dra nytte av stordriftsfordeler, slik at det er mer hensiktsmessig å samarbeide om å løse oppgaven.

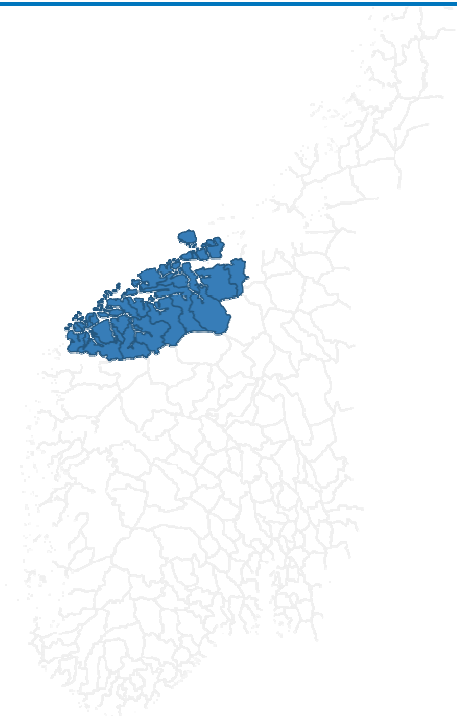
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (IKA) er et interkommunalt samarbeid som ble opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskap. Selskapet skal arbeide for at arkivmaterieell fra eierne blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål, i samsvar med arkivloven.

Formålet med samarbeidet er todelt. For det første er formålet å følge lov og forskrifter. For det andre er formålet å bedre kostnadseffektiviteten.

6.4.2 Deltakere

Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal er et interkommunalt samarbeid mellom 27 kommuner, samt Møre og Romsdal fylkeskommune.³

Figur 6-3: Deltakerkommuner – Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal

6.4.3 Organisering

Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal er organisert med representantskap, styre, daglig leder og ansatte. I representantskapet er det én representant fra hver eier. Styret består av fire

personlige medlemmer, en styreleder og en ansatt representant. Styret er valgt basert på kompetanse og erfaring. Organiseringen er illustrert i Figur 6-4.

Figur 6-4: Organisering - Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal

Eierandelene følger innbyggertall, og det er derfor noen få relativt store eiere, og mange relativt små eiere. Ålesund kommune har størst eierandel i Møre og Romsdal IKA, med omtrent 18 prosent eierandel. Møre og Romsdal fylkeskommune har en eierandel på omtrent 17 prosent, og Molde kommune har en eierandel på omtrent 9 prosent. Kristiansund, Hustadvika og Ørsta kommune har en eierandel på henholdsvis omtrent 6, 4 og 3 prosent. De øvrige 22 kommunene med eierandel har totalt en eierandel på omtrent 42 prosent.

6.4.4 Utfordringer

Møre og Romsdal IKA forteller at de evner å gjennomføre sitt oppdrag, men de forteller også om utfordringer knyttet til det store antallet deltakere i samarbeidet. Alle endringer som skjer i et IKS skal godkjennes av alle kommuner, og det kan være en lang prosess. Noen prosesser har tatt 7-8 måneder å gjennomføre, fordi enkelte eierkommuner har vært avventende.

Et eksempel på en utfordring de har møtt, er at de nå har vokst seg ut av eksisterende bygg, og skal gjennomføre en byggeprosess. Siden alle kommuner må godkjenne byggeprosessen, skaper det forsinkelser. En annen utfordring knyttet til størrelsen på samarbeidet knytter seg til å samle representanter for tilstrekkelig mange eierkommuner til møter.

6.4.5 Suksessfaktorer

Generelt uttrykker partene vi har snakket med at samarbeidet fungerer etter sin hensikt. En fordel som blir trukket frem er at flere kommuner opplever å få lavere kostnader til arkivtjenester enn det de ville fått om de stod utenfor samarbeidet. Enkelte kommuner som har vurdert å trekke seg ut av samarbeidet har siden besluttet å bli, ettersom de har innsett at det ville være dyrere å løse oppgaven innad i kjernekommunen.

I et interkommunalt selskap er den politiske styringen relativt liten, og samarbeidsformen gir en viss økonomisk frihet for selskapet. I intervjuene blir det trukket frem at dette er positivt for selskapet i seg selv, som dermed får mulighet til å ta beslutninger på grunnlag av virksomhetsmessig effektivitet. En risiko knyttet til avstanden til kommunene er at det kan gå på bekostning av relasjonen til, og tilliten fra, eierkommunene. Foreløpig virker den politiske interessen for det interkommunale samarbeidet om arkiv å ha vært forholdsvis lav, og det synes ikke å ha vært store problemer knyttet til informasjon og tillitt.

I lyset av utfordringene med lite interesse for samarbeidet og de noe lange prosessene trekkes det frem av flere informanter at mer fokus på aktiv eierstyring kan være en mulig suksessfaktor.

7. Aksjeselskap

Organisasjonsformen aksjeselskap er regulert gjennom Lov om aksjeselskaper. I forbindelse med interkommunalt samarbeid snakker vi om aksjeselskaper hvor to eller flere kommuner og/eller fylkeskommuner er blant eierne.

7.1 Organisering

Aksjeselskap er en organisasjonsform som ikke er laget for kommunesektoren, men som kan brukes til utførelsen av visse oppgaver som hører til kommunenes mulige virkeområde. For å stifte et aksjeselskap må det opprettes et stiftelsesdokument. Dette dokumentet skal inneholde informasjon om hvor mange aksjer hver stifter skal ha og hva som skal betales for hver aksje. Stiftelsesdokumentet skal også inneholde selskapets vedtekter, herunder aksjekapitalens størrelse. Aksjeloven gir videre føringer om organisering, egenkapitalen, forsvarlig drift og overdragelse/salg av aksjer (Aksjeloven, 1997).

I et aksjeselskap er det øverste eierorganet en generalforsamling (Figur 7-1). Selskapet ledes av styret og en daglig leder. Eierne kan utøve myndighet gjennom generalforsamlingen, hvor de kan fastsette rammene for styret og daglig leder gjennom vedtekter, instruksjoner og andre regler. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål, vedtekter og innenfor rammene av lovverket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt (KS, 2020).

I et aksjeselskap er eierne ikke personlig ansvarlig for selskapets forpliktelser og gjeld, noe som innebærer at selskapets kreditorer ikke kan kreve at aksjeeierne personlig dekker gjelden til selskapet (Aksjeloven, 1997). På så måte har eierne begrenset økonomisk ansvar og risiko. Dette markerer et viktig skille fra IKS, der eierkommunene har et mindre begrenset ansvar.

I tillegg til aksjeloven, regulerer §23-6 i kommuneloven enkelte forhold i interkommunale aksjeselskaper, blant annet knyttet til innsyn, kontroll og revisjon.

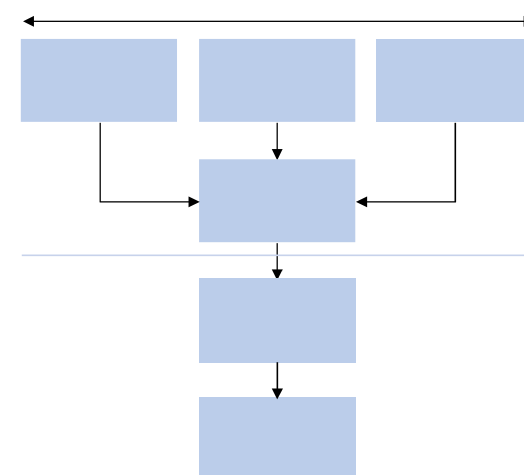
Aksjeselskap ligner på mange måter på IKS, ettersom kommunestyret må drive eierstyring gjennom valg av representanter til generalforsamlingen. Ifølge forarbeidene til lov om interkommunale selskaper representerer loven et tilbud til kommunene om en organisasjonsform for kommunal virksomhet hvor det er behov for noe større grad av politisk styring og

kontroll enn det aksjeselskapsformen tillater. Ifølge Høivik (2005) er det fire hovedgrep i IKS-loven som sikrer større eierinnflytelse i IKS enn i AS:

- Representasjonsreglene har et klart kommunalrettslig preg ved at representantskapsmedlemmene må oppnevnes av kommunestyret. Loven forutsetter videre at hver deltakerkommune er representert ved flere representanter og at kommunestyret har full instruksjonsrett overfor sine representanter. Hver representant har én stemme, med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen.
- Enkelte saker som i aksjeselskaper hører under styrets alminnelige forvaltningsansvar, i et interkommunalt selskap må behandles i representantskapet, eksempelvis budsjett.
- Enkelte funksjoner som i et aksjeselskap ligger til generalforsamlingen, i et interkommunalt selskap lagt til kommunestyret i deltakerkommunene. Dette gjelder først og fremst endringer i selskapsavtalen, og beslutninger om utvidelse, utelukkelse og oppløsning.
- Loven om interkommunale selskaper inneholder enkelte spesielle regler for økonomistyring som ligger tettere opp til kommunelovens økonomi-bestemmelser, f.eks. krav om økonomiplan.

Høivik påpeker samtidig at aksjeloven er fleksibel, og at kommuner som danner interkommunale samarbeid i form av AS kan vedta tilsvarende bestemmelser som sikrer innflytelse fra enkeltkommuner, som det som ligger i IKS-loven.

Figur 7-1: Aksjeselskap

7.2 Formål

Aksjeloven er som nevnt ikke utformet med tanke på interkommunalt samarbeid, men for

forretningsvirksomhet som genererer inntekt og overskudd. I henhold til kommuneloven §5-4 kan kommunestyret delegere myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter så langt lovgivningen åpner for det, for saker som gjelder lovpålagte oppgaver. For andre saker kan kommunestyret delegere myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter. Med andre ord, hvorvidt et kommunalt eid aksjeselskap kan ivareta lovpålagte oppgaver vil være avhengig av en tolkning av den enkelte lov (Leknes, et al., 2013). I praksis brukes formen ofte der det er åpent for privat oppgaveløsning. Organisering i form av aksjeselskap åpner også opp for at private aktører kan delta i samarbeidet. I tillegg gir det mulighet til å skille mellom skjermet og kommersiell virksomhet i selskapet ved for eksempel å danne et konsern med datterselskap. Flexibiliteten i aksjeloven kan også legge til rette for å vedta samarbeid som i større grad styres av flertallsbeslutninger, enn det som kan være vanlig i KS.

7.3 Utbredelse

Det eksisterer begrenset med informasjon og kilder om omfanget av interkommunalt samarbeid organisert som aksjeselskap. Alle aksjeselskap skal registreres i enhetsregisteret i Brønnøysund, som tilsier at det skal være relativt enkelt å kartlegge antallet. Samtidig innebærer dette at man må definere i hvilken grad det anses å være et samarbeid ut ifra eierandeler. To eller flere kommuner kan ha eierandeler i et aksjeselskap, men bare eie noen få prosent, mens private aktører har aksjemajoriteten.

Ifølge SSB var det i 2011 2 528 kommunalt eide foretak hvorav 2 189 var aksjeselskap (SSB, 2011).⁴ Derimot er det usikkert hvor mange av disse som eies av to eller flere kommuner/fylkeskommuner. I Leknes med flere (2013) sin kartlegging av interkommunalt samarbeid finner de 199 interkommunale samarbeid organisert som et aksjeselskap, basert på at kommunene samlet eier mer enn 2/3 av aksjene. Det er usikkert hvor mange flere det er dersom man senker kriteriet om eierandeler til for eksempel mer enn 1/2 av aksjene, men det hadde antageligvis blitt en del høyere. Tidligere kartlegginger viser den vanligste anvendelsen av interkommunale aksjeselskap for virksomheter knyttet til arbeidstrening, energi, samferdsel, næringsutvikling og media/kommunikasjon (Jacobsen, 2022) (Jones, et al., 2021).

7.4 Case: Veas AS

7.4.1 Bakgrunn

For å redusere forurensingen av Oslofjorden fra avløpsutslipp inngikk Oslo, Bærum og Asker et

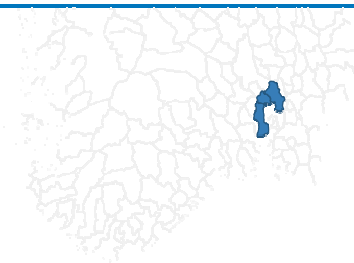
forpliktende samarbeid om å bygge et felles kloakkrenseanlegg, og i 1976 ble Vestfjorden Avløpsselskap (Veas) etablert. Samarbeidet ble først organisert som et §27-samarbeid. I slutten av september 2021 besluttet eierkommunene at Veas skulle endre organisasjonsform til aksjeselskap (fra og med 2022).

Veas driver Norges største renseanlegg. Selskapet forvalter avløpsressursene fra de tre eierkommunene, og driver forskning, utvikling og testing. Selskapet har som ambisjon å skape størst mulig økonomiske verdier av ressursene i avløpsvannet og ta en tydelig rolle i den sirkulære økonomien.

7.4.2 Deltakere/eiere

Veas AS eies av kommunen Oslo, Bærum og Asker (Figur 7-2). Oslo eier 70,5 prosent av aksjene, Bærum eier 21,5 prosent og Asker eier 8,0 prosent.

Figur 7-2: Deltakerkommuner/eiere - Veas AS

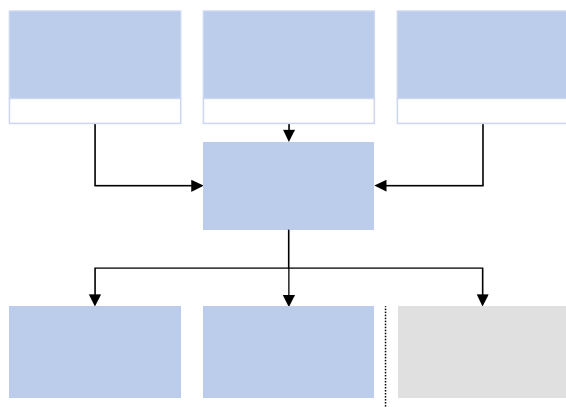

7.4.3 Organisering

Veas er organisert som et konsern med Veas AS som morselskap, og med tre datterselskap (Figur 7-3). Datterselskapene Veas Selvkost AS driver lovpålagt selvkostvirksomhet, mens Veas Marked AS driver konkurranseutsatt virksomhet. Veas Næringspark AS er et selvkostselskap som forvalter arealer for Veas-konsernet.

⁴ Statistikken opphørte etter 2011

Figur 7-3: Konsernstruktur Veas AS

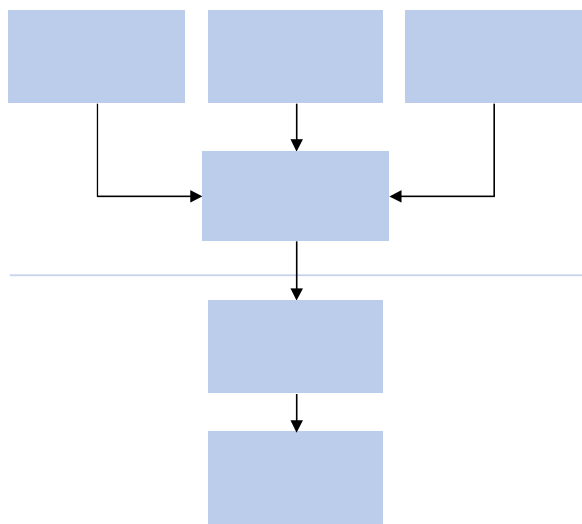

Generalforsamlingen i Veas AS er konsernets øverste organ, og det er gjennom generalforsamlingen og valg av styre eierne kan utøve sin myndighet og styring (Figur 7-4). Beslutninger i generalforsamlingen avgjøres ved enstemmighet.

Generalforsamlingen velger en valgkomité bestående av ett medlem foreslått av hver av partene. Valgkomiteen skal i samråd med partene søke å oppnå et konsernstyre med riktig kompetanse og erfaring, samt kjønnsbalanse. Konsernstyret består av 7 aksjonærvalgte medlemmer, i tillegg til 2 medlemmer som velges av de ansatte.

Konsernsjefen i selskapet står for den daglige ledelsen i henhold til de instruks, retningslinjer og pålegg generalforsamlingen og konsernstyret har gitt, samt innenfor aksjelovens regler.

Figur 7-4: Organisering - Veas AS

7.4.4 Utfordringer

En utfordring som nevnes i samarbeidet er at prosesser som forutsetter beslutninger fra eierne tar lang tid. En årsak til tidsbruken kan være ulik styringsform i eierkommunene. Mens Bærum og Asker har en formannskapsmodell, har Oslo en parlamentarisk modell. Denne ulikheten trekkes frem som utfordrende av enkelte informanter.

7.4.5 Suksessfaktorer

Ifølge informantene er Veas et godt samarbeid. Overgangen til aksjeselskap har skjedd ganske nylig, og de har derfor ikke omfattende erfaring med selskapsformen. Det påpekes likevel at det ser ut til å fungere godt og etter sin hensikt.

Det er begrenset mulighet for politisk styring i et aksjeselskap. God eierstyring og forståelse av rollen trekkes derfor frem av informantene som viktig for å få til et godt samarbeid gjennom denne organisasjonsformen. Både Asker og Bærum har egne eierseksjoner i kommunen som utarbeider eierstrategier og eierskapsmeldinger for selskapene kommunene har eierskap i. I Oslo er det Byråd for miljø og samferdsel som etter fullmakt utøver eierskapet av Veas.

Eierkommunene utformer i samarbeid en felles overordnet eierstrategi som blant annet fastsetter eiernes prinsipper for god eierstyring av selskapet og hvordan de vil utøve sitt eierskap. Denne strategien gjennomgås og vedtas i byrådet og kommunestyrene hvert fjerde år.

Riktig kompetanse i styret og hos konsernsjef trekkes frem som en svært sentral suksessfaktor.

Eierkommunene har nedfelt i aksjonæravtalen at de skal ha en valgkomité som skal forelå kandidater til styret. Valgkomiteens arbeid skal følge retningslinjene fra generalforsamlingen, herunder at de skal søke å oppnå et styre med komplementære faglig, forvaltningsmessig og forretningsmessig erfaring og kompetanse. I tillegg skal styret ha kompetanse om de politiske prosessene i eierkommunene.

8. Interkommunalt politisk råd

Interkommunalt politisk råd er en av de nye samarbeidsformene i kommuneloven.

Samarbeidsformen er laget for politiske samarbeid på tvers av kommunegrensene, og skal erstatte de tidligere regionrådene.

8.1 Organisering

Interkommunalt politisk råd er regulert i kommuneloven kapittel 18 (Kommuneloven, 2018). To eller flere kommuner (eller fylkeskommuner) kan gå sammen og opprette et interkommunalt politisk råd. Ved opprettelse av et slikt råd har loven følgende to krav; en skriftlig samarbeidsavtale og et representantskap. Den skriftlige samarbeidsavtalen skal fastsette:

- Rådets navn, som må inneholde ordene «interkommunalt politisk råd»
- Om rådet er et eget rettssubjekt
- Hvor mange medlemmer den enkelte deltaker skal ha i representantskapet
- Hvilke saker rådet skal kunne behandle
- Hvilken myndighet som er lagt til rådet
- Den enkelte deltakers eierandel i rådet og ansvarsandel for rådets forpliktelser hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen
- Hvordan deltakerne kan tre ut av rådet
- Hvordan rådet skal oppløses, herunder hvem som har ansvaret for oppbevaring av rådets arkiver etter rådet er oppløst

Representantskapet er det øverste organet i et interkommunalt politisk råd, og er et folkevalgt organ (Figur 8-1). Alle deltakere i rådet skal være representert i representantskapet med minst ett medlem. Medlemmene velges av kommunestyret eller fylkestinget, og det skal være minst like mange varamedlemmer. Hvis ikke annet er fastsatt i samarbeidsavtalen velges medlemmene og varamedlemmene for fire år, videre velger representantskapet selv sin leder og nestleder.

Representantskapet kan selv opprette andre organer til styring av rådet, for eksempel et styre, arbeidsutvalg og administrasjon. Dette er ikke lovpålagt. Rådet har ubegrenset økonomisk ansvar, men begrenset til deltakerens andel av rådet forpliktelser.

Et interkommunalt politisk råd kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Likevel kan det gis myndighet til å treffe slike vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Figur 8-1: Interkommunalt politisk råd

8.2 Formål

Samarbeidsmodellen er ment for organisering av politisk samarbeid, altså ikke tjenesteproduksjon. Overordnet ser det ut til at den viktigste rollen for et interkommunalt politisk råd er å fremme politiske saker med felles interesse for alle deltakerne i samarbeidet. Oppgaver som typisk tillegges interkommunale politiske råd er å:

- Drive utviklingsarbeid innenfor samfunns- og næringspolitikk.
- Utarbeide rådgivende strategier for regionen.
- Være pådriver og kontaktpunkt for utvikling i regionen, herunder synliggjøre regionen som attraktivt boområde, arbeidsmarked og turistformål.
- Drive intersektoriell aktivitet, herunder å avgi høringsuttalelser.

I tillegg har samarbeidsformen hjemmel til å håndtere tilskuddsordninger.

8.3 Utbredelse

Som nevnt er interkommunalt politisk råd en av de nye samarbeidsformene i kommuneloven. Samarbeidsformen er ment å ta over for de tidligere «regionrådene».

NIVI Analyse gjorde i 2018 en kartlegging av fungerende regionråd, og fant 66 operative regionråd (Vinsand, 2018). Det forventes at tilnærmet lik alle disse vil omdannes til interkommunale politiske råd. I tillegg er det enkelte interkommunale samarbeid som ikke ble definert som regionråd i kartleggingen til NIVI analyse, men som vi i dag vet er organisert som interkommunale politiske råd, blant annet Osloregionen interkommunale politiske råd. På

bakgrunn av dette anslår vi at det snart vil være rundt 65-70 interkommunale politiske råd i Norge.⁵

Figur 8-2: Deltakerkommuner - Vest-Finnmark Interkommunale politiske råd

8.4 Case: Vest-Finnmark Interkommunale politiske råd

8.4.1 Bakgrunn

Vest-Finnmark Interkommunale politiske råd ble opprettet på slutten av 90-tallet. Tidligere var samarbeidet organisert som et regionråd, men ble omdannet til et interkommunalt politisk råd etter den nye kommuneloven i 2020.

Formålet med rådet er samarbeid om samfunns- og næringsutvikling, tjenestetilbud og politisk påvirkning. Dette gjøres gjennom utvikling og arbeid med store og små prosjekter som involverer medlemskommunene, samt aktører utenfor regionen (Vest-Finnmark interkommunale politiske råd, 2020). Rådet skal bidra til at aktuelle viktige politiske temaer settes på dagsorden i regionen gjennom jevnlig møter- og arrangement. Saksområdene er dynamiske og vil endres over tid. Da deltakerkommunene utgjør en stor kyst- og fiskeregion står ofte saker knyttet til denne næringen sentralt. I tillegg har det vært fokus på saker knyttet til transport og samferdsel, og styrking av grunnlaget for arbeidsplasser.

8.4.2 Deltakere

Deltakerne i Vest-Finnmark Interkommunale politiske er Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger (Figur 8-2). Rådet dekker omtrent halve kystlinjen og en tredjedel av arealet i Finnmark.

8.4.3 Organisering

Vest-Finnmark-rådet er et eget rettssubjekt.

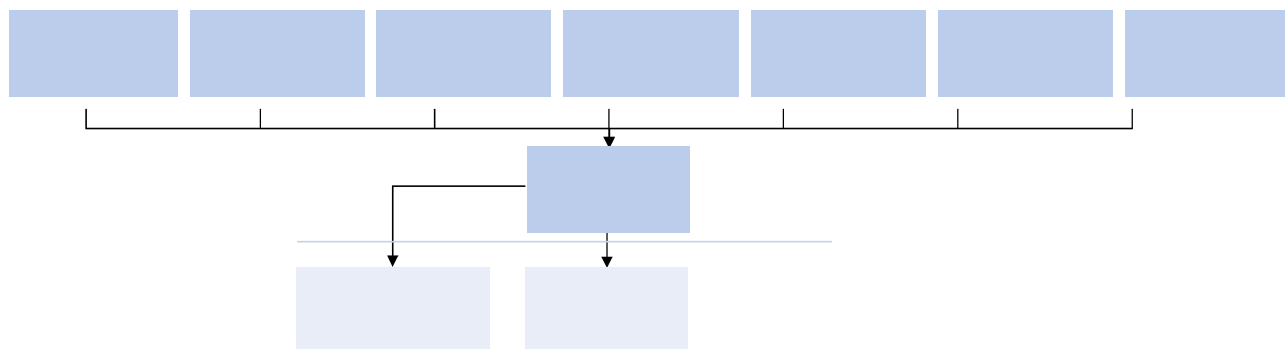
Representantskapet består i dag av ordfører i deltakerkommunene, samt en folkevalgt representant fra kommunene Alta og Hammerfest.

Representantskapet velger en leder og nestleder hvert andre år. Rådet har også et sekretariat ledet av daglig leder, samt et arbeidsutvalg bestående av leder og nestleder i rådet (Figur 8-3).

Ordførerne har møte, tale-, forslags- og stemmerett, mens øvrige folkevalgte og daglig leder har møte, tale- og forslagsrett. Vedtak og avgjørelser fattes på bakgrunn av flertallsprinsippet.

Det økonomiske ansvaret fordeles som følgende mellom medlemskommunene: Hver kommune legger inn 50 000 kroner i grunnkapital, deretter toppfinansieres budsjettet ved at 50% fordeles likt mellom kommunen og resterende 50% fordeles på grunnlag av folketall.

Figur 8-3: Organisering - Vest-Finnmark Interkommunale politiske råd

⁵ Alle regionrådene som var organisert etter gamle §27 må omgjøres til et interkommunalt politisk råd etter overgangsreglene i kommunelovens (2018) §31-2. I tillegg legger KDD til grunn at regionråd som ikke er organisert

etter gamle §27 er forpliktet til å omdanne seg til et

interkommunalt politisk råd (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2019). Kommunene har fire år på seg fra lovens ikrafttredelse til å omdanne samarbeidene sine, altså innen høsten 2023.

8.4.4 Utfordringer

Rådet jobber som nevnt med saker som omfatter regionen som helhet, herunder utarbeides det blant annet en rekke høringsuttalelser. Samtidig vil det være saker hvor de lokale behovene og hensynene i den enkelte kommune er svært ulike, slik at det å få innspill direkte fra den enkelte kommune i stedet for rådet vil være viktig. En utfordring som trekkes frem i den sammenheng er når statlige aktører bruker rådet som en «snarvei» for å få innspill og uttalelser om saker der det ville vært mer riktig å be om uttalelser fra de enkelte berørte kommunene. Dette kan være spesielt uheldig dersom det i tillegg settes korte tidsfrister slik at representantene i rådet ikke rekker å ta det opp med kommunestyret.

8.4.5 Suksessfaktorer

Vest-Finnmark interkommunale politiske råd er ifølge våre informanter et velfungerende interkommunalt politisk råd. En viktig suksessfaktor som trekkes frem er at de som sitter i rådet prioriterer å aktivt delta og setter av tid til dette. Videre understrekes det at det er veldig viktig at administrasjonen i rådet er kompetent, og at det er en daglig leder som tar initiativ og driver prosessene fremover.

Tillit understrekes også som en viktig faktor for å at samarbeidet fungerer godt. I Vest-Finnmark interkommunale politiske råd er det store forskjeller på innbyggertall, ressurser og areal mellom deltakerkommunene. Å sørge for at alle blir sett og hørt er derfor viktig.

8.5 Case: Region Kristiansand Interkommunale politiske råd

8.5.1 Bakgrunn

Region Kristiansand har historie helt tilbake til 1990. Det opprinnelige samarbeidet ble formalisert i 1996 etter §27 i den daværende kommuneloven. Samarbeidet var da mellom Birkenes, Lillesand, Vennesla, Kristiansand, Søgne og Songdalen, og het Knutepunkt Sørlandet. Etter prosessen rundt kommunereformen ble det bestemt at samarbeidet skulle endre strategisk fokus og skifte navn til Region Kristiansand fra 2018 (Region Kristiansand interkommunale politiske råd, 2022). Fokuset i Region Kristiansand skulle fra da være felles politiske saker og politikkutvikling. Samarbeidet har som mål å knytte regionen sterkere sammen, fremme politiske saker med felles interesse for kommunene i regionen, og samordne administrativt interkommunalt samarbeid mellom deltakerkommunen. Vedtektene ble tilpasset den nye kommuneloven og samarbeidet ble etablert som interkommunalt politisk råd fra 2022.

Region Kristiansand har en handlingsplan som utarbeides hvert andre år og inneholder ulike satsningsområder. Satsningsområdene er i dag som følger:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser
- Levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø
- Infrastruktur

8.5.2 Deltakere

Region Kristiansand Interkommunale politiske råd er et samarbeid mellom Kristiansand, Birkenes, Lveland, Lillesand, Lindesnes og Vennesla (Figur 8-4).

Figur 8-4: Deltakerkommuner - Region Kristiansand Interkommunale politiske råd

8.5.3 Organisering

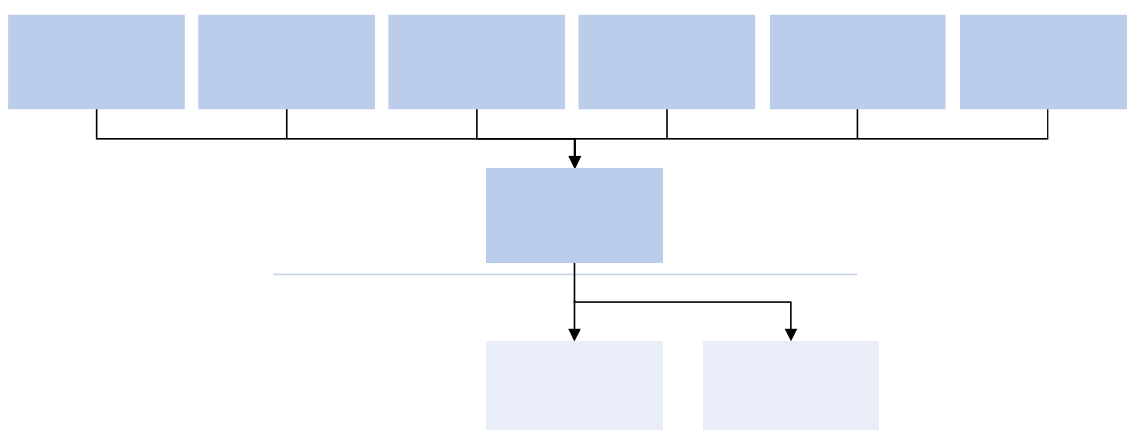
Region Kristiansand interkommunale politiske råd er eget rettssubjekt. Rådet ledes av representantskapet. Per oktober 2022 består representantskapet av de fungerende ordførerne i hver deltakerkommune. De respektive varaordførere er vararepresentanter. Representantskapet velger en leder og en nestleder, som velges for 4 år (Region Kristiansand interkommunale politiske råd, 2022).

Rådet skal ha en daglig leder som ansettes av representantskapet. Daglig leder har ansvaret for å ivareta den daglige ledelsen av rådet, og for at oppgaver utføres i overensstemmelse med vedtak fattet av representantskapet og kommunaldirektørutvalget.

Medlemmene i representantskapet har møte-, tale-, forslags- og stemmerett. Vedtak gjøres med vanlig flertall av de stemmer som er avgitt, og står stemmetallet likt avgjør leders stemme. Daglig leder har tale- og forslagsrett i kommunedirektørutvalgets møter.

Fylkesordføreren, fylkeskommunedirektør og Statsforvalter i Agder inviteres til rådsmøtene.

Figur 8-5 Organisering - Region Kristiansand Interkommunale politiske råd

Alle deltakerkommunene bidrar med en årlig medlemskontingent, hvor 30 prosent av kontingenten er lik for alle kommuner og 70 prosent av kontingenten fastsettes på grunnlag av folketall. Beløpet fastsettes for minimum 1 år av gangen og må godkjennes av kommunestyrene. I tillegg kommer direkte finansiering av prosjekter som hver enkelt kommune selv prioriterer å være med på.

8.5.4 Utfordringer

Det har ikke vært noen store utfordringer eller uenigheter i Region Kristiansand interkommunale politiske råd. Det var en reell diskusjon i rådet når det skulle bestemmes om de skulle satse mest regionalt eller nasjonalt. Altså om rådet skulle fokusere på politikkutforming og påvirkning regionalt blant annet opp mot fylkeskommunen, eller om de skulle jobbe mer mot det nasjonale og prøve å påvirke sentrale politikere. De ble enige om å jobbe både regionalt og nasjonalt, men hovedsakelig nasjonalt.

En utfordring som nevnes er møteoffentligheten i interkommunale politiske råd. I enkelte saker har media rukket å blåse opp og tatt ting ut av sammenheng før man har rukket å diskutere seg gjennom saken. Dette gjør at enkelte ikke ønsker å bruke rådet til å diskutere sensitive temaer.

8.5.5 Suksessfaktorer

Ifølge våre kilder er Region Kristiansand interkommunale politiske råd et godt samarbeid, og det pekes på flere ulike grunner til dette.

Deltakerne i samarbeidet har brukt tid på å bli kjent, bygge relasjoner og et godt team. I tillegg trekkes opplæring frem som svært viktig, da folkevalgte og administrativt ansatte ofte har svært ulik bakgrunn og forutsetning for å forstå hva rådet jobber med og hvordan det gjøres. Siden rådet stort sett jobber med langsiktige satsninger og prosjekter, har rådet satset

på overføring av kompetanse og tidlig involvering av nye folkevalgte.

Et annet element som trekkes frem som en suksessfaktor for at samarbeidet går så godt er en daglig leder med kompetanse og drivkraft. Det pekes også på at det jobbes ut fra en gjennomarbeidet strategi og handlingsplan, slik at alle er enige om hva rådet jobber mot.

Sammenlignet med samarbeid om tjenesteproduksjon, hvor resultatet enklere kan synliggjøres, er det ikke opplagt hvordan man skal fremheve nytten av arbeidet som gjøres interkommunale politiske råd. Region Kristiansand er opptatt av å synliggjøre hva regionrådet driver med og hvorfor et slikt samarbeid er viktig. Resultatrapporteringen i samarbeidet ivaretas blant annet ved at arbeidsutvalget følger opp handlingsplanen og evaluerer måloppnåelsen og kommuniserer denne til deltakerne i samarbeidet. Videre legger samarbeidet vekt på at representantene i rådet deler resultatene med sine kommunestyre, samt at rådet i seg selv gjør seg synlig.

En annen suksessfaktor som pekes på er at kommunerepresentantene har vært opptatt av å løfte regionen som helhet og av å støtte områdene som trenger det.

9. Råd for velfungerende interkommunale samarbeid

På grunnlag av funnene i vår kartlegging og funn fra tidligere studier har vi formulert følgende råd: 1) Vurdere om det er mest hensiktsmessig å løse oppgaven i kjerne-kommunen eller i et samarbeid, 2) Se samarbeid i sammenheng og velg rett samarbeidspartnere, 3) Velg en samarbeidsform som egner seg for oppgaven og samarbeidspartnerne, 4) Folkevalgte, kommune- og samarbeids-administrasjon bør engasjere seg positivt for samarbeidet

9.1 Råd 1: Vurdere om det er mest hensiktsmessig å løse oppgaven i kjernekommunen eller i et samarbeid

For å kunne vurdere oppgaveløsning, samarbeidsmuligheter og jobbe for å få til velfungerende samarbeid, er det viktig å ha en god forståelse for hva som kan sies å være «velfungerende». På grunnlag av formålsparagrafen i kommuneloven⁶ og funn fra tidligere utredninger om interkommunale samarbeid, bør samarbeid etter vårt syn helst ivareta følgende hensyn for å kunne sies å være velfungerende:

1. Lokalpolitisk styring og kontroll
2. Effektivitet, herunder tilfredsstillende lovmessige krav, sikre kvalitet og kostnadseffektivitet
3. Konsekvenser for kommunen som helhet/restkommunen

Mål om lokalpolitisk styring og kontroll

Ivaretagelse av hensyn til lokalpolitisk styring og kontroll innebærer at befolkningen og folkevalgte skal ha tilstrekkelig informasjon om, og innflytelse over, interkommunale samarbeid.

Mål om effektivitet, herunder tilfredsstillende lovmessige krav, sikre kvalitet og kostnadseffektivitet

Videre bør samarbeidets vellykkethet vurderes ut fra i hvilken grad de fører til bedre måloppnåelse (tilfredsstillende av lovmessige krav og forventninger til kvalitet) og lavere kostnader for en gitt måloppnåelse

⁶ Formålet med denne lov er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det

(kostnadseffektivitet). Hensynet til effektivitet, i form av bedre utnyttelse av fagkompetanse og bedre rekrutteringsmuligheter, er ifølge IRIS (2013) kommunenes viktigste motiv for å inngå i interkommunale samarbeid. Først i annen rekke vektlegges rimeligere og mer varierte tjenester. I mange tilfeller tas innsparingsmulighetene ut i økt tjenestekvalitet og bredere tjenestetilbud.

Hensyn til kommunen som helhet/restkommunen

Et interkommunalt samarbeid og dets effekt kan ikke bare sees isolert sett, da det vil påvirkes av og påvirke annen aktivitet i kommunene. Kommunene må prioritere ulike formål, og i interkommunale samarbeid i større grad låse midler over lengre tid, sammenlignet med aktiviteter innad i kjernekommunen. Et interkommunalt samarbeid må derfor også vurderes ut fra påvirkningen på restkommunen, både negativ og positiv. Eksempler på negativ påvirkning kan være at samarbeid reduserer administrasjonens og kommunestyrets innsikt i oppgaven, noe som kan redusere deres evne til å prioritere mellom oppgaven det samarbeides om og andre oppgaver. Eksempler på positiv påvirkning kan være at samarbeidet avlastar både administrasjonen og kommunestyret i en kommune og gjør dem i stand til å løse andre oppgaver på en bedre måte.

Vurdering av samarbeid opp mot oppgaveløsning i kjernekommunen/egenregi

Sett opp mot de tre målene for velfungerende oppgaveløsning, vil det å løse oppgaven i kjernekommunen normalt være det som gir best forutsetninger for å nå to av målene, nemlig lokalpolitisk styring og kontroll, samt konsekvenser for kommunen som helhet/restkommunen. Ved oppgaveløsning i kjernekommunen er det en klar delegering av makt fra velgerne til kommunestyret og videre til administrasjonen. Ved misnøye knyttet til kvalitet, kostnader eller andre forhold vil det være enkelt for velgerne å stille politikerne til ansvar for det de ikke er fornøyd med, noe som kan være viktig både for demokratisk styring og for effektivitetskontroll i det som ofte er offentlige monopol. Videre gir oppgaveløsning i kjernekommunen gode forutsetninger for å ta hensyn til konsekvenser av en oppgaveløsning for kommunen som helhet/restkommunen, ettersom kommunedirektøren og medlemmer av kommunestyret kan vurdere kommunenes organisering under ett og foreslå nødvendige endringer i finansiering og organisering

nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling. Loven skal også legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard (Kommuneloven, 2018).

mv. av hensyn til helheten. Disse forholdene kan være viktige årsaker til at oppgaveløsning i kjernekommunen forblir standarden i norske kommuner. Dette kan også sees i sammenheng med det såkalte nærhetsprinsippet, som innebærer at saker skal avgjøres på lavest mulig beslutningsnivå.

Når interkommunale samarbeid brukes i omfattende grad for flere typer oppgaver er grunnen i hovedsak at det kan gi bedre oppnåelse av målet om effektivitet (kvalitet og kostnader). Flere kommuner velger å inngå i interkommunale samarbeid fordi:

- De ikke evner å løse oppgaven på en kvalitativ god måte alene, for eksempel fordi
 - De sliter med å skaffe kvalifisert personell
 - Små forhold gjør objektiv saksbehandling vanskelig
 - Geografiske forhold gjør at kommunen mangler ressurser innenfor egne kommunegrenser (eksempelvis drikkevann)
- Kommunens størrelse i folketall er for liten til å sørge for kostnadseffektiv oppgaveløsning, på grunn av stordriftsfordeler. Stordriftsfordeler kan blant oppnås gjennom deling av utstyr, ledelse og vaktordninger. Stordriftsfordeler oppnås også ved at større innbyggergrunnlag reduserer den prosentmessige svingningen i etterspørsel etter en del tjenester, for eksempel krisesenter og barnevern.

Kommuner som ser et forbedringspotensial ved å løse oppgaver i fellesskap vil ofte være interessert i interkommunale samarbeid, ettersom kvalitative eller økonomiske gevinster kan oppveie for eventuelle ulemper samarbeidet medfører for rest-kommunen eller for demokratisk styring og kontroll. På grunnlag av dette vil vi forvente at små kommuner oftere enn store kommuner vurderer at de kvalitative og økonomiske fordelene av samarbeid overveier eventuelle ulemper i form av redusert demokratisk styring og kontroll, samt konsekvenser for rest-kommunen. Grunnen er at store kommuner oftere vil kunne løse oppgaven godt og på en økonomisk effektiv måte med eget innbyggergrunnlag og/eller flateinnhold.^{7,8}

⁷ I en del tilfeller vil større kommuner likevel inngå i et stort antall samarbeid med flere mindre, tilgrensende kommuner, for å hjelpe sistnevnte med å løse oppgaven på kvalitativ god og/eller økonomisk effektiv måte, selv om det ikke gir bedre kvalitet eller økonomi for den større, sentrale kommunen

9.2 Råd 2: Se samarbeid i sammenheng og velg rett samarbeidspartnere

Når en kommune har vurdert at samarbeid er hensiktsmessig for en oppgave, er neste steg å vurdere hvilke kommuner det kan være aktuelt å samarbeide med om oppgaven. Aktuelle samarbeidspartnere vil nesten alltid være andre kommuner. Fylkeskommuner har ikke samme oppgaveansvar som kommunene og vil derfor normalt ikke være naturlige samarbeidspartnere, med unntak av for samarbeid om administrative oppgaver som arkiv og innkjøp, samt enkelte tekniske oppgaver som kan være felles på tvers av forvaltningsnivå, som IKT.

Når en kommune skal vurdere hvilke kommuner den bør samarbeide med om en konkret oppgave, kan den se hen til anbefalingene som Dag Ingvar Jacobsen har gitt i boken *Interkommunalt samarbeid i Norge 2. utgave* (Jacobsen, 2022). På grunnlag av en systematisk gjennomgang av forskningen på feltet, oppsummerer Jacobsen blant annet følgende suksessfaktorer for interkommunale samarbeid:

- Kommuner som har en historie som inneholder samarbeid over lengre tid og på flere områder, er også kjennetegnet av bedre samarbeid.
- Jo likere kommunene er, desto bedre samarbeid. Samarbeid som kjennetegnes av betydelig asymmetri i befolkningsmengden vil oftere oppleves som dårligere.
- Jo færre samarbeidspartnere, desto større sannsynlighet for et godt samarbeid.

I tillegg til nevnte forhold har vi gjennom denne undersøkelsen funnet eksempler på at valget av kontorkommune/senteret for samarbeidet er av betydning for hvor vellykket samarbeidet blir. Dette gjelder både for samarbeid i form av vertskommunesamarbeid, kommunalt oppgavefellesskap og IKS, samt andre samarbeidsformer. Det er viktig at kommunen som blir valgt som vertskommune eller senter for oppgavefellesskapet/IKSet har mulighet til å rekruttere arbeidskraft med den nødvendige kompetansen for å løse oppgaven på en god måte.

⁸ En annen måte å sørge for kvalitativ og økonomisk god oppgaveløsning der dagens kommunestørrelse vurderes å være uegnet, og samtidig ta hensyn til demokratisk styring og kontroll, samt restkommunen, kan være kommune-sammenslåing. Denne løsningen er ikke blitt vurdert som en del av denne utredningen om interkommunale samarbeid.

9.3 Råd 3: Velg en samarbeidsform som egner seg for oppgaven og samarbeidspartnerne

9.3.1 Relevante forhold for valg av samarbeidsform

Når en kommune har vurdert at samarbeid kan være egnet for en viss oppgave, og funnet relevante samarbeidspartnere, bør samarbeidspartnerne sammen vurdere hva slags samarbeidsform som egner seg for dem og oppgaven de ønsker å løse i fellesskap. I valget av samarbeidsform bør samarbeidspartnerne først vurdere hvilke samarbeidsformer som er tillatt for oppgaven, etter kommuneloven og annen lovgiving. Deretter bør de vurdere hvilken samarbeidsform som best bidrar til å nå målene om:

- Lokalpolitisk styring og kontroll
- Effektivitet, herunder tilfredsstillende lovmessige krav, sikre kvalitet og kostnadseffektivitet
- Konsekvenser for kommunen som helhet/restkommunen.

9.3.2 Vurdering av hvilken samarbeidsform som best bidrar til å sikre lokalpolitisk styring og kontroll

Behovet for å sikre lokalpolitisk styring og kontroll vil variere avhengig av oppgaven og av samarbeidspartnerne. Dersom det klart utfra lover eller naturgitte forhold hvordan en oppgave må løses, kan det være mindre behov for samarbeidsformer som sikrer politisk styring fra samtlige kommuner. Det samme kan sies om samarbeid der politiske, administrative og økonomiske forhold gjør at samtlige kommuner har samme prioriteringer og mål. I tilfeller der en kommune forventer at en annen kommune alltid vil velge likt som det den selv ville gjort, vil det være enklere å overlate oppgaven til et vertskommunesamarbeid i den andre kommunen. Gode nettverk mellom samarbeidskommunene, som kan sikre uformell kontroll og innflytelse fra samarbeidskommuner i vertskommunesamarbeid, kan også redusere behovet for formelle fora for representasjon. I samarbeid der oppgaven kan utføres ulikt avhengig av lokalpolitiske ønsker, der kommunene har ulik politisk ledelse og økonomi, og der kommunene ikke kan regne med styring gjennom uformelle kanaler, kan det være økt behov for formalisering som sikrer lokalpolitisk styring og kontroll fra alle samarbeidspartnerne.

9.3.3 Vurdering av hvilken samarbeidsform som best bidrar til å effektiv tjenesteytelse, herunder tilfredsstillende lovmessige krav, sikre kvalitet og kostnadseffektivitet

Hensynet til effektivitet i samarbeidet selv har også betydning for valg av samarbeidsform. I denne vurderingen bør kommunene blant annet vurdere hvilken samarbeidsform som gir:

- Mulighet for å tilfredsstillende lovmessige krav og sikre kvalitet
- Lavest administrasjons/transaksjonskostnader
- Best forutsetninger for økonomisk optimal organisering

Administrasjons/transaksjonskostnader inkluderer alle kostnader til informasjonsutveksling, møter, styring, kontroll og rapportering med videre. De formaliserte samarbeidsformene varierer betydelig i hvor omfattende de er med tanke på disse forholdene. Administrativt vertskommunesamarbeid/vertskommunesamarbeid uten felles politisk nemnd kan kanskje sies å være den enkleste/minst byråkratiske samarbeidsformen, sammen med kommunalt oppgavefellesskap. Kommunalt oppgavefellesskap kan også være en enkel samarbeidsform, i tilfellene der det kun er et representantskap mellom kommunestyrene og administrasjonen. IKS krever mer organisering og administrasjonskostnader, men denne samarbeidsformen kan til gjengjeld legge til rette for økonomisk optimal organisering av oppgaven selv, ved å holde virksomheten på armlengdes avstand fra kommunestyre og kommunedirektør. For samarbeid om mindre oppgaver vil det normalt være viktigere å fokusere på å begrense administrasjonskostnader enn for større samarbeid, der gevinstene av økonomisk optimal tilpasning kan være større. For eksempel brukes både vertskommunesamarbeid og IKS brukes til organisering av interkommunale brann- og redningsvesen.⁹ Vertskommunesamarbeid brukes gjennomgående oftere for mindre samarbeid om brann og redning, med færre samarbeidspartnerne. IKS brukes for større samarbeid med flere samarbeidspartnerne.

9.3.4 Vurdering av hvilken samarbeidsform som er best for kommunen som helhet/restkommunen

Til slutt bør samarbeidspartnerne vurdere hvilken samarbeidsform som gir best mulighet for omprioritering av midler mellom samarbeidet og andre oppgaver i rest-kommunen over tid. En typisk utfordring som pekes på ved interkommunale samarbeid er at administrasjonen og politisk ledelse mister informasjon og dermed kontroll over oppgaven og samarbeidet. Følgelig begrenses dermed evnen til å vurdere budsjettmessige endringer for oppgaven

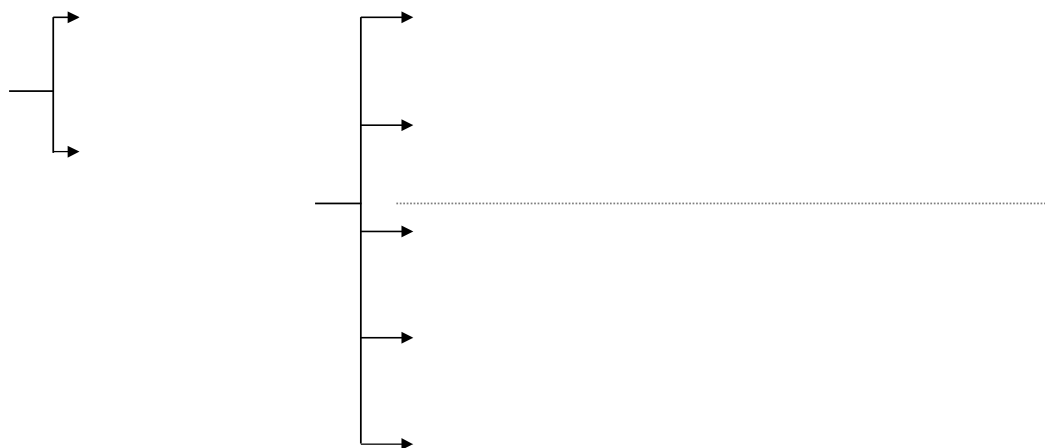
⁹ Kommunalt oppgavefellesskap er også en aktuell samarbeidsform for brann- og redningsvesen.

som utføres i samarbeidet, opp mot budsjettmessige endringer i andre deler av kommunen. Her kan det hevdes at særlig vertskommunesamarbeid, men også kommunale oppgavefellesskap, normalt legger bedre til rette for tilpasninger av samarbeidet til rest-kommunens behov enn det interkommunale selskap gjør, hvert fall for kommunen som er vertskommune, ettersom avstanden til kommunestyret er kortere.

9.3.5 Sammenligning av samarbeidsformer

I Figur 9-1, på neste side, oppsummerer vi hvilke samarbeidsformer som er mest aktuelle å vurdere, avhengig av oppgaven som skal løses og deltakerne i samarbeidet.

Figur 9-1: Valg av samarbeidsform avhengig av oppgaven, deltakerne og deltakernes ønsker

Kilde: Oslo Economics. I tillegg til disse samarbeidsformene er samvirke og avtalefestede, ikke formaliserte samarbeid aktuelle

Enkelte av samarbeidsformene er mer nærliggende å sammenligne og vurdere når man skal inngå et interkommunalt samarbeid enn andre. Interkommunalt politisk råd skiller seg ganske tydelig fra de andre samarbeidsformene med tanke på tiltenkt bruk og formål og er ikke relevant å vurdere opp mot andre former. Derimot kan det være mindre klart hva man skal velge blant de andre samarbeidsformene, i tilfellene der loven ikke setter grenser. I de neste avsnittene vil vi gi noen betraktninger på valget mellom følgende aktuelle samarbeidsformer:

- Vertskommunesamarbeid uten felles nemnd eller vertskommunesamarbeid med felles nemnd?
- Vertskommunesamarbeid eller kommunalt oppgavefellesskap?
- Vertskommunesamarbeid eller interkommunalt selskap?
- Kommunalt oppgavefellesskap eller interkommunalt selskap?
- Interkommunalt selskap eller aksjeselskap?
- Suksessfaktorer ved bruk av interkommunal politisk råd

Vertskommune uten folkevalgt nemnd eller med folkevalgt nemnd?

Kommuneloven skiller mellom to modeller for vertskommunesamarbeid: med og uten felles folkevalgt nemnd.

Ved vertskommunesamarbeid uten felles folkevalgt nemnd (administrativt vertskommunesamarbeid) overgis kontrollen i stor grad til den kommunen som er vertskommune. Dette skjer gjennom at samarbeidskommunen delegerer til vertskommunens administrasjon å utføre oppgaver og treffe avgjørelser innenfor det som inngår i samarbeidsavtalen. Det kan ikke delegeres myndighet til å behandle saker av prinsipiell betydning.

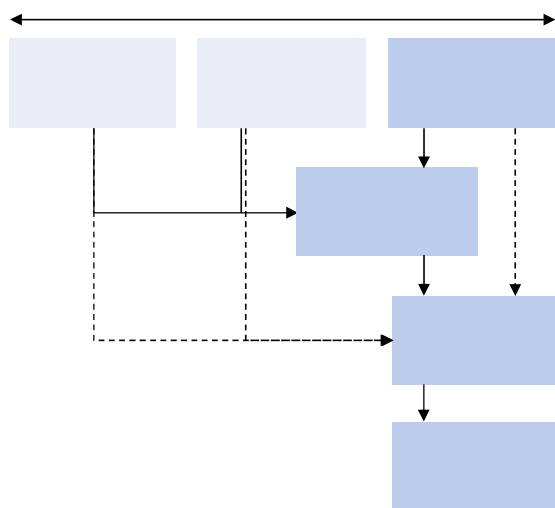
Dersom det er et ønske om sterkere politisk innflytelse i samarbeidet og/eller å delegerer beslutningsmyndighet i saker av prinsipiell betydning kan vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd velges. En forutsetning er at nemnda skal utøve lik myndighet for alle deltakerkommunene, og hver kommune skal være representert med minst to representanter. Disse trenger ikke nødvendigvis å være medlemmer av kommunestyret. En fordel med å ha en felles folkevalgt nemnd er at nemnda i teorien kan kompensere for demokratisk underskudd i samarbeidskommunene(e).

Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd er lite brukt. En mulig utfordring ved samarbeidsformen er at nemnda danner et ekstra forum uten å erstatte behovet for direkte oppfølging fra kommunestyrene. Dette kan igjen skyldes at det er kommunestyrene som er ansvarlig overfor brukerne av

tjenesten og at nemnda kun følger opp samarbeidet når nemnda er samlet. Dersom kommunestyrene skulle begrenset seg til å følge opp samarbeidet gjennom nemnda ville det kunne ta lang tid fra anmodning fra kommunestyre til nemnda, via forespørsel fra nemnda til kommunedirektør og tilbake igjen.

Vi har undersøkt eksempler vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd. I tilfellene var det i praksis kommunikasjon og styring fra kommunestyrene, noe som medførte at samarbeidsformen i praksis ble som illustrert i figuren under, med mange ulike styringskanaler/kanaler for oppfølging av kommunedirektør i vertskommunen.

Figur 9-2: Faktisk styring og kommunikasjon i eksempler på vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt ned

De to samarbeidene med folkevalgt nemnd som vi har undersøkt er i prosessen med å evaluere samarbeidsformen og hvor hensiktsmessig det er å beholde en felles folkevalgt nemnd. På grunnlag av eksemplene vi kjenner til, anbefaler vi at kommuner som velger vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd klart definerer hvordan vertskommunesamarbeidet skal følges opp gjennom nemnda, hvilket ansvar nemnda har og hvordan kommunestyrene skal forholde seg til nemnda og kommunedirektøren i saker som berører samarbeidene.

Administrativt vertskommunesamarbeid er langt mer brukt enn vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd. Populariteten til administrativt vertskommunesamarbeid kan muligens skyldes at det brukes for oppgaver der det er begrenset behov for lokalpolitisk styring av oppgaveløsningen, at deltakerne i samarbeidet har like prioriteringer og lik økonomi, og/eller at uformelle kanaler for oppfølging fra deltakerkommunene fungerer tilfredsstillende.

Vertskommunesamarbeid eller kommunalt oppgavefelleskap?

Både vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap er forholdsvis enkle samarbeidsformer, og kan begge brukes på en rekke av de samme samarbeidsområdene. Likevel er det en tydelig forskjell i det at et oppgavefelleskap ikke kan gis myndighet til å fatte enkeltvedtak slik som et vertskommunesamarbeid har mulighet til. Dette gjør i utgangspunktet at oppgavefelleskap er mest relevant å vurdere for oppgaver som ikke krever myndighetsutøvelse. Samtidig er det en mulighet at man ved bruk av oppgavefelleskap kan dekke behovet for enkeltvedtak ved at dette fattes av den enkelte kommune i samarbeidet. En annen viktig forskjell er at kommunale oppgavefelleskap ikke er underlagt kommunedirektøren i én av kommunene. Dette kan gi likere innflytelse fra samtlige kommuner, men samtidig begrense kommunedirektørens evne til å koordinere aktiviteten i samarbeidet og kommunen for øvrig. Samarbeidsformen er derfor muligens aller mest aktuell for kommunale oppgaver som ikke er altfor tett integrert med rest-kommunen. Motsatt kan vertskommunesamarbeid sies å være vel tilpasset oppgaver som må integreres tett med kommunen for øvrig, ettersom alle vil være underlagt kommunedirektøren. Vertskommunesamarbeid er videre særlig egnet for oppgaver som er lite lokalpolitisk styrt, der kommunene har like prioriteringer/politiske ønsker og/eller der uformelle kanaler for kontroll og påvirkning fra samarbeidskommunene fungerer godt, ettersom den manglende formelle kontrollen fra deltakerkommunene da vil være lite viktig.

Der et vertskommunesamarbeid i stor grad innebærer å overgi kontrollen til vertskommunen, åpner et kommunalt oppgavefelleskap opp for mer lik fordeling av kontroll og styring. Dette blant annet gjennom representantskapet hvor alle deltakerkommuner skal være representert. Samtidig kan dette føre til større usikkerhet rundt ansvar, rettigheter og plikter i et kommunalt oppgavefelleskap, sammenlignet med et vertskommunesamarbeid.

For tjenesteområdene hvor både vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap kan brukes og egner seg, kan det være særlig interessant å vurdere kommunalt oppgavefelleskap dersom det er ønske om like styringsmuligheter for alle deltakerkommunene. Imidlertid vil det da være viktig med en enighet om mål og forventninger, hvordan oppgaven(e) skal løses og klar ansvarsfordeling mellom deltakerkommunene, for å få til et effektivt samarbeid og oppgaveløsning.

Vertskommunesamarbeid eller interkommunalt selskap?

Både vertskommunesamarbeid og interkommunale selskap er godt egnet til større oppgaver som krever spesialisert kompetanse, og hvor det kan gi relativt store gevinster, både kvalitetsmessig og økonomisk, å samarbeide. Vertskommunesamarbeid er den anbefalte og i en del tilfeller den eneste tillatte samarbeidsform for lovpålagte oppgaver med innslag av myndighetsutøvelse. Imidlertid kan kommunestyret, jf. kommuneloven §5-4, for saker som gjelder lovpålagte oppgaver delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter så langt lovgivningen åpner for det. For interkommunale selskaper åpnes det opp for dette innen blant annet PPT og brann- og redningstjenester.

Vertskommunesamarbeid er, som tidligere nevnt, en forholdsvis enkel samarbeidsform, med kort avstand fra vertskommunens kommunestyre til lederen for oppgaven. Oppgaven kan brukes til de aller fleste kommunale oppgaver, men kan ha enkelte begrensninger som oppgaver av forretningsmessig art som utføres i konkurranse med private (der det kan være behov for separat regnskap). Ved et vertskommunesamarbeid overgis i stor grad all styring og kontroll til vertskommunen. Dette innebærer at vertskommunen sitter svært tett på oppgaveløsingen.

Et interkommunalt selskap har derimot lenger avstand til fra kommunestyrene til lederen for oppgaven. Styringen skjer ved at kommunestyret velger representanter i representantskapet som igjen velger et styre som igjen velger en daglig leder. Dette gjør at det er fare for at eierkommunene kan bli lite deltakende i samarbeidet, som igjen kan føre til manglende informasjon og mulighet til å vurdere samarbeidet. Dette kan føre til mindre effektive samarbeid og manglende evne til å omprioritere midler mellom oppgaven som skal løses av samarbeidet og andre oppgaver. Flere deltakerkommuner foretrekker muligens å overlate en oppgave til en kommunedirektør som følges opp av et kommunestyre som har noenlunde samme prioriteringer som dem selv, fremfor å lage en samarbeidsstruktur i form av IKS eller AS som kan bli fjern fra samtlige eierkommuner. Administrativt vertskommunesamarbeid er en enkel samarbeidsform, der kommunestyre og administrasjon i vertskommunen kan følge opp aktiviteten i samarbeidet på lignende måte som aktiviteten i kjernekommunen. Dette kan igjen legge godt til rette for både lokalpolitisk styring og kontroll, effektivitetskontroll og grunnlag for omprioritering mellom samarbeidsaktiviteten og andre aktiviteter.

Det er gjennomført flere studier som har hatt som formål å belyse hvordan kommunene vurderer

interkommunale selskap som samarbeidsform. Leknes m.fl. (2013) gjennomførte intervju med kommuner, og kartla hva IKS-modellen egner seg for, samt fordeler og ulemper med modellen. Blant annet erfarte informantene at IKS-modellen egner seg forretningsmessig og kommersiell virksomhet, og den passer godt dersom det er mange deltakerkommuner. Andre fordeler som informantene i case-studiene erfarte var at formen har et selvstendig styre, og er uavhengig av kommunene. En overordnet ulempe med IKS-formen som informantene i samme kartlegging trakk frem var at styring og kontroll er utfordrende. Det er vanskelig å koordinere mellom ulike eierkommuner, og kommuner må godta de investeringene og kostnadene som kommer.

Ringkjøb m.fl. (2008) gjennomførte et prosjekt med målsetning om å få økt kunnskap om kommunenes forhold til selskapene de eier eller er medeiere i. De beskriver at IKS-modellen har innebygget spesielle styringsmessige utfordringer ved at kommunene i større grad blir bundet av andre kommuner. Prosessene i IKSer er ofte omfattende prosesser, fordi enkeltkommuner i praksis kan få vetorett overfor selskapet. Omfattende prosesser trekkes også frem som en utfordring av informanten i vår kartlegging, i form av at det å få tatt en beslutning kan ta veldig lang tid dersom saken ikke blir prioritert hos alle eierkommunene og/eller dersom en enkelt kommune ikke ønsker endring i selskapsavtalen el. Dette kan igjen hindre at gode løsninger blir gjennomført eller at de blir gjennomført senere enn de burde.

En viktig suksessfaktor ved IKS-samarbeidsformen er at eierkommunene forstår sin rolle som eier. Dette betyr at de på den ene siden må akseptere at de har begrenset direkte kontroll og styring, og at de i hovedsak må nøye seg med å utnevne gode representanter til representantskapet, samt med å sette finansielle rammer for selskapet. Samtidig kan de heller ikke være passive deltakere. Med andre ord er aktiv eierstyring helt sentralt, noe som krever god kunnskap om eierrollen og hvordan den skal utøves.

Når disse forutsetningene er på plass, trenger ikke avstanden mellom kommunestyrene og den daglige driften å være negativt. Dersom eierskapet har klare mål og forventninger til selskapet, innsetter et styre og daglig leder med den riktige sammensetningen av kompetanse for virksomhetsområdet, kan det gi stort rom for at den daglige ledelsen kan optimalisere løsningen av oppgaven.

Kommunalt oppgavefelleskap eller interkommunalt selskap

Kommunalt oppgavefelleskap og interkommunalt selskap kan brukes på mange av de samme oppgavene. Kommunalt oppgavefelleskap er som nevnt tilpasset samarbeid om felles oppgaver som HR

og IKT-tjenester. Slike oppgaver kan imidlertid også utføres i et interkommunalt selskap.

I et kommunalt oppgavefelleskap er det eneste lovpålagte organet representantskapet, det vil si å ha et styre og daglig leder er frivillig. Dette er derimot lovpålagt i et interkommunalt selskap. Det vil si at dersom et kommunalt oppgavefelleskap kun har et representantskap skal dette organet både ivareta kommuneinteressen og selskapsinteressen (Gimnæs, 2020).

Det er ikke adgang til å delegerer myndighet til å treffe enkeltvedtak til et kommunalt oppgavefelleskap. Enkelte særlover tillater imidlertid at et interkommunalt selskap kan få myndighet til å treffe enkeltvedtak og utøve offentlig myndighet.¹⁰ Et interkommunalt selskap vil alltid være et eget rettssubjekt, mens deltakerkommunene må avgjøre hvorvidt et kommunalt oppgavefellesskap skal være det eller ikke.

Kommunale oppgavefellesskap er en ny samarbeidsform, som er tenkt å kunne brukes til mange av oppgavene som i dag gjøres gjennom §27-samarbeid og IKS. De eksemplene vi kjenner til av kommunale oppgavefellesskap oppgir at formen har fungert godt, men vi kjenner kun få eksempler, og kjenner ikke til evalueringer av eksempler på kommunale oppgavefelleskap som håndterer større oppgaver som i dag typisk gjøres i IKS, som renovasjon, vann- og avløpsrensning og brann- og redning. Vi mangler derfor foreløpig grunnlag for å si hvilke forhold som taler for valg av IKS eller kommunalt oppgavefelleskap. Vi kan imidlertid påpeke at den enkle og fleksible styringsformen til kommunale oppgavefellesskap potensielt gjør det egnet for både små og store oppgaver, mens den mer omfattende styringsformen av IKS, med krav til representantskap, styre og daglig leder, gjør at IKS er mest relevant å vurdere ved oppgaver av en viss størrelse. Kommunale oppgavefelleskap kan særlig være et effektivt alternativ til IKSer i tilfeller med få deltakerkommuner, ettersom kommunene i slike tilfeller kan følge opp virksomheten gjennom representantskapet alene. I samarbeid med svært mange deltakerkommuner, der representantskapet uansett vil overlate oppfølging av daglig drift til et styre, vil kommunale oppgavefelleskap ligne mer på IKS.

Interkommunalt selskap eller aksjeselskap

Både ved bruk av IKS-formen og ved bruk av aksjeselskapsformen er utgangspunktet at virksomheten frikobles fra anvendelsesområdet for alminnelige forvaltningsrettslige regler og tilkobles de

selskapsrettslige regler som gjelder for vedkommende organisasjonsform. Kommunens organisasjons- og instruksjonsmyndighet over virksomheten reguleres av reglene om eierstyring i henholdsvis aksjelovgivningen og lov om interkommunale selskaper (Høivik, 2005).

På mange måter er samarbeidsmodellene interkommunalt selskap og aksjeselskap like. De er begge egnet for virksomhet av mer forretningsmessig karakter. Organisatorisk er de også sammenlignbare (Figur 6-1 og Figur 7-1), og det er begrensede muligheter for politisk styring og kontroll i begge modellene. Styringen skjer gjennom at kommunestyret instruerer representanten eller representantene i det øverste organet i selskapet, som er generalforsamlingen eller representantskapet. Videre skal disse velge et styre for selskapet.

Men det er også en rekke ting som skille modellene fra hverandre. Overordnet er IKS-loven mindre fleksibel og legger flere begrensninger sammenlignet med aksjeloven. Det er kun kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskap som kan være deltakere i et interkommunalt selskap. I motsetning åpnes det opp for å samarbeide med private aktører og staten i et aksjeselskap.

I IKS-loven er det en rekke mekanismer som bidrar til å ivareta kommuners styring over selskapet, herunder at enkelte endringer i selskapsavtalen må vedtas i kommunestyret til hver deltakerkommune. Samarbeidsformen IKS kan sies å være nokså rigid og fast i formen, sammenlignet med både kommunale oppgavefellesskap og aksjeselskap. Blant annet kan det nevnes at endringer i selskapsavtalen, herunder beslutninger om utvidelse, utelukkelse og oppløsning av et IKS må besluttet av hvert enkelt kommunestyre (tilsvarende kan avgjøres av generalforsamlingen i et aksjeselskap, som tilsvarer representantskapet i et IKS). Videre vedtas budsjettet av representantskapet og ikke av styret, som i et aksjeselskap. Den rigide styringsformen kan gi forutsigbarhet for samarbeidet, som kan være positivt, men innebærer samtidig at styringen fra kommunestyrene må skje på en indirekte måte og at det er risiko for at én enkelt deltakerkommune kan hindre videreutvikling av samarbeidet. Aksjeloven har mindre reguleringer, men det er samtidig ikke til hinder for at deltakerkommunene avtaler lignende bestemmelser som i IKS-loven seg imellom.

I motsetning til et aksjeselskap må det økonomiske ansvaret eierne imellom i et interkommunalt selskap defineres i selskapsavtalen. Videre er eierne i et interkommunalt selskap ubegrenset ansvarlig ovenfor selskapets forpliktelser. I et aksjeselskap er eierne kun

¹⁰ Samtidig kan behovet for enkeltvedtak knyttet til eksempelvis brannforebygging som gjøres gjennom

oppgavefellesskap løses ved at slike vedtak fattes av den enkelte deltakerkommune.

ansvarlig for sin aksjeandel. Et interkommunalt selskap kan heller ikke gå konkurs, slik et aksjeselskap kan. Dette gjør at det kan være enklere å vise at kommunalt eide aksjeselskap konkurrerer på forretningsmessige vilkår mot private virksomheter enn tilfellet er med IKS.

Lovverket begrenser hvilke samarbeidsområder og tjenester som kan legges både i et interkommunalt selskap og et aksjeselskap, dette er knyttet til den begrensede muligheten for direkte styring og kontroll. Dette gjør at begge selskapsformen egner seg best til tjenester og produksjon. Arbeidsmarkedstiltak etter tiltaksforskriften (2015) §13-6 organiseres som et aksjeselskap med kommunal aksjemajoritet, og det er mulig å organisere PPT som et interkommunalt selskap.

Ifølge forarbeidene til lov om interkommunale selskaper representerer loven et tilbud til kommunene om en organisasjonsform for kommunal virksomhet hvor det er behov for noe større grad av politisk styring og kontroll enn det aksjeselskapsformen tillater (se kapittel 7). Knut Høivik, ved UiB, har stilt seg tvilende til om denne forutsetningen stemmer og begrunner dette blant annet med at aksjeselskapsrettens eierstyringsregler gir betydelig fleksibilitet til å balansere hensynet til ledelsens handlingsfrihet mot behovet for eierstyring. Denne fleksibiliteten betyr samtidig at man ved aksjeselskap kan ha vedtaksbestemmelser som i større grad legger til rette for større grad av flertallsbestemmelse enn det IKS-formen legger opp til.

Høivik (2005) peker på at aksjeselskapsformen kanskje er mer allment kjent sammenlignet IKS-formen, herunder det tilhørende regelverket, fordi det er en såpass utbredt organisasjonsform generelt. Derimot kan det ved IKS være større usikkerhet knyttet til regelverket for organisering og styring. På så måte kan det ifølge Høivik være mer ryddig å heller velge aksjeselskapsformen og sikre særlige behov for kommunal eierstyring gjennom vedtektsregulering.

Leknes med flere (2013) finner i sin kartlegging at AS-modellen har et noe snevrere anvendelsesområde sammenlignet med de andre samarbeidsmodellene (gamle §27-samarbeid, vertskommune, IKS). Samtidig er det en relativt klar oppfatning om at AS-modellen i stor grad er egnet til de oppgavene den benyttes til. Kartleggingen viser at styrings- og kontrollutfordringer kan være betydelige i AS-modellen. Imidlertid er det stor variasjon mellom kommunene når det gjelder hvordan disse utfordringene håndteres. Mange kommuner har utarbeidet utfyllende eierskapsmeldinger og har en klar eierstrategi, mens andre mangler dette.

Bjørnsen med flere (2015) har undersøkt hvordan norske kommuner ivaretar hensynet til god folkevalgt

styring over den delen av kommunens virksomhet som er organisert som egne selskap. De finner at ordføreren vanligvis representerer kommunen på generalforsamlingen, og at rådmannen og formannskapet er de viktigste kontaktpunktene i for- og etterkant av møtene. Kommunestyret har en overordnet og strategisk rolle og er sjelden involvert i selskapsspesifikke eierstrategier eller resultatkrav. Styrene i selskapene er i høy grad politisert, noe som er veldig omstridt da mange mener dette er viktig for å sikre folkevalgt kontroll, mens andre mener at det kan føre til mangel på den riktige kompetansen inn i styret. I tillegg viser utredningen at rådmannen og kommuneadministrasjonen kan utføre en svært viktig støttefunksjon for de folkevalgte, men at ikke alle kommuner benytter seg av dette.

Mange av de samme faktorene trekkes frem i intervjuene. Blant annet understekes viktigheten av en aktiv eierstyring, forståelse av rollen som eier og klare forventninger og mål for å få til et godt samarbeid. Dette gjelder både for interkommunale selskap og aksjeselskap. Videre påpekes det at like former for eierstyring hos deltakerkommunene bidrar til at samarbeidet går enklere. Det trekkes også frem i intervjuene at fokuset på riktig styresammensetning har økt de siste årene, og at det er en suksessfaktor å velge et styre som innehar den nødvendige kompetansen for selskapets virksomhetsområde.

Suksessfaktorer ved bruk av interkommunalt politisk råd

Som nevnt innledningsvis skiller samarbeidsformen interkommunalt politisk råd seg klart fra de andre samarbeidsformene med tanke på formål og tiltenkt bruk. Selv om den av den grunn ikke er egnet å sammenligne med de andre samarbeidsformene, kan det drøftes fordeler og ulemper med denne samarbeidsformen, samt mulige suksessfaktorer for at denne typen samarbeid skal fungere godt.

Fordi samarbeidsformen interkommunalt politisk råd er relativt ny, og fristen for å omdanne tidligere interkommunale samarbeid er først høsten 2023, eksisterer det svært begrenset informasjon om hvordan samarbeidsformen fungerer i praksis. Det kan trekkes noen paralleller til de tidligere regionrådene, men det er samtidig faktorer som gjør at det ikke er veldig aktuelt å anta at tidligere funn om regionråd vil gjelde for interkommunale politiske råd.

NIVI Analyse har gjennomført en kartlegging av regionråd i Norge både i 2007 og 2018. Kartleggingen fra 2007 har utover forekomst og strukturelle faktorer i tillegg en drøfting av sterke og svake sider ved samarbeidet gjennom regionråd. Her ble manglende samarbeidsvilje og eller ulike samarbeidsbehov, fordelingskonflikter, og manglende beslutningseffektivitet trukket frem som de viktigste

svakhetene ved samarbeidene. Blant de viktigste gevinstene var økt påvirkningskraft på regionale og nasjonale aktører, bedre relasjoner mellom kommunene/samarbeidsklima, og samarbeidsordninger som gir bedre løsninger (Vinsand & Nilsen, 2007).

Økt påvirkningskraft trekkes også frem i intervjuene som den fremste fordelen med å samarbeide gjennom interkommunalt politisk råd. Flere informanter uttrykker at de opplever en klart sterkere påvirkningskraft når de står sammen, sammenlignet med når den enkelte kommune står alene. Herunder nevnes det at det er enklere å få prioritering og gjennomslag for saker på både fylkesnivå og nasjonalt nivå gjennom et interkommunalt politisk råd. I tillegg påpeker flere av informantene at de gjennom det interkommunale politiske rådet har fått et kollegium på tvers av kommunegrensene. Dette gjelder både folkevalgte og administrasjonen.

I kartleggingen til NIVI analyse fra 2018 ble det hovedsakelig lagt vekt på forekomst og strukturelle kjennetegn. Det ble ikke gjennomført noen systematisk gjennomgang av vedtekter og dagsorden for regionrådene, men det overordnede inntrykket var at rådene kunne knyttes sterkest til den regionale utviklingsrollen (Vinsand, 2018). Denne tendensen var merkbart både i byområder og i distriktene, hvor moderne regionråd fremsto som nært koblet til areal- og transportplanlegging, strategisk næringsplan, interkommunalt næringsapparat, samordning av planprosesser og avtalebasert opptreden i forhold til fylkeskommunen og/eller statlige aktører.

Over tid har altså de tidligere regionrådene i større grad rettet fokuset mot utviklingsrollen og mindre tjenesteproduksjon. Gjennom den nye kommuneloven spisses samarbeidsformen ytterligere ved at interkommunalt politisk råd kun skal være et politisk samarbeid som utelukker all tjenesteproduksjon. Gjennom intervjuene trekkes dette frem som en fordel, da det har gjort at de folkevalgte får en tydeligere interesse for samarbeidet.

Det er generelt få ulemper som trekkes frem knyttet til samarbeidsformen interkommunalt politisk råd. Informantene opplever at regelverket er klart og enkelt å forholde seg til, og at det gir godt handlingsrom til å oppnå det de ønsker med samarbeidet. En *mulig* ulempe med samarbeidsformen som blir nevnt, er at det kan bidra til å svekke lokal-demokratiet, dersom det interkommunale politiske rådet blir brukt som talerør for deltakerkommunene i saker der det ikke har grunnlag for å være et slikt talerør.

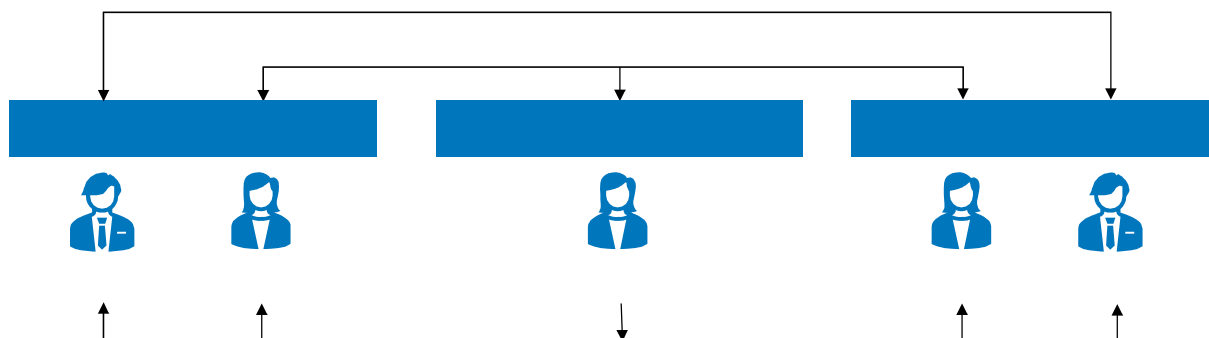
I interkommunale politiske råd sitter det folkevalgte i representantskapet, og ofte er det ordførere. Disse har som regel ulik bakgrunn og kjennskap til interkommunale politiske råd. Flere informanter påpeker at i den sammenheng at tidlig involvering og opplæring av nye representanter kan bidra til at samarbeide ikke stopper opp i perioder eller mister driven når noen slutter.

9.4 Råd 4: Folkevalgte, kommune- og samarbeidsadministrasjon bør engasjere seg positivt for samarbeidet

Når det interkommunale samarbeidet først er etablert er det viktig at de folkevalgte, administrasjonen i samarbeidskommunene og ledelsen i samarbeidet engasjerer seg for at samarbeidet skal fungere best mulig. På bakgrunn av tidligere studier og denne kartleggingen har vi formulert følgende suksessfaktorer for velfungerende interkommunale samarbeid, uavhengig av hvilken samarbeidsform som velges:

- Forankring av mål og forventninger hos politikere og administrasjon i samarbeidskommunene
- Formalisering av samarbeidet og profesjonell eierstyring
- Resultatrapportering, kommunikasjon og pleiing av relasjoner og tillitt

Figur 9-3: Hvordan folkevalgte, kommune- og samarbeidsadministrasjon kan arbeide for velfungerende samarbeid

Illustrasjon av Oslo Economics

9.4.1 Forankring av mål og forventninger hos politikere og administrasjon i samarbeidskommunene

Blant suksessfaktorene for velfungerende interkommunale samarbeid, som nevnes av Jacobsen (2022), er felles mål for og forventninger til samarbeidet. Fra våre caseundersøkelser får vi bekreftet betydningen av forankring av klare mål for samarbeidet og definerte rammer rundt hvordan arbeidet skal fungere og drives.

For at samarbeidet skal kunne gi resultater i form av økt kvalitet eller effektivitet i offentlig tjenesteytelse- og myndighetsutøvelse, uten at det går på bekostning av demokratisk styring og rest-kommunen i for stor grad, er det viktig at politikere og administrasjon i samarbeidskommunene blir enige om hvilke gevinster samarbeidet skal bidra til å oppnå med hvilke midler.

For å forankre mål og forventninger på en god måte bør tilstrekkelig mange medlemmer av kommunestyrene forstå hvorfor samarbeidet finnes, og hvilke mål det skal nå innenfor hvilke rammer. Det at et samarbeid styres politisk av et utvalg som en nemnd eller et representantskap erstatter ikke nødvendigvis behovet for forankring hos øvrige politikere. Grunnen er at samtlige politikere som et minimum må forholde seg til samarbeidet i forbindelse med budsjettering.

I tillegg til politisk forankring, er det nødvendig med administrativ forankring av samarbeidets mål og rammer, både i kommuneadministrasjonen og i administrasjonen til selve samarbeidet. Blant annet bør det være felles forventninger til ressursdeling mellom samarbeidet og rest-kommunen og samarbeidsformer.

9.4.2 Formalisering av samarbeidet og profesjonell eierstyring

Formelle strukturer kan sees på som en konfliktløsningsmekanisme, da de som regel inneholder felles vedtatte normer og regler for hvem som kan fatte beslutninger, hvordan det kan gjøres, samt hvordan man skal håndtere eventuelle uenigheter. Tidligere studier har vist at interkommunale samarbeid fungerer bedre jo mer institusjonaliserte de er, altså jo mer samarbeidene er formalisert og gitt et klart rammeverk (Jacobsen, 2022).

Kommuner kan for det første sørge for formalisering av samarbeid ved å velge en av de formaliserte samarbeidsformene som er omtalt i denne utredningen. Lovgivningen setter minimumskrav til formaliseringen av slike former for interkommunale samarbeid. I tillegg til dette kan samarbeidskommunene velge å ytterligere formalisere og innføre mekanismer for å redusere sannsynligheten for uenigheter og uklarheter i fremtiden.¹¹ Av overnevnte grunner kan det etter vårt syn være fornuftig å formalisere/nedfelle mål for og forventninger til samarbeidet. Et annet forhold som kan være nyttig å formalisere, er fordeling av kostnader i samarbeidet og på hvilket grunnlag beslutninger om kostnadsøkninger og -reduksjon kan gjøres

Det er viktig at kommunene i samarbeid følger den formelle samarbeidsformen som er vedtatt. Dette forutsetter at de involverte i samarbeidskommunene i stor grad er komfortabel med og aksepterer rolle- og ansvarsfordelingen det innebærer. For eksempel må kommunestyrerepresentanter, medlemmer av representantskapet og styremedlemmer i et IKS begrense seg til å fylle sine egne roller, og akseptere

¹¹ Det er enkelte begrensninger for hva som er lov å nedfelle i samarbeidsavtaler.

at ansvar er blitt delegert videre, dersom IKSet skal bli velfungerende.

9.4.3 Resultatrapportering, kommunikasjon og pleiing av relasjoner og tillitt

Når samarbeidskommunene har satt seg konkrete mål og forventninger til hva de skal få ut av samarbeidet, er en viktig måle og følge det opp. På enkelte samarbeidsområder vil det være enklere å måle resultatene av samarbeidet. Dette kan for eksempel være fordi målene er mer kvantifiserbare. Andre samarbeidsområder kan være mer utfordrende og ressurskrevende å måle effektene av, men ikke umulig.

Som tidligere nevnt er oppgaveløsning i kjernekommunen standarden i norsk kommunesektor. Et interkommunalt samarbeid vil måtte rettferdiggjøre sin organisering i større grad enn en seksjon i kjernekommunen. En viss form for resultatrapportering kan derfor være en suksessfaktor for interkommunale samarbeid. Effektiv resultatrapportering og kommunikasjon er avhengig av tillit og dermed pleiing av relasjoner. I tilfeller der kommunestyret har blitt holdt orientert om samarbeidet og måloppnåelsen, samt kjenner samarbeidets leder og har tillitt til samarbeidet, kan resultatrapporteringen gjøres enklere og mer uformell og dermed mindre kostnads-krevende. Det kan være mer effektivt at en leder for

et interkommunalt samarbeid prioriterer å orientere om drift og resultatoppnåelse jevnlig, overfor både kommunestyret og kommuneadministrasjoner, enn at partene i samarbeidet ser behov for å bestille uavhengige revisjonsrapporter for å vurdere samarbeidets effektivitet.

Tillitt og relasjon kan bygges gjennom formelle og uformelle informasjonskanaler. De formelle informasjonskanalene kan for eksempel være fastsatte møter mellom daglig leder i et samarbeid og administrasjon og folkevalgte i deltakerkommunene. De uformelle informasjonskanalene handler om at det skal være enkelt for interessenter å ta kontakt med hverandre dersom noe oppstår underveis, eller dersom daglig leder, administrasjonen/folkevalgte i en av deltakerkommunene ønsker å diskutere et forhold.

Behovet for tillit og relasjoner for å få til velfungerende samarbeid understreker fordelene ved at kommuner inngår i flere samarbeid over tid. En rekke tidligere studier viser at tidligere samarbeid, både på det aktuelle feltet og på kommunalt nivå, ser ut til å medvirke til at nåværende samarbeid fungerer godt (Jacobsen, 2022). Tillit og gode relasjoner mellom deltakerkommunene er en grunnleggende suksessfaktor som trekkes fra av samtlige informanter i denne undersøkelsen.

10. Referanser

- Aksjeloven, 1997. *Lov om aksjeselskaper (LOV-1997-06-13-44)*. Lovdata:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-06-13-44>.
- Bjørnsen, H., Klausen, J. & Winsvold, M., 2015. *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*, Oslo: Norsk institutt for by- og regionsforskning.
- Blåka, S., Tjerbo, T. & Zeiner, H., 2012. *Kommunal organisering 2012*, Oslo: NIBR.
- Brandtzæg, B. et al., 2019. *Utredning om små kommuner*, s.l.: Telemarksforskning.
- Brønnøysundregisterne, 2022. *Nøkkelopplysninger fra Enhetsregisteret - "Kommunalt oppgavefelleskap"*. [Internett]
Available at:
<https://w2.brreg.no/enhet/sok/treffliste.jsp?navn=kommunalt%20oppgavefelleskap&orgform=0&fylke=0&kommune=0>
[Funnet 2022].
- Brønnøysundregistrene, 2022b. *Virksomhetsopplysninger*, s.l.: Brønnøysundregistrene.
- Ellevset, I., 2022. *Nå er det ikke bare SuSu lenger - det nye navnet gir tydelig signal om vegen videre for samarbeidet*. [Internett]
Available at: <https://www.auraavis.no/na-er-det-ikke-bare-susu-lenger-det-nye-navnet-gir-tydelig-signal-om-vegen-videre-for-samarbeidet/s/5-5-401315>
[Funnet 2022].
- Gimnæs, E., 2020. *Kommunalt oppgavefelleskap vs. IKS - §27-samarbeid må omdannes innen 2023*. [Internett]
Available at:
<https://www.samfunnsbedriftene.no/advokattjenester/selskapsrett/%C3%B8vrige-selskapsformer/hva-er-forskjellen-pa-iks-og-kommunalt-oppgavefelleskap/>
[Funnet 2022].
- Høivik, K., 2005. *Interkommunalt selskap eller aksjeselskap? Lov og Rett*, 15 nov, pp. 531-549.
- IKS-loven, 1999. *Lov om interkommunale selskaper (LOV-1999-01-29-6)*. Lovdata:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-01-29-6>.
- IRIS, 2013. *Interkommunalt samarbeid. Konsekvenser, muligheter og utfordringer*, Stavanger: IRIS.
- Jacobsen, D. I., 2022. *Interkommunalt samarbeid i Norge - former, funksjoner og effekter*. 2 red. Bergen: Vigmostad & Bjørke.
- Jones, H., Ryssevik, J., Kristoffersen, E. & Misje, I., 2021. *KMDs organisasjonsdatabase - sluttrapport 2021*, Bergen: Ideas2evidence.
- Kommunal- og distriktsdepartementet, 2019. *Veileder om ikrafttredelses- og overgnagsbestemmelser til ny kommunelov*, Oslo: Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Kommunal- og distriktsdepartementet, 2018. *Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*, s.l.: Regjeringen.
- Kommuneloven, 2018. *Lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83)*. Lovdata:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>.
- Kommunesektorens Organisasjon, 2013. *Introduksjonshfte: Formelt interkommunalt samarbeid*, Oslo: KS.
- Krisenterlova, 2009. *LOV-2009-06-19-44*. s.l.:Lovdata.
- KS, 2019. *Kurs om ny kommunelov - Interkommunalt samarbeid*. [Internett]
Available at:
<https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/kommuneloven/informasjon-om-ny-kommunelov/>
[Funnet 2022].
- KS, 2020. *Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll*, Oslo: KS.
- Kunnskapsdepartementet, 2021. *Kulturskole*, s.l.: Regjeringen.
- Leknes, E. et al., 2013. *Interkommunalt samarbeid - konsekvenser, muligheter og utfordringer*, Oslo: Kommunal- og regionaldepartementet.
- Lovdata, 1992. *Lov om arkiv [arkivlova]*, s.l.: Lovdata.
- Midt-Agder Friluftsråd Kommunalt Oppgavefelleskap, 2022. *Samarbeidsavtale for Midt-Adger Friluftsråd Kommunalt Oppgavefelleskap*. s.l.:s.n.
- Midt-Agder Friluftsråd Kommunalt Oppgavefelleskap, u.d. *Midt-Agder Friluftsråd*. [Internett]
Available at: <https://www.midt-agderfriluft.no/om-maf>
[Funnet 2022].

Monkerud, L. C., Stokstad, S. & Indset, M., 2019. *Bruk av vertskommunemodellen blant norske kommuner 2008-2016*, Oslo: By- og Regionforskningsinstituttet NIBR.

Oxford Research, 2018. *Evaluering av SuSu-programmet*, Kristiansand: Oxford Research.

Prop. 46 L (2017-2018), 2018. *Lov om kommuner og fylkeskommuner*, Oslo: Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Region Kristiansand interkommunale politiske råd, 2022. *Vedtekter for Region Kristiansand IPR*. [Internett] Available at: <https://www.rkrs.no/vedtekter-1> [Funnet 2022].

Region Kristiansand interkommunale politiske råd, 2022. *Vår historie*. [Internett] Available at: <https://www.rkrs.no/vr-historie-1> [Funnet 2022].

Ringkjøb, H.-E., Aars, J. & Vabo, S. I., 2008. *Lokalt folkestyre AS*, s.l.: Rokkansenteret.

Samfunnsbedriftene, 2022. *Alle kommuner samarbeider*. [Internett] Available at: <https://www.samfunnsbedriftene.no/aktuelt/felles/alle-kommuner-samarbeider/>

SSB, 2011. *Offentlige foretak, strukturstatistikk (opphørt)*, Tabell 5 Kommunalt eide foretak, etter organisasjonsform. Antall og prosent. 2006-2011 (ssb.no) : SSB.

SuSu - kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid, 2020. *Samarbeidsavtale (vedtekter) for "SuSu - kommunalt oppgavefelleskap for næringsarbeid"*. Surnadal/Sunddal: s.n.

Telemarksforskning, 2000. *Regionråd i Norge - hvem, hva og hvor? en undersøkelse av flerkommunale politiske organ*. s.l.:KRD.

Tiltaksforskriften, 2015. *Forskrift om arbeidsmarkedstiltak (FOR-2015-12-11-1598)*. Lovdata: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-11-1598/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3.

Utdanningsdirektoratet, 2022. *PP-tjenesten (PPT)*, s.l.: Utdanningsdirektoratet.

Vest-Finnmark interkommunale politiske råd, 2020. *Samarbeidsavtale - gjeldende fra 1. januar 2020*. [Internett] Available at: https://vfr.no/wp-admin/admin-ajax.php?juwpfisadmin=false&action=wpfd&task=file.download&wpfd_category_id=39&wpfd_file_id=795&token=&preview=1

Vinnsand, G., 2020. *Strategisk kommunesamarbeid i Midt-Finnmark*, s.l.: NIVI Analyse.

Vinsand, G., 2018. *NIVI Rapport 2018:3 - Regionsråd i Norge*, s.l.: NIVI Analyse.

Vinsand, G. & Nilsen, J., 2007. *NIVI Rapport 2007:2 - Landsomfattende kartlegging av regionråd - status, utfordringer og endringsplaner*, Oslo: NIVI Analyse.

Kommunene leverte gode resultater også i 2022

Publisert KS: 06.03.2023

Kommunene – uten kommunale foretak og IKS – ligger an til et driftsresultat på 2 ½ prosent for 2022 ifølge KS' regnskapsundersøkelse. Resultatet viser en nedgang på 1,7 prosent sammenlignet med 2021 som var et historisk godt år for kommunene.

Både 2021 og 2022 har vært kjennetegnet av sterk vekst i skatteinntektene og sterk prisvekst. Resultatnivået og resultatutviklingen må sees i lys av dette.

- Stor skatteinngang, særlig på slutten av året, bidrar til positivt resultat for kommuner og fylkeskommuner i 2022. Hadde vi ikke fått de ekstra skatteinntektene hadde vi nok fått mange kommuner med svake resultater, sier Rune Bye, avdelingsdirektør for kommuneøkonomi i KS.

- Spesialrådgiver Sigmund Engdal og rådgiver Johanne Olaussen, som har utført regnskapsundersøkelsen, legger til at 2022 var et krevende år med høy prisvekst.

191 kommuner, som har 74,7 prosent av befolkningen utenom Oslo, har svart på undersøkelsen. Disse kommunene har et netto driftsresultat på 2,5 prosent, mot 4,2 prosent i 2021.

Fylkeskommunene utenom Oslo ligger an til et resultat på 6,3 prosent, en reduksjon på 1,1 prosentpoeng fra 2021. Nivået på og utviklingen i fylkeskommunenes driftsresultater, må som for kommunene ses i lys av uforutsett skattevekst mot slutten av 2022 samtidig som prisveksten ble høyere enn anslått. Fylkeskommunenes disposisjonsfond økte med 1 mrd. kroner fra 2021 til 2022, til om lag 16.3 mrd. kroner.

- Fylkeskommunene har det nest beste resultatet i perioden 2015-2022, men det er veldig store forskjeller mellom fylkeskommunene sier Engdal.

Undersøkelsen viser også stor spredning mellom kommunene når det gjelder netto driftsresultat – fra minus 9,6 til pluss 18 prosent. Av kommunene som har svart på undersøkelsen er det 159 kommuner som ikke har vært berørt av kommunesammenslåinger de siste årene. 75 prosent av disse 159 kommunene har en spredning i sine netto driftsresultat på om lag 8 prosentpoeng, hvilket er den høyeste spredningen disse kommunene har hatt i perioden 2016-2022.

Kommuner med under 3000 innbyggere kommer best ut med netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger med 5,0 prosent. Resultatet i de øvrige kommunegruppene varierer fra 2,1 prosent i kommunene med 20 – 50.000 innbyggere til 3,2 prosent i kommunene med over 50.000 innbyggere.

– Det store bildet er likevel at 38 prosent av kommunene har bedre resultat i 2022 enn i 2021, understreker Engdal.

Brutto driftsinntekter økte med 5,5 prosent mens driftsutgiftene økte med 6,4 prosent, slik at resultatet av selve driftsaktiviteten (brutto driftsresultat) ble på 1,9 prosent av driftsinntektene i 2022. Lønnsutgiftene hadde en vekst på 5,8 prosent, mens pensjonskostnaden inkl. amortisering av tidligere års premieavvik økte med 9,7 prosent.

Disposisjonsfondene i utvalgs kommunene økte fra 13,2 prosent av driftsinntektene i 2021, til 14 prosent i 2022. Det er store variasjoner mellom kommunene i utvalget, fire kommuner har negativt eller 0 i disposisjonsfond, mens 44 kommuner har disposisjonsfond på 20 prosent eller mer av driftsinntektene. Det er kommunene i Nord-Norge som har lavest disposisjonsfond som andel av driftsinntektene med 10,3 prosent. Kommunene i Trøndelag har størst disposisjonsfond med 14,8 prosent av inntektene.

Det gjøres oppmerksom på at regnskapsundersøkelsen kun omfatter regnskapet til kommunekassene. Kommunale foretak og interkommunale selskaper inngår ikke, og undersøkelsen gir således ikke hele bildet av kommunenes resultater i 2022.

[Regnskapsundersøkelsen 2022](#)

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Flatanger kommune

Møtedato

03.05.2023

Saknr

14/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/177 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent